TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

7’nci Birleşim
15 Ekim 2026 Perşembe

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi’nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

	Sayfa
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	**432**
II.- GELEN KÂĞITLAR	**436**
III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR	**443,445**
A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI	*443:444,445:448*
1.- Şanlıurfa Milletvekili Abdürrahim Dusak’ın, Şanlıurfa’da yapılan yatırımlara ilişkin gündem dışı konuşması	443:444
2.- İstanbul Milletvekili Mustafa Kaya’nın, Van’ın sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması	445:446
3.- Van Milletvekili Zülküf Uçar’ın, Van’ın yerel sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması	446:448
IV.- AÇIKLAMALAR	**444,448,479,481,513, 523,567**
1.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal’ın, Şanlıurfa Milletvekili Abdürrahim Dusak’ın yaptığı gündem dışı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	444:445

Sayfa

2.- Hakkâri Milletvekili Onur Düşünmez'in, Hakkâri'de 30 milyon euroya yapılan katı atık tesisine ilişkin açıklaması 448
3.- Hakkâri Milletvekili Vezir Coşkun Parlak'ın, Hakkâri'deki Ortaklar Boğazı Nizamiyesi'ndeki ve Durak Nizamiyesi'ndeki uygulamalara ilişkin açıklaması 448
4.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, Cizre'de kurulan taziyelere yönelik soruşturmalara ilişkin açıklaması 449
5.- Iğdır Milletvekili Yılmaz Hun'un, Adet kardeşlerin tahliyelerinin önündeki engellere ilişkin açıklaması 449
6.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, Hatay'daki narenciye üreticilerine ilişkin açıklaması 449
7.- Rize Milletvekili Harun Mertoğlu'nun, Dallıkavak Tüneli'ne ve bağlantı yollarına, Rize için ortaya koydukları ulaşım vizyonuna ilişkin açıklaması 449:450
8.- Tekirdağ Milletvekili Cem Avşar'ın, Trakya'nın büyük bir bölümünde verilen acele kamulaştırma kararlarına ilişkin açıklaması 450
9.- İzmir Milletvekili Burcugül Çubuk'un, mahpus Güzin Tolga'ya ilişkin açıklaması 450
10.- Muş Milletvekili Sümeyye Boz'un, Muş Valisi Avni Çakır'ın yürüyüş güzergâhlarıyla ilgili tutumuna ilişkin açıklaması 450:451
11.- Mersin Milletvekili Levent Uysal'ın, bugünkü gündemlerinde gençlerin olduğuna ilişkin açıklaması 451
12.- Antalya Milletvekili Hilmi Durgun'un, 15 Ekim Dünya Kadın Çiftçiler Günü'ne ilişkin açıklaması 451
13.- Mersin Milletvekili Perihan Koca'nın, İstanbul'da ve çevre illerde yaşanan felakete ilişkin açıklaması 451
14.- Kocaeli Milletvekili Mühip Kanko'nun, Türkiye'nin çevre politikalarına ilişkin açıklaması 452
15.- Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ Ertuğrul'un, Sağlık Bakanlığına bağlı hastanelerde ve ağız ve diş sağlığı merkezlerinde görev yapan sterilizasyon çalışanlarına ilişkin açıklaması 452
16.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, Hatay'daki narenciye üreticilerine ve ihracatçılarına, zeytin ve zeytinyağı üreticilerine ilişkin açıklaması 452
17.- Samsun Milletvekili Murat Çan'ın, nakliyeci esnafın taleplerine ilişkin açıklaması 452:453
18.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, ÖSYM'ye ilişkin açıklaması 453
19.- Diyarbakır Milletvekili Mehmet Kamaç'ın, Millî Eğitim Bakanlığının yayımladığı seçmeli ders müfredatına ilişkin açıklaması 453
20.- Kocaeli Milletvekili Mehmet Aşıla'nın, Mekke Anlaşması'na ilişkin açıklaması 453:454
21.- Bartın Milletvekili Yusuf Ziya Aldatmaz'ın, 14 Ekim 2022'de Amasra'da yaşanan maden faciasına ilişkin açıklaması 454

Sayfa

22.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, Türkiye'de akıllı ilaç kullanım oranındaki düşüşe ve bu ilaçlarla bağlantılı organize suç şebekesi "FİTÖ"ye ilişkin açıklaması 454:456

23.- Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı'nın, İstanbul'da dün akşam saatlerinde yaşanan sel felaketine, ODTÜ'deki ve Boğaziçi Üniversitesindeki öğrencilerin isyanına, iktidara sorduğu sorulara, Dünya Kadın Çiftçiler Günü'ne, 15 Ekim Dünya Beyaz Baston Görme Engelliler Günü'ne ve beraat eden Ayhan Şengüler'e ilişkin açıklaması 456:459

24.- İstanbul Milletvekili Bülent Kaya'nın, İstanbul'da yaşanan sel felaketine, fon kriziyle ilgili meydana getirdikleri önergelere, Azerbaycan'daki başörtüsü ve dinî özgürlüklerle ilgili bir kısım yasaklamalara, Mekke Sözleşmesi'ne ilişkin açıklaması 459:461

25.- Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç'ın, İstanbul'daki sel felaketine, Türk dünyasına ve Türk dünyasında Azerbaycan'ın yerine, Genel Başkanları Devlet Bahçeli'nin dün yapmış olduğu yazılı açıklamalarındaki ifadelerine ilişkin açıklaması 461:462

26.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, İstanbul'daki felaket tablosuna, demokrasi sorununa, bu hafta Mecliste kendilerini ziyaret eden kurumlara, Dünya Gıda Günü'ne, 27 Şubat 2025'te barış adına atılan adıma ve hakkında soruşturma açılan Emirali Türkmen'e ilişkin açıklaması 463:465

27.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, İstanbul'daki sel felaketine, AKP belediyeciliğine, Halk TV'ye kayyum atanmasına, fon kriziyle ilgili Plan ve Bütçe Komisyonundaki dünkü çalışmaya, dinî özgürlüklerin kullanılması konusunda Azerbaycan yönetiminin verdiği karara ilişkin açıklaması 465:467

28.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, İstanbul'da dünden beri devam eden yoğun yağışa, 15 Ekim Dünya Kadın Çiftçiler Günü'ne, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığının ülkeye kazandırdığı mega projelere ve Türkiye'nin ilk doğal gaz yüzer üretim platformu Osman Gazi'ye ilişkin açıklaması 467:469

29.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, Üsküdar Belediyesi Başkanı Vekili Dündar Ziya Gültekin'e ilişkin açıklaması 479

30.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Üsküdar Belediyesi Başkanı Vekili Dündar Ziya Gültekin'e ilişkin açıklaması 479

31.- Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç'ın, Üsküdar Belediyesi Başkanı Vekili Dündar Ziya Gültekin'e ilişkin açıklaması 479

32.- Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı'nın, Üsküdar Belediyesi Başkanı Vekili Dündar Ziya Gültekin'e ilişkin açıklaması 480

33.- İstanbul Milletvekili Bülent Kaya'nın, Üsküdar Belediyesi Başkanı Vekili Dündar Ziya Gültekin'e ilişkin açıklaması 480

34.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, Üsküdar Belediyesi Başkanı Vekili Dündar Ziya Gültekin'e ve İstanbul'da yaşanan afete ilişkin açıklaması 480

35.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, Üsküdar Belediyesi Başkanı Vekili Dündar Ziya Gültekin'e ilişkin açıklaması 480

Sayfa

36.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun yerinden sarf ettiği bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 481

37.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, Diyarbakır Milletvekili Mehmet Kamaç ile Ankara Milletvekili Mesut Doğan'ın YENİ YOL grup önerisi üzerinde yaptıkları konuşmalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 481:482

38.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Halk TV'ye yönelik yapılan operasyona, Gazeteci Bahadır Özgür'e ve tutsak Abdulhalik Orak'a ilişkin açıklaması 513

39.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, Halk TV'nin kapatılmasına ve Gazeteci Bahadır Özgür'e ilişkin açıklaması 513:514

40.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, Gazeteci Bahadır Özgür'e, Halk TV'ye el konulmasına ve Merdan Yanardağ'ın duruşmasına ilişkin açıklaması 514:515

41.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, Grup Başkan Vekillerinin yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 515

42.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 516

43.- Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı'nın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 516

44.- Van Milletvekili Mahmut Dindar'ın, Bahçesaray yolunda yapılması gereken kar tünellerine ilişkin açıklaması 516:517

45.- Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan'ın, Tatvan Devlet Hastanesi Hekimi Hasan Obut'a ilişkin açıklaması 523

46.- Tekirdağ Milletvekili Nurten Yontar'ın, atama bekleyen radyoterapi teknikerlerine ilişkin açıklaması 523

47.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, AJetin Gazipaşa-Ankara hattındaki uçuşlarıyla ilgili kararına ilişkin açıklaması 524

48.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, Mardin Milletvekili George Aslan'ın 279 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesi üzerinde verilen önerge hakkında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 567

V.- ÖNERİLER **470,483**

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ *470:478,483:513*

1.- YENİ YOL Grubunun, Ankara Milletvekili Mesut Doğan ve 19 milletvekili tarafından, fon krizinin ekonomik ve sosyal etkilerinin ortaya konulması, özellikle ekonomik açıdan kırılgan kesimlerin korunması, gelir kayıplarının derinleşmesinin önlenmesi, kamu kurumlarının sorumluluklarının belirlenmesi ve krizin olumsuz sonuçlarını en aza indirecek ekonomik, mali ve sosyal tedbirlerin tespiti amacıyla 15/10/2026 tarihinde Türkiye Büyük

Sayfa

Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 15 Ekim 2026 Perşembe günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi 470:478

2.- İYİ Parti Grubunun, Grup Başkan Vekili Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez tarafından, Türkiye'de basın ve ifade özgürlüğünün mevcut durumunun, medya kuruluşlarına yönelik kayyum uygulamalarının, gazetecilerin mesleki faaliyetleri nedeniyle karşılaştıkları hukuki ve idari müdahalelerin, yayın yasaklarının, erişim engellerinin ve medya kuruluşları üzerindeki ekonomik baskıların araştırılması, basın kuruluşlarının editöryal bağımsızlığının, gazetecilerin çalışma özgürlüğünün ve toplumun haber alma hakkının korunması için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla 15/10/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 15 Ekim 2026 Perşembe günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi 483:490

3.- CHP Grubunun, Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun ve arkadaşları tarafından, ayçiçeği üretimindeki kan kaybının durdurulması, ithalata dayalı tarım politikasının dış güdümlü ticaret lobileri için yapılıp yapılmadığının incelenmesi ve yerli üretimin korunması yolunda gerekli önlemlerin tespit edilmesi için araştırma komisyonu kurulması amacıyla 14/10/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 15 Ekim 2026 Perşembe günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi 491:498

4.- DEM PARTİ Grubunun, Grup Başkan Vekilleri Muş Milletvekili Sezai Temelli ve Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit tarafından, basın özgürlüğü önündeki engellerin kaldırılması ve çok sesli medya ortamını güvence altına alacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla 15/10/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 15 Ekim 2026 Perşembe günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi 498:506

5.- Yeni Parti Grubunun, Grup Başkan Vekili Ankara Milletvekili Murat Emir tarafından, T24 ve Halk TV başta olmak üzere bağımsız basın kuruluşlarına, gazetecilere ve medya çalışanlarına yönelik uygulanan baskı, sansür, erişim engeli, polis baskını, gözaltı ve kayyum uygulamalarının tüm boyutlarıyla araştırılması amacıyla 15/10/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 15 Ekim 2026 Perşembe günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi 506:513

VI.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI 481

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkanı Vekili Yusuf Beyazıt'ın, Üsküdar Belediyesi Başkanı Vekili Dündar Ziya Gültekin'e ilişkin konuşması 481

Sayfa

VII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR **482,536**

1.- Diyarbakır Milletvekili Mehmet Kamaç'ın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun yerinden sarf ettiği ifadeleri sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması 482:483

2.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun 279 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin birinci bölümü üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisine sataşması nedeniyle konuşması 536:537

3.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması 537:539

4.- Diyarbakır Milletvekili Mehmet Kamaç'ın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması 539:540

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER **518,524,540,568**

A) KANUN TEKLİFLERİ *518:523,524:536,540:567, 568:573*

1.- Sivas Milletvekili Hakan Aksu ve Gümüşhane Milletvekili Celalettin Köse ile 83 Milletvekilinin Türk Kızılay Kanunu Teklifi (2/3690) ile İçişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 279) 518:523,524:536,540:567, 568:573

2.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler İnsan Yerleşimleri Programı (UN-HABITAT) Tarafından Temsil Edilen Birleşmiş Milletler Arasında Doğu Avrupa ve Orta Asya Ülkeleri İçin Türkiye Cumhuriyeti'nde BM-Habitat Bölge Ofisi Kurulmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3487) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 267) 573

3.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Libya Devleti Milli Birlik Hükümeti Arasında Kolluk İş Birliği Mutabakat Muhtırasının Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3030) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 237) 573

IX.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI **574**

1.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, Kastamonu'nun Cide ilçesinde yürütülen yol yapım çalışmalarına ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/47418) 574:577

2.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, TRT, TÜRK TELEKOM, TÜRKSAT ve PTT'nin bütçelerinden aktarılan reklam ve tanıtım giderlerine ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/47427) 578:580

Sayfa

3.- Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş'in, Giresun'un Keşap ilçesine bağlı Erköy'de yaşanan telefon ve internet altyapısı sorununa ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/47675) 581:582

4.- Adana Milletvekili Ayyüce Türkeş Taş'ın, Adana-Yumurtalık otoyol bağlantısı ile Mersin Sahil Yolu Projesi'nin akıbetine ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/47971) 583:584

5.- Adana Milletvekili Ayyüce Türkeş Taş'ın, Ceyhan ile Osmaniye arasına yeni bir havalimanı yapılması talebine ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/47973) 585:586

6.- Tunceli Milletvekili Ayten Kordu'nun, Tunceli-Ovacık kara yolunda yapılan yol genişletme çalışmalarına ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/48054) 587:589

7.- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'in, 2020-2026 yılları arasında Diyarbakır Havalimanı'ndan gerçekleştirilen uçuşlara ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/48150) 590:593

8.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, Türk Telekom Genel Müdürlüğü tarafından personel taşıma hizmetleri için düzenlenen ihaleyi kazanan firmaya dair iddialara ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/48239) 594:596

9.- Mersin Milletvekili Gülcan Kış'ın, 2021-2026 yılları arasında Mersin Limanı'na giriş-çıkış yapan ağır ticari araç sayısına ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/48240) 597:599

10.- Kayseri Milletvekili İsmail Özdemir'in, Kayseri'nin Sarız ilçesinde yapılması planlanan farklı seviyeli kavşak projesinin akıbetine,

Özvatan-Kermelik-Felâhiye Yolu yapım çalışmalarına,

İlişkin soruları ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/48242), (7/48243) 600:602

11.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Samsun'da bağlanmış olan bir geminin yabancı uyruklu mürettebatının ücretlerini alamadıkları iddiasına ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/48365) 603:605

12.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, Hatay'ın İskenderun ilçesine bağlı Güzelçay Mahallesi'ndeki hemzemin geçitlerde yaşanan trafik sorununa ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/48366) 606:607

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 14.03'te açılarak dört oturum yaptı.

Manisa Milletvekili Şenol Sunat, Manisa zeytin üreticilerinin sorunlarına,

Bartın Milletvekili Aysu Bankoğlu, Amasra maden faciasının 4'üncü yıl dönümüne,

Bursa Milletvekili Emine Yavuz Gözgeç, Dünya Kadın Çiftçiler Günü'ne,

İlişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

Hakkâri Milletvekili Onur Düşünmez, Hakkâri'deki sınır kapılarında yaşananlara,

Kütahya Milletvekili Adil Biçer, Simav Jeotermal Isıtmalı Sera Organize Tarım Bölgesi'ne,

Tekirdağ Milletvekili Nurten Yontar, Trakya'da petrol ve doğal gaz arama faaliyetleri kapsamında alınan acele kamulaştırma kararlarına,

Konya Milletvekili Barış Bektaş,

Tokat Milletvekili Kadim Durmaz,

Burdur Milletvekili İzzet Akbulut;

Açıklanan şeker pancarı alım fiyatına,

Samsun Milletvekili Murat Çan, Halk TV'ye kayyum atanmasına ve Samsun'daki sorunlara,

Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur, Hatay'daki zeytin ve zeytinyağı üreticilerinin sorunlarına,

Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül,

İstanbul Milletvekili Evrim Rızvanoğlu,

Adana Milletvekili Ayhan Barut,

Mersin Milletvekili Ali Bozan;

Halk TV'ye kayyum atanmasına,

Iğdır Milletvekili Yılmaz Hun, Iğdır'da yapılan ihalelere,

Sakarya Milletvekili Ali İnci, Amatör Spor Haftası'na ve Sakarya'daki spor yatırımlarına,

Kocaeli Milletvekili Mehmet Aşıla, parasını faize yatırmak istemeyen insanlara,

İzmir Milletvekili Burcugül Çubuk, fon skandalına,

Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ Ertuğrul, Amasra maden faciasının 4'üncü yıl dönümüne,

Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara, çeşitli nedenlerle sürücü belgeleri geri alınan yurttaşlara,

Bursa Milletvekili Hasan Öztürk, Cemil Tugay'a,

Kocaeli Milletvekili Mühip Kanko, Halk TV'ye ve fon krizine,

İstanbul Milletvekili Bülent Kaya, Halk TV'ye kayyum atanmasına, "harese metaforu" olarak adlandırılan sendroma, iktidar partisine seslenmek istediğine,

Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez, Fatma Betül Sayan Kaya'ya, fon soygununa, Halk TV'ye kayyum tayin edilmesine,

Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı, Amasra faciasının 4'üncü yılına, Halk TV'ye kayyum atanmasına, Cafer Mahiroğlu soruşturmasında ortaya konulan iddialara,

Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç, Türk gençliğine, TEKNOFEST'te dereceye giren Ülkü Ocaklı gençlere, Türkiye'deki ve yurt dışındaki gençler için yapılması gerekenlere,

Muş Milletvekili Sezai Temelli, Halk TV'ye kayyum atanmasına, fon krizine, İstanbul 13. Ağır Ceza Mahkemesinin Osman Kavala'ya dair kararına, Bakırköy Cezaevindeki uygulamalara,

Ankara Milletvekili Murat Emir, Halk TV'nin TMSF'ye devredilmesine, fon krizine, Ekrem İmamoğlu'nun savunmasına, İstanbul 13. Ağır Ceza Mahkemesinin Osman Kavala hakkındaki kararına, Ömer Çelik'in açıklamasına,

Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, şehit düşen Piyade Uzman Çavuş Mustafa Aslan'a, Türk Silahlı Kuvvetlerinin "Ateş Serbest-2026" faaliyetine, Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülmeye başlanan Tasfiyesine Karar Verilen Bazı Yatırım Fonları Hakkında Kanun Teklifi'ne,

Ankara Milletvekili Murat Emir,

Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı,

Muş Milletvekili Sezai Temelli,

Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez;

Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, Ankara Milletvekili Murat Emir, Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı, Muş Milletvekili Sezai Temelli ile Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

YENİ YOL Grubunun, 14/10/2026 tarihinde Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap ve 19 milletvekili tarafından, gerçek ve tüzel kişilerin mal varlığı artışlarının meşru gelir kaynaklarına dayanıp dayanmadığını tespit etmek, açıklanamayan servet artışlarını vergilendirmek ve mali şeffaflığı sağlamak için neler yapılabileceğinin tespiti amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

İYİ Parti Grubunun, 14/10/2026 tarihinde Muğla Milletvekili Metin Ergun ve 19 milletvekili tarafından, zeytin ve zeytinyağı fiyatlarının üretici aleyhine düşük kalmasına yol açan ekonomik ve yapısal nedenlerin bütün yönleriyle araştırılması ve üreticinin korunması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

CHP Grubunun, 4/9/2026 tarihinde Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin ve arkadaşları tarafından, başta Adana olmak üzere Çukurova'da narenciye üreticilerinin artan üretim maliyetleri, ürün fiyatlarındaki belirsizlik, ihracat pazarlarında yaşanan sorunlar, ürünün dalında kalması, pazarlama ve depolama yetersizlikleri, iklim değişikliğinin üretim üzerindeki etkileri ile üreticilerin yaşadığı ekonomik kayıpların bütün yönleriyle araştırılması ve narenciye üretiminin sürdürülebilirliği için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi, bir araştırma komisyonu kurulması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

DEM PARTİ Grubunun, 14/10/2026 tarihinde Grup Başkan Vekili Muş Milletvekili Sezai Temelli ve Grup Başkan Vekili Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit tarafından, cezaevlerinde idare ve gözlem kurulunun verdiği keyfî kararların yol açtığı ihlallerin araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

Yeni Parti Grubunun, 14/10/2026 tarihinde Grup Başkan Vekili Ankara Milletvekili Murat Emir tarafından, Halk TV'ye kayyum atanmasıyla ilgili gelişmelerin araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

Görüşmelerinin Genel Kurulun 14 Ekim 2026 Çarşamba günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerileri yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

Ankara Milletvekili Murat Emir, Çorum Milletvekili Oğuzhan Kaya'nın Yeni Parti grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, Ankara Milletvekili Murat Emir'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Bülent Kaya,

Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez,

Ankara Milletvekili Murat Emir;

Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı, Diyarbakır Milletvekili Sevilay Çelenk'in Yeni Parti grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Diyarbakır Milletvekili Sevilay Çelenk, Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, Ankara Milletvekili Murat Emir'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Başkanlıkça, Genel Kurulu teşrif eden Japonya Temsilciler Meclisi Milletvekili ve Dışişlerinden Sorumlu Devlet Bakanı Yasutaka Nakasone'ye ve beraberindeki heyete "Hoş geldiniz." denildi.

AK PARTİ Grubuna ait olup boş bulunan, Şanlıurfa ve Kahramanmaraş'ta Okullarda Meydana Gelen Olaylar ile Çocukların Dijital Ortamlarda Karşılaştıkları Riskler ve Olumsuz Etkilerin Tüm Yönleriyle Ele Alınarak Araştırılması, Çözüm Önerileri Geliştirilmesi ve Benzer Olayların Önlenmesi İçin Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu üyeliğine Çorum Milletvekili Yusuf Ahlatcı,

CHP Grubuna ait olup boş bulunan Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonu üyeliğine Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer,

MHP Grubuna ait olup boş bulunan Dilekçe Komisyonu üyeliğine Niğde Milletvekili Cumali İnce,

Seçildiler.

Kişisel Verileri Koruma Kurulunda boş bulunan ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grubuna düşen 2 üyeliğe Recep Keskin ve Cennet Alas Şekerbay yapılan oylamadan sonra seçildiler.

Malatya Milletvekili Mehmet Celal Fendoğlu, birleşimi yöneten Başkan Vekili Yusuf Beyazıt'a ve Malatya Havalimanı'nın sefer sayısının düşürülmesine,

Antalya Milletvekili Aykut Kaya, atanmayan öğretmenlere,

Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun, Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesinin kadro taleplerine,

Mersin Milletvekili Burhanettin Kocamaz, öğretmenlerin eş durumu mazeret tayinlerine,

Tokat Milletvekili Kadim Durmaz, Tokat'taki nefroloji uzmanı eksikliğine,

Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan, Şırnak'taki sağlık meselelerine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının:

1’inci sırasında yer alan ve İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi kabul edilen, Sivas Milletvekili Hakan Aksu ve Gümüşhane Milletvekili Celalettin Köse ile 83 Milletvekilinin Türk Kızılay Kanunu Teklifi (2/3690) ile İçişleri Komisyonu Raporu’nun (S. Sayısı: 279) görüşmelerine başlanarak tümü üzerindeki görüşmeler tamamlandı, verilen aradan sonra Komisyon yetkilileri Genel Kurulda hazır bulunmadığından ertelendi.

Alınan karar gereğince, 15 Ekim 2026 Perşembe günü saat 14.00’te toplanmak üzere 22.49’da birleşime son verildi.

Yusuf BEYAZIT
TBMM Başkanı Vekili

Müzeyyen ŞEVKİN
Adana
Kâtip Üye

Havva Sibel SÖYLEMEZ
Mersin
Kâtip Üye

II.- GELEN KÂĞITLAR

No: 11

15.10.2026 Perşembe

Süresi İçinde Cevaplandırılmayan Yazılı Soru Önergeleri

Adalet Bakanlığı

1.- Gaziantep Milletvekili Sevda Karaca Demir'in, Kahramanmaraş'ta bulunan bir okulda meydana gelen silahlı saldırı olayıyla ilgili soruşturmanın akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/47273)

2.- Gaziantep Milletvekili Sevda Karaca Demir'in, terör örgütü üyesi iki kişi hakkında yapılan yeniden yargılama sonunda verilen kararlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/47274)

3.- Hakkari Milletvekili Öznur Bartin'in, son on yılda Hakkari'de zırhlı araçların karıştığı trafik kazaları hakkında yürütülen yargılama sürecine ilişkin yazılı soru önergesi (7/47275)

4.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, Şırnak ilinde bir kadının cinsel saldırıya maruz kaldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/47276)

5.- Diyarbakır Milletvekili Ceylan Akça Cupolo'nun, terör örgütü üyesi iki kişi hakkında yapılan yeniden yargılama sonunda verilen kararlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/47277)

6.- İstanbul Milletvekili Celal Fırat'ın, Madımak Olaylarına yönelik yürütülen yargılama sürecinin yeniden başlatılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/47278)

7.- Diyarbakır Milletvekili Adalet Kaya'nın, bir işçinin Kürtçe müzik dinlediği için tutuklandığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/47279)

8.- Van Milletvekili Mahmut Dindar'ın, Elazığ Yüksek Güvenlikli Cezaevinde bulunan hasta bir mahkumun tahliye edilmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/47280)

9.- Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü'nün, Espiye L Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun sağlık hizmetine erişemediği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/47281)

10.- Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü'nün, Burdur Yüksek Güvenlikli Ceza İnfaz Kurumunda yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/47282)

11.- Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü'nün, Suluca 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun sağlık durumuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/47283)

12.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, Dumlu 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevindeki ağırlaştırılmış müebbet hükümlülerinin sosyal faaliyetlerden yararlandırılmadığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/47284)

13.- Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü'nün, İzmir 2 Nolu F Tipi Yüksek Güvenlikli Ceza İnfaz Kurumunda yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/47285)

14.- Bursa Milletvekili Kayıhan Pala'nın, uyuşturucu madde bağımlılığıyla mücadeleye yönelik çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/47286)

15.- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'in, Elazığ R Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun sağlık durumuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/47287)

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı

16.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, Şırnak ilinde bir kadının cinsel saldırıya maruz kaldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/47288)

17.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, 2026 yılının ilk beş ayında hayatını kaybeden çocuklarla ilgili çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/47289)

18.- Bursa Milletvekili Kayıhan Pala'nın, uyuşturucu madde bağımlılığıyla mücadeleye yönelik çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/47290)

19.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Roman vatandaşların sosyal hizmetlere erişiminin kolaylaştırılması için yapılan çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/47291)

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı

20.- Gaziantep Milletvekili Sevda Karaca Demir'in, Nepal'den getirilen göçmen işçilerin yaşadıkları mağduriyete ilişkin yazılı soru önergesi (7/47292)

21.- İstanbul Milletvekili İskender Bayhan'ın, İstanbul'da bir üniversite yemekhanesinde çalışmaktayken işten çıkarılan işçilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/47293)

22.- İstanbul Milletvekili Cengiz Çiçek'in, özel istihdam büroları aracılığıyla ülkemize getirilen yabancı işçilerin yaşadıkları mağduriyetlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/47294)

23.- Gaziantep Milletvekili Sevda Karaca Demir'in, Bakanlığın "Sendikalı Ol" adlı kampanyasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/47296)

24.- İstanbul Milletvekili Burak Akburak'ın, özel hastanelerde sigortalı olarak çalışan hekimlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/47297)

25.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, emekli olduğu halde çalışmaya devam eden kişilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/47298)

26.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Roman vatandaşların iş gücüne katılımının artırılması için yapılan çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/47299)

27.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, 65 yaş üstü emeklilerin iş gücüne katılım oranına ilişkin yazılı soru önergesi (7/47302)

28.- Kocaeli Milletvekili Nail Çiler'in, staj ve çıraklık başlangıcının sigortalılık ve emeklilik süresinden sayılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/47303)

29.- Düzce Milletvekili Talih Özcan'ın, 2026-2027 yıllarını kapsayan toplu iş sözleşmesi hükümleri uyarınca tutulacak nöbetler için öngörülen maaş artışının bazı kurumlar tarafından ödenmediği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/47304)

30.- İstanbul Milletvekili İskender Bayhan'ın, Trabzon'da bir döküm fabrikasında çalışan işçilerin sendikal faaliyetleri nedeniyle mobbinge uğradıkları iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/47306)

31.- Gaziantep Milletvekili Sevda Karaca Demir'in, Dokuz Eylül Sosyal Güvenlik Merkezi hizmet binasının bir üniversiteye devredilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/47307)

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı

32.- Gaziantep Milletvekili Sevda Karaca Demir'in, Akdeniz'deki mikroplastik atıklar sebebiyle yaşanan deniz kirliliğine ve plastik atık ithalatına ilişkin yazılı soru önergesi (7/47308)

33.- Mersin Milletvekili Perihan Koca Doğan'ın, Akdeniz'deki mikroplastik atıklar sebebiyle yaşanan deniz kirliliğine ve plastik atık ithalatına ilişkin yazılı soru önergesi (7/47309)

34.- Adana Milletvekili Ayyüce Türkeş Taş'ın, Adana ilinde olası bir depreme karşı alınan önlemlere ve riskli bina sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/47310)

35.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, İstanbul'un Ümraniye ilçesinde bulunan Ömerli Göleti çevresine hafriyat dökülmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/47311)

36.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa'da haşerelerle mücadele kapsamında yürütülen çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/47312)

37.- Sivas Milletvekili Ulaş Karasu'nun, Sivas'ın Yıldızeli ilçesine bağlı Nallı köyünde yürütülen maden arama faaliyetlerinin çevresel etkilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/47313)

38.- Eskişehir Milletvekili İbrahim Arslan'ın, Eskişehir'in Alpu ilçesinde yapılması planlanan altın ve gümüş madeni projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/47314)

39.- Eskişehir Milletvekili İbrahim Arslan'ın, Eskişehir'deki okulların depreme dayanıklılığına ilişkin yazılı soru önergesi (7/47315)

40.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Roman vatandaşların barınma ve yaşam koşullarının iyileştirilmesine yönelik projelere ilişkin yazılı soru önergesi (7/47316)

41.- İstanbul Milletvekili Evrim Rızvanoğlu Emir'in, DOA sisteminin mali verilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/47317)

42.- Eskişehir Milletvekili İbrahim Arslan'ın, Eskişehir'in Odunpazarı ilçesine bağlı bir bölgenin riskli alan olarak ilan edilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/47318)

43.- Eskişehir Milletvekili İbrahim Arslan'ın, Eskişehir'in Odunpazarı ilçesinde bulunan ve riskli alan ilan edilen küçük sanayi bölgesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/47319)

44.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Mardin'de haşerelerle mücadele kapsamında yürütülen çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/47320)

45.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, ülke genelinde haşerelerle mücadele kapsamında yürütülen çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/47321)

46.- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'in, ülkemiz kıyılarının işgali nedeniyle yapılan denetimlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/47322)

Dışişleri Bakanlığı

47.- Adana Milletvekili Ayyüce Türkeş Taş'ın, Karadağ'ın 1 Kasım 2026 tarihinden itibaren Türk vatandaşlarına vize zorunluluğu getirmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/47323)

48.- Mardin Milletvekili Kamuran Tanhan'ın, 2015-2025 yılları arasında AİHM tarafından Türkiye aleyhine verilen ihlal kararları sonrası başvuruculara ödenen tazminat miktarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/47324)

Gençlik ve Spor Bakanlığı

49.- Gaziantep Milletvekili Sevda Karaca Demir'in, Ankara'da bulunan Zübeyde Hanım KYK Kız Yurdunun fiziki koşullarının yetersizliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/47331)

50.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa'da Bakanlığa bağlı olan spor tesisleri, yüzme havuzları ve gençlik merkezlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/47332)

51.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Iğdır'da Bakanlığa bağlı olan spor tesisleri, yüzme havuzları ve gençlik merkezlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/47333)

52.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Mardin'de Bakanlığa bağlı olan spor tesisleri, yüzme havuzları ve gençlik merkezlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/47334)

53.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Bitlis'te Bakanlığa bağlı olan spor tesisleri, yüzme havuzları ve gençlik merkezlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/47335)

54.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Batman'da Bakanlığa bağlı olan spor tesisleri, yüzme havuzları ve gençlik merkezlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/47336)

55.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Bakanlığa bağlı olan spor tesisleri, yüzme havuzları ve gençlik merkezlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/47337)

56.- Bursa Milletvekili Kayıhan Pala'nın, uyuşturucu madde bağımlılığıyla mücadeleye yönelik çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/47338)

57.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Siirt'te Bakanlığa bağlı olan spor tesisleri, yüzme havuzları ve gençlik merkezlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/47339)

58.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Ağrı'da Bakanlığa bağlı olan spor tesisleri, yüzme havuzları ve gençlik merkezlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/47340)

59.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Van'da Bakanlığa bağlı olan spor tesisleri, yüzme havuzları ve gençlik merkezlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/47341)

60.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şırnak'ta Bakanlığa bağlı olan spor tesisleri, yüzme havuzları ve gençlik merkezlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/47342)

61.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Hakkari'de Bakanlığa bağlı olan spor tesisleri, yüzme havuzları ve gençlik merkezlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/47343)

İçişleri Bakanlığı

62.- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'in, Diyarbakır ilinde uyuşturucu ile mücadele konusunda yürütülen çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/47349)

63.- Hakkari Milletvekili Öznur Bartin'in, son on yılda Hakkari'de zırhlı araçların karıştığı trafik kazalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/47350)

64.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kandıra 1 Nolu F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun gözaltında kötü muameleye maruz kaldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/47351)

65.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa'da haşerelerle mücadele kapsamında yürütülen çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/47354)

66.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Türkiye genelindeki ruhsatlı ve ruhsatsız silah sayısına ve ateşli silahlarla işlenen suçlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/47355)

67.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Roman vatandaşların kamu hizmetlerine erişiminin geliştirilmesine yönelik yürütülen çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/47356)

68.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Mardin ilindeki ruhsatlı ve ruhsatsız silah sayısına ve ateşli silahlarla işlenen suçlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/47357)

69.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Van ilindeki ruhsatlı ve ruhsatsız silah sayısına ve ateşli silahlarla işlenen suçlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/47358)

70.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şırnak ilindeki ruhsatlı ve ruhsatsız silah sayısına ve ateşli silahlarla işlenen suçlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/47359)

71.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Batman ilindeki ruhsatlı ve ruhsatsız silah sayısına ve ateşli silahlarla işlenen suçlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/47360)

72.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa ilindeki ruhsatlı ve ruhsatsız silah sayısına ve ateşli silahlarla işlenen suçlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/47361)

73.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Mardin'de haşerelerle mücadele kapsamında yürütülen çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/47362)

74.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Siirt ilindeki ruhsatlı ve ruhsatsız silah sayısına ve ateşli silahlarla işlenen suçlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/47363)

75.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Hakkari ilindeki ruhsatlı ve ruhsatsız silah sayısına ve ateşli silahlarla işlenen suçlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/47364)

76.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Iğdır ilindeki ruhsatlı ve ruhsatsız silah sayısına ve ateşli silahlarla işlenen suçlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/47365)

77.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, ülke genelinde haşerelerle mücadele kapsamında yürütülen çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/47366)

78.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Ağrı ilindeki ruhsatlı ve ruhsatsız silah sayısına ve ateşli silahlarla işlenen suçlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/47367)

79.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Bitlis ilindeki ruhsatlı ve ruhsatsız silah sayısına ve ateşli silahlarla işlenen suçlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/47368)

80.- İstanbul Milletvekili Celal Fırat'ın, Gaziantep'in Yavuzeli ilçesinde bulunan bir türbenin tahrip edilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/47369)

81.- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'in, İstanbul'un Sarıyer ilçesinde yaşanan bir olaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/47370)

82.- Bursa Milletvekili Kayıhan Pala'nın, uyuşturucu madde bağımlılığıyla mücadeleye yönelik çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/47371)

Kültür ve Turizm Bakanlığı

83.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü bünyesinde çalışan günlük ücretli personelin mali ve özlük haklarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/47372)

84.- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'in, ülkemiz kıyılarının işgali nedeniyle yapılan denetimlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/47374)

Milli Eğitim Bakanlığı

85.- Mersin Milletvekili Perihan Koca Doğan'ın, bir protestoya katılan üniversite öğrencilerine disiplin soruşturması başlatıldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/47377)

86.- İstanbul Milletvekili Ahmet Şık'ın, Yükseköğretim Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'ne ilişkin yazılı soru önergesi (7/47378)

Sağlık Bakanlığı

87.- Gaziantep Milletvekili Sevda Karaca Demir'in, Akdeniz'deki mikroplastik atıklar sebebiyle yaşanan deniz kirliliğine ve plastik atık ithalatına ilişkin yazılı soru önergesi (7/47385)

88.- İstanbul Milletvekili Burak Akburak'ın, hekimlerin çalışma izinlerinin yenilenmesi ile ilgili düzenlemeye ilişkin yazılı soru önergesi (7/47386)

89.- Ankara Milletvekili Ahmet Eşref Fakıbaba'nın, kanser tarama programlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/47387)

90.- Ankara Milletvekili Ahmet Eşref Fakıbaba'nın, depremlerden etkilenen illerde sunulan sağlık hizmetlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/47388)

91.- Ankara Milletvekili Ahmet Eşref Fakıbaba'nın, ülke genelindeki yenidoğan yoğun bakım ünitelerinin kapasitesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/47389)

92.- Ankara Milletvekili Ahmet Eşref Fakıbaba'nın, sağlık personelinin çalışma koşullarının iyileştirilmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/47390)

93.- Ankara Milletvekili Ahmet Eşref Fakıbaba'nın, sağlık çalışanlarının maruz kaldığı mobbingin önlenmesine yönelik çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/47391)

94.- Ankara Milletvekili Ahmet Eşref Fakıbaba'nın, MHRS üzerinden uzman hekim randevusu alınırken yaşanan sorunlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/47392)

95.- Ankara Milletvekili Ahmet Eşref Fakıbaba'nın, ülke genelinde aile hekimi başına düşen kişi sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/47393)

96.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, Silopi Termik Santrali'nin halk sağlığı üzerindeki etkilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/47394)

97.- Bursa Milletvekili Kayıhan Pala'nın, uyuşturucu madde bağımlılığıyla mücadeleye yönelik çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/47395)

98.- Bursa Milletvekili Kayıhan Pala'nın, bazı hastalıklarda görülen vaka sayısında yaşanan artışa ilişkin yazılı soru önergesi (7/47396)

99.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa'da haşereler aracılığıyla bulaşan hastalıklarla mücadele kapsamında yürütülen çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/47397)

100.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Mardin'deki devlet hastanelerinin yatak, tıbbi ekipman ve uzman hekim ihtiyacına ilişkin yazılı soru önergesi (7/47398)

101.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Roman vatandaşların sağlık hizmetlerine erişiminin geliştirilmesine yönelik yürütülen çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/47399)

102.- Düzce Milletvekili Talih Özcan'ın, Bakanlığa bağlı hastanelerde kuduz aşısı yaptırmak isteyen bazı kişilerden ücret talep edildiği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/47400)

103.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Mardin'de haşereler aracılığıyla bulaşan hastalıklarla mücadele kapsamında yürütülen çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/47401)

104.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, ülke genelinde haşereler aracılığıyla bulaşan hastalıklarla mücadele kapsamında yürütülen çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/47402)

105.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, Şırnak Devlet Hastanesinin onkoloji bölümündeki sağlık personeli ihtiyacına ilişkin yazılı soru önergesi (7/47403)

106.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, Silopi Termik Santrali'nin halk sağlığı üzerindeki etkilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/47404)

107.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa ilinde bulunan hastanelerin fiziki yetersizliğine ve doktor eksikliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/47405)

108.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, ülke genelinde bulunan hastanelerin fiziki yetersizliğine ve doktor eksikliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/47406)

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

109.- Bursa Milletvekili Hasan Toktaş'ın, Bursa'da faaliyet gösteren sanayi işletmelerinin ve İnegöl mobilya sektörünün ekonomik sorunlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/47407)

Tarım ve Orman Bakanlığı

110.- Manisa Milletvekili Şenol Sunat'ın, Manisa'nın Alaşehir ilçesine bağlı Gümüşçay Mahallesi'nde taşkın ve sel riskine karşı alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/47408)

111.- Eskişehir Milletvekili İbrahim Arslan'ın, Eskişehir ilindeki içme suyu projesinin akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/47409)

112.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, hayvancılık sektörünün desteklenmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/47410)

113.- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'in, beyaz et üreticilerine sağlanan desteklere ilişkin yazılı soru önergesi (7/47411)

114.- Eskişehir Milletvekili İbrahim Arslan'ın, Eskişehir'in Alpu ilçesinde yapılması planlanan altın ve gümüş madeni projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/47412)

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı

115.- İstanbul Milletvekili Ayşe Sibel Yanıkömeroğlu'nun, 22 Temmuz 2004 tarihinde Sakarya'nın Pamukova ilçesinde meydana gelen tren kazasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/47422)

15 Ekim 2026 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.05

BAŞKAN: Başkan Vekili Yusuf BEYAZIT

KÂTİP ÜYELER: Müzeyyen ŞEVKİN (Adana), Havva Sibel SÖYLEMEZ (Mersin)

BAŞKAN - Türkiye Büyük Millet Meclisinin 7’nci Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

İlk söz talebi, Şanlıurfa’da yapılan yatırımlar hakkında Şanlıurfa Milletvekili Abdürrahim Dusak’a aittir.

Buyurun Sayın Dusak. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI

1.- Şanlıurfa Milletvekili Abdürrahim Dusak’ın, Şanlıurfa’da yapılan yatırımlara ilişkin gündem dışı konuşması

ABDÜRRAHİM DUSAK (Şanlıurfa) - Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; Gazi Meclisimizi ve ekranları başında bizleri izleyen kıymetli hemşehrilerimi saygı ve muhabbetle selamlıyorum.

Öncelikle, Başkanım, yeni görevinizin hayırlı olmasını diliyorum.

Bugün, peygamberler şehri Şanlıurfa’mızın son günlerde yaşadığı büyük gururu ve Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan’ın liderliğinde şehrimize kazandırılan eserleri sizlerle paylaşmak istiyorum.

Değerli milletvekilleri Şanlıurfa’mız, TEKNOFEST’le tarihî bir heyecana ev sahipliği yapmıştır. Heyecanlıyız çünkü Şanlıurfa’mız aynı zamanda ilk kurumsal üniversiteye, Harran Üniversitesine ev sahipliği yapıyor. Bu beş günde şehrimizde 1 milyon 300 bin, bölge illerimizle birlikte Güneydoğu genelindeyse 1 milyon 500 bin ziyaretçiyi ağırladık. Bu muhteşem katılım, özellikle gençlerimizin bilim ve teknolojiye olan inançlarının en güzel göstergesidir. Siverek Bilim ve Sanat Merkezi’mizin gençleri de Türkiye 1’inciliği ve 2’nciliğiyle göğsümüzü kabartmıştır, bizleri gururlandırmıştır. Bu kadim şehrin evlatları bugün geleceğin teknolojilerini üretiyor. Başta Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan olmak üzere TEKNOFEST’in Yönetim Kurulu Başkanı Sayın Selçuk Bayraktar’a, önceki dönem Adalet Bakanımız Sayın Bekir Bozdağ’a ve emeği geçen herkese çok teşekkür ediyorum.

Kıymetli milletvekilleri, 3 Ekimde Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan’ın teşrifleriyle tamamen kamu kaynaklarıyla yapılan 39 milyar liralık Şanlıurfa Şehir Hastanemizi hizmete açtık. Bu dev eser ki bazı özelliklerini sizlerle paylaşmak isterim; 2.000 yatak, 546 yoğun bakım yatağı, 451 poliklinik, 65 ameliyathane ve 3.600 araçlık otoparkıyla bölgemizin sağlık üssü olacaktır. Sadece Şanlıurfa’mıza ve komşu illere değil aynı zamanda komşu ülkelere de hizmet verecektir. Yaklaşık 500 bin metrekare kapalı alana sahiptir ve deprem bölgesinde olduğumuz için 1.100 sismik izolatörüyle modern, güvenli bir sağlık altyapısına kavuştuk. Harran Devlet Hastanesi ve Siverek Kadın Doğum ve Çocuk Hastanesi dâhil olmak üzere 8,5 milyar liralık 16 sağlık tesisimizin yapımı da devam etmektedir. Hedefimiz, bu eserleri nitelikli hekim kadrolarıyla güçlendirmektir.

Değerli milletvekilleri, sağlıktaki yatırımlarımızı ulaşım projeleriyle tamamlıyoruz; Şehir Hastanesi Kavşağı, 1,7 kilometrelik bağlantı yolu ve 191 metrelik köprümüz hizmete girmiştir. Karaköprü'de 1,3 milyar liralık Azerbaycan Bulvarı Farklı Seviyeli Kavşağı'nı da hizmete açmış bulunmaktayız. Siverek-Hilvan yolunun yapımı devam etmektedir. Siverek Güney Çevre Yolu Projemiz de yatırım programına teklif edildi, yakından takip ediyoruz.

Kıymetli milletvekilleri, gençliğimize yaptığımız her yatırımı geleceğimize yapılan yatırım olarak görüyoruz. Siverek'te 500 öğrenci kapasiteli KYK yurdumuz hizmete girmeye hazırlanıyor.

Değerli milletvekilleri, amatör spor camiamızın uzun yıllardır beklediği amatör sporcu evinin yer tahsisi tamamlandı, temelleri atıldı, inşaatı devam ediyor. Ayrıca, Gençlik ve Spor Bakanlığımızdan 2 futbol sahası için de söz aldık; yer tahsislerinin ardından bu sahaları da gençlerimizin hizmetine sunacağız. Destekleri için Gençlik ve Spor Bakanımız Sayın Osman Aşkın Bak'a teşekkür ediyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

ABDÜRRAHİM DUSAK (Devamla) - Sayın Başkanım ve değerli milletvekili arkadaşlarım, sınır ticaretinde de önemli adımlar attık. Akçakale Gümrük Kapımızı pasaportlu giriş-çıkışa yeniden açtık. Oluşturduğumuz heyetle Suriye'de temaslarda bulunduk; Şanlıurfalı sanayici ve ihracatçılarımızın Suriye'nin yeniden imarında aktif rol alabilmeleri için öncülük ettik.

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde Şanlıurfa'mıza yapılan yatırımlar 1,5 trilyon lirayı aşmıştır. Ulaştırmada 91 milyar lirayı aşan yatırımlarla bölünmüş yol uzunluğumuzu 28 kilometreden 630 kilometreye çıkardık. Tarımda eğitimde, sanayide, turizmde ve istihdamda aynı kararlılıkla çalışmaya devam ediyoruz.

Bizim siyasetimiz laf değil eser, mazeret değil hizmet siyasetidir. Şanlıurfa'mızı Türkiye Yüzyılı'nın parlayan yıldızı yapmak için birlik ve beraberlik içerisinde çalışmayı sürdüreceğiz. Başta Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan olmak üzere, bakanlarımıza ve emeği geçen herkese şükranlarımı sunuyorum.

Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Sayın Başkanım, özür dilerim sizden. Değerli hatip, Şanlıurfa Milletvekili -ben de Şanlıurfa Milletvekiliyim- Şanlıurfa'ya yapılan yatırımları söylüyorlar ama benim elimde Sanayi Bakanlığının...

BAŞKAN - Size bir dakika söz veriyorum.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Teşekkür ederim, sağ olun efendim.

BAŞKAN - Buyurun, oturun, yerinizden.

IV.- AÇIKLAMALAR

1.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa Milletvekili Abdürrahim Dusak'ın yaptığı gündem dışı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Çok teşekkür ederim Değerli Bakanım, Başkanım. İnşallah, Allah bakan da yapar bir gün sizi ama bizim iktidarımızda.

Şimdi, AKP Şanlıurfa Milletvekili Şanlıurfa'ya yapılan yatırımları söyledi. Anadolu'da bir söz var; ciğer buradaysa kedi nerede, kedi buradaysa ciğer nerede? Gerçekten madem bu kadar yatırım yaptınız, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı Sosyo-Ekonomik Endeksi'ne göre Şanlıurfa niye 81 il arasında 79'uncu sırada ve eğitimde 81'inci sırada.

Sayın Vekil Siverekli; Siverek'in Ayvanat Mahallesi var, 25 bin nüfusu var, 2 tane okul var, 3 binin üzerinde öğrenci var, sınıflar 60 kişilik. Okul alanı var, okul yapılmıyor. Siverek Ayvanat Mahallesi okul istiyor, okul ve eğitimde Şanlıurfa 81'inci sırada; aynı zamanda, sağlıkta 80'inci sırada. Yani Şanlıurfa hakikaten perişan durumda, sahipsiz.

Teşekkürler.

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Tanal.

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR (Devam)

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI (Devam)

2.- İstanbul Milletvekili Mustafa Kaya'nın, Van'ın sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

BAŞKAN - İkinci söz talebi, Van'ın sorunları hakkında İstanbul Milletvekili Mustafa Kaya'ya aittir.

Buyurun Sayın Kaya.

MUSTAFA KAYA (İstanbul) - Sayın Başkanım, saygıdeğer milletvekilleri; öncelikle, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkanım, yeni görevinizin hayırlı olmasını temenni ediyorum.

25-26 Eylül tarihlerinde Van'daydım ve iki gün boyunca bazı programlar çerçevesinde görüşmeler yaptım. Siyasi partiler, STK'ler, kanaat önderleri, gazeteciler ve vatandaşlarımızla Van ve ülke gündemini değerlendirme fırsatı buldum. Onlara verdiğim söz üzerine sorunlarını, dile getirdiklerini burada paylaşmak istiyorum.

Sayın Başkanım, Van, bir büyükşehir ve ilçelerden merkeze doğru göç hareketliliği varken ancak merkezden de maalesef başka illere doğru bir göç dalgası olduğunu gördüm. Van'da 3 merkez ilçe olan İpekyolu, Tuşba, Edremit ve periferideki Erciş dışındaki tüm ilçeler göç vermektedir. Özellikle kırsaldan çok büyük bir göç söz konusudur; son beş yılda 9 ilçenin nüfusu yaklaşık yüzde 20 oranında azalmıştır. Doğum oranının en yüksek olduğu 5 ilden biri olmasına rağmen, çevre illerden göç almasına rağmen Van'ın nüfusu son beş yılda 40 bin kişi azalmıştır. Turizm, hayvancılık ve sınır ticareti için ülkemizin en önemli merkezlerinden biri olması gerekirken işsizlik yüzünden insanlarımız mutsuz, gençlerimiz umutsuz ve ilk fırsatta şehirden göç etmenin hesaplarını yapmaktadır.

Van, Türkiye'nin en büyük mera alanına sahip ildir. Küçükbaş hayvancılığın başkenti olan Van geçmişte 6 milyonun üzerinde koyuna ev sahipliği yaparken bugün bu rakam 2,5-3 milyon civarına düşmüştür.

Turizm konusunda Van Gölü'nün potansiyeli maalesef değerlendirilememektedir. Komşu İran'ın içinde bulunduğu savaş turist sayısını oldukça azaltmış, oteller yüzde 25-35 oranında dolulukla hizmet vermektedir. İranlı turistler de olmasa otellerin neredeyse kapılarına kilit vurmak durumunda kalacakları söylenmektedir.

Van Türkiye'nin en pahalı suyunu kullanmaktadır; birçok vatandaş su borcu yüzünden icralık durumdadır.

Güzergâhı en kolay yapılabilecek şehirlerden biri olmasına rağmen Van Çevre Yolu -dikkat buyurun- on beş yıldan beri tamamlanamamıştır. Van'a ticari olarak büyük katkı sağlayacağı düşünülen, Van'ın potansiyelini öne çıkaracağına inanılan Şırnak-Habur kara yolu uzun yıllardır çözüm beklemektedir.

Van; tarihi, konumu ve sosyal dokusuyla çok önemli bir ilimiz ama fiziki olarak giriş ve çıkışı belli olmayan bir ilimizdir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Van'da trafik sorunu artık herkesin gündeminde ilk sıralara yerleşmiş durumdadır. Gördüğüm şu ki vatandaşlarımız artık ara sokak uzmanına dönüşmüşler; kenar mahallelerden merkeze ulaşmak için sürekli plan yapmak durumunda kalıyorlar.

Bilindiği gibi, Van'a demir yolu ulaşımı Tatvan'dan feribotla sağlanmaktadır. Kesintisiz demir yolu kuzey ya da güney etabı -hangisi uygunsa- mutlaka tamamlanmalı ve OSB'ye bağlanmalıdır.

Değerli milletvekilleri, Van'da organize sanayi bölgesi ziyareti yaptım; 170 fabrika olduğunu, 40 tanesinin faal olduğunu, bu 40 tanesinin yarısının çağrı merkezi olarak görev yaptığını, toplamda 30 ila 50 bin civarında insana iş istihdamı oluşturma imkânı varken bugün 2.500-3.000 kişiye ancak iş sağlayabildiğini gördüm. Hâlihazırda fabrikalar boş. Kurubaş Mahallesi'nde tekstil fabrikaları bir bir kapanırken Van OSB'ye 30 tane yeni tekstil fabrikası yapılmasının ne anlama geldiğini gerçekten anlamakta zorlandım.

Şimdi sizlere çevre illerimiz ve Van arasındaki uçurumu daha net ortaya koyacak 2025 yılı ihracat rakamlarından bahsetmek istiyorum: Gaziantep 10 milyar dolar, Kayseri 3,8 milyar dolar, Konya 3,5 milyar dolar, Van'la aynı büyüklüğe sahip Kahramanmaraş 1,2 milyar dolar; Van'ın ihracatı ise sadece 20 milyon dolar. İşte bu Van'ın içinde bulunduğu durumu net olarak önümüze koyan bir gerçektir.

Değerli milletvekilleri, biliyorsunuz, Van 2011 yılında bir deprem yaşadı. Aradan on beş yıl geçmesine rağmen hâlen yıkılması beklenen 10 bine yakın yapı olduğunu maalesef gördüm. Allah korusun, bir deprem esnasında kayıplarımızın daha büyük olacağı endişesine kapıldığımı ifade etmek istiyorum.

Değerli milletvekilleri, şunu da ifade edeyim: Van'da belediyecilik hizmetlerinin halk tarafından benimsenmediğini ama kayyum uygulamalarıyla beraber insanların iradelerine yapılan müdahaleyle insanların bu müdahalenin hesabını sormak adına tercihlerini devam ettirdiklerini de gördüm.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

MUSTAFA KAYA (Devamla) - O yüzden şunu buradan net ifade etmek istiyorum: Oradaki insanların iradesi; belediyede, yerel yönetimlerde halkın iradesi ortaya çıkar ve bununla ilgili bir normalleşme sağlanırsa, mevcut, ülkemizdeki çerçeve yasayla birlikte belli bir aşamaya gelen, yürüyen süreç de sağlıklı zeminde yürütülürse hem Türkiye'de hem bölgede siyasetin normalleşmesi adına önemli katkılar sağlanacağına dair ve halkın beklentilerinin bu anlamda yüksek olduğuna dair sonuçları gördüm.

Şunu da ifade ederek sözlerimi bitirmek istiyorum: Değerli milletvekilleri, Van, çok önemli bir ilimiz, çok önemli potansiyele sahip bir ilimiz, 1,2 milyona yakın nüfusu var ve bu nüfusuna rağmen... Orada her hafta, her ay İstanbul'dan, büyükşehirlerden bir inşaattan bir cenaze gelmesinden dolayı artık insanlarımız yorulmuş. Van gerçekten iş ve istihdam alanlarıyla farklı bir potansiyele kavuşabilir diyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL, DEM PARTİ ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

Üçüncü söz talebi, Van'ın yerel sorunları hakkında Van Milletvekili Sayın Zülküf Uçar'a aittir.

Buyurun Sayın Uçar. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

3.- Van Milletvekili Zülküf Uçar'ın, Van'ın yerel sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

ZÜLKÜF UÇAR (Van) - Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Ben, öncelikle, değerli halkımızı ve zindanlardaki yoldaşlarımızı saygıyla selamlıyorum.

Benden hemen önce konuşan sayın hatip Van'ın sorunları hakkında söz kurdu. YENİ YOL Grubunun bu anlamda Van'ın sorunlarına ilişkin duyarlılık göstermesi son derece kıymetlidir, kendisine teşekkür ediyoruz ancak söylediklerine ilaveten şu tespiti, daha doğrusu bu değerlendirmeyi yaparak

başlamakta fayda var: Bir kere, Van'daki devletin yüz yıldır uygulamış olduğu siyaseti biz burada, her yerde defalarca konuştuk, konuşmaya devam ediyoruz. Van'daki siyaset her zaman bir ötekileştirme ve hukuk dışı bırakma şeklinde gelişti. Peki, bu, genel hizmet politikasında nasıl işledi? Aslında genel hizmet politikasında da devletin siyaseti tam da bu doğrultuda ilerledi. Sorunlar Van'da her zaman bakiydi ama çözümler hep afaki olarak kaldı. İşte, bu da devletin Van'daki hizmet politikasına bakışıdır.

Van'da trafik sorunu asırlıktır, hâlen devam ediyor, duruyor. Hastane sorunu asırlıktır, hâlen devam ediyor. Ulaşım sorunu asırlıktır, hâlen devam ediyor. Uçak, sınır kapısı ve birçok sorun hâlen devam ediyor, bu sorunlar da asırlıktır. Yine, gençlerin batıya gelip inşaatlarda çalışmak zorunda kalması ve inşaatlarda katledilmesi, can vermesi asırlık bir sorundur; bu sorun da hâlen devam ediyor ve biz bunların tamamını her dönemde defalarca, sürekli dile getirdik, getirmeye devam edeceğiz.

Peki, bu sorunlar çok mu büyük sorunlar da aşılamıyor? Bütçe mi yetmiyor, yeterli ekipman ya da personel mi yok? Hayır, aslında çok da büyük sorunlar değil ama ne var? Orada devletin bilinçli olarak yürütmüş olduğu bir politika var. Bu politika Van'ı geri bırakılması gereken bir şehir olarak belirliyor ve bu şekilde işletiliyor.

Bakın, devlet Van'da hukuk sınırlarına asla riayet etmedi. Bunu az önce siz de söylediniz, kayyum örneği bunun somut örneğidir. Bakın, kayyum... Van'da halkın iradesinin gasbedilmesi yetmezmiş gibi, şimdi Van halkına ait olan, Van halkının emeği, Van halkına ait olan belediyedeki mal varlıkları talan edilmeye başlandı. Buna bir örnek vereyim: Geçtiğimiz hafta Van Büyükşehir Belediyesi Meclisimiz bir toplantı yaptı. Buradaki büyükşehir belediyesi meclisinden kastım meşru olan büyükşehir belediyesinden bahsediyorum, meşru olan eş başkanlarımızdan bahsediyorum, içinde kayyum olmayandan bahsediyorum. Ne dediler? Kayyum döneminde 517 taşınmaz satılmış. Bakın, son iki yıl içerisinde 517 taşınmaz, büyükşehir belediyesine ait olan taşınmaz satılmış. Yine, başka bir şey daha açıkladılar; kayyum döneminde, bu son iki yıllık dönemde belediyenin borcu tam tamına 25 milyara çıkmış, eski parayla 25 katrilyon. Büyükşehir Belediyesini biz devraldığımızda o borç 8 milyardı, şimdi 25 milyar. Şöyle bir kıyaslama yapalım: Eski bakanın çalmış olduğu paranın tam 12 katı paradan bahsediyoruz. Peki, bu vurgun suç değil mi? Eski bakanın yapmış olduğu fon vurgunu suç da bu suç değil mi? "Van halkının iradesine, Van halkına ait olanlara çökülmüş." demez miyiz, dememiz gerekmez mi? Bu yönüyle de yaklaşmamız lazım.

Yine, Van'a sıfır hizmet politikasının diğer bir görünümü ise İller Bankasının uygulamış olduğu ayrımcı politika. Bildiğiniz gibi, değerli arkadaşlar, yerel seçimlerden sonra belediyelerimiz yerel belediyeleri devasa borçlarla devraldı, buna rağmen belediyelerimiz hizmet üretmeye çalıştı, çabalıyor. Yine, çoğu belediyemizde de hem SGK borçları hem de bu geçmişten gelen borçlar belediyelerin kaynaklarından otomatikman kesiliyor. Buna dair belediyelerimiz hizmet üretmek için İller Bankasına kredi talebinde bulunuyor, bakın, İller Bankasına kredi talebinde bulunuyor ama bugüne kadar İller Bankası belediyelerimizin taleplerini görmezden geldi, görmezden gelmeye devam ediyor. Buradan hatırlatayım; Van AKP İl Başkanı geçtiğimiz günlerde bir açıklama yapmıştı, açıkça suç işleyerek bir açıklama yapmıştı, demişti ki: "Belediyeler para bulamıyorsa bana gelsinler." Bu bir suçtur. Ama biz neyi öğrendik bu İller Bankasının ayırımcı tutumundan sonra? Meğerse bu İller Bankası, iller bankası değilmiş, AKP'liler bankasıymış; bunu da çok net bir şekilde gördük, bu ayrımcı politikayı. Bu kurumun varlık sebebi mahallî hizmetlere finansman sağlamak değil midir? Eğer bunu yapmayacaksa her ay belediyelere ayrılan vergi geliri payından yapılan kesintilerin işlevi nedir o zaman?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

ZÜLKÜF UÇAR (Devamla) - Yine, az önce değerli hatip de söyledi, biz de sürekli söyledik, defalarca söyledik: VASKİ diye bir sorun var. Burada VASKİ'nin suyu Türkiye'nin en pahalı suyu olarak vermesi, hizmet etmesi yetmezmiş gibi su sayaçları son süreçte değişti. Bu kürsüden bunu ifade etmiştim ama bir hatırlatma yaparak tekrarlayayım: Bizim Büyükşehir Belediyesi Meclisimiz, seçimden hemen sonra bu su sayaçlarının tamamının, bakın, ücretsiz olarak değiştirilmesi kararını aldı. Kayyum atandıktan sonra kayyum ne yaptı? Tamamını ücretli olarak değiştiriyor. Devasa bir miktardan söz ediyoruz. Bunu burada daha önce söylemiştik. Tüm bunlar Van'daki bilinçli olarak yürütülen politikaların devamıdır, sonucudur. Buradan biz açıkça söylüyoruz: Devlet, Kürt halkıyla barışmanın gereklerini yerine getirmelidir ve elbette devlet, Van halkına eşit yurttaşlık hukukuna uygun davranmalıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ZÜLKÜF UÇAR (Devamla) - Teşekkür ediyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum.

Sayın milletvekilleri, şimdi, sisteme giren ilk 20 milletvekiline yerlerinden bir dakika süreyle söz vereceğim.

Sayın Düşünmez...

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

2.- Hakkâri Milletvekili Onur Düşünmez'in, Hakkâri'de 30 milyon euroya yapılan katı atık tesisine ilişkin açıklaması

ONUR DÜŞÜNMEZ (Hakkâri) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Hakkâri'de 30 milyon euroya bir katı atık tesisi yapıldı. 2019 yılında "ÇED Olumlu" raporu verilmişti, 2024'te kullanılmaya başlandı ancak yanlış kullanım dolayısıyla 2026'daki ilk selde bu tesis yıkıldı. Şimdi, orada yaşanan duruma baktığımızda, oradaki çöplerin tamamı doğaya salındı, Zap Suyu'na karıştı ve Hakkâri halkının sağlığını tehdit etmeye devam ediyor. Hakkâri ve ilçelerinde çöp yığınları oluşmuş vaziyette çünkü bu katı atık tesisinin yerine başka bir tesis inşa edilmedi ya da bu sorun görmezden gelindi.

İktidara sesleniyoruz: Derhâl kalıcı bir çözüm bulmanız gerekiyor. Hakkâri halkı, çöp yığınlarına, kirletilen suya ve sağlığını tehdit eden koşullara mahrum bırakılamaz.

BAŞKAN - Sayın Parlak...

3.- Hakkâri Milletvekili Vezir Coşkun Parlak'ın, Hakkâri'deki Ortaklar Boğazı Nizamiyesi'ndeki ve Durak Nizamiyesi'ndeki uygulamalara ilişkin açıklaması

VEZİR COŞKUN PARLAK (Hakkâri) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Hakkâri'nin Derecik ile Şemdinli ilçeleri arasında bulunan Ortaklar Boğazı Nizamiyesi'nde âdeta sınır kapısındaymış gibi güvenlik uygulamaları var; keyfî şekilde GBT ve pasaport kontrolleri yapılıyor, vatandaşa karşı ise efendi-köle ilişkisini hatırlatan bir üslup kullanılıyor. Vatandaşın huzurunu sağlamakla görevli olanlar âdeta vatandaşın huzurunu bozmak için çalışıyorlar.

Yine, Şemdinli-Yüksekova arasındaki Durak Nizamiyesi'nde de yolculara pasaport kontrolü yapılıyor, eşyaları araçtan indirilip, keyfî şekilde bekletilip zorluk çıkarılıyor. Hakkâri'de başka bir dünya, başka bir düzen mi söz konusudur? Bu uygulamalara bir an önce son verilmelidir.

BAŞKAN - Sayın Uysal Aslan...

4.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, Cizre'de kurulan taziyelere yönelik soruşturmalara ilişkin açıklaması

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Cizre'de kurulan taziyelere yönelik soruşturmayı bu kürsüden gündeme getirdik, önerge verdik, İnsan Haklarını İnceleme Komisyonuna başvurduk ancak buna rağmen baskı sürüyor. Aralarında DEM Parti ve DBP ilçe eş başkanlarımızın da olduğu, yaşamını yitirenlerin annesinin, kardeşlerinin ve taziyeye katılanların da olduğu şu ana kadar 50'ye yakın kişi ifadeye çağrıldı. Mezarının olmayışının, cenazelere ulaşamayışının hesabının ve mekanizmasının kurulacağı yerde, kurulan yasın hesabı ve ifadesi sistemi kuruluyor. Yasın hesabı ne hukukta ne vicdanda ne de ahlak değerlerinde yoktur. Komisyonlarda Cumartesi Annelerine dönüp "Çocuklarını kaybeden annelerin acısını paylaşıyoruz." demekle acı paylaşmak olmuyor. Bakanlık "Bilgimiz yok." demekle de yerelde oluşan bu provokatif soruşturmalara göz yumamaz, göz yummamalıdır. Bir an önce bu soruşturmalar geri çekilmeli ve durdurulmalıdır.

BAŞKAN - Sayın Hun...

5.- Iğdır Milletvekili Yılmaz Hun'un, Adet kardeşlerin tahliyelerinin önündeki engellere ilişkin açıklaması

YILMAZ HUN (Iğdır) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Iğdırlı iki kız kardeş, Nuriye ve Gülşen Adet kardeşler otuz iki yılı aşkın süredir cezaevinde. Tahliyeleri idare ve gözlem kurulu kararıyla sürekli olarak engelleniyor. İki kardeşin tahliyeleri aynı gerekçelerle beşer kez ertelendi. Giderek uzatılan sürelerle tahliyelerine engel olunuyor. Bu nasıl bir hukuk anlayışıdır? İnsanların geleceği birkaç kurul üyesinin soyut kanaatine, puan cetveline mi sıkıştırılacak? Otuz iki yılın ardından hâlâ "Hazır değilsiniz." diyenler, bu insanların hangi somut davranışlarını gerekçe gösteriyor?

Adalet Bakanlığı âdeta cezaevlerini çıkışı olmayan birer kuyuya çevirmek istiyor. Adalet Bakanlığı bu kararların hesabını vermelidir. İdare ve gözlem kurullarının keyfî uygulamalarına son verilmelidir. Adet kardeşlerin tahliyelerinin önündeki engeller kaldırılmalıdır.

BAŞKAN - Sayın Güzelmansur...

6.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, Hatay'daki narenciye üreticilerine ilişkin açıklaması

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Buradan, Gazi Meclisimizden sesleniyorum: Hatay'da narenciye dalında kaldı, üretici emeğinin karşılığını alamıyor. Tarlada 5 liraya bile alıcı bulamayan mandalina üreticinin elinde çürüme tehlikesiyle karşı karşıya. Bir yıl boyunca ağaca bakan, gübre atan, sulama yapan, işçi çalıştıran çiftçimiz şimdi ne yapacak? Girdi maliyetleri cep yakıyor, ürün para etmiyor.

Buradan Tarım ve Orman Bakanlığına sesleniyorum: Üreticimizi kaderine terk etmeyin. Acilen alım ve destek mekanizmalarını devreye sokun. Üreticinin elinde kalan mandalinayı değerlendirin, üreticimize nefes aldırın. Hataylı çiftçinin emeği dalında çürümesin, üreticiyi korumak, tarımsal üretimi ve ülkemizin geleceğini korumaktır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Mertoğlu...

7.- Rize Milletvekili Harun Mertoğlu'nun, Dallıkavak Tüneli'ne ve bağlantı yollarına, Rize için ortaya koydukları ulaşım vizyonuna ilişkin açıklaması

HARUN MERTOĞLU (Rize) - Teşekkürler Sayın Başkanım.

Yarın açılışı yapılacak olan Dallıkavak Tüneli ve bağlantı yollarının ülkemize ve bölgemize hayırlı olmasını diliyorum.

Sayın Cumhurbaşkanımızın ortaya koyduğu ulaşım vizyonunu Rize açısından bir adım daha ileri taşımak istiyoruz. Ovit ve Dallıkavak Tünelleriyle güçlenen kara yolu ağımızı, İyidere Lojistik Limanı'nı demir yolu ağına bağlayacak bir projeyle tamamlamayı hedefliyoruz. Erzurum üzerinden Anadolu'ya, oradan Orta Asya'ya ve uluslararası ticaret ağlarına uzanacak bir demir yolu bağlantısı Rize'mizin lojistik gücünü artıracak. İyidere Lojistik Limanı'nı küresel ticaret koridorlarının önemli bir parçası hâline getirecektir.

Ülkemize kazandırılan bu eserler ve ortaya konulan ulaşım vizyonu için başta Sayın Cumhurbaşkanımız olmak üzere emeği geçen herkese teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Avşar...

8.- Tekirdağ Milletvekili Cem Avşar'ın, Trakya'nın büyük bir bölümünde verilen acele kamulaştırma kararlarına ilişkin açıklaması

CEM AVŞAR (Tekirdağ) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Trakya olarak yüzde 82'si tarıma elverişli topraklardan oluşuyor ama ne yazık ki 5 Eylül 2026'da Cumhurbaşkanlığı kararıyla Trakya'nın büyük bölümünde TPAO'ya ait Trakya Petrol ve Doğal Gaz Arama ve Üretim Projesi kapsamında acele kamulaştırma kararları verildi. Elbette yer altı, yer üstü zenginliklerimizi değere dönüştürmemiz lazım ama başka bir değeri yok etmeden. Bakın, Trakya'mızın suyu kısıtlı ve son yıllarda artan sanayiyle beraber de su talebi artmıştır. Kaya gazından elde edilecek gelir, oluşacak tahribatı, bu su kayıplarını karşılamayacaktır. İngiltere, Fransa, Almanya, Bulgaristan gibi ülkelerin hepsi kaya gazı çıkarılmasını yasaklamıştır.

Kaya gazı arama ve üretim sürecine ilişkin kararlar toplum sağlığı, tarımsal verimlilik, çevre ve su kaynakları üzerindeki etkileri dikkate alınarak yeniden değerlendirilmelidir diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Çubuk...

9.- İzmir Milletvekili Burcugül Çubuk'un, mahpus Güzin Tolga'ya ilişkin açıklaması

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Teşekkürler.

Güzin Tolga, Şakran Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda tutulan siyasi mahpuslardan sadece birisi ve kimlik dayatması nedeniyle bulunduğu koğuştan çıkamıyor, hiçbir yasal hakkını kullanamıyor. Güzin Tolga buna karşı doksan dört gündür açlık grevinde ve kendisi başta yüksek tansiyon olmak üzere birçok hastalıkla da boğuşmak durumunda. Özellikle son dönemde kuyu tipi hapishanelerden cenazelerin çıktığı bir süreçte bu tip açlık grevlerine neden mahal verilmekte, neden tutsakların talepleri görmezden gelinmekte ve zaten kapalı bir alanda tutulmayla cezalandırılmış olan insanlar tekrar tekrar yeni cezalara yani açıkçası işkencelere tabi tutulmaktadır? Bunun cevabını biliyoruz ama yine de şunu söylememiz gerekiyor: Güzin Tolga derhâl başka bir yere sevk edilerek sağlığı takip edilmelidir.

Teşekkürler.

BAŞKAN - Sayın Boz...

10.- Muş Milletvekili Sümeyye Boz'un, Muş Valisi Avni Çakır'ın yürüyüş güzergâhlarıyla ilgili tutumuna ilişkin açıklaması

SÜMEYYE BOZ (Muş) - Teşekkürler Başkan.

Muş Valisi Avni Çakır yürüyüş güzergâhları üzerinden açık bir siyasi çifte standarda imza atmaktadır. 7 Ekimde Filistin için aynı güzergâha izin verilirken 9 Ekimde yürüyüşümüzün yasaklanması demokratik hakların siyasi kimliğe göre sınırlandırıldığını göstermektedir. Bir mülki idare amiri gibi değil siyasi parti temsilcisi gibi davranan Vali, âdeta süreç karşıtlığı ve provokasyon olarak nitelendirilebilecek

tutumlar sergilemektedir. Bu tutum, ayrımcılığı derinleştirmekte, barış ve demokratik toplum sürecinin yerelde karşılık bulmasının önüne engeller koymaktadır. İtirazımız dayanışmaya değil eşitsizliğe ve siyasi ayrımcılığadır. İçişleri Bakanlığı sürecin önünü kesen bu uygulamalara müdahale etmelidir. Kentin demokratik kullanımını ve demokratik katılımı engelleyen yasaklar derhâl kaldırılmalıdır.

BAŞKAN - Sayın Uysal...

11.- Mersin Milletvekili Levent Uysal'ın, bugünkü gündemlerinde gençlerin olduğuna ilişkin açıklaması

LEVENT UYSAL (Mersin) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Değerli milletvekilleri, bugün gündemimizde gençlerimiz var efendim. İŞKUR eylül ayı istihdam raporunda 80 bin turizmci, 70 bin özel güvenlik, 50 bin garson, 40 bin konfeksiyoncu, 30 bin kaynak ustası ve 25 bin elektrik teknikeri ihtiyacı olduğunu vurgulamıştır. Çalışma Bakanlığımızdan mesleki istihdama yönelik SGK prim desteklerinin ve vergi muafiyetlerinin arttırılmasını, iş başındaki mesleki eğitimin geliştirilmesini ve ayrıca vakıf üniversitelerinde okuyan öğrencilerimizin de İŞKUR Gençlik Programı'na dâhil edilmesini talep ediyoruz. Gençlerimizin hep yanındayız.

Teşekkür ederim.

Saygılarımla efendim.

BAŞKAN - Sayın Durgun...

12.- Antalya Milletvekili Hilmi Durgun'un, 15 Ekim Dünya Kadın Çiftçiler Günü'ne ilişkin açıklaması

HİLMİ DURGUN (Antalya) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Ülkemizin her karış toprağında alın teriyle üretime güç katan, toprağa emek veren, serada, tarlada, ahırda ve bahçede büyük bir özveriyle çalışan tüm kadın çiftçilerimizi saygıyla selamlıyorum.

Kadın çiftçilerimiz, bereketin, emeğin, üretimin ve fedakârlığın simgesidir. Toprağa düşen her tohumda, soframıza gelen her üründe onların emeği, sabrı ve alın teri vardır. Tarımın gelişmesinde, kırsal hayatın devamında ve ülkemizin geleceğinde kadınlarımızın katkısı çok büyüktür.

Tüm çiftçilerimizin emeğinin karşılığını aldığı, hak ettiği değeri gördüğü ve daha güçlü yarınlara umutla baktığı bir gelecek temennisiyle üreten, yetiştiren ve toprağa hayat veren tüm kadın çiftçilerimizin 15 Ekim Dünya Kadın Çiftçiler Günü'nü kutluyorum. Ürünleri bol, emekleri bereketli olsun.

BAŞKAN - Sayın Koca...

13.- Mersin Milletvekili Perihan Koca'nın, İstanbul'da ve çevre illerde yaşanan felakete ilişkin açıklaması

PERİHAN KOCA (Mersin) - Teşekkürler Sayın Başkan.

İstanbul ve çevre illerde yaşanan felaket yalnızca iklim değişikliğiyle açıklanamaz. Yaşananlar iktidarın rantçı, yağmacı kent politikalarının sonucudur. Dere yataklarını, sulak alanları, ovaları, Kuzey Ormanları'nı imara açıp rant devşirerek yürütülen kent politikaları AKP iktidarının marifetidir. Şimdi de iktidarın kent vurgunlarının kesintisiz sürmesi için yerel yönetimler baypas ediliyor. 3 yurttaşımızın yaşamını yitirdiği, İstanbul'un altüst olduğu bu felaket ne yazık ki göz göre göre gelmiştir. Kent politikaları değiştirilmedikçe benzeri felaketler kapıdadır. Mega kentler yaratarak inşaata dayalı birikim stratejisi sürdürülemez. Ranta dayalı kent politikaları değil, doğaya, akla ve bilime dayalı kent politikaları acil ihtiyaçtır.

BAŞKAN - Sayın Kanko...

14.- Kocaeli Milletvekili Mühip Kanko'nun, Türkiye'nin çevre politikalarına ilişkin açıklaması

MÜHİP KANKO (Kocaeli) - Türkiye'nin çevre politikalarındaki vahim tablo artık uzaydan görülüyor. Uydu verilerine göre, Silivri'deki atık sahasından saatte 7,4 ton, Şile'de ise yaklaşık 4 ton metan atmosfere salınıyor. Silivri'deki salımın ilk iklim üzerindeki etkisinin 1,5 milyon yüksek yakıt tüketimli su aracının emisyonuna eş değer olduğu belirtiliyor. Milyarlarca liralık bütçeler, sıfır atık söylemleri, iklim zirveleri var ama çöp sahalarından atmosfere tehlikeli boyutlarda metan sızıyor.

Benzer çevre ve halk sağlığı kaygıları sanayi kenti Kocaeli'mizde de atık depolama ve bertaraf tesisleri konusunda yıllardır gündeme geliyor. Mevcut tesislerin çevreye, havaya, toprağa, su kaynaklarına ve yerleşim alanlarına etkileri bilimsel verilerle sürekli izlenmeli ve sonuçlar kamuoyuna açıklanmalıdır. Kocaeli'de yapılması planlanan yeni atık toplama ve bertaraf tesisinde bu gerçekler mutlaka dikkate alınmalıdır. "Yaptık, oldu." anlayışıyla hareket edilmemelidir.

BAŞKAN - Sayın Ertuğrul...

15.- Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ Ertuğrul'un, Sağlık Bakanlığına bağlı hastanelerde ve ağız ve diş sağlığı merkezlerinde görev yapan sterilizasyon çalışanlarına ilişkin açıklaması

EYLEM ERTUĞ ERTUĞRUL (Zonguldak) - Hastanelerde ve ağız ve diş sağlığı merkezlerinde sterilizasyon biriminde çalışan taşeron emekçilerinin taleplerini dile getirmek istiyorum. Hastanelerin en riskli, en görünmeyen ama en hayati yerinde ameliyathanelerin ve kliniklerin güvenliği için gece gündüz ter döküyorlar, insan hayatı doğrudan onların elinden geçiyor ancak ne yazık ki emekleri aynı değeri görmüyorum. Aynı çatı altında aynı riski paylaştıkları meslektaşlarıyla aralarında derin maaş uçurumları var. Yıllardır süren taşeron sistemi hem ceplerini hem çalışma barışlarını tüketiyor. Ayrıcalık değil, anayasal hakları olan eşit işe eşit ücret, insanca çalışma koşulları ve şartsız kadro güvencesi istiyorlar. Sağlık Bakanlığına bağlı hastanelerde ve ağız ve diş sağlığı merkezlerinde görev yapan sterilizasyon çalışanları yıllardır taşeron prangası altında eziliyorlar. Taşeron ayrımcılığına artık son verin ve bu emekçilerimizin hak ettikleri kadroyu derhâl teslim edin.

BAŞKAN - Sayın Yıldırım Kara...

16.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, Hatay'daki narenciye üreticilerine ve ihracatçılarına, zeytin ve zeytinyağı üreticilerine ilişkin açıklaması

NERMİN YILDIRIM KARA (Hatay) - Hatay'da özellikle Erzin, Dörtyol'daki narenciye üreticileri ve ihracatçıları artan üretim maliyetleri, pazardaki daralma, mazot, gübre, ilaç gibi fiyatlardan dolayı âdeta perişan oldular. Fiyatlar maliyetin altında kalıyor, narenciye toplanamıyor, dalında kalıyor ve çürümeye terk ediliyor.

Yine Antakya'da, Altınözü'nde, Arsuz'da zeytin, zeytinyağı üretimi, sıkımı ve pazarlanması için mutlaka destek gerekiyor. Samandağ'da, Derekuyu'da halhalı zeytinimiz için markalaştırılması noktasında bakanlıktan ve yerel yönetimlerden mutlaka destek gerekiyor.

Üretici zaten borç yükü altında eziliyor, finansmana erişemiyor, masraf çok, gelir güvencesi yok. O yüzden mutlaka soğuk hava depoları, paketleme tesisleri, katma değer yaratacak yatırımlar yapılmalı, kamu alımları ve ürünlerin sanayiye yönlendirilmesi için acil çaba sarf edilmelidir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Çan...

17.- Samsun Milletvekili Murat Çan'ın, nakliyeci esnafın taleplerine ilişkin açıklaması

MURAT ÇAN (Samsun) - Nakliyeci esnafımız artan maliyetler, ağır vergiler ve yetersiz çalışma koşulları altında eziliyor. Mazot, sigorta ve kasko fiyatları sürekli yükselirken nakliye ücretleri maliyetleri karşılamıyor. Tırcılar, kamyoncular, Şoförler ve Otomobilciler Federasyonunun talepleri

açık: Adil taban taşıma ücreti, K belgesi mağduriyetlerinin giderilmesi, yük teslimatlarında ödemelerin geciktirilmemesi ve yeterli tır parklarının oluşturulması. En önemli taleplerinden biri de ağır çalışma koşulları nedeniyle yıpranma payı ve erken emeklilik hakkı. Gece gündüz direksiyon başında ülkemizin üretimini ve ticaretini ayakta tutan bu insanlar emeklerinin karşılığını istiyor.

İktidara soruyorum: Nakliyeci esnafımız daha ne kadar artan maliyetlerin altında ezilecek? Yolların yükünü taşıyan şoförlerimizin sırtına daha fazla yük bindirmeyin.

BAŞKAN - Sayın Karaoba...

18.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, ÖSYM'ye ilişkin açıklaması

ALİ KARAOBA (Uşak) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Bir kurum düşünün, son yirmi beş yılda neredeyse yaptığı her sınav şaibeli ve şüpheli, 2003-2009 yıllarında sürekli soru iptalleri, 2009 Polis Meslek Yüksekokulları Sınavı'nda soruların bazı dershanelere verilmesinin iddiası, 2010 KPSS eğitim bilimleri oturumunun usulsüzlükten dolayı iptal edilmesi, aynı sınava ilişkin yıllar sonra geniş soruşturma, 2011 YGS'de "şifre" olarak bilinen krizin yaşanması, 2012 Adli Yargı Hâkim ve Savcı Adaylığı Sınavı'nın tekrar edilmesi, TUS ve YGS gibi sınavlarda hatalı sorular nedeniyle sürekli bir şüphe, 2022 KPSS sorularının çalınması üzerine sınav iptali... Beceriksizlikler ve hileler saymakla bitmiyor. Şimdi de 2026 KPSS'de 100 net ve üzeri sonucu alan aday sayısındaki olağan dışı artış, Telegram gruplarının iddiaları ve Şanlıurfa'da yaşananlar ciddi bir inceleme gerektirmektedir. ÖSYM'nin bir an önce bir açıklama yapması gerekir.

BAŞKAN - Sayın Kamaç...

19.- Diyarbakır Milletvekili Mehmet Kamaç'ın, Millî Eğitim Bakanlığının yayımladığı seçmeli ders müfredatına ilişkin açıklaması

MEHMET KAMAÇ (Diyarbakır) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Millî Eğitim Bakanlığının Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli kapsamında yayımladığı seçmeli ders müfredatında açık ve vahim bir çarpıtmaya imza atılmıştır. Daha önce müfredatta "Kürtçe/Kurmancca" ve "Kürtçe/Zazaca" olarak yer alan ders başlıkları 2026 yılında yayınlanan programlarda "Kürtçe" kelimesi tamamen ayıklanarak yalnızca "Kurmancca" ve "Zazaca" şeklinde değiştirilmiştir. Programın hiçbir yerinde Kürtçeye bir dil olarak atıf yapılmamıştır. Soruyorum: Bu durum, Millî Eğitim Bakanlığının Kürtçeyi bir dil olarak reddeden, yok sayan inkâr politikalarının bir devamı mıdır yoksa alt kademe bürokratlarının işgüzarlığı mıdır? Bilimsel ve toplumsal gerçeklik ortadadır, Kürtçe ana dilidir. Dilin adını gizleyip sadece lehçe üzerinden öne çıkarmak asimilasyonun çağdaş versiyonudur.

Millî Eğitim Bakanlığını ve Temel Eğitim Genel Müdürlüğünü bu bilim dışı yaklaşımdan vazgeçmeye, programlara "Kürtçe" ibaresini yeniden eklemeye davet ediyor, teşekkür ediyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Aşıla...

20.- Kocaeli Milletvekili Mehmet Aşıla'nın, Mekke Anlaşması'na ilişkin açıklaması

MEHMET AŞILA (Kocaeli) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Suudi Arabistan, Türkiye ve Pakistan'ı bir araya getiren Mekke Anlaşması her ne sebeple olursa olsun halkı Müslüman bir ülkeye saldırının aracı olarak kullanılmamalıdır. 3 büyük Müslüman ekonomik ve askerî güç tek yumruk olacaksa ilk hedefi Gazze'yi işgalden kurtarmak, ikinci hedefi Filistin Devleti'nin başkenti Kudüs'ü özgürleştirmek olmalıdır. Türkiye hangi zeminde, hangi ülkelerle birlikte olursa olsun İsrail'e kalkan olamaz. Terörist İsrail'in Yemen saldırılarından korunması için kahraman Mehmetçik'imizin canını tehlikeye atamaz. Tarihten gelen misyonuna aykırı davranamaz.

Yemen'de açlık ve ölüm, Filistin'de soykırım yaşanırken İslam ülkelerini Amerika ve İsrail'in çıkarlarına hizmet edecek bir savaşa sürükleyecek hiçbir ittifakı asla kabul etmiyoruz.

Müslümanın kanı emperyalizmin çıkarına feda edilemez diyor, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Aldatmaz...

21.- Bartın Milletvekili Yusuf Ziya Aldatmaz'ın, 14 Ekim 2022'de Amasra'da yaşanan maden faciasına ilişkin açıklaması

YUSUF ZİYA ALDATMAZ (Bartın) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 14 Ekim 2022'de Amasra'da yaşanan maden faciasında hayatını kaybeden 43 madencimizi rahmetle anıyorum.

Yaşanan facianın acısı aradan geçen yıllara rağmen ailelerimizin, Bartın'ımızın ve milletimizin hâlâ yüreğindedir. O elim kazanın ardından devletimiz hayatını kaybeden madencilerimizin emanetlerine sahip çıkmış, adli ve idari sürecin yürütülmesini sağlamıştır. Dosyanın Yargıtay süreci devam etmektedir. Sorumluların cezalandırılmadığını söylemek, bugüne kadar yürütülen yargı sürecini ve verilen mahkeme kararlarını göz ardı etmektir.

Diğer taraftan, benzer acıların bir daha yaşanmaması için TTK'ye bağlı işletmelerde iş sağlığı ve güvenliğinin artırılmasına yönelik ciddi çalışmalar ve iyileştirilmeler yapılmıştır.

Biliyoruz ki hiçbir ceza 43 canımızı geri getiremez. Temennimiz, böylesine acıların bir daha yaşanmaması ve bundan sonra madencilerimizin güvenle çalışabilmesidir.

BAŞKAN - Şimdi, Sayın Grup Başkan Vekillerinin söz taleplerini karşılayacağım.

İyi Parti Grubu adına, Grup Başkan Vekili ve Balıkesir Milletvekili Sayın Turhan Çömez.

Buyurun Sayın Çömez.

22.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, Türkiye'de akıllı ilaç kullanım oranındaki düşüşe ve bu ilaçlarla bağlantılı organize suç şebekesi "FİTÖ"ye ilişkin açıklaması

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Saygıdeğer milletvekilleri, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Akıllı ilaçlar... Şu an dünyada 287 adet akıllı ilaç var. Amerika'da bunların 212'si, Almanya'da 149'u, Türkiye'de ise sadece yüzde 4'ü kullanılabiliyor. Yani bu ülkenin insanları dünyanın kullandığı akıllı ilaçları çok düşük oranda kullanabiliyor ve yıllar içerisinde bu kullanım oranları düştü. Niye düştü biliyor musunuz? Akıllı ilaçların fiyatları çok pahalı ve Türkiye'de üretilmediği için, dışarıdan geldiği için fiyatları çok pahalı. Peki, niye pahalı? Yani Bulgar kullanıyor, Yunan kullanıyor, diğerleri kullanıyor, Türkiye niye kullanamıyor? Bizim ülkemize neden pahalı geliyor? İçerisinde bir şebeke olduğu için pahalı geliyor. Peki, ne yapıyor bu şebeke? Şebeke bu ilaçları, yurt dışından ithal edilen ilaçları gümrük fiyatlarıyla bildirmiyor Sağlık Bakanlığına, arada bir şirket kuruyor, kurduğu bu şirkete yeni fiyatlar vererek bunu Sağlık Bakanlığına bildiriyor ve inanılmaz bir fark ortaya çıkıyor. Bazılarında yüzde 4.000, bazılarında yüzde 3.500. Türkiye'ye 500 liraya gelmiş ilaç 21 bin liraya, 22 bin liraya satılıyor ve ne yazık ki devlet bunun parasını vermiyor, veremiyor. Vatandaş da çaresiz evini barkını satıp yurt dışından bu ilaçları getirmeye çalışıyor. Peki, bu mekanizma neden kuruldu? Şikâyetler yapıldı, Sayıştay raporlar hazırladı bununla ilgili ama Sayıştaydaki bu raporlar kayboldu.

Şimdi, ben size organize bir suç şebekesinden bahsedeceğim, bu ilaçları özellikle anlattım ki bu ilaçlarla bağlantılı bir organize suç şebekesinden bahsedeceğim. Ben buna "finansal terör örgütü" diyorum, "FİTÖ." Bakın bunlar nasıl yaptılar bu işi? 3 isimden bahsedeceğim size: Osman Arıkan Nacar, İsmet Köksal, Ali Göl. Bu organize bir suç şebekesidir ve bu suç şebekesi sadece elindeki bürokratik güçle devleti soymak değil, yanı sıra, aynı zamanda, bir fon vurgunu da yapmıştır. Osman

Arıkan Nacar AKP iktidara gelmeden önce Silopi'de verem savaş dispanserinde bir pratisyen hekimdi ve AKP'nin iktidarıyla beraber kariyer basamaklarını tırmandı, tırmandı, tırmandı, en son Sağlık Bakanlığında ilaçların sorumlu olduğu genel müdürlüğe, başkanlığa getirildi. Kendisi Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumunun başına getirildi, bu bahsettiğim bütün rant alanının en tepesine getirildi. İkinci isim İsmet Köksal: O da aynı şekilde İŞKUR Genel Müdürlüğü, Sağlık Bakanlığında birtakım görevler ve en son SGK'de Genel Sağlık Sigortası Genel Müdürlüğü görevini üstlendi. Peki, bu ne yaptı? Bu da aynı şekilde bu ilaçların fiyatlandırılması, tıbbi cihazların fiyatlandırılması ve inanılmaz bir rant mekanizmasının başında oturdu.

Şimdi, bu iki kafadar, bu iki örgüt üyesi bir araya geldiler, yanına aynı zamanda şu anda cezaevinde olan Ali Göl isimli yurt dışından kanser ilaçları ithal eden birini de aldılar, gittiler, E-Data şirketinin ortağı oldular. Kaç para verdiler? Her biri 238 milyon lira para verdi o günün parasıyla. 238 milyon lira para verdi bu bürokratlar, 2,5 ton, 3 ton para verdiler. Nereden buldunuz Allah aşkına! Sen daha düne kadar pratisyen bir hekimdin, hayatın boyunca bunun dışında bir iş yapmadın. Ha, kardeşlerine önemli ihaleler verilmiş falan, onları da ayrı konuşmak lazım, girmiyorum o detaya. Her biri 238 milyon lira para vererek 3 kafadar bu E-Data şirketinin ortağı oldular ve başladılar bu şirketin hisselerini yükseltmeye. Bakın, şirket hisseleri 2021'den itibaren paralel seyrederken tam bu krizin öncesinde 2026'da zirve yaptı ve 10 küsur milyar lira değere ulaştı ve ardından çökertildi ve buradan akıl almaz rantlar, akıl almaz paralar götürdüler bir şirketten bu 3 kafadar.

Bir diğeri KUYAŞ, aynı şekilde bunlar bu şirketin içinde de vardılar. Aynı şekilde, düşük fiyattan aldıkları bu hisseleri zirveye çıkarttılar ve 17/4/2026, bu krizin başlamasından önce inanılmaz bir rant alanı oluşturdular, tam 40 milyar liralık bir rant alanı oluşturdular.

Şimdi, tabii, burada başka bir şey daha var: SGK eski Başkanı ve Aile ve Sosyal Hizmetler eski Bakan Yardımcısı da bu işin içerisinde, o da bu şirketin ortağı. Şu bürokrasiye bakın, şu devlet kurumlarının kirlenmesine bakın, ne işiniz var sizin bu rant işinde Allah aşkına! Tabii, şu anda aktif Bakan Yardımcısı olan biri daha ortak, onun adını vermiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Çok yeteneklilermiş ya!

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Elbette, beceriklidir, bunların hepsi çok beceriklidir.

Gelelim bir diğerine: Kuvva. Güzel de bir isim kullanmışlar, "kuvva" deyince bizim aklımıza Kuvayımilliye geliyor, bunlar "kuvva"yı para kuvvası olarak kullanmışlar. Aynı şirkette aynı ahlaksızlığı yapmışlar, 6,5 milyar lirayı götürmüşler.

Gelelim GEN İlaça, bu da ilaç ithal eden, aynı zamanda kısmen üreten bir şirket. Asıl vurgunu burada yapmışlar, 68 milyar lirayı götürmüşler bu kafadarlar, 68 milyar lirayı götürmüşler.

Bir başkası, 12,5 milyar lira götürdükleri bir başka şirket.

Şimdi soruyorum: Bu rant mekanizmasını siz nasıl kurdunuz Allah aşkına? Bu şebekeleri devletin içerisine nasıl soktunuz? Bu bahse konu "Nacar" denen acar doktor hayatında doktorluktan başka hiçbir şey yapmamış, hekimlikten başka hiçbir şey yapmamış, sadece devlet bürokrasisinde çalışmış ama çalıştığı devlet bürokrasisinde en kritik makam ve mevkilerde, ilaç sektöründe, ilaçların fiyatlandırılmasında, tıbbi cihazların fiyatlandırılmasında.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Lütfen tamamlayalım.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Bakın, bu devran döndüğünde, Türkiye'ye doğru düzgün bir iktidar geldiğinde, bizler bu ülkeyi devraldığımızda ve yönettiğimizde bunlar tek tek araştırılacak. Hangi firmalara, hangi rantlar verildi, hangi firmalar tasfiye edildi; hangi ilaçlar üzerinden, hangi tıbbi cihazlar üzerinden kaç milyon, milyar dolar birilerinin cebine boca edildi, hepsini tek tek çıkartacağız. Böyle bir kepazelik, böyle bir rezalet, böyle bir soygun, böyle bir ahlaksızlık dünyanın hiçbir yerinde görülmedi.

Şimdi, adam yok orta yerde. Nacar Doktor yok, kayıp! Peki, soruyorum: Nerededir bunlar? Bunca yıldır kim korumuştur ve kollamıştır? Biz bunların bir organize suç şebekesi olduğunu söylüyoruz, arkasında siyasi irade olduğunu söylüyoruz, arkasında saray çevrelerinin olduğunu söylüyoruz, mağdur edilmiş yüz binlerce vatandaş olduğunu söylüyoruz, umurunuzda olmuyor. "Gereğini yapacağız." diyorsunuz "Bunlar çürük elmalardır." diyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Son kez uzatıyorum.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Hâlbuki, bu, çürük elma falan değil; bu, düpedüz korkunç bir soygun düzeni ve finansal bir terör örgütüdür. Diyelim ki çürük elma, o zaman gökten 3 tane çürük elma düşmüş bu ülkeye. Bu çürük elmalardan bir tanesi Sağlık Bakanlığına düşmüş, bir tanesi Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına düşmüş, bir tanesi de ilaç firmalarına düşmüş ve bu çürük elmalar, sizin kurduğunuz bu düzeni, yönettiğiniz bu yapıyı çürütmüş, kokutmuş, rezil etmiş, berbat etmiş ve siz de bunun altında kalmışsınız. Bu kepazeliğe "Dur!" demezseniz, bu rezaletin üstüne gitmezseniz, bununla ilgili gerekli adımları atmazsanız bu millet size her hâlükârda bunun hesabını sandıkta soracak. Bakın, devlet bürokrasisi içerisine yuvalanmış bu terör örgütünün, bu finansal terör yapısının ne hâle geldiğinin bir göstergesi bunlar. Savcılığın bunları tek tek araştırması lazım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Bunların hepsi bilgili ve belgeli, korkunç bir rezaletin fotoğrafıdır, bütün Türkiye'nin gözleri önüne seriyorum. Bütün Türkiye'yi bu ahlaksız şebekeye lanet etmeye ve sandıkta bunların muhataplarına hesap sormaya davet ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili ve Balıkesir Milletvekili Sayın Serkan Sarı.

Buyurun efendim.

23.- Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı'nın, İstanbul'da dün akşam saatlerinde yaşanan sel felaketine, ODTÜ'deki ve Boğaziçi Üniversitesindeki öğrencilerin isyanına, iktidara sorduğu sorulara, Dünya Kadın Çiftçiler Günü'ne, 15 Ekim Dünya Beyaz Baston Görme Engelliler Günü'ne ve beraat eden Ayhan Şengüler'e ilişkin açıklaması

SERKAN SARI (Balıkesir) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Öncelikle, dün akşam saatlerinde İstanbul'da yaşanan sel felaketindeki mağdur olan vatandaşlarımıza geçmiş olsun dileklerimi iletmek istiyorum. Bölgede metrekareye 255 kilogramı aşan bir yağış düştü, son seksen dört yılın en yüksek rakamı bu, beraberinde de bir faciaya dönüştü tabii ki doğal olarak. Burada bir üzüntü yaşadık hep birlikte. Fatih'te -henüz 14 yaşındaki bir evladımız- ayakkabıları ıslanmasın diye eline alarak yürümek zorunda kalan ve elektrik akımına kapılarak canını kaybeden bir çocuğumuzdan, bir evladımızdan bahsediyorum. Bunun sebebinin herhâlde iktidar sıralarında oturan milletvekillerimiz kendilerinde olduğunu düşünüyorlardır. Bu çocuğumuz yedek ayakkabısı olmadığı için yarın ne gireceğini düşünürken, ayakkabılarına zarar gelmesin diye bu tedbiri almaya çalışırken ne yazık ki canını kaybetti. Temennimiz, böyle felaketlerin bir daha yaşanmaması ve hiçbir vatandaşımızın da hayatını kaybetmemesi.

Tabii, bu ülkede sorunlar bitmiyor. Nereye elimizi atsak başka bir sorun, başka bir isyan, başka bir itirazla karşı karşıyayız. ODTÜ ve Boğaziçi Üniversitesindeki öğrencilerimizin isyanını dile getirmek istiyorum. Onlara dayanışma dileklerimizi buradan Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak sunuyorum. Boğaziçi Üniversitesinde yemeklere yüzde 70 zam yapılmış durumda, ODTÜ'deki öğrencilerimizin yurtlarına yüzde 30 zam yapılmış durumda. Öğrencilerimizin eğitime, akademik çalışmalarına yoğunlaşmaları gerekirken barınma ve yemek ihtiyaçlarını karşılayabilmek için ne yazık ki direnmek zorundalar. Tabii, bu direnişlerini karşılığında ne alıyorlar? Takdir, tebrik, bir çözüm mü? Hayır, polis, TOMA ve ne yazık ki şiddetle karşı karşıya kalıyorlar. Düşünün ki bir devlet öğrencilerinin barınma ve yemek ihtiyaçlarını karşılamakta ne yazık ki yetersiz kalıyor; bu yetmiyor, çocukları da coplarla, polislerle korkutmaya çalışıyor. Çocuklarımızın, öğrencilerimizin temel beslenme ve barınma ihtiyaçları bu Meclisin en önemli konularından biridir, bu Meclisin bu konuda çözüm üretmesi gerekiyor. Bu zam kararlarının acilen durdurulması ve yeniden değerlendirilmesi lazım. Biz gençlerimizin nitelikli, erişilebilir, eşit eğitim hakkını savunmaya devam edeceğiz. Boğaziçi ve ODTÜ'de mücadele eden tüm öğrencilerimizi buradan Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak dayanışma duygularımızla selamlıyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

Bugün 15 Ekim, bütün çalışanların heyecanla beklediği, maaşların yattığı gün. Çalışanların bugün hesaplarına maaşlar yattı, yattığı gibi de kredi kartı borcu, kredi borcu, elektrik, diğer borçlara gitti; sıfıra sıfır, elde var sıfır. Sizin yaratmış olduğunuz bu enflasyon ve kriz altında ne yazık ki çalışanlarımız, emekçilerimiz haklarının karşılığında aldıkları maaşlarla geçinemiyorlar. Her geçen gün kredilerin takibi artıyor. Bugün bireysel kredi kartındaki rakam 199 milyarı bulmuş -takibe düşen rakamdan bahsediyorum- ihtiyaç kredisinde 85, konutta 5 milyar, ticari kredilerde 535 milyar; toplamda yaklaşık 1 trilyon lira takibe düşmüş krediden bahsediyoruz. Enflasyondan arındırdığımızda geçen seneye göre bu sene borç yükü, takibe düşmüş dosya yüzde 40 artmış durumda yani her yıl daha kötüye gidiyor. Diyorlar ya "Bu yıl sabredin, dişinizi sıkın, kemerinizi sıkın, seneye her şey çok güzel olacak." diye, güzel olan bir şey yok Sayın Akbaşoğlu, her şey daha kötü, her şey daha sıkıntıda ve vatandaşlarımız ne yazık ki borç batağında. Yani vatandaş borç batağında, yandaşlar fon soygununda; AKP'nin başarı diye sunduğu Türkiye Yüzyılı ekonomisi işte tam da budur. Bir tarafta kredi kartının asgarisini ödeyebilmek için mücadele eden vatandaş, diğer tarafta fon piyasasındaki usulsüzlük ve manipülasyon iddialarının üzerini örtmeye çalışan devasa kazançlar. Soruyorum iktidara: Vatandaşın üç kuruşluk borcunun peşine düşen sistem milyarlarca liralık fon skandalının büyümesine neden olan denetim eksikliğinin hesabını neden vermiyor? Küçük yatırımcının birikimini koruyamayan, piyasadaki manipülasyon iddialarını zamanında önleyemeyen bir ekonomi yönetiminin hangi başarısından bahsedebiliriz? Bu ülkenin sorunu kaynak değil, kaynakların adil paylaşılmaması, denetimsizlik ve yanlış ekonomi politikalarıdır.

Bugün bir günü kutlamamız lazım, bu ülkede bir şeyi kutlamak mümkün değil. Bugün Dünya Kadın Çiftçiler Günü; kadın çiftçilerimize ne yazık ki sosyal güvenceleri sağlanamıyor, güvencesiz bir şekilde çalışmak zorunda kalıyorlar. 957 bin kadın çiftçimiz var, bunun sadece 105 bininin sosyal güvencesi sağlanmış durumda yani 100 kadının 89'u güvencesiz bir şekilde çalışmak zorunda bırakılıyor. Çiftçilerimizin yaş ortalaması 59, genç oranı sadece yüzde 5. Tarımda çiftçilerimize umut veremediğimiz için gençlerimiz tarımdan uzaklaşmış durumda. 50 yaş üzerindeki çiftçinin oranı yüzde 70. Kadınlarımızın hakkını vermiyorsunuz, gençlerimize umut vermiyorsunuz, tarımın geleceğini yok ettiğinizin farkında mısınız, iktidar sıralarına soruyorum?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

SERKAN SARI (Balıkesir) - Biz burada çağrıda bulunmuştuk Cumhuriyet Halk Partisi olarak: Kadınlarımızın ve gençlerimizin sosyal güvenlik primi devlet tarafından karşılanmalı, köye dönüşü hep birlikte teşvik etmeliyiz, köyde yaşayan gençlerimize, kadınlara, emek veren emekçilerimize destek olmalıyız ama iktidar, desteği sadece yandaşlarının rantına sağlamakta. Bu sebeple de ne yazık ki çiftçilerimiz her geçen gün mağdur oluyor.

Zeytin üreticisi... Balıkesir'de bölgemize gittiğimizde bir zeytin üreticisinin isyanıyla karşı karşıya kaldım. 75 liraya mal olan zeytin bugün 25 liraya satılmak durumunda. Bu nasıl bir mantıktır? Bu, çiftçiye zulmetmektir. İlk önce heyecanlandılar hasatlar arttı, verim arttı bu sene diye ama karşılaştıkları rakam karşısında dalında bırakmak zorunda kalıyorlar; 20 lira olan toplama maliyetini dahi karşılayamıyorlar.

Tek sorun tabii ki zeytinde değil; buğdayda, çeltikte de aynı sorunları yaşıyoruz. Çeltiğin 45, 46, 47 lira maliyeti olmasına rağmen 32 liraya satılmak durumunda kalıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Lütfen tamamlayın.

SERKAN SARI (Balıkesir) - Çeltikçi zararda, hububat üreten vatandaş zararda, buğday üreticimiz zararda ve sonuç itibarıyla da geldiğimiz noktada iktidarın bu tarım politikaları tarımdaki istihsalin ne kadar düştüğünü hepimize gösteriyor. Şu anda, tarımda son yirmi beş yılda 3,2 milyon vatandaşımız -yaklaşık 7,8 milyondan 4,6 milyona- tarım sektöründeki tarım işçiliğinden vazgeçmiş durumda. Güvence yok, gelir yok, destek yok, arkasında ona sahip çıkacak bir iktidar yok; o yüzden, tarımdaki çöküşün sebebi AKP iktidarının tarım politikalarının ta kendisidir.

Dertler bitmiyor, süre sınırlı.

Bugün 15 Ekim Dünya Beyaz Baston Görme Engelliler Günü. Beyaz baston, görme engelli vatandaşlarımızın bağımsızlığının, özgürlüğünün ve güvenli yaşamın hakkının simgesi ama ne yazık ki engelli vatandaşlarımızın hak mahrumiyetlerini hep birlikte...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Son kez uzatıyorum.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Güzel konuşuyor Başkanım.

BAŞKAN - Buyurun.

SERKAN SARI (Balıkesir) - Söylenecek çok söz var Başkanım, nasıl anlatsak bilmiyorum.

Bir vatandaşımızın sokakta güvenle yürüyebilmesi, eğitim alabilmesi, çalışabilmesi, toplumsal yaşama eşit katılabilmesi bir ayrıcalık değil anayasal haktır; bu anayasal hakkı iktidarı hatırlatmak istiyorum.

AKP iktidarı, 7538 sayılı Yasa'yla, çıkarmış olduğu kanunla emekli olma hakkını da gasbetti. Vatandaşlarımızın vergi indirim belgesi varken bugün emekli olamıyor; maaş alanlar kontrol muayenesine yollanıyor, engellilik oranları düşürüldüğü için maaşları kesiliyor. Zaten zor koşullarda yaşamaya çalışan engelli vatandaşlarımız AKP'nin bu gasp kanunu sebebiyle haklarından mahrum edilmiştir.

Engelli vatandaşlarımıza ayrıcalık istemiyoruz, yıllardır verdikleri emeğin karşılığını, devletin sözünün güvencesini istiyoruz.

Son olarak bir konuya daha değinmek istiyorum: Tarikatlarda tecavüz dosyasının beraat skandalı. Fatma Nur Çelik'in 8 yaşındaki kızı Hifa İkra'dan söz ediyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SERKAN SARI (Balıkesir) - Toparlıyorum efendim.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Güzel konuşuyor Başkanım, bir dakika daha verin.

BAŞKAN - Buyurun.

SERKAN SARI (Balıkesir) - Fatma Nur Çelik isyan etti, Fatma Nur Çelik dedi ki: "Kızım ile benim can güvenliğim yok, beni koruyun. Eğer derlerse ki 'İntihar etti.' bu yalandır." Bu uyarılara, bu çağrıya, bu isyanına rağmen bu kadını da bu çocuğu da koruyamadık. Niçin? Kur'an'a Hizmet Vakfı mensubu Ayhan Şengüler'i beraat ettirebilmek için. Bu anne de bu evladı da öldü, katledildi ve sürecin sonunda mahkemede bu suçlamayla yargılanan Ayhan Şengüler beraat etti. Bu mahkemeye avukatların girmesine bile engel oldunuz. Öyle bir mahkeme kurdunuz ki "Bizden olursa herkes beraat etmeyi hak ediyor..." Bu beraat eden kişi, Ayhan Şengüler tecavüz ettiği kızla evlendirilmiş, kızı olmuş, ona da cinsel istismarda bulunmuş; eşi ve kızı şüpheli şekilde ölü bulunmuş; dün de beraat etti. Yazıklar olsun size! AKP'nin yüzyılı tam da budur. Fatma Nur'u da Hifa İkra'yı da unutmayacağız. Bu ülkenin çocuklarını sizin siyasi tercihlerinize ve ihmallerinizin bedelini ödemeye mahkûm etmeyeceğiz.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - YENİ YOL Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Bülent Kaya.

Buyurun Sayın Kaya.

24.- İstanbul Milletvekili Bülent Kaya'nın, İstanbul'da yaşanan sel felaketine, fon kriziyle ilgili meydana getirdikleri önergelere, Azerbaycan'daki başörtüsü ve dinî özgürlüklerle ilgili bir kısım yasaklamalara, Mekke Sözleşmesi'ne ilişkin açıklaması

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Ben de İstanbul'da yaşanan sel felaketinde maddi zarara uğrayan bütün vatandaşlarımıza, hemşehrilerimize geçmiş olsun dileklerimi iletiyorum; hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet diliyorum.

İstanbul, bir metropol şehir ve gerçekten ülke nüfusumuzun önemli bir kısmının yaşadığı, hem ticari hem sosyal hem kültürel hem de siyasal olarak dünyanın önemli şehirlerinden bir tanesi. Dolayısıyla, böyle bir şehrin, hele hele her geçen gün nüfusu yoğunlaşan bir şehrin devasa sorunları her geçen gün birikiyor. Bunların bir kısmı Hükûmetin halletmesi gereken sorunlar, bir kısmı da yerel yöneticilerin halletmesi gereken sorunlar. Burada iktidarın topu belediyeye, belediyenin topu iktidara atmadan bu sorunlara bir master plan çerçevesinde el birliğiyle el atması gerekiyor. Örneğin, imar rantından dolayı imara açılmaması gereken alanların imara açılması, depreme dayanıklı binaların eksikliği, kentsel dönüşüme gerekli hızın verilmemesi ve plansız kentleşme dâhil birçok sorun hem belediyenin hem de iktidarın maalesef yeterince hizmet üretememesinden kaynaklı ve İstanbul halkı sorunlar, çileler, sıkıntılar çekiyor.

İstanbul, millî görüş hareketi için dolayısıyla Saadet Partisinin öncü partisi olan Refah Partisi için de çok önemli bir şehir çünkü 1994'te rahmetli Erbakan Hocamızın siyasi liderliğini yaptığı ve en son Genel Başkan olarak Saadet Partisine Genel Başkanlık yaptığı millî görüş hareketinin önemli merkezlerinden biri. Gerçekten 1994'te millî görüş belediyeciliği Türkiye'de belediyecilik çıtasını yükseltti ve İstanbul'un birçok önemli sorunu o günkü siyasal iktidarların engellemelerine rağmen çözüldü. Daha fazla hizmet beklenirken maalesef 2004'ten bu yana İstanbul hak ettiği hizmetleri yeterince alamadı. Dolayısıyla, bugün itibarıyla baktığımız zaman, artık bir muhalefet-iktidar kavgasının daha ötesinde, muhalefet ve iktidarın baş başa verip bir master planla iktidara ne tür görevler düşüyor, yerel yönetimlere ne tür görevler düşüyor, bunları planlayarak İstanbul'a daha köklü çözümler bulacağımız, daha geniş imkânlarla İstanbul'a el atmamız gereken bir durumdayız çünkü

İstanbul sadece İstanbul değil, eğer İstanbul bir felaket yaşarsa -Allah korusun- bu, Türkiye'nin felaketi manasına gelir. Hani, meşhur bir söz vardır "İstanbul 80 ile yeter ama 80 il bir araya gelse İstanbul'un sorunlarını zor çözer." diye; dolayısıyla İstanbul'u Türkiye için hep beraber planlamak, korumak, ona hizmet ve yatırım yapmak durumundayız.

Bir diğer önemli husus: İktidar yine bugün de kulaklarının üzerine yatıp milletin fonla ilgili taleplerini duymazlıktan gelmeye devam ediyor ve bu gündemin kapanacağını zannederek bugün de fon kriziyle ilgili meydana getirdiğimiz önergeleri, fon soygunuyla ilgili araştırma önergelerimizi muhtemelen reddetmeyle ilgili bir hazırlık içerisinde ama buradan iktidara tavsiyem, bu konuda bir Meclis araştırması açılmasının önünü açın, siz de vebal altında kalmaktan kurtulun, zan altında kalmaktan kurtulun; bu süreçte kim suçlu, kim değil, en azından siyasi ve bürokratik ilişkiler ortaya çıksın diyorum.

Bir diğer önemli husus: Son günlerde Türkiye ve Azerbaycan arasında... Özellikle Azerbaycan, başörtüsü ve dinî özgürlüklerle ilgili bir kısım yasaklamalardan dolayı gündem oluyor. Biz elbette Türkiye ve Azerbaycan'ın ilişkilerini önemsiyor ve bu coğrafyada Türkiye ile Azerbaycan'ın birlikte bir kader birliği yapmasının son derece önemli olduğunu düşünüyoruz ama Fransa'dan, İngiltere'den, Amerika'dan esirgemediğimiz dinî özgürlükler alanındaki müdahalelerle ilgili eleştirilerimizi elbette Azerbaycan'dan da esirgeyecek değiliz. Bu, Türkiye-Azerbaycan ilişkilerine zarar verme değil; tam da hani "Kardeşlerinize yardımcı olun, velev ki zulüm üzere olsalar." diye bir hadisişerif var... Sahabeler diyor ki: "Ya Resulullah, hani, mazlum olan kardeşlerimize yardım etmeyi anladık da zalime nasıl yardım edeceğiz?" "Onların da zulmüne engel olarak onlara yardımcı olun." diyor. Dolayısıyla, bizim Azerbaycan'a dinî özgürlüklerle ilgili, ihlallerle ilgili tavsiyelerimiz bir düşmanlık hukuku çerçevesinde değil tam da kardeşane bir şekilde, yapmış oldukları zulümden alıkoymayla ilgili bir tavsiye, bir kardeşlik görevidir. Elbette siyasi olarak diplomatik ilişkiler anlamında bu iki ülkenin hem askerî hem güvenlik hem sosyal hem de diğer alanlardaki ilişkilerini daha ileri boyutlara götürmek iki ülkenin devlet yetkililerine düşen bir vazifedir ama bizler bu manada Azerbaycan'da...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Dünyanın hangi ülkesinde olursa olsun insan hakları ihlalleri ancak ülkeleri aşan bir dayanışmayla önüne geçebilecek ihlallerdir. İnsan hakları ihlallerini sadece ülkenin kendi iç meselesi olarak gördüğümüz zaman bu sorunları çözemeyiz. Onun için Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ortaya çıktı, onun için Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi ortaya çıktı ve onun için ülkeler insan hakları alanında uluslararası sözleşmelere imza atmak ve o yükümlülüklere uymak ihtiyacı hissetti.

Dolayısıyla, buradan dost Azerbaycan devletine ve halkına bir çağrıda bulunuyoruz: Bizim size dinî özgürlüklerle ilgili, yasaklamayla ilgili, medyaya düşen veya iddia edilen konularla ilgili yapmış olduğumuz tavsiyeler tamamen kardeşlik hukuku çerçevesinde; yapmış olduğunuz işlerin yanlış olduğunu bilen, o süreçlerden geçen bir ülke olarak, damdan düşen birileri olarak bu tavsiyelerde bulunuyoruz. Bunun millete de faydası olmadığını, bu kutuplaşmanın toplumlara ve ülkeye de bir faydası olmadığını buradan bir kez daha ifade etmiş olalım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Lütfen tamamlayın.

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Bir diğer önemli husus Mekke Sözleşmesi. Elbette henüz sözleşmenin içeriğine vâkıf değiliz ama sanki bu sözleşme Mecliste onaylanmış ve siyasi iktidara bu sözleşmeden kaynaklı yetki ve sorumluluklar yüklenmiş gibi Dışişleri Bakanımızın çeşitli açıklamalarına şahit olmaktayız. Hatta, Dışişleri Bakanımız yetmedi, Trump da sanki bu anlaşma onaylanmış gibi "Sayın

Erdoğan'la aramızda çok dostane bir hukuk var, ben Erdoğan'dan ne istersem yapar." şeklinde hadsiz açıklamalar yapmaya devam ediyor. Biz, elbette, Sayın Cumhurbaşkanının 86 milyonun Cumhurbaşkanı olarak Trump'ın dedikleriyle bağlı olmayacağını düşünüyoruz ama bu konuda da buna had bildirmek gibi bir durumla da en azından Dışişlerimizin bir açıklama yapma ihtiyacını hissediyoruz. Eğer Dışişleri bir açıklama yapmayacaksa hiç olmazsa burada Adalet ve Kalkınma Partisindeki nöbetçi Grup Başkan Vekilimiz -bir itham sözü olarak söylemiyorum ama- en azından şunu diyebilir: "Ey Trump..."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Son kez uzatıyorum, buyurun lütfen.

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Hiç olmazsa Türkiye Büyük Millet Meclisinde Adalet ve Kalkınma Partisi adına söz söylemeye yetkili arkadaşların "Trump'ın yapmış olduğu bu açıklama hadsizdir." deyip en azından es geçmemesini bekliyoruz. Bu konuda da herhâlde yüce Türk milleti adına böyle bir talepte bulunma hakkımızın olduğunu düşünüyoruz.

Dolayısıyla Trump Orta Doğu'yu kendi emelleri doğrultusunda İsrail'le beraber şekillendirmeye çalışırken Mekke Sözleşmesi'ne çok daha dikkatli bir şekilde yaklaşmamız gerektiği ortada. O açıdan, siyasi iktidara tavsiyemiz şudur: Bu konuyu, imzaladığınız bu anlaşmayı Türkiye Büyük Millet Meclisine getirmeden önce hiç olmazsa siyasi parti gruplarıyla, siyasi partilerin genel başkanlarıyla bir tur yaparak bu sözleşmeye niçin imza koyma ihtiyacı hissettiğinize dair bir bilgilendirme yapmanız gerekir. Ha, yok "Nasıl olsa bizim burada kurşun askerlerimiz var, bu anlaşma bu Meclisten geçer, biz kimseye bilgi verme ihtiyacı hissetmiyoruz." diyenlerin bu millete ihanet edeceklerini de buradan hatırlatmak istiyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum.

Şimdi Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Nevşehir Milletvekili Sayın Filiz Kılıç.

Buyurun.

25.- Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç'ın, İstanbul'daki sel felaketine, Türk dünyasına ve Türk dünyasında Azerbaycan'ın yerine, Genel Başkanları Devlet Bahçeli'nin dün yapmış olduğu yazılı açıklamalarındaki ifadelerine ilişkin açıklaması

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Kıymetli milletvekilleri ve ekranları başında bizleri takip eden aziz Türk milleti, ben de öncelikle İstanbul'daki sel felâketinde zarar gören bütün vatandaşlarımıza geçmiş olsun dileklerimi iletmek istiyorum. İnşallah, bir an önce afat biter, oradaki vatandaşlarımız eski sağlıklı günlerine dönerler, bundan sonrası için de daha sıkı tedbirler alınır ve bu tür afetlere daha hazırlıklı oluruz temennisinde bulunmak istiyorum.

Evet, sayın milletvekilleri, bizim milliyetçiliğimiz, sadece sınır taşlarıyla çizilmiş bir coğrafyayı değil dille, tarihle, kanla ve yürekle örülmüş devasa bir cihanı kucaklar. Milliyetçi Hareket için Türk dünyası, stratejik bir hamle veya siyasi bir retorik değildir. Tarihin paslı soğuk zindanlarına hapsedilmek istenen devasa bir çınar bugün köklerinden aldığı o muazzam kudretle yeniden filizleniyor. Bugün Semerkant'tan Tiflis'e, Bakü'den Taşkent'e, Aşkabat'tan Bişkek'e, Ankara'ya kadar uzanan coğrafyada atılan her adım salt bir diplomatik hamle yahut masabaşı menfaat hesabı değildir. Bu kutlu yürüyüş, nesilden nesle bir mukaddes emanet gibi taşıdığımız Kızılelma mefkûresinin ete kemiğe bürünmesidir. Dün "hayalperestlik" diyerek dudak bükülen, karanlık mahzenlerde boğulmak istenen Turan ülküsü bugün üç hilalin gölgesinde yeşeren o çelik iradenin sesi olarak dünya siyasetinin tam merkezine oturmuştur.

Azerbaycan'la aramızdaki o muazzam kardeşlik hukuku, işte bu mukaddes davanın en kavi sütunudur. "İki devlet, tek millet" nidası, kuru bir diplomatik nezaket cümlesi değil bir kader ortaklığının, aynı atanın soyundan gelmenin verdiği o muazzam ruhun dışa vurumudur. Bakü'de rüzgâr esse Ankara'da biz üşürüz, Şuşa'nın dağlarında açan harıbülbülün kokusunu Torosların zirvesinde, bozkırın tam ortasında hissederiz. Karabağ'ın esareti bittiğinde göğe yükselen üç renkli bayrak, aslında üç hilalin gölgesinde yıllardır edilen duaların, dökülen gözyaşlarının ve asla vazgeçilmeyen Turan ülküsünün vücut bulmuş hâliydi. O gün kardeşi için omuz omuza veren mücadeleci ruh, asırlar önce Ergenekon'dan dağları eritip çıkan iradenin ta kendisidir.

Türk dünyası, üzerine örttüğü ağır ve karanlık örtüyü yırtmıştır. İsmail Gaspıralı'nın asrın ötesini gören "dilde, fikirde, işte birlik" şiarı bugün SİHA'larımızın kanatlarında, ortak savunma hatlarımızda, enerji koridorlarında, alfabe birliğinde ve gümrük kapılarımızda ete kemiğe bürünmüş, fiilî bir gerçekliğe dönüşmüştür. Her bir Türk devleti kendi bayrağı altında tam egemen, hür ve müstakildir fakat hepsi bir araya geldiğinde dünyayı titretecek Turan aklının durdurulmaz gücüdür.

Ülkemiz, bu devasa şahlanışın ve entegrasyonun sarsılmaz mihmandarıdır. Ok yaydan çıkmış, Ergenekon ateşi bir kez daha harlanmıştır. Gönülleri birleşen Türk Cumhuriyetleri yeryüzünde hakkın, adaletin ve caydırıcı gücün yeni merkezi olacaktır. Türk ve Türkiye Yüzyılı ancak ve ancak Türk dünyasının topyekûn şahlanışıyla taçlanacak, dünyanın ekseni Türk'ün işaret ettiği yöne kayacaktır.

Türk dünyasında can Azerbaycan'ın yeri elbette bizde ayrıdır. "Gardaşlık" hukukumuz cephelerde omuz omuza can vererek, kan dökerek yazılmıştır. Şanlı ordumuzun zafer marşları Hazar kıyılarından yankılanıp Tanrı Dağları'na ulaşırken cümle âlem gördü ki Turan, artık kitaplarda, dizelerde kalmış değil yeri göğü inleten muazzam bir gerçektir. Can Azerbaycan ile aramızdaki bağ, Türk dünyasının uyanışının, kükreyişinin ve şahlanışının kilit taşıdır. Birliğimiz, dirliğimiz, kandaşlığımız ebediyete kadar sürecek, Bozkurt'un nefesiyle kutlu şafak bir gün mutlaka tüm Türk yurdunda aynı anda sökecektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) - Çünkü biz aynı kökün dalları, aynı destanın kahramanlarıyız. Türk asrı başlamıştır; bu kutlu uyanış, Turan coğrafyasının üstüne bir şafak gibi, aydınlık bir muştu gibi doğmaktadır.

Sayın milletvekilleri, konuşmamı Sayın Genel Başkanımız, liderimiz Devlet Bahçeli'nin dün yapmış olduğu yazılı açıklamalardaki ifadeleriyle tamamlamak isterim ve bu ifadeleri her yerde sürekli olarak tekrarlamamız gerektiğine inanıyoruz: "İstikametimiz açıktır, başta Azerbaycan olmak üzere Türk dünyası arasındaki kardeşlik hukukunu ve gönül bağını zedeleyecek hiçbir nifak tohumunun aramıza ekilmesine müsaade etmeden Türk Cumhuriyetlerinin egemenlik ve bağımsızlıklarına karşılıklı saygı temelinde iş birliğimizi derinleştirmek, tarihimizin bizlere..."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Lütfen tamamlayın.

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) - "...yüklediği sorumluluk bilinciyle ortak geleceğimizi inşa etmek, Türk ve Türkiye Yüzyılı hedefini Türk dünyasının yükselişiyle buluşturmaktır." diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Çok teşekkür ederim.

Şimdi Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Muş Milletvekilimiz Sayın Sezai Temelli.

Buyurun efendim.

26.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, İstanbul'daki felaket tablosuna, demokrasi sorununa, bu hafta Mecliste kendilerini ziyaret eden kurumlara, Dünya Gıda Günü'ne, 27 Şubat 2025'te barış adına atılan adıma ve hakkında soruşturma açılan Emirali Türkmen'e ilişkin açıklaması

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, öncelikle, İstanbul'a geçmiş olsun demek istiyorum. 3 insanımızı yitirdik, 4 insanımız da kayıp maalesef. Bir an önce kayıplara ulaşılmasını diliyorum.

Evet, İstanbul'a dönüp baktığımızda gerçekten bir felaket tablosu var karşımızda. Tabii, bu felaket tablosunu görünce ben buradan iktidara sesleniyorum: Bu felaket tablosunun fotoğraflarını çekin, gidin COP31'de, COP31'e gelenlere sergileyin çünkü iklim krizine en çok neden olan ülkelerin arasında yer alıyorsunuz ve yirmi beş yıllık iktidarınız boyunca iklim kriziyle mücadele etmek yerine dünyadaki iklim krizini besleyenlerden biri oldunuz. Evet, bu bir iklim krizinin sonucudur ve bu sonuca İstanbul halkı dün gece katlandı, hâlâ katlanmaya devam ediyor.

Evet, diğer taraftan, kentin hafızasını da unutmamak gerekiyor. 63 tane dere yatağı olan bir kentten bahsediyoruz; bu 63 dere yatağının hepsine konut yaptınız, yapılaşmaya açtınız. Kadir Topbaş zamanında da böyle bir sel felaketi yaşandı, o zaman da 8 kadın işçiyi bir minibüsün içinde yitirdik. Aynı sel felaketi tekrarlandı. Neden? Çünkü dere yataklarını ıslah etmek yerine dere yataklarına konut yapan, kent rantlarını hedefine almış olan bir anlayışın sonucudur bu yaşadıklarımız.

Ve İstanbul'un bir valisi var, önerdiği şey şu: "Evden çıkmayın, bodrum katlara girmeyin." Artık biz böyle valiler istemiyoruz; ne İstanbul'da böyle vali istiyoruz ne Muş'ta böyle vali istiyoruz. Biz valilerin de halkın oyuyla gelmesini istiyoruz. Güçlü bir yerel demokrasi ancak valilerin de seçimle geldiği bir demokraside mümkün olabilir. İşte, öyle valiler kentine sahip çıkar, halka böyle palyatif çözümler üretip böyle laflar etmezler.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bütün bu meselelerin altında tabii ki bir demokrasi sorunu yatıyor, özünde demokrasi sorunu yatıyor. Neden mi? Dün bu sel felaketi yaşanırken İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı neredeydi? Silivri'de, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı şu anda Silivri'de yargılanıyor. Bu bir demokrasi ayıbı. Biz döndük, baktık o iddianameye çünkü bize karşı da sorumludur Ekrem İmamoğlu. Neden? Çünkü kent uzlaşısıyla var ettiğimiz bir kentin belediye başkanıdır. Dedik bakalım... İddianamede hiçbir şey yok, yargılanmasını gerekli kılacak hiçbir şey yok. Aynı bizim Kobani kumpas davası gibi, o iddianamede de hiçbir şey yok ama sevgili Selahattin Demirtaş, Figen Yüksekdağ, Alp Altınörs, Günay Kubilay gibi birçok arkadaşımız cezaevinde. On yıldır cezaevinde olan arkadaşlarımız var bu kumpas davaları yüzünden. İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Silivri'de, İstanbul sel altında. İşte, demokrasi böyle bir mesele. Demokrasinin eksik olduğu, kusurlu olduğu, yok sayıldığı yerde bunları yaşamamız tesadüf değildir, bunları yaşamaya devam edeceğiz. Deprem olur Japonya'da, 1 kişi ölür; bizde deprem olur, 50 bin kişi ölür. Demek ki burada bir mesele var, bir yönetim meselesi var. Yönetim meselelerini etkin kılmanın yolu demokrasiden geçiyor. Hangi konuya baksak bunu karşımızda görüyoruz.

Dün akşam Halk TV açık olsaydı bu sel felaketini bütün gerçekliğiyle size gösterecekti, görmemek için Halk TV'yi kapatıyorsunuz. Fon soygunu konuşulmasın diye medyayı susturmaya çalışıyorsunuz, erişim engelleri getiriyorsunuz. Bu, demokrasiden kaçmaktan başka bir şey değildir ama halk peşinizi bırakmaz, siz nereyi kapatırsanız kapatın, nereyi susturursanız susturun, halk konuşur, konuşmaya da devam edecek.

İşte, bugün Hafıza Merkezinden gençler bizi ziyarete geldiler, yapmış oldukları çok güzel bir çalışma var; dertleri demokrasi, dertleri birlikte eşit yurttaşlar olarak yaşanacak bir ülkeyi inşa etmek. Okumanızı tavsiye ediyorum. Orada gençlerin Türkiye'ye, Türkiye'nin demokrasisine dair çok önemli görüşleri, açıklamaları, çalışmaları var çünkü biliyorlar ki demokrasinin olmadığı bir yerde, çoğulculuğun sesinin buluşmadığı bir yerde işte bu şeyleri, bu vakaları yaşamamız kaçınılmaz.

Bakın, yoksulluk meselemiz, işsizlik meselemiz, açlık meselemiz... Bu hafta Mecliste birçok kurum bizi ziyaret etti. Birleşik Emekliler Sendikası geldi, bir emekli şu sözü kullandı, dedi ki: "Biz ölmekten korkmuyoruz, biz çok yaşamaktan korkuyoruz." Bu kadar insanın içine işleyen bir söz daha olamaz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Bu denli acımasız koşullara mahkûm edilmiş milyonlarca emekliden bahsediyoruz.

Yine, Marmara'da yaşanan gemi kazasında yaşamını yitirenlerin aileleri geldi. Mağdurlar, bir çare arıyorlar, en azından bir defin hakkına, cenazelerine kavuşmak istiyorlar.

Tırcılar, Kamyoncular ve Şoförler Federasyonu geldi, beklentileri çok yüksek. Defalarca Adalet ve Kalkınma Partisini ziyaret etmelerine rağmen hiçbir şey yapılmamış, bugüne kadar hiçbir şey yapılmamış.

Muş Damızlık ve Sığır Yetiştiricileri Birliği geldi. Tarım alanının sorunları... Biliyorsunuz, Muş Türkiye'yi, hatta Orta Doğu'yu besleyecek kadar büyük bir tarım potansiyeline sahip ama o denli ihmal edilmiş ki hiçbir sorun çözülmemiş. Bırakın sorunu çözmeyi, Muşlunun kaderine düşen göç etmek, batıda inşaat işçisi olmak.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Lütfen tamamlayın.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Oysa bu denli bereketli topraklara bunu reva görmek büyük bir haksızlıktır, büyük bir adaletsizliktir.

Bugün Tarım Günü; Dünya Gıda, Beslenme ve Tarım Günü ama Türkiye açlıkla uğraşıyor. Çünkü biz meselelerimizi demokrasi zemininde çözmekten çok uzağız, hangi soruna el atsak bunu görmemiz kaçınılmaz.

Oysa 27 Şubat 2025'te Türkiye'de barış adına çok önemli bir adım atıldı ama bu barış adımı aynı zamanda önemli bir demokrasi penceresini açtı. Bu demokrasi penceresinden artık Türkiye'ye bakmanın ne kadar önemli olduğuna vurgu yaptı. Sayın Abdullah Öcalan'ın bu mimariye dair atmış olduğu adım çok kıymetli bir adımdı. Oysa bugün hâlâ biz şunu duyuyoruz: Siyasal statüsü bu kadar net olan bir siyasi aktörün hukuki statüsü hâlâ tartışmalıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Son kez uzatıyorum, lütfen tamamlayın.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Oysa demokrasiyle ancak kalıcı barış inşa edilebilir, demokrasiyle ancak insanlar siyasi katılım hakkına sahip olabilir; işte, o sayede Türkiye'nin önü açılır.

Son bir şeyden bahsedip içinde yaşadığımız bu garabeti bir kez daha tarif etmek istiyorum. Bakın, burada bir kitap göstereceğim size: "Mahir Çayan Kitabı." Bu kitabı yayınlayan arkadaşım, yoldaşım Emir Ali Türkmen hakkında soruşturma açıldı, savcı kitaba dair toplatma kararı verdi. Ben buradan o savcıya seslenmek istiyorum: Ya, sen gerçekten hukuk fakültesinde mi okudun? Ya, sen gerçekten Türkiye'nin siyasi tarihini hiç mi merak etmedin? Sen, Mahir Çayan kim, hiç mi bilmiyorsun? Sen nasıl

"örgüt propagandası" olarak bu kitabı değerlendirir de bu kitaba toplatma kararı verir ve yayıncısına soruşturma açarsın?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Yoksa sen de Ankara 2 Nolu Baronun torpiliyle mi oraya geldin?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Çok teşekkür ederim.

Şimdi, Yeni Parti Grubu adına Ankara Milletvekilimiz Sayın Murat Emir.

Sayın Emir, buyurun efendim.

27.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, İstanbul'daki sel felaketine, AKP belediyeciliğine, Halk TV'ye kayyum atanmasına, fon kriziyle ilgili Plan ve Bütçe Komisyonundaki dünkü çalışmaya, dinî özgürlüklerin kullanılması konusunda Azerbaycan yönetiminin verdiği karara ilişkin açıklaması

MURAT EMİR (Ankara) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; sözlerime, İstanbul'daki sel felaketi nedeniyle yaşamını yitiren 2 vatandaşımıza Allah'tan rahmet, yakınlarına başsağlığı ve sabırlar dileyerek başlamak istiyorum. Gerçekten olağanüstü bir yağış var ama yağıştan çok daha fazla büyük bir felaketle karşı karşıyayız ve hepimizin dönüp "Nerede hata yaptık?" diye sorması gereken bir noktadayız. Özellikle AKP belediyeciliğinin çevreyi bir kenara bırakan, ranta ve betona âdeta tapan belediyeciliği İstanbul'u bu noktaya getirmiştir. İstanbul'un yeşilini yok eden, ormanlarını yok eden, derelerini yok eden, derelerine, dere havzalarına beton döken, konutlar diken, gökdelenler diken anlayış işte bugünkü felaketin gerçek sorumlusudur.

Bakın, 2013'te bir yönetmelik yayınlıyorlar; dere yataklarındaki o 100 metrelik yaklaşma sınırını 10 metreye indiriyorlar, gerekçeleri de derelerin artık kuruduğu. İşte o derelerin kurumadığı ve doğanın zamanı geldiğinde intikam aldığı apaçıkça görüldü. Eğer bugün bu felaketi böylesine derin bir şekilde yaşıyorsak bunun sorumluluğu paraya tapan, rantçı AKP belediyeciliğidir.

Yeri gelmişken söyleyelim: O yönetmeliği dava edip yedi yıl sonra iptal ettiren Tayfun Kahraman. Tayfun Kahraman, İstanbul'a adanmış bir yaşam, şehir planlamacı, o zamanki Oda Başkanı, şehri koruyan kişi; bugün, Anayasa Mahkemesi kararlarına rağmen ısrarla cezaevinde tuttuğunuz kişi. İşte böylesine yiğit evlatları cezaevinde tutuyorsunuz, yeşili koruyanları cezalandırıyorsunuz, "Dereleri böylesine ıslah edemezsiniz, buralara konut yapmayın, beton dökmeyin." diyenleri susturuyorsunuz, sonunda da sahte gözyaşları döküyorsunuz.

İki rakam size: AKP belediyeciliği sırasında yaklaşık yirmi yıllık dönemde İstanbul'da 168 dere yatağı kurutulmuş ve buralara 901 kilometre beton dökülmüş, asfalt dökülmüş. İşte, bugün gördüğümüz o göller o asfaltlardan oluşuyor.

"AKP belediyeciliği" demişken bir konuyu tekrar gündeme getirelim: Ataşehir'de Belediye Başkanımız Onursal Adıgüzel'i ne olduğunu hâlâ bilmediğimiz iddialarla cezaevine aldılar, tutukladılar, peşin yargılama yaptılar, tutuklayarak darbe yaptılar, Ataşehirlinin iradesine âdeta tecavüz ettiler ve sonrasında belediye başkanı vekilini de görevden aldıktan sonra, tutukladıktan sonra bu kez seçimi almak için 6 belediye meclis üyesini transfer ettiler. Biz bu transferlerin tehditle, şantajla ve belediye başkan yardımcılığı rüşvetiyle yapıldığını söylemiştik. Nitekim, bugün, daha seçtikleri belediye başkanı vekili koltuğa oturur oturmaz Oğuz Sarul'u yani transfer ettikleri kişiyi belediye başkan yardımcısı atadı. Merak ediyoruz, soruyoruz: Ne zaman yüzünüz kızaracak? Ne zaman utanacaksınız? Ne zaman önünüze bakacaksınız? Böylesine tehditle, şantajla, rüşvetle, binbir türlü hileyle belediye başkanlarımızı tutukladıktan sonra belediyelere çökmekten ne zaman vazgeçeceksiniz ve bunun utancını birazcık olsun hissediyor musunuz? Bu sorunun cevabını bekliyorum.

Aynı utanç... Halk TV'ye bir şafak vakti el koydular. "Merak etmeyin, yargı karar verecek." Hangi yargı? AKP yargısı. Oysa kayyum atadınız, artık o kanalı bitirdiniz, o kanalı idam ettiniz, o kanalı yok ettiniz, orada çalışanları işsiz bıraktınız. Bir tedbir kararı olması gereken kayyum ataması, aynen bir tedbir kararı olması gereken tutuklamalar gibi sizin açınızdan elverişli bir sonuç, sizin açınızdan siyaseten kullanabileceğiniz bir avantaja dönüştürülüyor. Rakibini cezaevine koy, rakip partiye kayyum ata, beğenmediğin televizyon kanalına kayyum ata, belediye başkanını cezaevine koy, kayyum ata, kayyum atayamazsan başkan vekilini cezaevine koy, transfer yap, tekrar kayyum ata.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

MURAT EMİR (Ankara) - Batsın sizin demokrasi anlayışınız! İşte siz busunuz! "Ama orada çalışanlar işsiz kalmayacak." diyorsunuz, maalesef Tele1'de, Flash TV'de daha önce ne yaptıysanız aynısı olacak. O kayyum gelecek, o kanalın her türlü kaynağını kullanacak, orada çalışan emekçileri tazminatsız kapı önüne koyacak ve siz de o onurlu gazetecileri cezalandırdığınız için yolunuzda yürüyebileceğinizi zannedeceksiniz.

Değerli arkadaşlar, fon krizi bitmek bilmediği gibi, siyasi iktidar hâlâ kafasını kuma gömmekle meşgul. Ucu nereye kadar giderse oraya kadar gideceklerdi, gide gide Halk TV'ye gittiler, gide gide gazetecilere gittiler, gazetecileri tutukladılar, fon skandalının resmini gösteren gazeteciyi bile cezaevine koydular, ev hapsine koydular; işte anlayışları bu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Lütfen tamamlayın.

MURAT EMİR (Ankara) - Bakın, dün Komisyon vardı, çözeceklerdi bu sorunu, küçük yatırımcıların sorunlarını çözeceklerdi, paralarını ödeyeceklerdi değil mi? Maliye Bakanı, Türkiye Cumhuriyeti tarihinin en başarısız Maliye Bakanı gelmesi gereken Komisyona gelmedi, SPK Başkanı gelmedi. Öğlene kadar "hasta" diye bir şeyler duyduk, sözler duyduk, öğleden sonra da gelmedi çünkü gelecek yüzü yok çünkü verecek cevabı yok.

Gelen SPK Başkanına soruyor bizim arkadaşlarımız: "Kasada kaç lira var?" İlk sorulacak soru: "Kasada kaç lira var?" SPK İkinci Başkanı "Bunu bilmiyoruz, size çalışıp gelelim." diyorlar. Ya, Komisyon bitti, geçmiş olsun.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Son kez süreyi uzatıyorum Başkanım.

Buyurun.

MURAT EMİR (Ankara) - Son olmasın Sayın Başkanım.

AKP'li Komisyon Başkanı Mehmet Muş da âdeta, artık söyleyecek söz bulamıyor, "Çalışıp gelmiş olmalıydınız, artık çalışır gelirsiniz." diye de âdeta azarlıyor SPK İkinci Başkanını. Soruyorlar bizim arkadaşlarımız SPK Başkanına: "Niye müdahale etmediniz? Bir yıl önceden gördünüz, biliyorsunuz, astronomik fiyat artışları olmuş, niye müdahale etmediniz?" "Ürkütmek istemedik." diyor. Kimi ürkütmediniz? O küçücük yatırımları ile o küçücük birikimlerini, belki ameliyat olacağı parayı, belki çocuğunun okul taksitini, belki araba taksitini, belki ev alma umudunu o fona yatıracak kişiyi ürkütmeyelim de gelsinler para yatırsınlar diye. Bütün tutanaklardan ortaya çıkıyor ki seyretmişler, bakmışlar, artık yürütenler yürüttükten, paraları kaçırdıktan sonra da bu kriz patlamış, onlar açısından da görünür olmuş.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MURAT EMİR (Ankara) - Toparlıyorum.

Çok önemli bir konu var, bir dakika verirseniz bitireceğim Sayın Başkan.

BAŞKAN - Sezai Bey ile Turhan Bey'e de birer dakika vereceğim daha sonrasında.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Kabul edilmiştir Başkanım.

BAŞKAN - Buyurun.

MURAT EMİR (Ankara) - Bu önemli bir açıklama, şöyle...

Sayın Başkan, teşekkür ederim nezaketiniz için.

Günlerdir Azerbaycan ile ülkemiz arasında bir gerilim olduğunu hissediyoruz. Bir defa, biz iktidarıyla muhalefetiyle, 86 milyonla Azerbaycan devletinin de Azerbaycanlı kardeşlerimizin de kardeşiyiz; tek millet, iki devletiz. Dolayısıyla, herkese daha itidalli ve kardeşlik hukukuna uygun konuşmak ve davranmak düşer.

Buradan, yine kardeşçe ve özellikle başörtüsü yasağı konusunda bedeller ödemiş bir ülkenin evlatları olarak her türlü temel hak ve özgürlüğün kullanılmasında sınırlama getirmek bir yana, hak ve özgürlüklerin genişletilmesi gerektiğini, dinî özgürlüklerin de böyle anlaşılması gerektiğini...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MURAT EMİR (Ankara) - Bu cümle bitmeli Sayın Başkan. Bu cümle bitmezse yazık olur. Bu cümle bitsin Sayın Başkan.

İDRİS ŞAHİN (Ankara) - Evet, bu cümle bitmeli, biz de katılıyoruz. Bizim yerimize bir dakika verebilirsiniz, bu cümle önemli bir cümle.

BAŞKAN - Buyurun.

MURAT EMİR (Ankara) - Dinî özgürlüklerin de kullanılmasında, özellikle Azerbaycanlıların, Azerbaycan yönetiminin verdiği bu kararı tekrar gözden geçirmesinde yarar görüyoruz ama herkesin daha dikkatli, özenli ve ülkelerin iç işlerine karışmama konusunda da dikkatli olması gereken günlerden geçiyoruz.

Çok teşekkür ederim. (Yeni Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Çankırı Milletvekilimiz Sayın Muhammet Emin Akbaşoğlu.

Buyurun.

28.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, İstanbul'da dünden beri devam eden yoğun yağışa, 15 Ekim Dünya Kadın Çiftçiler Günü'ne, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığının ülkeye kazandırdığı mega projelere ve Türkiye'nin ilk doğal gaz yüzer üretim platformu Osman Gazi'ye ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Değerli milletvekilleri, hepinizi hürmetle, muhabbetle selamlıyorum. Ekranları başında ve dijital mecralarda bizleri izleyen bütün vatandaşlarımıza selam ve hürmetlerimi sunuyorum.

İstanbul'da dünden beri devam eden ve etkisini sürdüren yoğun yağışlarda hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet ve mağfiret diliyorum, yakınlarına başsağlığı diliyorum. Bu manada, İstanbul Valiliğimizin koordinasyonunda, AFAD başta olmak üzere devletimizin, tüm kurum ve kuruluşlarımızın vatandaşlarımızın afetten olumsuz etkilenmemesi için çalışmalarını ilk andan itibaren

sürdürdüklerini ifade ediyorum. Bu konuda hem İstanbul'da hem de Marmara Bölgesi'nde ve diğer uyarı yapılan illere ilişkin de resmî kurumlarımız tarafından yapılan uyarılara da vatandaşlarımızın dikkat kesilmelerini istirham ediyorum. Bu konuda sel ve su baskınlarına karşı da bütün vatandaşlarımızı daha dikkatli ve tedbirli olmaya davet ediyorum. Rabb'im ülkemizi, milletimizi her türlü afetten muhafaza buyursun dualarımı yüce Meclisten ifade etmek istiyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 15 Ekim aynı zamanda Dünya Kadın Çiftçiler Günü. Toprağa sabrını, alın terini ve sevgisini katan kadın çiftçilerimiz yetiştirdikleri her ürünle sofralarımıza bereket ve ülkemizin yarınlarına daha da güç katıyor. Üretimin her aşamasında büyük bir özveriyle çalışan bütün kadın çiftçilerimizin Dünya Kadın Çiftçiler Günü'nü yürekten tebrik ediyor, emeklerinin karşılığını bolluk ve bereketle almalarını temenni ediyorum.

Tarım ve Orman Bakanlığımız her konuda desteklerini sürdürüyor. Hayvancılık desteklemelerinde gençlerimize ve kadınlara ilave destek sürmektedir. Bu kapsamda büyükbaş hayvancılık desteklemelerinde yüzde 70, küçükbaş hayvancılık desteklemelerinde temel desteğe ilave yüzde 70, ipek desteğinde temel desteğe ilave yüzde 40, arıcılık desteğinde temel desteğe ilave yüzde 40, çiğ süt desteğinde temel desteğe ilave yüzde 30, besilik sığır desteğinde temel desteğe ilave yüzde 30, tiftik desteğinde temel desteğe ilave yüzde 30 destek verilmektedir. Tarımsal kredi kullanımında yüzde 15 ilave faiz indirimi gençlerimize ve bilhassa kadınlarımıza uygulanmaktadır. Ayrıca, Bakanlığımızca yürütülen Kırsalda Bereket, Hayvancılığa Destek; Kırsalda Bereket, Küçükbaşa Destek Projelerimizde de genç ve kadın yetiştiricilerimize ilave puanlar verilmek suretiyle bunların önceliklendirilmesi söz konusudur. Başta kadın emekçilerimiz olmak üzere tüm çiftçilerimizin her zaman yanında olmaya devam edeceğiz. Bu manada, hem Tarım Bakanımıza hem de bütün Bakanlık personeline, illerde görev yapan bütün Tarım Bakanlığı camiasına da milletimize vermiş oldukları destekler münasebetiyle teşekkürlerimi sunuyorum.

Tabii, sadece tarımda değil, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığımızla da hakikaten ülkemize mega projeler kazandırmaya devam ediyoruz. Geçen hafta Cumhurbaşkanımızın da katılımlarıyla Halkalı-Kapıkule arasındaki hızlı trenle seyahat süresini, elhamdülillah, dört saatten bir buçuk saate indirdik. Bu manada, ülkemizde demir yolu ağını, inşallah, 2053 perspektifi içerisinde, tıpkı bugün eriştiğimiz kara yolları ağında olduğu gibi 30 bin kilometreye çıkarmanın peşindeyiz, hedeflerimiz buna dair. Ve önemli bir projemiz de şu anda devam ediyor. İnşallah, Ankara- Samsun arası hızlı trenle iki buçuk saate düşüyor. Bu konuda kim ne derse desin 86 milyon insanımıza yenilikler kazandırmayı sürdüreceğiz. Başkentimiz Ankara'dan Karadeniz'imizin liman kenti Samsun'a uzanacak hızlı tren hattımızla yılda 12 milyon yolcu ve 14 milyon ton yük taşıma kapasitesine inşallah ulaşacağız ve bu konuda da 200 kilometre ortalama hızla Ankara'dan Samsun'a iki buçuk saatte ulaşmayı hedefliyoruz. Bu hat gönülleri ve şehirleri birleştirmekle kalmayacak, aynı zamanda Trakya, Ankara, Samsun, bütün Türkiye'nin...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Lütfen tamamlayın.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Kapıkule hattıyla Trakya'nın, Ankara-Samsun hattıyla da Karadeniz'in ve özellikle de daha önce hayata geçirdiğimiz Konya, Sivas hatlarıyla da inşallah, bütün 81 vilayetimizin demir yolu ağlarıyla birleşmesi, buluşması, hem insan hem yük taşımacılığı noktasında da Türkiye'yi...

MAHMUT DİNDAR (Van) - Sayın Başkanım, Doğu Anadolu yok bunların içinde, Doğu Anadolu yok.

RIDVAN UZ (Çanakkale) - Yapacaksın tabii, iktidarsın, bu kadar oyu sırf sen yapasın diye veriyor...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - ...bütün Orta Doğu'nun, Avrupa'nın ve Balkanların da ulaştırma merkezi hâline getireceğiz Allah'ın izniyle.

MAHMUT DİNDAR (Van) - Bunların içinde Doğu Anadolu yok, Van'a sahip çıkan yok.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; şunu ifade etmek istiyorum: İnşallah, bu Cumartesi günü çok önemli bir adımı hep beraber atacağız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Lütfen tamamlayın.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Mavi vatanımızın ilk fabrikası olarak nitelendirebileceğimiz Türkiye'nin ilk doğal gaz yüzer üretim platformu olan Osman Gazi Yüzer Üretim Platformu bu cumartesi, 17 Ekimde Zonguldak Filyos'tan Karadeniz'e dualarla uğurlanacak inşallah ve Karadeniz'in kıyıdan 170 kilometre ötesinde, denizin 2 bin metre altında sabitlenmek suretiyle şu anda 10 milyon metreküp olan doğal gaz arzımızı inşallah 20 milyon metreküp doğal gaz arzına çıkaracağız.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - İnşallah zam gelmez. Yani inşallah zam gelmez, değil mi Başkanım?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Bu konuda Türkiye'nin bütün hanelerinin yaklaşık yarısına bu şekilde doğal gazı yerli olarak inşallah ulaştırmış olacağız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Akbaşoğlu, son kez uzatıyorum.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - İnşallah fiyatları artmaz yani değil mi Başkan?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - 3'üncü ve 4'üncü fazlarla inşallah bunu toplam olarak 40 milyon metreküp doğal gaza çıkarmak suretiyle 2028 yılına kadar Türkiye'deki bütün hanelere ulaştırmış olacağız.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Başkanım, tren rayı döşendi, doğal gaz bulundu, Urfa'ya da elektrik gelecek mi?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Bu manada, efendim, işte, şu platformumuz 3 futbol sahası büyüklüğünde, 2023 yılında satın aldığımız ve inşallah pazartesi günü yerine monte etmek üzere uğurlayacağımız bu doğal gaz yüzer platformumuz ve buradan ülkemize yıllık -emin olun, çok önemli bir katkıyı- 3,5 milyar dolarlık büyük bir katkı sağlayacak. Bu güzel hizmet bütün milletimize hayırlı ve uğurlu olsun diyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - İnşallah doğal gaza zam gelmez bir daha.

ÖZGÜR KARABAT (İstanbul) - Borsa skandalı olmasa tam 30 tane yapardın ondan.

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum.

Gündeme geçiyoruz...

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Sayın Başkanım, söz haklarımızı ne zaman vereceksiniz?

BAŞKAN - O hakkınız baki, bir ara değerlendireceğim. İsterseniz şimdi de kullanabilirsiniz ama kesinlikle baki.

Gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

YENİ YOL Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Öneriyi okutuyorum:

V.- ÖNERİLER

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

1.- YENİ YOL Grubunun, Ankara Milletvekili Mesut Doğan ve 19 milletvekili tarafından, fon krizinin ekonomik ve sosyal etkilerinin ortaya konulması, özellikle ekonomik açıdan kırılgan kesimlerin korunması, gelir kayıplarının derinleşmesinin önlenmesi, kamu kurumlarının sorumluluklarının belirlenmesi ve krizin olumsuz sonuçlarını en aza indirecek ekonomik, mali ve sosyal tedbirlerin tespiti amacıyla 15/10/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 15 Ekim 2026 Perşembe günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 15/10/2026 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Bülent Kaya
İstanbul
Grup Başkan Vekili

Öneri:

Ankara Milletvekili Mesut Doğan ve 19 milletvekili tarafından, fon krizinin ekonomik ve sosyal etkilerinin ortaya konulması, özellikle ekonomik açıdan kırılgan kesimlerin korunması, gelir kayıplarının derinleşmesinin önlenmesi, kamu kurumlarının sorumluluklarının belirlenmesi ve krizin olumsuz sonuçlarını en aza indirecek ekonomik, mali ve sosyal tedbirlerin tespiti amacıyla 15/10/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergemizin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 15/10/2026 Perşembe günkü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere YENİ YOL Partisi Grubu adına Ankara Milletvekili Sayın Mesut Doğan'ı davet ediyorum.

Buyurun Sayın Doğan. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA MESUT DOĞAN (Ankara) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Başkanım, tekrar hayırlı olsun, kolaylıklar diliyorum.

Değerli arkadaşlar, hepinizin malumu, geçen hafta perşembe günü, bu hafta salı günü bütün muhalefet partileri fon soygunuyla ilgili grup önerileri verdiler. Talep neydi? Bu konuda bir araştırma komisyonu mutlaka ama mutlaka kurulsun. Bütün verilen öneriler AK PARTİ oylarıyla reddedildi. Yani AK PARTİ olarak şunu diyorlar bize: "Biz kenelerimize dokundurmayız, biz yiyicilerimizi yedirmeyiz." Ve bu yaklaşımla aslında "Hırsız bizdense sahip çıkarız." anlayışını da kurumsallaştırmış oluyorlar ki bu gerçekten acınacak bir hadise ama ben AK PARTİ'li arkadaşlara bir olayı, bir hadiseyi, bir tarihî vakayı hatırlatmak isterim: Sayın Cumhurbaşkanının siyasi arenada ilk resmî sıfata kavuşmuş olduğu 94 seçimlerinde Refah Partisinin İstanbul'da sloganının ne olduğunu hatırlayan var mı acaba? Sayın Başkan hatırlayacaklar, Refah Partisinin 94 yerel seçimlerinde İstanbul'daki ana sloganı şuydu: "İstanbul o kadar pis ki ancak Refah temizler." Peki, bu sloganın hikâyesi neydi? 93 yılının ortalarında İSKİ'de bir skandal patlak verdi, bir yolsuzluk hadisesi ortaya çıktı ama bu yolsuzluk hadisesi kurumsal değildi, tek kişiyle gerçekleşmiş bir olaydı ve miktarı da 1 milyon dolardı. Buna rağmen,

o yaşanan hadiseyi İstanbul seçmeni içine sindiremedi, Türkiye'de hiçbir seçmen içine sindiremedi. Zaten gelişmekte olan Refah Partisi İstanbul'da Büyükşehir Belediye Başkanlığını kazandığı gibi Türkiye'nin üçte 2'lik yoğunlukta olan yerleri de kazanmış oldu. Ben bunu niye hatırlatıyorum? Bunu hatırlatmamın nedeni şu: Türkiye'yi o kadar kirlettiniz ki bu kir sizi boğar, sizi zehirler ve bu kirle mücadele etmediğiniz takdirde iktidardan gitmek zorunda kalacaksınız. Şunu bilmek gerekiyor ki bu millet bu ülkede haksızlığa, arsızlığa, yolsuzluğa, hırsızlığa göz yumulmasın diye size oy verdi, siz, şimdi, yirmi beş yılın sonunda, geldiniz, millete diyorsunuz ki: "Bizimkilerin haksızlığını görmezlikten gelin, bizimkilerin arsızlığını görmezlikten gelin, bizimkilerin hırsızlığını görmezlikten gelin, bizimkilerin yolsuzluğunu görmezlikten gelin." Bu asla ve asla olmayacak, asla ve asla olmayacak. Bu millet bunu unutmayacak çünkü milletin canı yanmıştır, canı acımıştır.

Şimdi, AK PARTİ'nin en çok kullandığı tabir ve en çok sevdiği tabirlerden biri "yüzyıl"dır. Kendini tanımlarken "Biz yüzyılın iktidarıyız." Umut vermek istediklerinde "Türkiye'nin Yüzyılı" ama sözlerini tutamadıklarında depreme atıfta bulunarak "yüzyılın felaketi" diyorlar ama bunu diyenler bugün yüzyılın soygununu küçülte küçülte cebimize koymamızı istiyorlar. Bu olacak bir şey midir? (YENİ YOL, Yeni Parti ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Araştırma komisyonu mutlaka ama mutlaka kurulacak. Bu yolsuzlukla ya hakkıyla mücadele edecek, üstüne gideceksiniz veyahut tıpış tıpış evinize gideceksiniz. Bunun ortası yok. Oluşturmuş olduğunuz Türkiye'nin yüzyılıyla ilgili sadece bir tane fotoğraf söyleyeyim. Bakın, iki gün içerisinde bu ülkede ne yaşandı? 25 Eylül günü kamuda hizmet vermiş emekli bir polisimiz Anayasa Mahkemesinin önünde "Geçinemiyorum." diye intihar etti. Otuz yıl bu ülkeye en zor arenada hizmet vermiş bir insanımız "Geçinemiyorum." diye intihar etti. Bir gün sonrasında o polise hakkını veremeyen iktidarın bir yöneticisinin onun maaşının 90 bin katını beş ayda kazandığı ortaya çıktı. Bu fotoğraf hafızalardan silinir mi zannediyorsunuz? Unutmayın ki bugün araştırma komisyonuna "hayır" diyenler, o intihar eden emekli polisimizin katilidirler. (YENİ YOL, Yeni Parti ve İYİ Parti sıralarından alkışlar) Araştırma komisyonuna karşı gelenler...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Bunların hepsini iade... Hepsinin baştan aşağı iftira ve yalan olduğunu zapta geçirelim, evet.

MESUT DOĞAN (Devamla) - Araştırma komisyonuna karşı gelenler bu ülkede en nitelikli okul bitirdiği hâlde iş bulamayanların geleceğinin ve umudunun katilidirler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Hepsi yalan ve iftira; kendin çal, kendin oyna!

ÖZGÜR KARABAT (İstanbul) - Tabii, tabii(!) Gerçekler iftira!

MESUT DOĞAN (Devamla) - Bu araştırma komisyonunun kurulmasına karşı gelenler huzurlu bir şekilde emekliliği yaşamaya çalışanların huzurunun katilidirler. Neden korkuyorsunuz? Neden kaçıyorsunuz?

TALAT DİNÇER (Mersin) - Adamlarına dokunacak.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Yazık, yazık!

MESUT DOĞAN (Devamla) - Bu fon vurgunuyla ve soygunuyla ilgili ben biliyorum, AK PARTİ teşkilatlarında görev yapan veya bugün milletvekilliği yapan arkadaşların içerisinde de birçok kardeşimiz huzursuz, rahatsız. Peki, iktidar olarak neden kaçıyorsunuz?

Ben, bugün tekraren Genel Kurula getirmiş olduğumuz bu araştırma komisyonu kurulmasıyla ilgili önergeye iktidar partisinin ve bütün muhalefet partilerinin destek vereceğine inanıyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL, Yeni Parti ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - İYİ Parti Grubu adına Balıkesir Milletvekili Sayın Burak Dalgın.

Buyurun. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA BURAK DALGIN (Balıkesir) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben de Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Üç dört haftadır kayıpları konuşuyoruz. Bu her sayı aslında bir vatandaş, bir aile, bir birikim, bir hayal, bir ümit. Sadece borsadaki azalma 2,2 trilyon lira yani Türkiye'nin en değerli şirketi olan ASELSAN'ın 1,5 katı olan bir paranın buharlaşmasından bahsediyoruz. Fonlarla giden para 800 milyar lira ama maalesef kayıplar bununla sınırlı değil.

Bir başka kaybı söyleyeyim size: Mehmet Şimşek kayıp. Arkadaşlar, bu ülkenin Hazine ve Maliye Bakanı nerede? Plan ve Bütçe Komisyonunda yok, Meclis Genel Kurulunda yok, televizyonlarda yok; sanki bu olayın tamamen dışında gibi davranıyor. Sayın Şimşek, kayıpsanız haber verin, sizi bulalım. Şu konuyu bir konuşalım Allah aşkına. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BURHANETTİN KOCAMAZ (Mersin) - İlan verelim, ilan.

MURAT EMİR (Ankara) - Şöyle yapsın şöyle, haber veremez çünkü.

BURAK DALGIN (Devamla) - Evet yani bizi duyuyorsanız bir "tweet" atın yani değil mi? Yani Londra'daki yatırımcı görüşmeleri falan güzel olabilir de yani buraya da birazcık bir gelin, bu işleri birazcık burada konuşalım.

Bir diğer büyük kayıp tabii ki güvende. Vatandaşlarımızla sık sık görüşüyoruz, dün de Mecliste kendilerini konuk ettik. Müthiş bir güvensizlik var devlete karşı, kamuya karşı, hatta "Yabancılar haber vermeseydi bu işten haberimiz olmayacak mıydı?" "Biz kendi devletimize güvenemiyoruz." "Ben Türk vatandaşı olarak Türk lirasına yatırım yaptım diye cezalandırılıyor muyum?" diye sorularla karşı karşıya kaldık. Şimdi bu güven krizinin iki büyük ayağı var: Biri bürokrasi, biri siyaset. Bürokrasi ayağını bir açalım; Sermaye Piyasası Kurulu. Bütün bu olaylar olurken SPK'nin başındaki kişi şu anda ne iş yapıyor arkadaşlar? Ben size söyleyeyim: Fonları denetleyen şirketleri denetleyen kurulun başında. Şaka yapmıyorum. Fonları denetleyen şirketlerin denetleyicisi olan kişi bu işler olurken SPK Başkanı. Bu işler olurken SPK İkinci Başkanı olan kişi ne yapıyor? O da SPK'nin başında. Dalga mı geçiyorsunuz arkadaşlar? Bu işi kim temizleyecek, bu iş böyle mi çözülecek yani?

Yatırımcı kayıt kuruluşunun yönetim kurulundan Teranın Başkanı çıkar, Borsa İstanbulun Yönetim Kurulundan Devlet Denetleme Kurulunun Başkanı çıkar; böyle girift ilişkilerle bu iş çözülemez. Bu, işin bürokrasi kısmı. Burada ciddiyseniz bu arkadaşları görevden alarak işe başlayacaksınız.

İşin bir de siyasi kısmı var, orada da büyük bir yağma ekonomisi var. Buradan çıkmak için de 5 maddelik bir reçeteyi size söyleyeyim:

1) Siyasetçi ve üst düzey bürokratların servetlerini araştıran bir kurul oluşturalım.

2) Kamu ihalelerini beraber denetleyelim.

3) Kamuda işe alımları rayına koyalım, Sayın Cumhurbaşkanının üç buçuk sene önce verdiği vaadi, mülakatları kaldırmayı hayata geçirelim.

4) İmar rantlarını şeffaf bir şekilde göz önüne serelim.

5) Seçim ve kampanya finansmanı için gerekli kanunu çıkaralım.

Siz samimiyseniz bizde samimiyiz; buyurun, getirin, hodri meydan!

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Adana Milletvekili Sayın Müzeyyen Şevkin.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün burada aslında bir fon krizini değil, yüzyılın vurgununu, yüzyılın yolsuzluğunu, yüzyılın skandalını konuşuyoruz. Evet, bugün burada binlerce insanın mağduriyetinden bahsediyoruz, yüz binlerce doların kaybından bahsediyoruz. Değerli milletvekilleri, ortaya konulan rakamlar gerçekten dudak uçuklatan miktarlarda. 20 milyar dolardan bahsediliyor, 20 milyar dolar sadece bize ulaşan. Tabii, bir ayda borsadaki 116,5 milyar dolar olan kayıptan söz etmiyoruz bile. Değerli milletvekilleri, 455 binin üzerinde insanın doğrudan etkilendiği söyleniyor bu fon krizinden ama hane halkına dağıldığında 4,5 milyon insanı ilgilendiren bir krizden bahsediyoruz, aslında 86 milyonu ilgilendiren bir krizden bahsediyoruz. Değerli milletvekilleri, hesap ettik, üşenmedik hesap ettik, 20 milyar dolar -ChatGPT'ye sizler de yazabilirsiniz- 1 trilyon yapıyor arkadaşlar, eski parayla yani altı sıfırı eklediğiniz zaman 1 kentilyon yapıyor. Yine, üşenmedik hesap ettik, emeklilere -16 milyonun üzerinde emekli var Türkiye'de- 4 bin TL ikramiye verdiğinizde 250 milyon kişiye 4 bin TL emekli ikramiyesi yani Türkiye nüfusunun 4 katı kadar emekliye ikramiye verebilecek bir rakamdan bahsediyoruz arkadaşlar. Peki, ne yapıyor iktidar? Bir ya da iki kişinin üzerine bu konu atılarak esas buz dağı gizlenmeye çalışılıyor. Arkadaşlar, böyle bir şey kabul edilebilir mi? Yüz binlerce, milyonlarca insanı ilgilendiren bu konu örtbas edilebilir mi? Yirmi altı gün sonra Meclise geliyor bu konu ama bizim belediye başkanlarımız 1 Ekimde, tam da Meclisin açıldığı gün bizim, Mersin Büyükşehir Belediye Başkanımız Vahap Seçer, Yenişehir Belediye Başkanımız Abdullah Özyiğit, Mezitli Belediye Başkanımız Ahmet Serkan Tuncer sanki birer potansiyel suçluymuş gibi apar topar kelepçelenerek evlerinden sabahın kör şafağında gözaltına alınıyorlar arkadaşlar. İtibarsızlaştırılmaya çalışılarak bu insanlar dört gün gözaltında tutulup sabaha karşı ifadeleri alınmaya başlanıyor, ertesi gün sabaha kadar ifadeler tamamlanmıyor. Günler çuvala mı girdi arkadaşlar? Bu insanlar hangi suçu işlemişler? 62'sinin, Mersin'in yüzde 62 oyunu almış, seçilmiş bu insanların günahı nedir acaba? Fon krizini perdelemek için yaptığınız bu hareketlerin kamu vicdanında karşılık bulduğunu mu düşünüyorsunuz? Yanılıyorsunuz, sandıkta bunun sonuçlarını göreceksiniz arkadaşlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Devamla) - Değerli milletvekilleri, bu konuda eğer bir manipülasyon varsa, özellikle SPK, özellikle Varlık Fonu ve yurt dışına bu paranın soğuk cüzdanlarla kaçırdığı belirtilen insanlarla ilgili kırmızı bültenle mutlaka araştırmalar yapılmalı, tüm kamu kurumları, hangi kamu kurumuysa mutlaka sorumluluk almalı, BDDK'sinden MASAK'ına kadar herkes bu sorumluluğu taşımalı ve dün yaşadığımız gibi Hazine ve Maliye Bakanının olmadığı, SPK'nin Başkanının bulunmadığı komisyonlarda bu konu tartışılmamalı. Siz, eğer gerçekten dürüstseniz lütfen çıkın bu halka hesap verin ve 4,5 milyon insanın da hakkını bir an önce ödeyin diyorum.

Saygılarımla. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Diyarbakır Milletvekili Sayın Mehmet Kamaç.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA MEHMET KAMAÇ (Diyarbakır) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Ben de Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Biraz önce Sayın Akbaşoğlu'nu dinledim tarım ve hayvancılığa verilen desteklerin rakamlarını verirken. Buradan ifade etmek istiyorum: Tarım ve hayvancılığa verdiğiniz desteğin tamamı bu vurgunda kaybolan paranın sadece yüzde 16'sına tekabül ediyor; böyle bir rakamı ortaya koyalım bir kere.

İkincisi, Sevgili Selahattin Demirtaş'a buradan selamlar gönderiyorum, demişti ki: "Ne zaman 'fon' duyarsanız muhakkak orada hırsızlık yapılacak." Onu buradan belirtmek isterim.

Biz de üşenmedik, hesap yaptık; şimdi, fonda kaybolan 1 trilyon liradan bahsederken hesabını yaptık. 5 milyon asgari ücretlinin toplam yedi aylık maaşına tekabül ediyor. Yani eğer Allah uzun ömür verirse ama öyle hani az buz bir uzun ömür değil, Allah bir asgari ücretliye üç milyon yıl ömür verirse bir asgari ücretli hiç yemeden içmeden, harcamadan bu parayı biriktirebiliyor.

İkincisi, emekliler için bu süre biraz daha uzundur. Buradan zaten iktidara konuşmuyoruz, iktidar partisi yok burada; burada asgari ücretli ve emeklilere konuşuyoruz. Emekli kardeşim, sen hiç yemeden içmeden biriktirirsen, Allah da sana uzun ömür verirse, üç buçuk milyon yıl ömür verirse sen bu fon vurgunundan vurulan parayı, toplanan parayı ancak toplayabilirsin diyorum.

Şimdi, Sayın Akbaşoğlu burada, bizi dinlememiş gibi yapıyor ama ben bir şeyi hatırlatmak istiyorum: Sayın Akbaşoğlu, ya, nasıl bir algıya sebebiyet verdiniz, biliyor musunuz?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Ne kadar terbiyesizce bir şey ya! Ne kadar terbiyesizce!

MEHMET KAMAÇ (Devamla) - Bakın, lütfen, bakın...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Bakın, terbiyesizliğe gerek yok, terbiyesizliğe gerek yok!

MAHMUT DİNDAR (Van) - Böyle konuşamazsın!

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Dinleyin efendim o zaman!

MEHMET KAMAÇ (Devamla) - Sayın Başkan, lütfen...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Terbiyesizliğe gerek yok! Ben burada grubu yönetiyorum, burada grubu yönetiyorum. Şahsileştirmemek lazım.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Bu sözcüğü kullanamazsınız, hatibe böyle davranamazsınız.

MEHMET KAMAÇ (Devamla) - Sayın Başkan, süremi durdurun lütfen.

BAŞKAN - Siz Genel Kurula hitap edin.

MEHMET KAMAÇ (Devamla) - Ama lütfen...

BAŞKAN - Anladım.

MEHMET KAMAÇ (Devamla) - Süremi durdurun lütfen.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Şahsileştirmemek lazım. İlgili arkadaşlarla görüşüyorum. Şahsileştirmeyin, şahsileştirmeyin!

BAŞKAN - Sayın Hatip, siz Genel Kurula hitap edin lütfen.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Ya, bir dokundurmaya bile tahammülünüz yok! Küçük bir dokundurmaya bile tahammülünüz yok.

MEHMET KAMAÇ (Devamla) - Sayın Akbaşoğlu, söylediğinizi aynen size iade ediyorum ama bu ülkede nasıl bir algıya sebebiyet verdiniz, biliyor musunuz? Diyorlardı ki: "Eskiden hırsızlar yüzlerini örterek hırsızlık yapıyordu ama şimdi başlarını örterek yapıyorlar ve besmeleyle başlıyorlar, 'Elhamdülillah.' demeyi de bilmiyorlar." İşte, siz böyle bir algıya sebebiyet verdiniz bu ülkede. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

İDRİS ŞAHİN (Ankara) - İmam diyor bunu!

MEHMET KAMAÇ (Devamla) - Bakın, Allah'ın Resulü ne diyor, biliyor musunuz? Bir konuşmasında diyor ki: "Sizden öncekiler hangi sebeple helak edildi biliyor musunuz? Sizden öncekilerde, hırsızlık yapanlar tanınan, mevki, makam sahipleri olduğu için had uygulanmadı ama zayıflara had uygulandı; Allah bundan dolayı toplumları helak etti."

Şimdi buradan, siz bu toplumdan neyi gizliyorsunuz? Araştırma önergesine neden "evet" demiyorsunuz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

MEHMET KAMAÇ (Devamla) - Bütün muhalefet partilerinin söylediği, istediği araştırma önergesine "hayır" derken neyi gizliyorsunuz bu toplumdan? 86 milyondan neyi gizliyorsunuz? Bir tane isim öne atmışsınız; Fatma Betül Sayan Kaya, geriye kalan 248 kişi kim? Kim bunlar, kim bu haramiler? Bu emeklinin, asgari ücretlinin parasını yiyen kim? Bu vurgunu yapan kim? Siz iktidar partisisiniz, bu sorulara cevap vermek zorundasınız; siz hesap verme makamındasınız.

Biz de önergeyi destekliyoruz ve bu konu açıklığa kavuşuncaya kadar bu kürsüden bu fon meselesini, fon vurgununu gündemde tutacağız ve bu işin takipçisi olacağız diyorum.

Teşekkür ediyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Sayın Başkanım, sataşmadan dolayı söz istiyorum.

BAŞKAN - Sayın Akbaşoğlu...

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Siz sataştınız! Siz sataştınız!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Sayın Başkanım, sataşmadan dolayı...

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Vekile "Terbiyesiz!" dedi Sayın Başkanım, vekile "Terbiyesiz!" dedi.

BAŞKAN - Bir saniye...

Değerli arkadaşlar, bir saniye, bir saniye...

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Sataşma falan yok! Sataşma yok! Saygısızlık var! Sataşma yok!

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Hem "Terbiyesiz" diyor hem "Sataşmadan söz istiyorum." diyor.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Bir Grup Başkan Vekili bir vekile...

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri, değerli milletvekilleri...

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Orada saygısızlık var! Ne sataşmasıymış! Sizin ağzınızdan çıkanı kulağınız duydu mu?

BAŞKAN - Sayın Temelli... Sayın Temelli...

MEHMET KAMAÇ (Diyarbakır) - Yerimden söz hakkı istiyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri... Sayın milletvekilleri...

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Yok öyle bir şey!

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Dün bana söz vermediniz, bugün buraya...

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, lütfen...

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Hakaret ediyor, bir de üste çıkacak; ne sataşması!

BAŞKAN - Sayın Temelli, müsaade eder misiniz.

Şimdi, ben Yeni Parti Grubu adına sözcüyü de çağıracağım, daha sonrasında aynı zamanda birer dakika -zaten öncesinde söylemiştim- size söz vereceğim, o zaman bunları konuşacağız.

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Tutanakları isteyin Başkanım, tutanakları isteyin.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Efendim, bu ayrı bir konu, öbürü ayrı bir konuydu.

MEHMET KAMAÇ (Diyarbakır) - Sayın Başkanım...

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Dün AKP'li hatip bana sataşırken bana söz vermediniz.

BAŞKAN - Yeni Parti Grubu adına Sayın Özgür Karabat.

Buyurun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Sayın Başkanım... Sayın Başkanım...

BAŞKAN - Söz vereceğim efendim.

Sayın Özgür Karabat, buyurun. (Yeni Parti sıralarından alkışlar)

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Başkan, bu arada bu meseleyi konuşmak için ayaktayız biz.

YENİ PARTİ GRUBU ADINA ÖZGÜR KARABAT (İstanbul) - Evet, Sayın Başkan, değerli Meclis üyeleri; yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkanım, Şubat 2025, Adalet Bakanı tam bu tarihte bu konuyla ilgili bir soruşturma başlattığını duyurdu, 28 Ağustos 2026, yatırım fonlarına ilişkin rehber düzenleme süreci başladı. Bakın, tam bu iki tarih arasında, şubattan ağustosa kadar 297 milyar olan fon büyüklükleri 1 trilyon 233 milyar oldu; herkesin gözü önünde oldu, soruşturma varken oldu, uluslararası kuruluşlar uyarırken oldu, Maliye Bakanı açıklama yaparken oldu. Tam 1 trilyon, göz göre göre vatandaşın parası hiç edildi.

Şimdi, değerli arkadaşlar, bunun sorumlusu kim? SPK mi, BDDK mi, TMSF mi, Takasbank mı, Borsa İstanbul mu? Sorduk, dün gece sorduk, bütün bürokratlara sorduk, hepsi kendilerinin suçsuz olduğunu ifade ettiler. Rakam sorduk, basit bir muhasebe ofisinin vereceği rakamı ne yazık ki bir tanesi veremedi. Kaç para toplayacaksınız? Cevap yok! Ne kadar verildi? Cevap yok! "Bir kişi para ödedi, 3 kişi daha var." dedi Adalet Bakanı; o 3 kişi kim? Ne kadar verdi? Cevap yok!

Peki, sorduk, sorduk, Takasbanka sorduk: Ağustos 2028'den sonra işlemlere devam ettiniz mi; Tera Bankı, Tera'yı finanse ettiniz mi? "Evet, ettik." Ses biraz düşük "Evet, ettik." Ne kadar ettiniz? "Ama teminat aldık, 23 milyar." Teminat nakit mi? "Hayır, değil." Ne kadar verdiniz? Bakın, suçüstü hâline bakın; 9 milyar vermişler. Ne zaman vermişler? 28 Ağustostan sonra eylül ayı içerisinde.

Peki, sayın milletvekilleri, bu 9 milyar kime verildi ya? Bu 9 milyar yurt dışına giden para olabilir mi, ihtimali var mı? Evet, var. Peki, bunu yapanlardan bir tanesi istifa etti mi; bir tanesi görevden alındı mı? Ya içinizde bir tane vicdan sahibi insan yok mu? "Ben istifa ediyorum." diyecek bir tane insan yok mu değerli kardeşlerim ya! Bir tane yok mu? (Yeni Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar) Yetimin hakkı pul olmuş, bunu yapmışsınız.

Sonra başka bir şey. Bakın, Tera 7 Temmuz 2025'te SPK onayı doğrulanmadan TEFAS'a açılıyor. Sonra soruyoruz, diyorlar ki: "Biz kart bildirimini esas alıyoruz."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

ÖZGÜR KARABAT (Devamla) - Toparlıyorum.

Peki, teyit aldın mı? Hayır. Sonra ne oldu? Tekrar TEFAS'a açıldı. Ya, bu meseleler bu kadar basit mi? MASAK Başkanı "Ben bu giden 100 milyondan, 200 milyondan aynı anda göremem." diyor. Bakın, bu kadar ciddiyetsiz, kurumlar arası koordinasyonun olmadığı bir yapıdan bahsediyoruz ve bunların atamasının altına imza atan bir Cumhurbaşkanından bahsediyoruz.

Şimdi soruyorum: "Cumhurbaşkanı" desem hepiniz ayağa kalkıyorsunuz. Ya, Allah aşkına, o zaman bu bürokratlar ne duruyor? Hayır, durmaya devam edecekler!

Araştırılsın istiyoruz ama bütün bu tasfiye sürecinde bu işi seyreden SPK bunu yapacak öyle mi? Biz de buna güveneceğiz, yani kuzuyu kurda emanet edeceğiz, biz de buna güveneceğiz. Dolayısıyla değerli arkadaşlar, tuz kokmuştur! Tuz kokmuştur! Bu iş tövbeyle olmaz. "Ben tövbemi geri aldım. Tanrım, sen bağışla beni." diyorlar diyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (Yeni Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Aksaray Milletvekili Sayın Hüseyin Altınsoy.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA HÜSEYİN ALTINSOY (Aksaray) - Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; ben, öncelikle, Meclis Başkan Vekilimize yeni görevinde başarılar diliyorum; hayırlı uğurlu olsun inşallah.

"Fon krizi" olarak adlandırılan gündemin her bir maddesi ve detayı Cumhurbaşkanımızın talimatıyla ilk andan itibaren yetkili kurumlarımız ve bakanlıklarımız tarafından titizlikle takip edilmektedir.

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın başkanlığında, sermaye piyasalarındaki son gelişmelerin değerlendirildiği eş güdüm toplantıları yapılmış; tasfiye sürecinin yatırımcıların meşru hakları ve kamu yararı gözetilerek hızlı şekilde gerçekleştirilmesi amacıyla genel koordinasyonu sağlamak üzere Cumhurbaşkanı Yardımcımız Sayın Cevdet Yılmaz'ın başkanlığında Fon Koordinasyon Kurulu oluşturulmuştur.

Finansal sistemimize ve Türkiye ekonomisine yönelik sistemik bir risk yoktur, temellerimiz sağlamdır. Bu sorun, sermaye piyasalarının sınırlı bir bölümünde, belli sayıda fonda ortaya çıkan bir sorundur. Sorunun üzerine gidilirken Cumhurbaşkanımızın ifade ettiği gibi benzer bir problemin yaşanmaması için hukuki ve idari düzenlemeler dâhil hangi tedbirlere ihtiyaç duyuluyorsa bunların da hayata geçirilmesini sağlayacak çalışmaları kapsamlı bir şekilde yapıyoruz.

Bugün 2 trilyon dolara yaklaşan bir ekonomik büyüklüğe sahip bir ülkeyiz. Türkiye ekonomisinin istikrarı finansal istikrardan geçmektedir; finans sistemimiz ise güven üzerine kuruludur.

Sermaye Piyasası Kurulu tarafından tasfiyesine karar verilen fon sayısı 131'dir. Tasfiye hâlindeki bu 131 fon fon piyasasındaki toplam fon sayısının yüzde 4,6'sını oluşturmaktadır, toplam portföy değerinin ise yüzde 7,7'sini oluşturmaktadır ve bu fonların toplam portföy değeri hane halkının finansal varlıklarının yüzde 2,4'üne karşılık gelmektedir.

Fon Koordinasyon Kurulu 5'inci toplantısını gerçekleştirmiş ve 66 ayrı yatırım fonunda bulunan 43.643 yatırımcıya 64 milyar TL ödenmiştir.

Partili-partisiz ayrımı olmaksızın, kimliğine ve kişiliğine bakılmaksızın piyasayı bozan ve dolandırıcılık yapan herkes hukuk önünde yaptıklarının hesabını elbette verecektir.

YÜKSEL ARSLAN (Ankara) - Yalan!

HÜSEYİN ALTINSOY (Devamla) - Yatırımcılarımıza nihai tasfiyeyi beklerken mağdur olmamaları için, belirlenen net yatırım tutarını aşmamak kaydıyla kişi başına 1 milyon TL'ye kadar ara ödeme yapılabilmesine imkân sağlanmasını amaçlayan kanun teklifimiz Plan ve Bütçe Komisyonumuzda görüşülmüş olup Genel Kurulda siz değerli milletvekillerimizin takdirlerine arz edilecektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

HÜSEYİN ALTINSOY (Devamla) - Tabii, sürecin sermaye piyasalarının yapısı gereği hem şeffaf hem de son derece hassas yürütülmesi önemlidir. Kamuoyunun güvenini zedeleyecek söylemlerden de uzak durulmalıdır. Vatandaşlarımızın birikimlerinin ve meşru haklarının korunması temel önceliğimizdir. Tasfiye ve ödeme işlemlerinin adil, sağlıklı ve mümkün olan en kısa sürede sonuçlandırılmasına yönelik çalışmalar bu anlayışla yürütülmektedir. Kurumlarımız kendi alanlarında attıkları adımlara ilişkin kamuoyunu zaman zaman bilgilendirmektedirler.

Ayrıca, Fon Kurulunun kararları vatandaşlarımıza bir külfet getirmeyecektir. Fatura aziz milletimize değil, zararı oluşturan manipülatörlere ve sorumlularına ödetilecektir. Herhangi bir kamu kaynağı kullanılmayacak, iadeyle soruşturma dosyaları kapanmayacak, hukuk dışı işlemlere müsaade edilmeyecektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HÜSEYİN ALTINSOY (Devamla) - Yatırımcılarımız müsterih olsunlar diyor, bu duygu ve düşüncelerle öneriye katılmadığımızı bildiriyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum.

Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

KÂTİP ÜYE MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) - Bence sayı yeterli değil Başkanım. Sayı bence...

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) - Başkanım, çekimser kaldılar.

BAŞKAN - Karar verdik artık, geç kaldınız.

KÂTİP ÜYE MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) - Ama olmaz! Siz anında söylüyorsunuz daha şeye fırsat vermeden...

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Sayın Başkanım, böyle olmaz!

BAŞKAN - Karar verildi artık.

KÂTİP ÜYE MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) - Sayın Başkanım...

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) - Başkanım, el kaldırmada çekimser kaldılar.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Sayın Başkanım, olmaz...

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - İhtilaf var.

BAŞKAN - Kararı verdik.

Teşekkür ediyorum.

KÂTİP ÜYE MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) - Ya, öyle şey olur mu!

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Hayır, karar yok; Divandan karar çıkmadı Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Evet, beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.15

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 16.28

BAŞKAN: Başkan Vekili Yusuf BEYAZIT

KÂTİP ÜYELER: Müzeyyen ŞEVKİN (Adana), Havva Sibel SÖYLEMEZ (Mersin)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 7'nci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Ben, Sayın Grup Başkan Vekillerine söz vereceğim.

Buyurun Sayın Akbaşoğlu.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

29.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, Üsküdar Belediyesi Başkanı Vekili Dündar Ziya Gültekin'e ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Biraz evvel aldığımız bir haber bizi gerçekten üzdü. Bunu hem Meclisimizle hem de kamuoyuyla paylaşmak istiyorum. Türkiye Belediyeler Birliği seçimine gelmek üzere İstanbul'dan Ankara'ya yola çıkan Üsküdar Belediyesi Başkanı Vekilimiz Dündar Ziya Gültekin Bey'in geçirmiş olduğu trafik kazasında vefat ettiğini öğrendik. Bu münasebetle kendisine Allah'tan rahmet ve mağfiret diliyorum, ailesine sabrıcemil niyaz ediyorum. Bu vesileyle bir kez daha dün selde hayatını kaybeden vatandaşlarımıza da Allah rahmet eylesin ve milletimizin başı sağ olsun diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum.

Sayın Temelli, buyurun efendim.

30.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Üsküdar Belediyesi Başkanı Vekili Dündar Ziya Gültekin'e ilişkin açıklaması

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Evet, bu üzücü haber karşısında gerçekten biz de Üsküdar Belediyesi Başkanı Vekili Dündar Ziya Gültekin'e Allah'tan rahmet diliyoruz, bu elim kazada hayatını kaybetti, tüm sevenlerine, ailesine başsağlığı diliyoruz. Evet, üzgünüz. Maalesef, çok değerli insanları böyle trafik kazalarında kaybetmeye devam ediyoruz. Evet, bu acı haber hepimizi sarsarken yeniden de düşündürüyor. Neden yoldaydı? Neden böyle bir kazaya neden olacak şeyle karşılaştı? Ben herkesin bunları düşünmesini istiyorum, bir gün almış olduğunuz bir kararın nelere mal olduğunu hep düşünmekte yarar var. Sonun nerede başladığını iyi bilmeliyiz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Filiz Kılıç...

31.- Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç'ın, Üsküdar Belediyesi Başkanı Vekili Dündar Ziya Gültekin'e ilişkin açıklaması

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Biz de Üsküdar Belediyesi Başkanı Vekili Dündar Ziya Gültekin'e Allah'tan rahmet ve bütün yakınlarına, ailesine başsağlığı ve sabırlar diliyoruz. Son dönemde ardı ardına meydana gelen trafik kazaları bizleri gerçekten çok üzdü, inşallah bu son olur diyoruz. Bu konuda da bundan sonrasında gereken tedbirler alınır inşallah diyerek tekrar başsağlığı dileklerimizi iletiyoruz.

BAŞKAN - Sayın Serkan Sarı...

32.- Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı'nın, Üsküdar Belediyesi Başkanı Vekili Dündar Ziya Gültekin'e ilişkin açıklaması

SERKAN SARI (Balıkesir) - Evet, biz de Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak Üsküdar Belediyesi Başkanı Vekili olarak seçilen Dündar Ziya Gültekin'e Allah rahmet eylesin diyoruz. Bu anlamda, geride kalanlara da sabırlar diliyor, başsağlığı dileklerimizi iletiyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Bülent Kaya, buyurun efendim.

33.- İstanbul Milletvekili Bülent Kaya'nın, Üsküdar Belediyesi Başkanı Vekili Dündar Ziya Gültekin'e ilişkin açıklaması

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Sayın Başkan, ben de Üsküdar Belediyesi Başkanı Vekili Dündar Ziya Gültekin'e Allah'tan rahmet diliyorum, kederli ailesine başsağlığı ve sabrıcemiller diliyorum. AK PARTİ camiasının da başı sağ olsun diyorum.

BAŞKAN - Sayın Turhan Çömez, buyurun.

34.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, Üsküdar Belediyesi Başkanı Vekili Dündar Ziya Gültekin'e ve İstanbul'da yaşanan afete ilişkin açıklaması

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Üsküdar Belediyesi Başkanı Vekili Dündar Ziya Gültekin maalesef elim bir trafik kazasında hayata veda etti, mekânı cennet olsun; derin bir üzüntü. Ailesine, sevenlerine, Üsküdar'a ve bütün Türkiye'ye başsağlığı diliyorum.

Yanı sıra, dün İstanbul'da son derece ciddi bir sağanak yağışın ardından maalesef çok önemli bir afet yaşandı, hâlâ kayıpların olduğu bildiriliyor. Yanı sıra, hayatını kaybeden vatandaşlarımız var. Allah bir daha böyle acı göstermesin. Vefat edenlere Allah'tan rahmet diliyorum, yakınlarına başsağlığı diliyorum.

Şunun da altını çizmeden edemeyeceğim: Tabiat, kendine itiraz eden, kendini yok sayanlara bir gün mutlaka hesap soruyor. Bu vesileyle, bu acı tecrübenin ardından belediyecilik, şehircilik ve doğaya saygı konusunu bütün iktidarların, bütün yönetimlerin tekrar gözden geçirmesi gerektiğini vurguluyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Murat Emir, buyurun efendim.

35.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, Üsküdar Belediyesi Başkanı Vekili Dündar Ziya Gültekin'e ilişkin açıklaması

MURAT EMİR (Ankara) - Biz de Yeni Parti Meclis Grubu olarak elim bir trafik kazası sonucunda yitirdiğimizi öğrendiğimiz Sayın Üsküdar Belediyesi Başkanı Vekili Dündar Ziya Gültekin'e Allah'tan rahmet, yakınlarına sabırlar diliyoruz; yaralılara da acil şifalar diliyoruz. Bizim Üsküdar Belediyesi Başkanı Vekilliği seçimiyle ilgili itirazlarımız, siyasi eleştirilerimiz kamuoyunun bilgisindedir ama bugün onları konuşacağımız değil genç bir insanı kaybedişimizin acısını yüreğimizde taşıyacağımız bir gündür. Kendisine Allah'tan rahmet diliyoruz. Böylesine acıları bir daha milletçe yaşamamayı umuyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Çok teşekkür ederim.

VI.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkanı Vekili Yusuf Beyazıt'ın, Üsküdar Belediyesi Başkanı Vekili Dündar Ziya Gültekin'e ilişkin konuşması

BAŞKAN - Ben de başsağlığı diliyorum, Allah rahmet eylesin.

Sayın Temelli, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

36.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun yerinden sarf ettiği bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Biraz önce hatibimiz kürsüdeyken, konuşmasını yaparken gayet nükteli bir şekilde aslında Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekiline hani deyim yerindeyse bir espri yaptı. O anda Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekilinin gayet saygısızca bir şekilde hatibimize hitap etmesi kabul edilebilir bir şey değildir. Ben şimdi kendisine "Bu sözü iade ediyorum." diyerek aynı saygısızlığa düşmek istemiyorum. İnanıyorum ki kendisi bu sözünü düzeltecektir, gerekeni yapacaktır. Eğer yapmazsa sizden istirhamımız, tutanaklar çerçevesinde İç Tüzük'ün gereğini yapmanızdır.

Teşekkür ederim.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Akbaşoğlu...

37.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, Diyarbakır Milletvekili Mehmet Kamaç ile Ankara Milletvekili Mesut Doğan'ın YENİ YOL grup önerisi üzerinde yaptıkları konuşmalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Çok teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Biraz evvel kürsüde konuşan hatip birkaç kere ismimi zikrederek sözlerinin başında, ortasında, sonunda... Ben bu olaylarla ilgili görüşmeleri yaparken, şu vefat haberiyle ilgili görüşmeleri ve grubumuzun diğer yönetimiyle ilgili bilgileri arkadaşlarımızla mesajlaşır ve bu bilgileri alırken şahsiyatla uğraşarak "dinliyormuş gibi yapıp dinlemeyen" gibi birtakım tabirler kullanarak şahsımla ilgili, şahsiyatla uğraşarak, İç Tüzük hükümlerine aykırı bir şekilde doğrudan birkaç kere laf atması buranın adabına, görgü kurallarına, Meclisin mehabetine uygun olmayan terbiyesizce hareketler olarak görülen bir yaklaşımdır. Terbiyesizce hareketler, görgü kurallarına aykırılık...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Sayın Başkanım...

BAŞKAN - Buyurun.

Yeni bir tartışmaya mahal vermeden Sayın Akbaşoğlu, bu konuda istirham ediyorum.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Verdi zaten, artık verdi.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Bakınız, bu konuda "Terbiyesizlik yapma!" dememin sebebi doğrudan şahsiyatla uğraşma... Bu konuda Genel Kurula hitap etmesi gerekir ve İç Tüzük hükümleri çerçevesinde de tam tersine şahsiyatla uğraşmak doğru bir yaklaşım değildir. Defaatle bu zikirde bulunmasının doğru olmadığını ben beyan babında ifade ettim.

Tabii ki işin içeriğine dönük de konuşacağımız konular var. Meclis araştırma önergesinin reddedilmesi demek, o konunun önemsiz olduğu anlamına gelmiyor. Bu konuyla ilgili Devlet Denetleme Kurulu zaten işbaşında, yargı zaten işbaşında. Bu konuyla ilgili kanun teklifini getirmişiz,

Meclis Komisyonunda dün görüşülmüş, haftaya da kanunun kendisi gelecek. Dolayısıyla, Meclis İç Tüzük'ünde eğer biz her araştırma önergesi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Bitiriyorum efendim.

BAŞKAN - Sayın Akbaşoğlu, müsaade eder misiniz.

Meramınız anlaşıldı. Yani aynı şeyleri tekrar etmeden, lütfen olayı da tavzih edecek şekilde bir değerlendirmede bulunur musunuz.

Son kez açıyorum.

Buyurun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - İç Tüzük'ün 104 ve 105'inci maddesine göre her parti bir Meclis araştırma önergesi veriyor. Ortaklaştığımızda beraber bu araştırma komisyonlarını kuruyoruz. Meclis gündemine hâkim. Bu konuda bilgi edinme, idari düzenleme ve kanuni altyapıyı hazırlamayla ilgili bir sonucu ortaya koyuyor Meclis araştırma önergesi. Biz Devlet Denetleme Kurulunu harekete geçirmişiz, yargı harekete geçmiş, ilgili kanun teklifi derhâl, hemen gelmiş ve haftaya bu mağduriyetlerin giderilmesiyle ilgili kanun teklifi gündemin 1'inci maddesi olacak. Bu şekilde en az dört ay süren, raporlamasıyla beş altı ay süren araştırma komisyonunun idari ve yasal düzenlemelere ilişkin bu konudaki yaklaşımını biz dört beş güne, bir haftaya sığdırarak getirmiş ve gereğini yapmış oluyoruz.

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Buna engel değil ki, engel değil araştırma komisyonu. Onu da yapın, onu da yapalım ya, bir engel değil bu, siz onları yine yapın.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Bu manada kimse araştırma önergesinin reddini başka bir manaya çekemez diyorum, teşekkür ediyorum.

AYYÜCE TÜRKEŞ TAŞ (Adana) - Bu çözüm mü ya? Bu çözüm değil ki. Sorumlulara ceza yok orada.

BAŞKAN - Sayın Mehmet Kamaç, buyurun.

MEHMET KAMAÇ (Diyarbakır) - Başkanım, sataşma söz konusu, kürsüde kullanmak istiyorum.

BAŞKAN - Yeni bir sataşmaya meydan vermeden, istirham ediyorum, siz genele hitap ederek...

Buyurun.

VII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Diyarbakır Milletvekili Mehmet Kamaç'ın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun yerinden sarf ettiği ifadeleri sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

MEHMET KAMAÇ (Diyarbakır) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; burası milletin kürsüsü. Biz burada konuşurken öncelikle Meclisin mehabetine, milletvekilinin saygınlığına dikkat etmek durumundayız. Ben burada konuşmamı yaparken Sayın Akbaşoğlu'nun tarım destekleriyle ilgili verdiği bilgilere atfen ismini kullandım birinci defa. İkincisinde de yine dedim ki, böyle bir atışmada bulunarak dedim ki: "Sayın Akbaşoğlu dinlememiş gibi görünüyor." Tutanaklar elimdedir. Ancak biz bu kürsüyü kullanırken, bu kürsüde konuşurken 86 milyonun bizi dinlediğini, bu ülkede çocukların bizi dinlediğini, bizim burada kurduğumuz her kelimenin, her cümlenin birilerinin, çocukların kafasına, yetişkin olmayan insanlara bir şey verdiğinin bilinciyle konuşmak istiyoruz ve öyle de konuşuyoruz. Yani ben kendi seviyelerine düşmeyeceğim çünkü bu bilinçle hareket etme bilincinde olan bir milletvekiliyim.

Maalesef, AK PARTİ Grup Başkan Vekili, burada, halkın oylarıyla seçilmiş, bu kürsüde konuşma hakkını kullanırken hakikaten ahlaki sınırların dışında bir hitap şekliyle hitap edip hem Meclisin mehabetine hem AK PARTİ Grubunun tutumuna da çok yakışmayan bir tutum ortaya koymuştur. Yine de bundan dolayı o saygınlığımızı koruyacağız, bu kürsünün saygınlığını koruyacağız, bu toplumun ahlaki değerlerini koruyacağız ve asla ve asla bize kullanıldığında hoşumuza gitmeyecek bir kelimeyi, bir cümleyi buradan kurmayacağız diyor, Genel Kurulu da saygıyla selamlıyorum.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Kamaç, çok teşekkür ediyorum.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Sayın Başkanım...

BAŞKAN - Yeni bir sataşmaya meydan vermedi, tutanakları inceleyeceğim...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Sayın Başkanım, bakın "Sizin seviyenize düşmeyeceğim." diyerek...

BAŞKAN - Tutanakları inceleyip ondan sonra gerekirse söz vereceğim.

İYİ Parti...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Sayın Başkanım... Sayın Başkanım... (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından "Aa!" sesleri)

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Başkana bağırma ya!

BAŞKAN - Tutanağı isteyeceğim.

V.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

2.- İYİ Parti Grubunun, Grup Başkan Vekili Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez tarafından, Türkiye'de basın ve ifade özgürlüğünün mevcut durumunun, medya kuruluşlarına yönelik kayyum uygulamalarının, gazetecilerin mesleki faaliyetleri nedeniyle karşılaştıkları hukuki ve idari müdahalelerin, yayın yasaklarının, erişim engellerinin ve medya kuruluşları üzerindeki ekonomik baskıların araştırılması, basın kuruluşlarının editöryal bağımsızlığının, gazetecilerin çalışma özgürlüğünün ve toplumun haber alma hakkının korunması için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla 15/10/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 15 Ekim 2026 Perşembe günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

BAŞKAN - İYİ Parti Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Öneriyi okutuyorum:

15/10/2026

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 15/10/2026 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Turhan Çömez
Balıkesir
Grup Başkan Vekili

Öneri:

Grup Başkan Vekili Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez tarafından, Türkiye'de basın ve ifade özgürlüğünün mevcut durumunun, medya kuruluşlarına yönelik kayyum uygulamalarının, gazetecilerin mesleki faaliyetleri nedeniyle karşılaştıkları hukuki ve idari müdahalelerin, yayın yasaklarının, erişim engellerinin ve medya kuruluşları üzerindeki ekonomik baskıların araştırılması, basın kuruluşlarının editöryal bağımsızlığının, gazetecilerin çalışma özgürlüğünün ve toplumun haber alma hakkının korunması için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla 15/10/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 15/10/2026 Perşembe günkü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - İYİ Parti Grubu adına -önerinin açıklanması üzerine- Balıkesir Milletvekili Sayın Turhan Çömez Bey'e söz veriyorum.

Buyurun Sayın Çömez. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

"AK PARTİ düşünce ve ifade özgürlüğünün demokrasinin vazgeçilmez unsuru olduğuna inanır. Basın özgürlüğü bu özgürlüğün en temel güvencelerindendir. Basın üzerindeki doğrudan veya dolaylı sansür uygulamalarına ve otosansüre karşıyız. Gazetecilerin baskı görmeden haber yapabildiği bir ortam sağlanmalıdır. Radyo ve Televizyon Üst Kurulu tarafsız ve bağımsız bir yapıya kavuşturulacaktır. Devletin medya üzerindeki reklam ve ilan gibi ekonomik araçlara yaptığı yönlendirme ve baskıya son verilecektir. Gazetecilik faaliyetleri nedeniyle insanların cezaevine girmemesi için yasal düzenlemeler yapılacaktır." Tam çeyrek asır önce yola çıkarken AK PARTİ'nin verdiği taahhütler bunlar ve bugün geldiğimiz noktada bunlardan çok uzak olduğumuzu açıkça görüyoruz.

Son yirmi ay içerisinde tam 10 televizyon kanalına el konuldu. Neden konuldu, nasıl konuldu, hepimizin malumu ama artık o televizyon kanallarının bir kısmı çalışmıyor, bir kısmı da tamamen iktidarın kontrolü altında, iktidarın propagandasını yapan bir yayın kuruluşu hâline geldi. Kaç tane soru önergesi verdik "Neden yaptınız? Niye yapıyorsunuz?" diye, cevap verilmedi.

Son bir ay içerisinde 50'ye yakın gazeteci ne yazık ki hâkim karşısına çıktı ve yüzlerce, binlerce -sayısını bilemediğimiz kadar- sosyal medya hesabı kapatıldı. Şaban Sevinç, içeride; Mustafa Balcı, içeride; Murat Ağırel; bileğinde kelepçe var, evinde; yanı sıra, İsmail Saymaz, bileğinde kelepçeyle evinde; Derya Okatan, Fatih Ergin, Tuğba Tekerek, Selahattin Günday, içeride; Lale Özan Arslan, içeriye alındı; Ali Tarakcı, içeride.

Peki, bunlar içeride, foncular nerede? (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Foncuların bileğine kelepçe takıldı mı? Foncuları derdest ettiniz mi? Elleri kelepçeli bir şekilde görüntüleyip milletin önüne koydunuz mu? Yandaş kanallarınızda boy boy fotoğraflarını, videolarını gösterdiniz mi? Yapmadınız ama bunları konuşanlara, bunları telaffuz edenlere, bu kepazeliği, bu rezaleti milletle paylaşanlara bu cezayı reva gördünüz, üstelik yola çıkarken bu sözleri millete vermiştiniz.

Genel Başkan Yardımcımız Sayın Erhan Usta bir basın toplantısı düzenledi ve bu fon rezaletiyle, bu fon kepazeliğiyle ve soygunuyla alakalı çok önemli bilgiler paylaştı. Yemediniz içmediniz onun bütün haberlerine erişim engeli getirdiniz. Hırsızlara erişim engeli yok ama bunları ifşa edenlerin gazetelerine, haberlerine erişim engeli getiriyorsunuz. Nereye gidiyor Allah aşkına bu ülke! Böyle bir uygulama olur mu? Yasaklanan sosyal medya hesaplarını sorduk binlerce, cevap vermiyorsunuz; ne sayısını, ne gerekçesini açıklayacak yüzünüz yok.

Geçen bir yıl içerisinde tam 5 tane soru önergesi verdim, hepsi burada. TRT'yi kendinize ait bir borazana çevirdiniz ya, iktidarın Pravda medyası hâline getirdiniz ya! TRT'nin arka kapısında olanı biteni anlattık. TRT'nin bazı araçlarında uyuşturucu taşındığını belgeledik, konuştuk bunları ve bunlarla ilgili soru önergesi verdim tam 5 tane; vardır veya yoktur dersiniz. İçişleri Bakanının, Adalet Bakanının, Cumhurbaşkanı Yardımcısının umurunda değil. Bu kürsüye saygı duymuyorsunuz, millet iradesine saygı duymuyorsunuz, yemediniz içmediniz benim konuşmalarıma yasaklama getirdiniz. Peki, Halk TV'yi niye susturdunuz? Neden el koydunuz Halk TV'ye? Sizin, bir kere, verdiğiniz sözlere aykırı, Anayasa 26, 28 ve 30'a açıkça aykırı; Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ne imza attınız, onun 10'uncu maddesine aykırı. Gittiniz bir şafak vakti bastınız ve kayyum atadınız oraya. Niye yaptığınızı biliyoruz. Konuşulmasın, duyulmasın, bilinmesin, işitilmesin, tartışılmasın, kimse bu konuya dair bir fikir sahibi olmasın. Yandaşlar, vurguncular, soyguncular götürsün; bunları konuşanlar derdest edilsin, kanalları basılsın, konuşulmasın ve sadece sizin çizdiğiniz bir alan içerisinde, sizin belirlediğiniz bir alan içerisinde konuşmalar yapılsın, bunu istiyorsunuz.

Bakın, 28 Şubat döneminde böylesi uygulamalar yaşanmadı. O dönemi en yakından yaşayanlardan birisiyim ve o dönemde Sayın Erdoğan'la beraberdik, 28 Şubatta Sayın Erdoğan kendisini destekleyen bütün kanallara rahatlıkla çıktı. Bütün kanallarda program yapabildi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

TURHAN ÇÖMEZ (Devamla) - 28 Şubat döneminde Sayın Erdoğan kendisini destekleyen bütün kanallarda rahatlıkla program yapabildi. Sayın Başkanım, bazılarına siz de şahitsiniz, beraber gittik o kanallara, beraberdik o zaman. O kanallar karartılmadı, o 28 Şubat döneminin o ceberut düzeni o kanalları kapatmadı. Yanı sıra, muhalif kanallarda da çıktı Sayın Erdoğan. Peki, bugün sizin yaptıklarınıza itiraz edenler, sizin yaptıklarınıza "Hayır, yanlıştır bunlar, yapmayın." diyenler TRT'de yer alabiliyor mu? Şu konuşmanın bir saniyesini TRT yayınlayabiliyor mu? Üç yıldır burada görev yapıyoruz, bir Grup Başkan Vekili olarak, Genel Başkanımız Sayın Müsavat Dervişoğlu'nun 1 kare fotoğrafını, haberini yayınladınız mı? Hayır çünkü milletin vergisiyle kurulmuş olan ve hayatını sürdüren TRT'yi bir Pravda medyasına dönüştürdünüz. Türkiye'de demokrasiye, insan haklarına, özgürlüklere, özellikle ifade özgürlüğüne ve medya özgürlüğüne çok ciddi ihtiyacımız var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TURHAN ÇÖMEZ (Devamla) - Gelin, bu önergeye "evet" deyin, daha çok fazla konuyu tartışalım, ele alalım ve bu ülkeyi demokratik ve aydınlık yarınlara hep beraber taşıyalım diyorum.

Teşekkür ediyorum. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - YENİ YOL Partisi Grubu adına Denizli Milletvekili Sayın Sema Silkin Ün.

Buyurun lütfen. (YENİ YOL VE İYİ Parti sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA SEMA SİLKİN ÜN (Denizli) - Sayın Başkanım, ben de sözlerime 2004 yılından beri arkadaşlık hukukumun olduğu Üsküdar Belediyesi Başkanı Vekili Dündar Ziya Gültekin'i rahmetle anarak başlamak istiyorum, çok üzgünüm.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; basın hürriyeti demokrasinin gereği değildir yalnızca; devletin kendi yanlışlarını görebilmesinin, iktidarın toplumun sesini duyabilmesinin de şartıdır aynı zamanda. Bir iktidar kendisini eleştiren gazetelerden, televizyonlardan elbette rahatsız olabilir fakat eleştiriyi susturmak o yanlışları ortadan kaldırmaz. Üstelik bunun en büyük zararını da zaman içerisinde yine iktidar kendisi görür çünkü etrafınızda yalnızca sizi tasdik edenler kaldığında yanlışlarınızı da doğrularınız zannetmeye başlarsınız; vatandaşın derdini bilemez, feryadını duyamaz hâle gelirsiniz.

Unutmayın, devletin kendisine yöneltilen itirazdan değil, asıl kendisine ulaşmayan itirazdan endişe etmesi gerekir. Bugün Halk TV üzerinden yürüyen tartışmalara da böyle bakın lütfen. Kamuoyuna yansıyan usulsüzlük iddiaları ve tanık beyanlarına ilişkin çelişkiler soru işaretleri oluşturuyor zihinlerde. Ortada suç varsa elbette üzerine gidilecektir. Ancak hukuk, televizyonun yayın politikasını değiştirmek yahut sesini kısmak için asla kullanılamaz. Halk TV'nin söylediklerine katılmak zorunda değilsiniz fakat bir yayın kuruluşunun hakkını savunmak için de onunla aynı fikirde olmak zorunda değilsiniz. Üstelik meşru itiraz haklarının açık tutulması bir güvenlik meselesidir de aynı zamanda. İnsanların şikâyetlerini duyurabileceği mecraları kapatırsanız o şikâyetleri ortadan kaldırmazsınız, onları devletin göremediği yabancı istihbarat örgütlerinin, terör yapılanmalarının istismarına açık hâle getirirsiniz. Türkiye'nin ihtiyacı kendi sınırları içerisindeki meşru sesleri kısmak değil, bu seslerin varlığını güvence altına almaktır. Devlet aklı dediğiniz şey tam da bunu gerektirir.

Değerli iktidar milletvekilleri, bu ülke 28 Şubatı yaşadı. Muhafazakâr insanların gazeteleri, televizyonları, radyoları baskı altına alındı. Bugünün iktidar kadrolarının bir kısmı da o günlerin bizzat mağduru oldu. O gün bizler kendimiz için ayrıcalık değil, herkes için hürriyet istiyorduk çünkü itirazımız yalnızca bize yapılana değil, yapılanın da ta kendisineydi. Şimdi soruyorum arkadaşlar: 28 Şubatta kendisi için hürriyet isteyenler bugün başkasının hürriyetine nasıl kayıtsız kalabilir? Dün kendi sesinin kısılmasını zulüm sayanlar bugün başka seslerin kısılmasına nasıl razı gelebilir? 28 Şubatın muktedirlerini asla hayırla yâd etmiyoruz fakat bütün bu baskılara rağmen muhafazakâr toplum kesimlerinin meşru zeminde...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

SEMA SİLKİN ÜN (Devamla) - ...kendilerini ifade edebilecekleri bütün imkânlar kaldırılamadı o gün. Burada muktedirlerin ferasetinin mi toplumun direncinin mi şartların zorlamasının mı payı vardı, bu elbette tartışılır ama tüm bunların ortaya çıkardığı gerçek değişmez, meşru itiraz kanallarını yok etmek devleti daha güvenli yapmaz. 28 Şubatın acılarını yaşamış bir siyasi geleneğin bugün daha dar bir hürriyet anlayışına razı olması nasıl izah edilebilir? 28 Şubatı yalnızca mağduriyetlerimizi hatırlamak için değil, aynı yanlışları bir daha hiç kimsenin yaşamaması için hatırlamalıyız. İktidarlar gelip geçer, bugün elinizde bulunan yetkiler başkalarının eline geçer. Bugün başkasına reva gördüğünüz muamelenin yarın size uygulanmasını kabul edebilir misiniz diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Elâzığ Milletvekili Sayın Gürsel Erol.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA GÜRSEL EROL (Elâzığ) - Sayın Başkanım, öncelikle, Üsküdar Belediye Başkanımıza Allah rahmet eylesin dileklerimi iletiyorum.

İkinci olarak da Meclis Başkan Vekilliğinizi kutluyorum, başarılarınızı dilerim.

Biz illerimizden seçilmiş milletvekilleriyiz. Hepimizin kendimize göre siyasi partilerimizin, bizi tercih edenlerin tercih etme gerekçeleri var. Bürokratik kariyerinizden dolayı, akademik kariyerinizden dolayı, seçim bölgenizdeki etkinizden dolayı, siyasi kariyerinizden dolayı hepimiz tercih edilmiş milletvekilleriyiz ama üzülerek söylüyorum ki şu anda Türkiye'nin 81 ilini gezin, dolaşın "Türkiye'nin en itibarsız kurumu şu anda hangi kurum?" denirse herhâlde siyaset kurumu diye bir gerçekle karşılaşabiliriz. Yani siyasetin bir yaptırım gücü kalmamış. Burada aramızda akademik dünyadan, bürokrasiden gelen birçok milletvekilimiz var, sivil toplum örgütlerinden gelen milletvekillerimiz var, inanın ki meslek kuruluşlarında, akademik kariyerlerinde veya bürokratik kariyerlerinde milletvekilliğinden daha fazla yaptırım güçleri ve kendi yaptıkları işten de mutlulukları vardı. Buraya geliyoruz, iktidarız,

muhalefetiz ama hepimiz Türkiye Cumhuriyeti'nin milletvekiliyiz. Siyasetin itibarı gitmiş, yaptırım gücü yok, gerçekleri konuşmuyoruz, kendi seçmen kitlemize hitap ediyoruz, ülkenin meselelerinde, devlet meselelerinde ortak irade koyamıyoruz, herkes kendi bakış açısıyla bakıyor. Şimdi, söylüyorum: Buraya bir kanun teklifi geldiğinde AK PARTİ Grubunun kanun teklifinin içeriğiyle ilgili bilgisi var mı? Yok. Peki, muhalefet milletvekilleri kendi özgür iradeleriyle o kanun teklifine "evet" veya "hayır" oyu kullanıyor mu? O da yok. Yok, yok, yok ama itibarsızlaşan ne? Siyaset kurumu.

Bu ülkenin öncelikleri var yani hepimizin öncelikleri var aslında. Önce Siyasi Partiler Kanunu değişmeli. Liderlerin sultasının olduğu, liderlerin kontrolünde bir parlamento olmaz. Bir milletvekili kendine güvenecek, seçmeninden güç alacak, gerekirse genel başkanına bile, liderine bile meydan okuyabilecek. Var mı öyle bir yapı? Yok. Niye yok? Çünkü tercih eden o. Bir daha nasıl seçilirim, onun hesabını yapacağız; milletvekilliği buna dönmüş. Özel statülü devlet memurluğu, siyasi bir irade değil.

Şimdi, gelelim diğer tarafa. Peki, 1991 yılında tercih sistemi vardı. Siyasi Partiler Yasası'nı değiştirelim, tercih sistemini getirelim. Kapının önüne kadar oturuyoruz, 600 milletvekili. Peki, milletvekilinin etkisi sayısıyla mı bağlantılı? Değil. Niye 600 milletvekili? Bu ülkeye 400 milletvekili yeter.

Yine, bakıyorsunuz, kamuya bakıyorsunuz; inanılmaz bir dağınıklık var, devlet ciddiyeti kalmamış. Eskiden kamuyu temsil eden bürokratlar vardı, her bakanlıkta müsteşar vardı ve müsteşarlar bakanlığın hafızasıydı; teftiş kurulları vardı, Devlet Planlama Teşkilatı vardı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

GÜRSEL EROL (Devamla) - Şimdi bakıyorsunuz, kamuda da bir kamu düzeni kalmamış.

Yani bu ülkenin bana göre üç tane önceliği var:

1) Özgürlükçü bir anayasa.

2) Demokratik ve katılımcı bir siyasi partiler yasası.

3) Devlet geleneklerini yaşatacak bir kamu reformu.

Yani burada konuşulan konular... Her gün geliyoruz, Grup Başkan Vekillerimizin birbirine laf yetiştirmeleri, tartışmalarıyla iki saat, üç saat gidiyor, ondan sonra kendi aramızdaki kulis: "Genel Kurul ne zaman kapanacak?" Peki, Genel Kurulun kapanmasını yorumlayan milletvekilinin burada ne işi var? Ya, burası ülkenin temel sorunlarına çözüm üretecek; farklı olabiliriz, düşüncelerimiz farklı olabilir. İşte, CHP'den Yeni Parti ayrıldı, başka bir parti oldu; doğaldır. Aynı partide aynı şeyleri de düşünmeyebiliriz ama ülkenin menfaatleri için ortak hareket edebilmeli, başarmalıyız diyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Çok teşekkür ederim.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Şırnak Milletvekili Sayın Nevroz Uysal Aslan.

Buyurun Sayın Aslan. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözlerime hakikati halka ulaştırmak uğruna yaşamını yitiren özgür basın şehitlerini, Musa Anter'i, Gurbetelli Ersöz'ü, Nagihan Akarsel'i, Nazım Daştan'ı, Cihan Bilgin'i ve daha nicelerini saygıyla anarak başlıyorum.

Şu an gözaltı, tutuklama, baskılara, yasaklamalara rağmen hakikati ve gerçeği halka ulaştırmak için çalışan tüm basın emekçilerine dayanışma duygularımızı iletiyoruz. Türkiye, sansürün giderek pervasızlaştığı, baskının ve istibdadın her alana yayıldığı bir ülke hâline geliyor.

Türkiye'deki sansürün ve baskının ulaştığı boyutu kavramak için iktidarın hangi gerçeklerin halka ulaşmasından korktuğuna, bu korkunun ne kadar derinleştiğini anlamak için hangi haberin kaç kez yasaklandığına bakmak yeterli. Öyle bir noktaya geldik ki haberlere erişim engelinin yapıldığı haberlere dahi erişim engeli getiriliyor. JINNEWS'in, kadın alanında habercilik yapan bir ajansın internet sitesinin Türkçe X hesabı 10 kez, Kürtçe hesabı 7 kez; TikTok, Facebook, YouTube, tüm kanal ve haber erişimleri ayda birkaç kez erişim engellemesi yiyor. Mezopotamya Ajansı'na 6 Ekimde 44'üncü, maalesef ki dün de 45'inci kez erişim engeli getirildi. Düşünün, bir haber ajansı haber üretmekten, gerçeği hakikate ulaştırmaktan çok bu haberi duyuracak yeni bir ajans, yeni bir adres bulmakla uğraşıyor.

Haberleri yasaklama, sosyal medya hesaplarını kapatmaya gücünüz yetebilir ancak güç gösterisine dönüştürdüğünüz her yasakla hakikatten duyduğunuz korkuyu, suçlarınızı örtme konusundaki telaşınızı açığa vuruyorsunuz.

Özgür basının onlarca yıldır karşı karşıya kaldığı baskı politikalarını bu kürsüden yıllardır anlattım. Bu kuşatma gün geçtikçe muhalefete, birçok alana yayılmış durumda. Evrensel, Kısa Dalga, T24'e erişim engeli, Tele1'e, Halk TV'ye kayyum ataması basının susturulmasının, engellenmesinin göstergesi.

Dicle Fırat Gazeteciler Derneğinin eylül ayı hak ihlalleri raporunda internet ve dijital medya alanlarında sadece bir ayda 3.492 dijital medya içeriğine erişim engeli getirilmiş. Bunların çoğu da 24 eylül sonrası ekonomi, finans hesapları yani fon dolandırıcılığını duyuran hesaplar. Sadece 24-30 eylül arası altı günde 532 hesap engelleme almış. Bunların içerisinde biz milletvekillerinin fon vurgunuyla ilgili vermiş olduğu soru önergelerini duyurduğu hesaplar ve haberler dahi var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Devamla) - Bir yayın kuruluşunu karartmak için sırf bir kişiye soruşturma açıyor, suç işlediğinin olup olmadığını göstermemek adına ceza sorumluluğunun şahsiliğini, masumiyet karinesini, ölçülülüğün hepsini, size dokunduğunda tüm bu ilkeleri hiçe sayıyorsunuz. Ancak gazeteciler susturulduğunda Türk'ün, Kürt'ün, işçinin, kadının Alevi'nin, yoksulun, engellinin sesini kısıyorsunuz. Oysaki basın özgürlüğü ile içerisinde bulunduğumuz barış ve demokratik toplum süreci birbiriyle iç içe. Basın özgürlüğünün olmadığı bir yerde kardeşliğin, demokratik toplumun konuşulabileceği alanları kapatmış oluyorsunuz. Konuşması engellenen toplum nasıl müzakere edecek? Hakikatlerin susturulduğu yerde nasıl bir toplumsal uzlaşma sağlanacak? Mikrofonun kapatıldığı yerde müzakere, hakikatin sansürlendiği yerde de toplumsal barış inşa edilemez.

Biz, bize katılanın da bizi eleştirenin de konuşma hakkını savunuyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NEVROZ UYSAL ASLAN (Devamla) - O nedenle, başta tutsak gazeteciler olmak üzere tüm gazeteciler üzerindeki yargı tacizinin sonlanmasını diliyor, hakikatleri susturamazsınız diye bir kez daha ifade ediyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Yeni Parti Grubu adına Karaman Milletvekili Sayın İsmail Atakan Ünver.

Buyurun. (Yeni Parti sıralarından alkışlar)

YENİ PARTİ GRUBU ADINA İSMAİL ATAKAN ÜNVER (Karaman) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Türkiye'de mevcut AKP iktidarının özgürlüklerle sorunu olduğunu hepimiz biliyoruz. AKP; basın bizi eleştirmesin, zor soru sormasın; siyasi partiler Mecliste, sokakta, pazarda bizi sıkıştırmasın; vatandaş başına gelenlerden şikâyet etmesin, bilakis AKP'ye hep teşekkür etsin, takdir etsin, bulduğuna şükretsin, bulmadığına dua etsin ister. Bu nedenle, işine gelmediği zaman siyasi partilere, belediyelere

ve medya kuruluşlarına kayyum atar. AKP, kayyumları o kadar çok seviyor ki gülünç duruma düşme pahasına tavukçulara bile kayyum atamaktan çekinmez. Biz biliyoruz ki AKP'nin atadığı her kayyum vatandaşın bir hakkını elinden almaya yöneliktir. Siyasete atadığı kayyum, vatandaşın siyaset yapma özgürlüğüne vurulan bir darbedir. Belediyelere atadığı kayyum, seçme ve seçilme özgürlüğüne vurulan bir darbedir. Medya, basın kuruluşlarına atanan kayyum ise basın özgürlüğüne, halkın haber alma ve doğru bilgiye erişme hakkına vurulan bir darbedir. Bu kapsamda, dün Halk TV'ye kayyum atanması ise halkın nefesinin kesilmesi teşebbüsüdür.

Halk TV'nin yayın politikasını hepimiz biliyoruz. Her türden muhalifin kendisini ifade edebildiği, sesini geniş kitlelere duyurma imkânı bulduğu ender mecralardan biridir. Yaptığı yayınlarla Halk TV, iktidar medyasının, yandaş medyanın hatta merkez medyanın söylemeye çekindiği birçok şeyin söylenmesine imkân tanıyan bir mecradır. Bu mecranın susturulması iktidarın yanlış politikaları altında ezilen halkın nefesinin kesilmesi anlamı taşımaktadır.

Kayyum kararının zamanlamasının manidar olduğunu söylemeden geçemeyeceğim. 16 milyon İstanbullunun Belediye Başkanı, 15,5 milyon vatandaşın Cumhurbaşkanı adayı Sayın Ekrem İmamoğlu'nun savunmasının başlayacağı gün yapıldı bu atama; aman ne tesadüf! Yine fonların dibini sıyıran ak çocukların, fon vurgununun gündemde olduğu bir dönemde ve bu konunun takibinde ısrarcı olan bir kanala kayyum atandı. Bu da mı tesadüf? Bugün iktidar, bulduğu bir bahaneyle kanunun verdiği yetkiyi aşarak suç soruşturması sırasında şirketlere kayyum atanabileceğine dair düzenlemeyi "muhalif" diye nitelenen basın kuruluşlarını susturmak için kendi açısından fırsata çevirmektedir. Bugün, Türkiye'de, son bir yılda 10 basın kuruluşuna kayyum atanmıştır. Kayyumlar bu kanalların başına geçmekle kalmamışlar, özellikle Flash TV, Tele1 ve Halk TV'nin yayın politikasına da müdahale etmişlerdir. Bu uygulama, kayyumun atanma gerekçesine de aykırıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

İSMAİL ATAKAN ÜNVER (Devamla) - Bu uygulama, Anayasa'ya da aykırıdır. Anayasa'nın 30'uncu maddesi, kanuna uygun kurulan bir basın işletmesinin veya araçlarının bir suç soruşturması bahanesiyle zapt edilmesini veya yayın yapmaktan alıkonulmasını yasaklamaktadır diyorum ama AKP'ye baktığımda "Biz daha ne Anayasa hükümlerine uymadık, uymuyoruz, bu ne ki!" dermiş gibi bir vurdumduymazlık içinde olduklarını görüyorum ve hâl böyle olunca e, siz de haklısınız demekten kendimi alamıyorum.

Anayasa'nın 28'inci maddesi de "Basın hürdür, sansür edilemez." hükmünü taşımakta olup kayyum eliyle el konulan basın kuruluşlarının yayın politikasına müdahale edilmesi, az önce söylediğim gibi, Anayasa'ya aykırıdır.

Tüm bu nedenlerle, yazılı ve görsel basının sansür edilmesini, susturulmasını kabul etmiyoruz. İYİ Partinin önerisini desteklediğimizi ifade ediyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlarım. (Yeni Parti ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Mustafa Canbey, Balıkesir Milletvekili. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA MUSTAFA CANBEY (Balıkesir) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Parti Grubu tarafından basın ve ifade özgürlüğüne ilişkin verilen araştırma önergesi üzerinde AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunuyorum. Gazi Meclisimizi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Üsküdar Belediyesi Başkanı Vekilimiz Sayın Dündar Ziya Gültekin'e Allah'tan rahmet, ailesine ve yakınlarına da başsağlığı diliyorum.

Değerli milletvekilleri, basın özgürlüğü demokratik hayatımızın temel güvencelerinden biridir. Vatandaşlarımızın doğru ve güvenilir bilgiye ulaşması, farklı düşüncelerin özgürce ifade edilmesi ve kamuoyunun sağlıklı biçimde oluşması hepimizin ortak sorumluluğudur. Güçlü bir demokrasi ancak özgür ve sorumlu bir basınla mümkündür. Bu meseleye yaklaşırken esas almamız gereken temel ilke şudur: Basın özgürlüğü ile hukuk devleti birbirinin alternatifi değil birbirinin güvencesidir, tamamlayıcısıdır.

Sayın milletvekilleri, önergede, gazetecilere yönelik soruşturmalar, medya kuruluşlarına ilişkin kayyum kararları, düzenleyici kurumların yaptırımları ve uluslararası endeksler üzerinden çeşitli değerlendirmeler yapılmaktadır. Kuşkusuz, bu başlıkların her biri hukuki hassasiyet ve titizlik gerektirmektedir ancak farklı hukuki süreçleri kendi şartlarından ve dayanaklarından bağımsız biçimde tek bir siyasi nedene bağlamak sağlıklı bir değerlendirme yapmamızı elbette güçleştirecektir. Hukuk devletinde esas olan, iddiaların değil delillerin, kanaatlerin değil hukukun belirleyici olmasıdır.

Gazetecilik faaliyeti anayasal güvence altındadır. Bununla birlikte, her meslekte olduğu gibi basın alanında da hukuki sorumluluklar bulunmaktadır. Adli süreçlerin değerlendirilmesinde belirleyici olan, kişilerin meslekleri veya siyasi görüşleri değil somut fiiller ve kanuni hükümlerdir. RTÜK ve Basın İlan Kurumu gibi kuruluşların faaliyetleri de bu çerçevede ele alınmalıdır. Düzenleyici kurumlar, kanunların kendilerine verdiği yetkileri kamu yararı doğrultusunda kullanmaktadır.

Dijital mecralarda ise ifade özgürlüğünün korunması kadar kişisel hakların, özel hayatın ve toplumun güvenilir bilgiye erişiminin korunması da önem taşımaktadır.

Uluslararası raporlar ve endeksler ise somut hukuki süreçlerin yerine geçen nihai hükümler olarak görülmemelidir. Kaldı ki tek bir kuruluşun belirlediği yöntem ve ölçütlerle ortaya koyduğu tarafsızlığı kanıtlanmamış veriler, bu ülkenin basın özgürlüğüne ilişkin bütün gerçekliğini tek başına ortaya koymaya yeterli değildir.

Değerli milletvekilleri, hepimizin ortak hedefi, düşüncenin özgürce ifade edildiği, gazetecilerin mesleklerini güven içerisinde icra edebildiği, vatandaşlarımızın doğru bilgiye ulaşabildiği güçlü bir demokratik sistemi daha da ileriye taşımaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

MUSTAFA CANBEY (Devamla) - Bu hedefe ulaşmanın yolu, farklı olayları peşinen aynı siyasi sonuca bağlamak değil her meseleyi kendi hukuki zemini ve somut gerçekliği içerisinde değerlendirmektir.

Bizim durduğumuz yer açıktır: Özgürlüğün teminatı hukuk, hukukun güvencesi ise adalettir.

Gazi Meclisimizi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AYYÜCE TÜRKEŞ TAŞ (Adana) - Aynaya bak, aynaya.

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum.

Öneriyi oylarınıza sunacağım: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Öneriyi okutuyorum:

3.- CHP Grubunun, Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun ve arkadaşları tarafından, ayçiçeği üretimindeki kan kaybının durdurulması, ithalata dayalı tarım politikasının dış güdümlü ticaret lobileri için yapılıp yapılmadığının incelenmesi ve yerli üretimin korunması yolunda gerekli önlemlerin tespit edilmesi için araştırma komisyonu kurulması amacıyla 14/10/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 15 Ekim 2026 Perşembe günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

15/10/2026

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 15/10/2026 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Serkan Sarı

Balıkesir

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Tekirdağ Milletvekili Doktor İlhami Özcan Aygun ve arkadaşları tarafından, ayçiçeği üretimindeki kan kaybının durdurulması, ithalata dayalı tarım politikasının dış güdümlü ticaret lobileri için yapılıp yapılmadığının incelenmesi ve yerli üretimin korunması yolunda gerekli önlemlerin tespit edilmesi için araştırma komisyonu kurulması amacıyla 14/10/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (2005 sıra no.lu) Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 15/10/2026 Perşembe günkü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Tekirdağ Milletvekili Sayın İlhami Özcan Aygun.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Sayın Başkan, değerli vekiller ve ekranları başında bizi izleyen tüm vatandaşlarımız; sizleri sevgiyle, saygıyla selamlıyorum.

Üsküdar Belediye Başkanına ben de Allah'tan rahmet diliyorum.

Evet, ayçiçeği, gündöndü, sarı gelin Trakya'yla özdeşleşmiş ama artık Trakya'yı aşıp sınırları ta Anadolu'ya kadar ulaşan bir orijinal bitki ama sarı gelini, ayçiçeği üreticisini küstürüyoruz. Sadece onu mu? Dün zeytin, narenciye, daha önce yine, pamuk; kısacası, tarımı küstürdük tarımı, çiftçiyi küstürdük.

Bugün 15 Ekim Dünya Kadın Çiftçiler Günü. Avrupa'daki, Amerika'daki kadın çiftçiler mutlu ama Türkiye'deki kadın çiftçilerle beraber genç çiftçilerimiz, tüm çiftçilerimiz maalesef borç içinde; hayvanını kesime götürüyor, tarlasını ekmiyor ama geldiğimiz noktada AK PARTİ'ye bakıyorsunuz, her şey güllük gülistanlık. Bir de Ticaret Bakanlığı var, tam da ortasında işin; Tarım Bakanlığı bir şeyler yapmaya çalışıyor, Ticaret Bakanlığı ise baltalıyor. Nasıl mı yapıyor? Hasat döneminde ithalata izin veriyor; yetmiyor, yasak koyuyor. "Limon fazla, satalım." diyor; limon az, ihracat yasak. Ya, siz kimi destekliyorsunuz, hangi çiftçiyi destekliyorsunuz, ben merak ediyorum. Plansız, programsız yapılan işler çerçevesinde Türk tarımı buraya geldi; zeytin üreticisi perişan, narenciye üreticisi şu anda perişan ama duyan yok.

HASAN ÖZTÜRKMEN (Gaziantep) - Antep fıstığı da perişan, Antep fıstığı da.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Devamla) - Çok olduğu zaman sıkıntı var, az olduğu zaman yasak var. Neymiş, enflasyon yükselmesinmiş! Ya, enflasyonu yükseltmek çok basit aslında. Tarım Bakanlığının elinde destekleme projesi var; destek var, destek. Amerika ne yapıyor biliyor musunuz? Evet, vergileri yükseltmiş geçen yıl ve ayçiçeği üretiminde tam yüzde 103'lük bir üretim artışı sağlamış, vergiyi yükseltmiş ama desteği yükseltmiş, çiftçiye destek vermiş; dışarıdan ithalatı engellemek için vergileri yükseltiyor. Biz ne yapıyoruz? Sıfırlıyoruz. Geçen yıl akıllanmadınız, yine yurt içinden bire bir alındığı zaman dediler ki: "31 Ekime kadar ithalata fon koyduk." Ne oldu biliyor musunuz? Dayanamadınız. Kime? İthalat lobisine dayanamadınız. İthalat lobisi yine baskın geldi, getirdi, o gün fonu ta çektiniz 1 Ekime. Bu yıl ne yaptınız? Geçen yıldan ders almayan AK PARTİ iktidarı aynı uygulamayı bu yıl yine yaptı. Kararname çıkarıyorsunuz ama kararnameye uymayan iktidar partisi kim? AK PARTİ. (CHP sıralarından alkışlar) Evet, AK PARTİ. Altmış bir gün o tebliği gene öne çekiyorsunuz ve fonu yüzde 20'den yüzde 12'ye düşürüyorsunuz. Kim kazandı biliyor musunuz? Rusya, Ukrayna çiftçisi kazandı ama o da şimdi sıkıntıda; tabii, gemiler gelemiyor.

Arkadaşlar, ya, siz hiç akıllanmayacak mısınız? Covid'i burada hep beraber yaşamadık mı? Ülke olarak yaşadık. Hatırlarsınız, Covid döneminde Rusya dedi ki: "Ben buğday, ayçiçeği satışını durduruyorum." ve marketlerde insanlar ayçiçeği kuyruklarındaydı. Hatırlarsınız değil mi, buğday gemileri gelmiyor diye "Ekmekte sıkıntı var, unda sıkıntı var." diyorduk, sonra birden gemiler gelmeye başladı. İstanbul Boğazı'nda sizler sevinçten havai fişek attınız, kimin için? Rusya, Ukrayna çiftçisinin üretmiş olduğu ürünlerle. Benim çiftçimi ise siz yasaklarla burada boğuyorsunuz, yasak getiriyorsunuz, bir sürü sıkıntı getiriyorsunuz. Kime çalışıyorsunuz biliyor musunuz? Dünya çiftçisine çalışıyorsunuz.

Evet, ayçiçeği ithalatında ilk sıradayız arkadaşlar. Kimlerden ithalat yapıyoruz? Avrupa Birliğinden, Çin'den ve Rusya'dan ithalat yapıyoruz; ya, artık akıllanın. Limon elde kaldı, dert; neden? Çünkü şu anda nakliyeyle ilgili sıkıntı var ama bir de başka bir şey daha var, pazarı kaybettik. Yumurtada da aynı sorunu yaşıyorduk. Beyaz ette yaşadık, gene bu kürsüye çıktım, dile getirdim.

Ya, Türk çiftçisine bu kadar düşman mısınız ya; merak ediyorum, düşman mısınız! (CHP sıralarından alkışlar) Siz kimi destekliyorsunuz? Bakınız, Amerika'yı örnek verdim. Dedim ki: Amerika; vergileri yükseltmiş, ayçiçeği üretiminde yüzde 103'lük bir artış sağlamış ve yasakları koymuş ama bir de çiftçiyi desteklemiş. Siz ise kimi destekliyorsunuz biliyor musunuz? Tam 2003'ten 2026'ya kadar yabancı çiftçiye, ayçiçeği ithalatına 7 milyar dolar vermişiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Devamla) - Artık akıllanmanızı istiyoruz arkadaşlar; çıkarmış olduğunuz kararnamenin arkasında durun, eğer duramayacaksınız da çıkarmayın. Şu anda Tokat'ta, Amasya'da, Türkiye'nin her yerinde çiftçiler perişan. 28 liraya, 30 liraya ayçiçeği alınmıyor; Trakya Birliki batırıyorsunuz, Karadeniz Birliki batırıyorsunuz. Ya, akıllanmadınız mı; birçok birlik battı. TARİŞ'i, ÇUKOBİRLİK'i batırdınız. Ya, gelin şu kurumlara sahip çıkın, bunlara destek olun. Türk tarımını, Türk çiftçisini destekleyin; gidip Rusya'nın, Ukrayna'nın ve diğer ülkelerin çiftçilerini desteklemeyin.

Siz de Türkiye Cumhuriyeti'nin milletvekilleri olarak artık gelin, buna sahip çıkın. Hep beraber çiftçimizi, işçimizi, emeklimizi, esnafımızı artık güçlendirelim arkadaşlar. Bizim buradaki görevimiz, ülkemizin refahını sağlamak ve gıda güvenliğini sağlamak.

Bakın, bugün 15 Ekim Dünya Kadın Çiftçiler Günü; hangi kadın çiftçiler mutlu biliyor musunuz? Avrupa Birliğindekiler, Amerika'dakiler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Devamla) - Benim kadın çiftçim ise BAĞ-KUR'unu ödeyemiyor. Gelin, hep beraber o kadınlarımızın ve gençlerimizin BAĞ-KUR'larını ödeyelim, onlara destek olalım ama siz kime destek oluyorsunuz? Rusya'ya, Ukrayna'ya. Allah yolunuzu açık etsin diyorum. (CHP ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyoruz.

YENİ YOL Partisi Grubu adına Antalya Milletvekili Sayın Şerafettin Kılıç.

Buyurun Sayın Kılıç. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA ŞERAFETTİN KILIÇ (Antalya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun önerisi üzerine söz aldım. Genel Kurulu ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, bugün ayçiçeği özelinde konuştuğumuz hususlar tarım sektöründeki birçok ürünün ve üreticinin ortak sorunlarını ifade etmektedir. Tarım sektörümüz, üreticilerimiz ve üretim gücümüz, gelişmek bir yana dursun, mevcut konumunu dahi koruyamıyor. Bugünlerde sıkça dile getirilen toplumsal çürüme sorunu ne yazık ki tarlada üretimin gerilemesi sonucuyla bizleri karşı karşıya bırakıyor çünkü devlet yönetimi bir bütündür, her kademe bu çürümeden doğrudan etkileniyor.

Ayçiçeği üretiminde kendi kendine yeterlilik oranımız geçtiğimiz yıl yüzde 63 seviyelerine geriledi. Bu oran bir önceki yıl yüzde 70'in üzerindeydi. Tarım ülkesi dediğimiz bu topraklarda tükettiğimiz her 3 şişe sıvı yağdan 1'ni yabancı ülkelerin çiftçisinden ithal ediyoruz. Türkiye'nin dünya ayçiçeği ithalatındaki payı yüzde 30'lardan yüzde 44,5'a fırlamıştır. Bereketli bu kadar toprağımız varken bu tablo bir utanç vesikasıdır.

Değerli milletvekilleri, bu kürsüden sormak istiyorum: Siz hiç tarlaya indiniz mi, çiftçinin feryadını duydunuz mu? Ayçiçeğinin kalbi Trakya'da, Edirne'de, Tekirdağ'da üreticilerimiz feryat ediyor. Yanlış politikalarınız, yetersiz destekleriniz yüzünden Trakya'da ayçiçeği ekim alanları yüzde 10 ila 15 arasında daraldı. Trakya çiftçisi toprağına küstü; ayçiçeği ekmekten vazgeçip tarlasına arpa ekti, kanola ekti. Üretimde 2'nci sıraya yerleşen Konya Ovası'nda plansızlık ve kuraklık nedeniyle verim kayıpları alarm veriyor. Çiftçimiz artık tarlasından malını değil kendi zararını biçiyor. Maliyetler fersah fersah katlanmış durumda; mazotun, gübrenin, ilacın fiyatı yerinde durmuyor. Tarım satış kooperatiflerinin açıkladığı 34 bin, 37 bin liralık ön alım fiyatları bugünün enflasyonist ortamında çiftçinin üretim maliyetini bile karşılamıyor. Üretici bu fiyatlarla ancak borç biriktiriyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Devam edin lütfen.

ŞERAFETTİN KILIÇ (Devamla) - Çiftçinin alın terinin hakkı en az 45-50 bin lira iken siz üreticiye sadaka verir gibi fiyat açıklıyorsunuz. Ne hikmetse tam da hasat zamanı ayçiçeği ithalat vergisi yüzde 20'den yüzde 12'ye düşürülüyor, üstelik bu kararı Ticaret Bakanlığı veriyor. Yahu, bu Türkiye'nin Tarım Bakanlığı yok mu? Yıllardır üvey evlat muamelesi gören Tarım Bakanlığının yetkileri elinden alınmış, çiftçiye ne ekeceğini Tarım Bakanlığı söylerken ürünün fiyatını ve kaderini başka bir bakanlık belirliyor. Buradan açıkça sesleniyorum: Tarladaki üretimi ve üreticiyi ithalat sopasıyla daha fazla yıpratmayın. Trakya'dan Konya'ya kadar toprağını terk eden üreticiye kaybettiği güvenceyi geri verin.

Bu düşüncelerle, ayçiçeği üretiminde yerli üretimin korunması ve arz güvenliğinin sağlanması hususundaki bu öneriyi destekliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - İYİ Parti Grubu adına Mersin Milletvekili Sayın Burhanettin Kocamaz. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA BURHANETTİN KOCAMAZ (Mersin) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisi önerisi üzerinde İYİ Parti Grubumuz adına söz aldım. Yüce Meclisi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, dün burada ayçiçeği üreticilerimiz gibi benzer sorunlarla boğuşan narenciye, çeltik, pancar ve zeytin üreticilerimizin sorunlarını konuştuk. Bugün ise burada yalnızca ayçiçeği üreticilerimizin sorunlarını değil aynı zamanda ülkemizin tarım politikalarındaki yanlış tercihleri, üreticilerimizin yaşadığı mağduriyeti ve ülkemizin gıda güvenliğini tehdit eden ithalata bağımlılığı konuşuyoruz. Türkiye'nin bitkisel yağ ihtiyacının yaklaşık yüzde 85'i ayçiçeğinden sağlanmaktadır. Buna rağmen bu konuda doğru bir üretim planlaması yapılmıyor, çiftçilerimiz yeterince desteklenmiyor, üretim maliyetleri altında inim inim inliyor. Değerli milletvekilleri, daha da vahimi, ayçiçeğinde kendine yeterlilik oranımız 2023-2024 döneminde yüzde 71,9 iken 2024-2025 döneminde yüzde 63'e gerilemiştir. Bu tablo, tarım politikalarının üreticiyi yeterince koruyamadığını ve yetersiz kaldığını göstermektedir. Trakya Birlik 2025 yılında 33 TL olan ayçiçeği ön alım fiyatını ne yazık ki bu yıl yüzde 15'lik artışla 37 TL olarak açıklamıştır. Bir de bu açıklamadaki fiyatı yalnızca yüzde 44 yağ oranını yakalayan mahsuller için geçerli saymış, daha az yağ oranı için kademeli olarak alım fiyatını düşürmektedir. Mesela, Tekirdağ'da bu yağ oranını bölgede yakalayan çok az sayıda üretici bulunmaktadır. Değerli milletvekilleri, yüksek girdiler karşısında açıklanan bu fiyat ayçiçeği üreticilerimizi büyük bir hayal kırıklığına uğratmıştır. Hâlbuki ayçiçeğindeki yüzde 15'lik fiyat artışına karşılık...

(Uğultular)

BURHANETTİN KOCAMAZ (Devamla) - Arkadaşlar, biraz sessiz olun, biraz saygı gösterin ya! Umurunuzda değil çiftçi!

BAŞKAN - Genel Kurula hitap edin.

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) - Ses düzenini sağlayın Başkan.

BAŞKAN - Buyurun.

BURHANETTİN KOCAMAZ (Devamla) - Tamam da sizin susturmanız lazım Sayın Başkan.

BAŞKAN - Değerli arkadaşlar, sayın milletvekilleri; lütfen...

BURHANETTİN KOCAMAZ (Devamla) - Ayıp ya!

BAŞKAN - Siz Genel Kurula hitap edin.

Buyurun Sayın Kocamaz.

BURHANETTİN KOCAMAZ (Devamla) - Hâlbuki ayçiçeğindeki yüzde 15'lik fiyat artışına karşılık yıllık enflasyon hiç kimsenin inanmadığı ve itibar etmediği TÜİK rakamlarına göre bile yüzde 29,73 olarak gerçekleşmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

BURHANETTİN KOCAMAZ (Devamla) - Ayrıca, üretici enflasyonu 27,38'e yükselmiştir. Yani bu durumda ön alım fiyatlarındaki artış hem genel enflasyonun hem de üreticinin karşı karşıya kaldığı maliyet artışlarının çok çok altındadır. Üretici, artan gübre, mazot, tohum, elektrik, sulama, işçilik ve yüksek nakliye maliyetleriyle mücadele ederken alım fiyatları hangi verilere göre belirlenmektedir? Çiftçinin alın terinin karşılığını bulamadığı bir sistemde üretimi nasıl artıracağız ve ülkeyi ithalat lobisinin elinden nasıl kurtaracağız diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Van Milletvekili Sayın Mahmut Dindar.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA MAHMUT DİNDAR (Van) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Önerge üzerinde söz aldım ama on gün sonra Van Ticaret Odası seçimleri olacak. Toplamda 5.380 seçmen var ama 1.565 kişinin oy hakkı yok sayılıyor yani yüzde 30 oranında seçmenin iradesi engellenmek isteniyor. Böyle bir seçim olabilir mi? Bu esnaf ve tüccarlar aidatlarını ödemiş, sorumluluğunu yerine getirmiş ve hatta odadan yetki belgesini almış kişilerdir. İl ve ilçe seçim kurulu, mevcut oda yönetiminin listeleri bir saat geç teslim etmesini bahane ederek "1.565 kişi seçmen olamaz." demektedir. Konu şimdi Yüksek Seçim Kurulunda. İl ve ilçe seçim kurulları seçmenin iradesine ipotek koyamaz. Seçmenin yüzde 30 iradesi sandığa yansımayacaksa seçim iptal edilerek ileri bir tarihe ertelenmelidir. Bu haksız durumda olan mevcut oda yönetimi derhâl istifa etmeli ve adaylıktan çekilmelidir. Sorumluluğu olanlar hakkında suç duyurusu yapılmalı ve hesap sorulmalıdır. Burada seçmen mağdur edilmiştir; hem aidatı zamanında ödemiştir hem de oyu gasbedilmeye çalışılıyor. Buna "Dur!" demek zorundayız.

Değerli milletvekilleri, yarın 16 Ekim Dünya Gıda Günü'dür. Bu vesileyle, sofralarımıza emek veren çiftçilerimize teşekkür ediyoruz. Gıda meselesi, güvenlik ve ekonomik erişim boyutlarıyla dünyanın en temel gündemidir. Maalesef, ülkemizde bu konuya yeterince önem verilmiyor. Hâlâ, çocuklara okulda bir öğün yemek verilmeli mi verilmemeli mi, bunu tartışıyoruz ama meselenin toplumsal sağlık boyutunu göz önünde bulundurup kapsamlı ele almak zorundayız. Metropollerde sabah aç uyanıp, akşam yatağa aç giren milyonlar var, kırsal bölgelerde ise emeği hiçleştirilip yoksul bırakılan çiftçiler var. Bize düşen bu dengesiz tabloya son vermektir. Ayçiçeği sektöründe yaşananlar bu yanlışların açık göstergesidir. Bitkisel yağ ihtiyacımızın yaklaşık yüzde 85'ini ayçiçeğinden karşıladığımız hâlde kendine yeterlilik oranımız sürekli azalıyor. İthalatın önünü açmak yerli üreticiyi bitirmektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

MAHMUT DİNDAR (Devamla) - Üretici tarlasından ürün kaldırırken ucuz ithalatın kapısını açmak, çiftçinin emeğini değersizleştirmek ve gelecek sezonların ekim kararlarını riske atmaktır. Tüm tarım ürünlerinde ihtiyacımız günü kurtaran ithalat değil planlı üretim, üreticiyi koruyan alım fiyatı, zamanında destek ve stratejik ürünlerde kamusal güvencedir. Gıda ve tarım krizi yalnızca fiyat ve maliyetler meselesi değildir. Kuraklık ve iklim krizi büyürken suya erişim, toprağın korunması ve ekolojik üretim de tarım politikasının merkezinde olmalıdır.

Özetle, gelecek kuşaklarımızın hakları için tarım alanına bütüncül ve stratejik yaklaşmak zorundayız diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

Yeni Parti Grubu adına Antalya Milletvekili Sayın Aykut Kaya.

Buyurun. (Yeni Parti sıralarından alkışlar)

YENİ PARTİ GRUBU ADINA AYKUT KAYA (Antalya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulumuzu ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün ayçiçeği üreticilerimizin yaşadığı sorunları konuşuyoruz. Geçtiğimiz günlerde Grup Başkan Vekilimiz Sayın Gökhan Günaydın, Milletvekilimiz Sayın Mehmet Tahtasız'la ayçiçeği üreticilerimizle bir araya gelerek sorunlarını net bir şekilde dile getirmişlerdi. Üreticilerimiz ne demişti? Bu yıl

verimliliğin oldukça iyi olduğunu ancak fiyatların yerlerde olduğunu söylemişlerdi. Hasat döneminde ithalatın önünün açılması ve birliklerin alım fiyatlarını geç açıklaması nedeniyle geçen yıl 25-26 liraya ayçiçeği satan çiftçimiz bu yıl 27-28 liraya ancak satabiliyor. Gübre, ilaç, mazot, işçilik maliyetleri kat kat artarken fiyatlar yerinde sayıyor.

Değerli milletvekilleri, bakın, 4 Temmuzda bir kararname yayımlandı; 1 milyon 250 bin ton ayçiçeği tohumu ya da bunun karşılığı olan 500 bin ton ham yağ için yüzde 20 gümrük vergisiyle bir ithalat kontenjanı açılmıştı. Yetmedi, eylül ayında 12 bin ton ham yağ ithalatı için ihaleye çıkıldı, gümrük vergisi de yüzde 12'ye düşürüldü. Yani buradan soruyorum: Hasat dönemi başlarken neden ithalatın önünü açıyorsunuz? Yanlış tarım ve ithalat politikaları nedeniyle kendi üretebileceğimiz bir üründe giderek dışarıya bağımlı hâle geliyoruz. Ayçiçeğinde kendimize yeterlilik oranı iki sene önce yüzde 71,9 iken geçen sene yüzde 63'e gerilemiş durumda. Bakın, 2003-2024 yılları arasında ayçiçeği ithalatına 7 milyar dolar para ödemişiz, 350 milyar TL'den bahsediyoruz. Neden Türk çiftçisi dururken yurt dışındaki çiftçiye biz para kazandırıyoruz? Tarım ve Orman Bakanlığına çağrıda bulunuyorum: Hasat döneminde ayçiçeği ithalatını durdurun, durduramıyorsanız ithalatına kısıtlama getirin, yüksek gümrük vergileri uygulayarak Türk çiftçisini koruyun.

Kıymetli milletvekilleri, Demre ilçemizin Yavu, Çevreli, Kapaklı ve Üçağız Mahallelerinde dün etkili olan şiddetli yağışlar nedeniyle sel ve su baskınları meydana geldi. Başta Kapya biber ve domates olmak üzere üreticilerimizin seraları büyük zarar gördü, bazı ev ve iş yerlerini de ne yazık ki su bastı. İlk belirlemelere göre, yaklaşık 600 çiftçimiz mağdur olmuş durumda. Bu çiftçilerimizin sadece 19'unda TARSİM sigortası bulunuyor çünkü birçok üreticimiz henüz sezonun başında olduğu için sigortasını bile yaptıramamış durumda.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

AYKUT KAYA (Devamla) - Çiftçilerimiz artan maliyetler ve düşük ürün fiyatları nedeniyle zaten zor şartlar altında üretim yapıyorlar, şimdi de bu sel felaketi nedeniyle bütün emeklerini, yaptıkları masrafları kaybetmiş durumdalar. Bizim bu çiftçilerimizi yalnız bırakmamamız, yeniden ayağa kaldırmamız gerekiyor. Buradan yetkililere çağrıda bulunuyorum: Bölgede hasar tespit çalışmaları bir an önce yapılarak TARSİM sigortası olsun ya da olmasın üreticilerimizin zararlarının tamamının karşılanmasını hemşehrilerim adına talep ediyorum. Yine, aynı şekilde, selden zarar gören ev ve iş yerlerinin de zararlarının karşılanmasını talep ediyoruz. Sonuçta bu bir doğal afet, gelin, yaralarını hep birlikte saralım.

Buradan Demreli hemşehrilerime geçmiş olsun dileklerimi iletiyorum. (Yeni Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Burdur Milletvekili Sayın Adem Korkmaz.

Buyurun Sayın Korkmaz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ADEM KORKMAZ (Burdur) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle, TBMM Başkan Vekilliği görevine seçilen Sayın Yusuf Beyazıt Başkanımıza başarılar diliyorum. Sayın Bekir Bozdağ Başkanımıza da geçmiş olsun dileklerimi iletiyor, acil şifalar diliyorum.

Yine, geçtiğimiz saatlerde bilgisini aldığımız Üsküdar Belediyesi Başkanı Vekilimize de Rabb'imden rahmetler diliyorum.

Değerli milletvekilleri, Cumhuriyet Halk Partisinin grup önerisi üzerine ülkemizdeki ayçiçeği üretimi ve ithalatına ilişkin görüşlerimizi paylaşmak üzere grubumuz adına söz almış bulunuyorum.

Tarım ve Orman Bakanlığımızın yeni tarımsal destekleme modeliyle bitkisel üretim planlaması ve ülkemizin ihtiyaç duyduğu ürünlerde üretim kapasitesinin artırılması bir planlama çerçevesinde yürütülmektedir. Bu kapsamda, 13 stratejik ürün ve yem bitkileri olmak üzere 14 ana grupta planlı üretim ve destekleme çalışmaları, yaklaşımı devam etmektedir. Ayçiçeği de bu ürünler arasında yer almaktadır. Ülkemiz tarımı ve sofralarımız açısından önemli bir yere sahip olan ayçiçeği, 2025-2026 sezonunda dünya üretiminde 7'nci sırada yer almaktadır. Ancak tabii ki ürünlerimizin üretim miktarı ile tüketim miktarı arasındaki dengelemeyi de uzun dönemde planlamak durumundayız. Ayçiçeği ekim alanlarımız yıllar içerisinde kademeli olarak artarak 996 bin hektara ulaşmış, 2025 yılında ise ülkemizde yaklaşık 1 milyon 937 bin ton ayçiçeği üretilmiştir. TÜİK verilerine göre, 2026 yılı birinci tahminine göre ise yüzde 16 artarak 2 milyon 250 bin tona ulaşması beklenmektedir.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - TÜİK yine şişirmiş.

ADEM KORKMAZ (Devamla) - Ancak, bu artışa rağmen iç ihtiyacımızın henüz tamamen yerli üretimle karşılanamadığını da biliyoruz.

Cumhuriyet Halk Partimizin grup önerisinde gündeme getirilen konulardan bir diğeri de yağlık ayçiçeği tohumu ithalatındaki gümrük vergisinin yüzde 20'den yüzde 12'ye düşürülmüş olmasıdır. Bu kararın gerekçesini doğru değerlendirmek bakımından son yıllarda, son günlerde, son aylarda artan Rusya-Ukrayna savaşı nedeniyle Karadeniz'de gemilere ve limanlara yönelik saldırılar, özellikle ayçiçeği tohumu ve yağ sevkiyatında ciddi aksama risklerini ortaya çıkarmıştır. Son 3 saldırıdan bir tanesi Türkiye ve Mısır'a, bir tanesi Gürcistan'a, bir tanesi de yine Türkiye'ye ayçiçeği yağı nakli yapan firmaların gemileri saldırı altına alınmış, bu riskler de Hükûmetimiz tarafından ciddiyetle değerlendirilerek... Buradaki temel kaygımız, enflasyonla mücadele yaklaşımı değil, bunun ötesinde...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Tam çiftçinin ürünü çıkarken ithalatı...

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

ADEM KORKMAZ (Devamla) - Vatandaşlarımızın sağlıklı gıdaya ulaşması bakımından da bu önlemlerin alınması bir zaruret hâline gelmiştir. Biz, hem çiftçimizin ürününün değerlendirilmesi hem de sanayimizin ham madde ihtiyacını hem de milletimizin sağlıklı gıdaya ulaşması politikasını birlikte yürütmek zorundayız.

Sayın milletvekilleri, yerli üreticimizi korumak için ve sanayimizin ham madde ihtiyacını karşılamak bakımından yani üretim arzı ve talebi arasındaki dengeyi sağlamak bakımından alınan bu önlemlere ilave olarak zaten planlı tarım kapsamında da tarımsal üreticilerimiz, ayçiçeği üreticilerimiz ayrıca desteklenmektedir. Şunu açıkça ifade etmek gerekiyor: Sorumlu iktidar ve yönetim çerçevesinde ortaya çıkan stratejik, iklimsel ve benzeri risklere karşı gerekli önlemleri zamanında almak da Hükûmetimizin görevidir. Bu kapsamda yapılmış bir çalışmadır.

Hepinize saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Başkanım, kabul edilmemiş olur mu, kabul edildi, içeriye bakalım.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) - Arkadaşlar vicdanlarıyla hareket ediyor, çekimser kalıyor bazıları.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Alıştınız zaten; Rusya'ya çalışın, Ukrayna'ya çalışın, AB'ye çalışın, çiftçiye gerek yok! Çiftçilere çalışın arkadaşlar. Türkiye'ye çalışın bir kere de, ülkeye çalışın. Bakın, bugün 15 Ekim Dünya Kadın Çiftçiler Günü.

BAŞKAN - Kâtip Üyeler arasında anlaşmazlık olduğundan elektronik sistemle oylama yapacağız.

Oylama için üç dakika süre veriyorum ve oylamayı başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN - Öneri kabul edilmemiştir.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Öneriyi okutuyorum:

4.- DEM PARTİ Grubunun, Grup Başkan Vekilleri Muş Milletvekili Sezai Temelli ve Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit tarafından, basın özgürlüğü önündeki engellerin kaldırılması ve çok sesli medya ortamını güvence altına alacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla 15/10/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 15 Ekim 2026 Perşembe günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

15/10/2026

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 15/10/2026 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Sezai Temelli

Muş

Grup Başkan Vekili

Öneri:

15 Ekim 2026 tarihinde Muş Milletvekili Grup Başkan Vekili Sezai Temelli ve Kars Milletvekili Grup Başkan Vekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit tarafından (20490 grup numaralı) basın özgürlüğü önündeki engellerin kaldırılması ve çok sesli medya ortamını güvence altına alacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 15/10/2026 Perşembe günkü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Diyarbakır Milletvekili Sayın Ceylan Akça Cupolo.

Buyurun efendim. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA CEYLAN AKÇA CUPOLO (Diyarbakır) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben de ekranları başında Genel Kurulu mecburen takip eden, cezaevlerinde başka bir kanalı izlemesine izin verilmeyen bütün yoldaşları saygıyla selamlıyorum.

Yine, başlarken on iki yıl önce katledilen Azadiya Welat'ın gazete dağıtımcısı sevgili Kadri Bağdu'yu da saygıyla anıyorum.

Bugün verilen 5 önergenin 3'ü basın özgürlüğü hakkındaydı, yine dün verilen önergelerin büyükçe bir bölümü basın özgürlüğü hakkındaydı yani muhalefet iktidara ısrarla bir şey anlatmaya çalışıyor, halkın onlara ilettiği bir talebi bu tarafa iletmeye çalışıyor. Türkiye'de basının başına basmaya çalışmak eski bir gelenek, ta Osmanlı'dan geliyor; Osmanlı da çok seviyordu sansür uygulamayı, gazeteleri kapatmayı; Demokrat Parti de çok seviyordu; bugün Parlamentoda bulunan, ismi değişse de farklı akımların devamı olan partiler de seviyordu ve bu trendin Türkiye'de yarattığı yeni bir toplum anlayışı var, bu toplum da yaralı bir kişiliği olan ve hiçbir şeye inanmayan bir toplum. Hannah Arendt diyor ki: "Bir yerde özgür basın yoksa orada toplum hiçbir şeye inanmaz." Yalnızca yalanlara değil, hiçbir şeye inanmaz ve hiçbir şeye inanmayan bir toplumu harekete geçirmek de o toplumdan bir şey beklemek de bir o kadar zordur. Bugün, iktidar yaptığı birçok projeyi, girişimi anlatmaya çalışıyor ama bir türlü toplumsal destek alamıyor ve bu desteği alamamasının ardında yarattığı bu yaralı toplum kişiliği vardır ve bu kişiliği de kendisi yaratmıştır.

Şimdi, Türkiye'de evrimini bir türlü tamamlayamayan, basının görmediği farklı kesimler var. Bir dönem Kürtleri görmüyordu -gerçi hâlâ görmüyor ama- başörtülüleri görmüyordu, pogroma uğrayan Rumları görmüyordu, azınlıkları görmüyordu, Madımak'ta yanan Alevileri görmüyordu, görmüyordu da görmüyordu ama kimi zaman görmekte ısrar eden gazeteciler vardı ve bu gazetecilere ne olduğunu Uğur Mumcu'dan biliyoruz, Nagihan Akarsel'den biliyoruz, Nazım'dan biliyoruz, Cihan'dan biliyoruz, Musa Anter'den biliyoruz. Yine, bunları görmekte, gerçekleri görmekte ve görünmeyenleri göstermekte ısrar eden gazetecilere RTÜK'ün kestiği cezaları biliyoruz, kapatılan ekranları, karartılan ekranları biliyoruz, cezaevine atılan gazetecileri biliyoruz, bugün Sincan Cezaevinde hâlâ bir tuvaletin önünde uyuyan Tuğba Tekerek'i biliyoruz, TMSF'nin el koyduğu, kayyumladığı, bir şekilde çaldığı çırptığı gazeteleri biliyoruz, basın organlarını biliyoruz ve öldürülen gazetecileri biliyoruz. Benden önce konuşan başka bir partinin bir milletvekili JINNEWS'e, Mezopotamya Ajansı'na, Yeni Yaşam'a yapılan yasaklama kararlarına, T24'ün kapatılan hesabına, sürekli olarak artık bir mezarlığa dönen sosyal medya hesaplarına genişçe değindi, geniş geniş anlattı, ben iki dakikada bunların hepsini anlatamayacağım için ona atıf yapıyorum.

Şimdi, İMC TV'ye 2016'da ne yapıldıysa, Hayat TV'ye ne yapıldıysa Tele1'e benzer bir yöntem işletildi. Tele1'de denenen yöntemin aynısını şimdi de Halk TV'ye uygulamak istiyorsunuz, bunu net bir şekilde görüyoruz. Elde avuçta kalan toplumsal her olayda mikrofonunu ve kamerasını ezilenlere, toplumsal meselelere çeviren bütün basın organlarını, gazetecileri nasıl hedef aldığınızı görüyoruz. Bu sebeple de Halk TV'ye yönlendirmiş olduğunuz yolsuzluk suçlamalarını, finansal suçlamaları tanımıyoruz ve bunların altı boş, uyduruk suçlamalar olduklarını biliyoruz. Bir de zaten Tele1'den denediğiniz kadrolu kayyumlarınız var, hepsi de aynı bölgeden, niyeyse aynı ilden çıkıyor bu kişiler. Bu kayyumlarla buralara ne yaptığınızı biliyoruz. Halk TV'ye kayyum atamamak gibi bir tercihiniz varken ilk tercihinizin her zaman "masumiyeti kanıtlanana kadar herkes suçludur" normuyla hareket ettiğinizi ve bu şekilde eleştirel akla el koymaya çalıştığınızı görüyoruz.

Bugün gelmeden İletişim Başkanlığının "web" sitesine girdim ve orada dezenformasyonla mücadele diye bir girişime ilişkin bir şeyler gördüm. Orada diyor ki: "Düşün, sorgula ve doğru bilgiye ulaş." Peki, Burhanettin abisi, biz nasıl ulaşacağız, VPN'le mi? Karartığınız hesaplara nasıl ulaşacağız, bize bir söyler misiniz? Sizin yarattığınız dezenformasyonu nasıl aşacağız? Erişim engeli getirilen X hesaplarına, Instagram'ına, TikTok'una nasıl erişeceğiz, bize bir anlatın.

Neyi saklamaya çalıştığınızı biliyoruz; fon vurgununu saklamaya çalışıyorsunuz, kadın cinayetlerini saklamaya çalışıyorsunuz, belediyelere ve şirketlere çöken kayyumların hırsızlığını saklamaya çalışıyorsunuz, yenidoğan çetelerini saklamaya çalışıyorsunuz, madencilerin hakkına konulmasını

saklamaya çalışıyorsunuz, iktidar sıralarında oturup fondan zengin olan siyasetçilerin ismini saklamaya çalışıyorsunuz, cezaevlerinde işkence olduğunu saklamaya çalışıyorsunuz, Avrupa'dan daha tonlarca gelecek plastik çöp olduğunu saklamaya çalışıyorsunuz ve Kürt meselesini saklamaya çalışıyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

CEYLAN AKÇA CUPOLO (Devamla) - Ama mızrak çuvala sığmıyor. Gerçek, hakikat bir dere yatağını arayan su gibi yolunu buluyor ve bir yerden ortaya çıkıyor. Toplum "Her şey yolunda." anlatınıza inanmıyor. Aynı yalanı artık anlatmaya devam etmekten vazgeçmenizi istiyoruz.

Aslında zaman kalsa UNESCO'nun bir tane raporundan bahsedecektim. Özgür basının zengin toplumlar yarattığına dair bir araştırması vardı, bundan bahsedecektim ama bilime sırtını dönmüş olan bir iktidara bu anlatıyı burada sürdürmekten ben de vazgeçtim.

Bir kez daha özgür basın şehitlerini anıyorum ve hakikatin yolunda gideceğimizin sözünü veriyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum.

YENİ YOL Partisi Grubu adına Sayın Birol Aydın, İstanbul Milletvekilimiz.

Buyurun efendim. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA BİROL AYDIN (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Üsküdar'ımızın Belediye Başkanı Vekilinin bir trafik kazasında hayatını kaybetmiş olmasından duyduğum üzüntüyü ifade ediyorum; kendisine rahmet diliyorum, ailesine sabır ve başsağlığı diliyorum.

Sözün bu kısmında ben şöyle muhalefete dönüp biraz sitemkâr konuşmak istiyorum.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) - Sayın Başkan, duyamıyoruz.

BİROL AYDIN (Devamla) - Sözümün burasında dönüp biraz muhalefete sitemkâr konuşmak istiyorum.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) - Eyvallah.

BİROL AYDIN (Devamla) - Arkadaşlar, karşımızda manipülatör bir iktidar var, gündem saptırma ve oluşturmada da epeyce uzmanlaşmış bir iktidar var. Merhum sanatçımız Volkan Konak "Herkesin bir derdi var, durur içerisinde." der bir şarkısında. Evet, herkesin ve her bir toplum kesiminin derdi var; işçimizin, memurumuzun, emeklimizin, dulumuzun, yetimimizin, pancar, çay, zeytinyağı üreticimizin. Yüz binlerce atanamayan gencimiz var, adalet arayan yüz binlerce insanımız var, aklınıza hangi toplum kesimi geliyorsa gelsin her bir kesimin derdi önemli ve bir diğerini bir diğerine tercih edemeyeceğimiz dertler bunlar. Yani Türkiye'de bazı şeylerin kötüye gittiği değil, hiçbir şeyin yolunda gitmediği bir dönemden geçiyoruz. Böyle bir dönemde bizim kendi gündemimize sıkı sıkıya sarılmamız gerektiğini düşünüyorum.

Değerli arkadaşlar, kanalizasyon patlamış, ortalık berbat olmuş ve iktidarın en yumuşak karnı olan bir mesele gündemde; paçasından tam yakalamışız, bu, fon vurgunu. İktidar kaçıyor, Halk TV operasyonu bile, bu operasyonu, bu fon vurgununu, soygununu perdelemek için değerlendirmemiz gereken bir mesele değil mi? Bütün toplum kesimlerini en derinden etkileyen bir konuda tam yakalamışız paçasından, bu gündemin peşine gitmemiz lazım. İktidarın en ufak bir mahcubiyet hissetmediği, en küçük bir geri adım atmadığı, muhalefet partileri olarak verdiğimiz araştırma önergelerine, soruşturma önergelerine ilişkin tek bir olumlu cevap vermediği bir zamanda biz kendi gündemimize sahip çıkalım, bu gündemi kaptırmayalım.

Değerli arkadaşlar, iktidar muhalefete ve millete açıkça meydan okuyor "Bize kimse hesap soramaz, biz kimseye hesap vermeyiz." kibri ve gururu içerisinde.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın.

BİROL AYDIN (Devamla) - Öyleyse biz iktidarın tam da yumuşak karnı olan bu fon skandalında paçalarından yakalamışken bırakmayalım. Bu foncular suç örgütünü tepeden tırnağa ifşa edene kadar, herkes hesabını verene kadar başka konulara odaklanmayalım. Gelin, yavuz hırsızların ev sahiplerini bastırmasına fırsat vermeyelim. Gelin, bu kolu kırıklar partisine ve bunların şurada oturan yencilerine bu fon konusunda nefes aldırmayalım diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - İYİ Parti Grubu adına Kocaeli Milletvekili Sayın Lütfü Türkkan.

Buyurun. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; demokraside, insan haklarında, ifade özgürlüğünde ciddi bir rekor kırıyoruz. Adalet ve Kalkınma Partisini kutluyorum bu rekorundan dolayı. Flash Haber televizyonu Mart 2025'te kapanmış, EKOTÜRK 11 Ağustos 2025'de kapanmamış, el konulmuş, gasbedilmiş -kelimeyi düzeltiyorum- Habertürk 11 Eylül 2025'te, Show TV 11 Eylül 2025'te, Bloomberg 11 Eylül 2025'te, ShowTürk Eylül 2025'te, yine, ShowMax Eylül 2025'te, Tele1 24 Ekim 2025'te ve en sonunda 14 Ekim 2026'da Halk TV. Ya arkadaşlar, Sovyetler Birliği döneminde, 1925-1991 arasında altmış altı yıl süren bir ajans vardı, Sovyetler Birliği'nin resmî TASS ajansı, ne söylerse o yani komünist iktidarın dediklerinden başka hiç kimse bir şey düşünmesin, söylemesin, duymasın; istediğiniz bu mu? Niye bu kadar sene "Biz komünizme karşıyız." diye durdunuz? Ha, en büyük komünist sizsiniz şimdi ya. Vallahi en büyük komünist sizsiniz. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Yanlış yapmışsınız!

LÜTFÜ TÜRKKAN (Devamla) - Ya, arkadaşlar, neymiş bu Halk TV...

KAYHAN TÜRKMENOĞLU (Van) - Kendi adınıza konuşun!

LÜTFÜ TÜRKKAN (Devamla) - Ben geçmişi kefaleti olan bir adamım. Durumunuza bakın!

Halk TV'ye parasal ilişkileri nedeniyle el konulmuş, sizin yandaş televizyonlarınızın kamu bankalarından aldığı reklamlar, onların sahiplerinin kamudan aldığı ihaleler, onları nereye koyuyorsunuz, söyler misiniz bana?

MURAT EMİR (Ankara) - Krediler...

LÜTFÜ TÜRKKAN (Devamla) - Hepsinin de aldığı ihaleleri tek tek sayabiliriz burada, onların niye böyle şeylerinden bahsetmiyorsunuz da "Halk TV, efendim, şuradan reklam aldı, buradan yardım aldı..."

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Ziraat Bankası kredileri var.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Devamla) - Bu kadar kanalı nasıl elde tutuyorsunuz? Kamu bankalarının içini emdiniz onlara reklam vereceksiniz diye. Bu doğru bir hadise değil, bakın, arkadaşlar, yanlış bir şey yapıyorsunuz siz. Bunlar sansür tartışmalarına yol açmaz, Türkiye'yi içine kapatır, Türkiye'yi dünyadan koparır.

Bir de enteresan bir şey var, bu kadar kanala konulmuş... Bu arkadaşı hiç tanımıyorum, ismini de söylemek istemiyorum. Hep bir kayyum atanmış, gerçekten çok mahir. Bir gün ola ki bir kanal açacak olursam bu arkadaşı özellikle bulacağım, 11 kanalda da yöneticilik yapmış bu arkadaşımız, ne mahareti

varsa bilmiyorum. Bakın, bu neye getiriyor biliyor musunuz? 1997 senesini hatırlayın, 28 Şubat'ı. 28 Şubat bildirisi insanları öyle bir karşıya geçirdi ki... Ben o dönemde Rumeli Türkleri Eğitim Vakfında ve Rumeli Türkleri Derneğinde Başkanlık yaptım, her yıl 1.000 kişiye burs veriyordum. Benim burs verdiğim öğrencilerin, kız öğrencilerin tamamı mestureydi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Devamla) - Sebebi neydi, biliyor musunuz? Seküler kısma duyduğum nefret değil, bu yapılan baskıya karşı kafa kaldırmaktı, onlara meydan okumaktı ve o meydan okumanın sonunda 2001 krizi geldi.

Ya, bakın, bir şey söyleyeceğim size. Öyle şeyler yaşadınız ki ders almadınız. 1996 yılında ben kardeşimi evlendirdim, eşi askerdi "Nikâh şahidi Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreteri olacak." dediler. Ben de "Recep Tayyip Erdoğan nikâhı kıyacak." dedim. 2 defa nikâh erteledim ben, 2 defa. En sonunda Recep Tayyip Erdoğan'ın karşısında Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterini şahit yaptım. O, benimki başkaldırıydı. Bu başkaldırılar büyür, bir gün başımıza iş olur, memleketin başına iş olur, sizin başınıza iş olur. Bu kadar zulmetmeyin, demokrasiden ayrılmayın. Bu yağmur yağdığında zannetmeyin ki sadece şimdi biz ıslanıyoruz; bu yağmur sizi verem eder, biz ıslanırız ama siz de verem olursunuz. Yazık edersiniz hem ülkeye hem kendinize.

Saygılar sunuyorum. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Kars Milletvekili Sayın İnan Akgün Alp. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA İNAN AKGÜN ALP (Kars) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Üsküdar Belediyesi Başkanı Vekilinin elim bir kazada Hakk'ın rahmetine kavuştuğunu biraz önce hep beraber öğrendik. Kendisine Allah'tan rahmet diliyorum, ailesine başsağlığı diliyorum, Adalet ve Kalkınma Partisi camiasına da başsağlığı diliyorum. Bugün için gerçekten üzücü bir haber oldu.

Sayın milletvekilleri, özgür, bağımsız, çok sesli bir medya ortamını güvence altına alacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla verilen bu önerge vesilesiyle, bugüne kadar basın özgürlüğü için mücadele ederken hayatını kaybeden tüm basın emekçilerini; Metin Göktepeleri, Uğur Mumcuları, Musa Anterleri huzurlarınızda saygıyla anarak sözlerime başlamak istiyorum.

Efendim, basın üzerindeki baskı ve sansür uygulamalarının, medya kuruluşlarına yönelik kayyum atamalarının, dijital erişim engellerinin ve gazetecilerin haberleri nedeniyle tutuklanmasının basın özgürlüğü, halkın haber alma hakkı ve demokratik siyasal yaşam üzerindeki sonuçların araştırılması talebiyle verilen önergeyi Cumhuriyet Halk Partisi olarak destekliyoruz, bu önergeye "kabul" oyu vereceğiz.

Önergenin gerekçesinde de isabetli olarak değinildiği üzere, haber kanallarına, bunların yayınlarına yönelik müdahaleler yeni değil, Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarında çok sayıda örneğini beraberce yaşadık. 2016 yılı OHAL kapsamında alınan kararlarla İMC TV, Hayat TV'ye yapılan müdahaleler hatıralarımızdadır. Yakın dönemde, Flash TV, EKOTÜRK TV, Habertürk TV, Can Holding bünyesindeki diğer kanallar, Tele1 yönetimleri TMSF'ye devredilmiştir, Halk TV'yle beraber bu sayı 10'a ulaşmıştır. Yayın kuruluşlarına yönelik bu uygulamalar konusunda İfade Özgürlüğü Derneği ve İnsan Hakları İzleme Örgütünün de aralarında bulunduğu 21 kuruluşun 12 Ekim tarihli ortak açıklamasına gerekçede yer verilmiştir. Biz de bu ortak açıklamayı dikkatle takip ettik ve katılıyoruz. Eylül 2026'da, X platformunda toplam 35 milyon takipçisi olan en az 1.270 hesaba erişim engeli kararı verilmiştir.

Mezopotamya Ajansı'na, Sol Haber Ajansı'na, T24'ün X hesaplarına, JINNEWS'in sosyal medya hesaplarına erişim engelleri getirilmiştir. Bu kısıtlama örneklerini kabul etmek mümkün değildir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İNAN AKGÜN ALP (Devamla) - Sayın Başkanım...

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

İNAN AKGÜN ALP (Devamla) - Toparlayacağım efendim.

Sayın milletvekilleri, geçmişte medya dünyasına yönelik, genelde 1990'lı yıllarda bankacılık, enerji ihaleleri ve özelleştirme süreçlerinde sıkça görülen bir durum günümüzde hem iktidar hem muhalefet bloklarındaki medya organlarında yapısal bir sorun olarak varlığını sürdürmektedir. Sermaye sahiplerinin ana işinin gazetecilik olmaması medyayı diğer sektörlerdeki büyümenin bir aparatı hâline getirerek mesleki niteliği ve basın emekçilerinin editöryal özgürlüğünü de derinden yararlanmaktadır. Bu gibi uygulamaları da kabul etmek mümkün değildir.

Buradan Halk TV'ye yapılan müdahaleyi kabul etmediğimizi söylüyor, Halk TV emekçilerine de selam ve saygılarımı iletiyorum. Basın özgürlüğünü öteden beri savunduk, bugün de savunuyoruz. Cumhuriyet Halk Partisi olarak bu uygulamaların karşısında olduğumuzu beyan ediyoruz efendim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Yeni Parti Grubu adına Burdur Milletvekili Sayın İzzet Akbulut.

Buyurun Sayın Akbulut. (Yeni Parti sıralarından alkışlar)

YENİ PARTİ GRUBU ADINA İZZET AKBULUT (Burdur) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle Genel Kurulumuzu saygıyla selamlıyorum.

Az önce İYİ Parti Grup Başkan Vekili Turhan Bey "1997 yılında bizler Tayyip Bey'le beraberdik. 28 Şubat sürecinde, o dönemde bile böyle değildi basın." dedi. O dönemdeki basını, gazeteleri, televizyon kanallarını düşününce, şimdikine göre baktığımızda öpüp başımıza koymak lazım çünkü 1997'deki, 1999'daki, o 2001 krizlerindeki bütün ayrıntıları bütün televizyonlar, bütün gazeteler özgürce verebiliyorlardı. AKP 3 Kasım 2002'de geldiği iktidarının temelini de aslında tam olarak o basın özgürlüğüne de borçluydu ama iktidarda kalabilmenin yollarından bir tanesi... "Uzun süre iktidarda kalmamız için basını ele geçirmemiz gerekiyor. Televizyonları susturacağız, gazeteleri elimize geçireceğiz, radyoları elimize geçireceğiz; sadece biz ne dersek onu yayınlayacaklar, bizim iyi yönlerimizi yayınlayacaklar, asla bize muhalefet yapmayacaklar." dediler ve o günden bugüne her geçen gün muhalif denilebilecek gazete sayısı da televizyon sayısı da radyo sayısı da azalmaya başladı. Bugün şu saatlerde birçok kanala cep telefonumuzdan açsak baksak Türkiye'nin gerçekten içinde bulunduğu sorunların kaç tanesini yayınlıyordur acaba? Bugün gazeteleri açıp baksak Türkiye'nin içerisinde bulunmuş olduğu sorunları hangi gazete, kaç tane gazete yayınlamıştır acaba? Birkaç tane kanaldan bir tanesiydi Halk TV, işte, dün de ona tam da bu fon vurguncularının ekran ekran yayınlandığı bir dönemde, İstanbul Büyükşehir Belediyesi Başkanı Sayın Ekrem İmamoğlu'nun savunmasının başladığı günlerde ne yazık ki kayyum atamasıyla onun da ekranları karartıldı. Bu uygulamanın ne kadar yanlış olduğunu çok iyi biliyorsunuz, yarın bir gün sizlerin bugün severek izlediğiniz o kanalların başına geldiğinde aynı acıyı hissedeceğinizi de çok iyi biliyorsunuz ama bugün Türkiye'nin birçok sorunu o televizyonlarda yayınlanan haberlerde, o gazetelerde yayınlanınca sizler bir şekilde onu düzeltmek adına adımlar atıyorsunuz. O yüzden muhalefete ihtiyaç vardır, o yüzden muhalif basına da ihtiyaç vardır, muhalif medya gruplarına da ihtiyaç vardır. Eğer onlar olmasa bugün hangi kanalda fonlarla alakalı yapılan usulsüzlükler, yanlışlıklar yayınlanabiliyor?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

İZZET AKBULUT (Devamla) - Eğer onlar olmasa bugün çiftçilerimizin, üreticilerimizin üretim maliyetlerinin altında alım fiyatları açıklandığını hangi kanal yayınlayabiliyor? Bakın, bugün onlar olmasa esnafların içinde bulunduğu kıskaçların, birçok ağır vergi yüklerinin, birçok cezai sorumluluklarının arttığını, 9000 emeklilik günlerinin 7200'e düşmesi gerektiğini ama sizlerin Hükûmetinde daha hâlâ yapılmadığını hangi kanal gösteriyordur acaba? Ama düşünsenize, bugün bütün televizyon kanalları bunları konuşsa iktidar olarak sizler de yüce Türk milletinin beklediği bütün doğru kararları verirsiniz. İşte bu yüzden muhalefete ihtiyaç var, işte bu yüzden muhalif basına ihtiyaç var, işte bu yüzden medyanın özgürlüğüne ihtiyaç var diyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (Yeni Parti, CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Bursa Milletvekili Sayın Ahmet Kılıç.

Buyurun Sayın Kılıç. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA AHMET KILIÇ (Bursa) - Sayın Başkan değerli milletvekilleri; DEM PARTİ'nin verdiği grup önerisi üzerine AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunmaktayım. Ekranları başında bizleri izleyen değerli vatandaşlarımızı ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Konuşmamın başında, elim bir trafik kazasında kaybettiğimiz Üsküdar Belediyesi Başkanı Vekilimiz Dündar Ziya Gültekin'e Allah'tan rahmet, ailesine, sevenlerine ve AK PARTİ ailemize başsağlığı diliyorum.

Değerli milletvekilleri, basın özgürlüğü demokratik toplumların vazgeçilmez unsurlarından biridir. Ancak demokrasiyi savunmak meseleleri tek taraflı değerlendirmekle değil hukuk devletinin ilkelerini bütün yönleriyle gözetmekle mümkündür. Önergeye baktığımızda, farklı olayların bir araya getirilerek ülkemizde basın özgürlüğünün ortadan kaldırıldığı yönünde bir değerlendirme yapıldığını görüyoruz. Oysa hukuki süreçleri, somut olayları ve yasal dayanakları dikkate almadan yapılan genellemeler gerçeğin bütününü ortaya koymaktan acizdir. Halk TV'ye kayyum atanması üzerinden "Basın özgürlüğü engelleniyor." söylemleri dillendirilmeye çalışılıyor. Hâlbuki kayyum atanmasına neden olan soruşturmanın merkezinde kanalın haberleri değil, yayın politikası değil, bahse konu televizyon kanalının Yönetim Kurulu Başkanı hakkında İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yürütülen soruşturmadır. Bu ayrımı görmezden gelerek meseleyi yalnızca basın özgürlüğü tartışmasına indirgemeye çalışmak soruşturmanın asıl konusunu ikinci plana atmaktır. Yürütülen soruşturma neticesinde ilgili şirket sahibinin aralarında yayın kuruluşu da bulunan tüm varlıklarına el konulmuştur, meselenin özü budur.

Buradan açıkça ifade ediyoruz: Türkiye bir hukuk devletidir. Hiç kimse hukukun üstünde olmadığı gibi hiç kimse de hukuki süreçler tamamlanmadan suçlu ilan edilemez. Bir medya kuruluşu hakkında yürütülen soruşturmayı veya alınan bir yargı kararını bütün yönleriyle değerlendirmeden doğrudan basın özgürlüğüne yönelik bir müdahale olarak nitelendirmek son derece yanlıştır. Hukuki süreçlerin kendi mecrasında işlemesine saygı göstermek demokratik olgunluğun gereğidir. Elbette ki gazetecilerin mesleklerini özgürce yapabilmesi, vatandaşlarımızın doğru bilgiye ulaşması ve farklı görüşlerin kamuoyunda karşılık bulması hepimiz için önemlidir. Ancak özgürlükler ile hukuki sorumluluklar birbirinin alternatifi değildir. Radyo sahibi olmak, televizyon sahibi olmak kimseye ama hiç kimseye suç işleme özgürlüğünü sunmaz.

Değerli milletvekilleri, Türkiye'nin demokratik gelişimini yalnızca belirli olaylar üzerinden değerlendirmek ülkemizin ortaya koyduğu dönüşümü ve yürüttüğü reform çalışmalarını görmezden gelmek anlamına gelmektedir. Bizim anlayışımız, sorunları siyasi polemiklere hapsetmek değil, hukuk, demokrasi ve milletimizin ortak menfaatleri çerçevesinde çözüm üretmektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

AHMET KILIÇ (Devamla) - İhtiyacımız olan şey peşin hükümler değil hukuka saygı, siyasi istismar değil sorumlu bir yaklaşımdır. AK PARTİ olarak temel hak ve özgürlüklerin korunmasını, hukuk devletinin güçlendirilmesini ve demokratik standartlarımızın yükseltilmesini önemsiyoruz. Bununla birlikte, bu ilkelerin siyasi amaçlarla seçici biçimde gündeme getirilmesini de doğru bulmuyoruz. Unutulmamalıdır ki demokrasi yalnızca eleştiri hakkından ibaret değildir; demokrasi aynı zamanda hukuka bağlılığı, kurumlara saygıyı ve toplumsal sorumluluğu da beraberinde getirmektedir.

Bu değerlendirmeler doğrultusunda hepinizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Karar yeter sayısı istiyoruz.

BAŞKAN - Evet, öneriyi oylarınıza sunmadan önce karar yeter sayısı talebi vardır.

Öneriyi oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısı arayacağım.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

Kâtip Üyeler arasında anlaşmazlık olduğundan elektronik cihazla oylama yapacağız.

Oylama için iki dakika süre veriyorum ve oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN - Karar yeter sayısı yoktur.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 18.13

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 18.27

BAŞKAN: Başkan Vekili Yusuf BEYAZIT

KÂTİP ÜYELER: Müzeyyen ŞEVKİN (Adana), Havva Sibel SÖYLEMEZ (Mersin)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 7'nci Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi grup önerisinin oylamasında karar yeter sayısı bulunamamıştı. Şimdi öneriyi tekrar oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısı arayacağım.

Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Elektronik cihazla yapılsın.

BAŞKAN - İhtilaf var, Kâtip Üyeler arasında anlaşmazlık olduğundan elektronik cihazla oylama yapacağız.

Oylama için üç dakika süre veriyorum ve oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN - Öneri kabul edilmemiştir, karar yeter sayısı vardır.

Yeni Parti Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Öneriyi okutuyorum:

5.- Yeni Parti Grubunun, Grup Başkan Vekili Ankara Milletvekili Murat Emir tarafından, T24 ve Halk TV başta olmak üzere bağımsız basın kuruluşlarına, gazetecilere ve medya çalışanlarına yönelik uygulanan baskı, sansür, erişim engeli, polis baskını, gözaltı ve kayyum uygulamalarının tüm boyutlarıyla araştırılması amacıyla 15/10/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 15 Ekim 2026 Perşembe günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 15/10/2026 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Murat Emir

Ankara

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Ankara Milletvekili, Grup Başkan Vekili Murat Emir tarafından, T24 ve Halk TV başta olmak üzere bağımsız basın kuruluşlarına, gazetecilere ve medya çalışanlarına yönelik uygulanan baskı, sansür, erişim engeli, polis baskını, gözaltı ve kayyum uygulamalarının tüm boyutlarıyla araştırılması amacıyla 15/10/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (205 sıra no.lu) Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 15/10/2026 Perşembe günkü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Yeni Parti Grubu adına Zonguldak Milletvekili Sayın Eylem Ertuğ Ertuğrul'u davet ediyorum.

Buyurun. (Yeni Parti sıralarından alkışlar)

YENİ PARTİ GRUBU ADINA EYLEM ERTUĞ ERTUĞRUL (Zonguldak) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu ve ekranları başında bizleri izleyen vatandaşlarımızı saygıyla selamlıyorum.

Dün, Türkiye zor sabahlarından birini yaşadı; aslında Türkiye, yirmi dört yıllık iktidarınızda hangi mahalleden olursa olsun adım adım bu zor sabahlara sürüklendi, sürüklediniz, aslında kendinizi de sürüklediniz. Dolayısıyla mesele, bir televizyon kanalına atanan kayyumu, kapatılan bir internet haber sitesini, susturulan bir siyasi partiyi ya da cezaevine gönderilen gazetecileri, belediye başkanlarını, siyasetçileri konuşmanın ötesinde; asıl mesele, bu ülkenin nefes borularının tek tek nasıl tıkandığını ve bu gidişatın hepimizi sürüklediği o tehlikeli eşiği konuşmak, onu konuşabilmek.

Bu kanalları tek tek kapattığınızda, bu gazetecilerin ayaklarına birer kelepçe taktığınızda ya da tutuklanıp cezaevlerine gönderildiğinde, sansür başladığında halkın hiçbir şeyden haberi olmayacağını mı, işlediğiniz suçların, karıştığınız rezilliklerin konuşulmazsa tüm sorunların çözüleceğini ya da üstünün kapatılabileceğini mi düşünüyorsunuz? İçinde yaşadığımız çağdan haberdar mısınız? Halkta biriken öfkenin farkında değil misiniz?

Bakın, bazı cümleler söyleyeceğim, bunları hatırlayalım: "Türkiye'de şahsım dâhil hiç kimse eleştirilemez değildir." "Çamur at izi kalsın mantığıyla tamamen nefret siyasetiyle kamu görevlilerimize, Kabine üyelerimize karşı haysiyet cellatlığı yapılmasına müsaade etmeyeceğiz." "İfade özgürlüğü önüne gelene iftira atma serbestîsi değildir." "Hesap sorduğunu iddia eden herkes görevini sorumluluk bilinciyle yapmalıdır." Bu sözler Cumhurbaşkanına ait.

Peki, yargılaması sonuçlanmadan Cumhurbaşkanı adayı Ekrem İmamoğlu'na, ailesine, diğer belediye başkanlarına, bürokratlarımıza, ailelerine haysiyet cellatlığı yapanlar kimlerdi? Aylarca yandaş televizyonlarda "delilli iddia" diye anlatılan her ne varsa iddianame yayınlandığında ve duruşma salonunda ortadan kaldırıldı. Dolayısıyla bu iftiraları aylar boyunca bıkmadan usanmadan atanlar kimlerdi; bunlara neden müsaade ettiniz? Geriye delillerle kurulmuş bir iddianame değil, çelişkilerle ayakta tutulmaya çalışılan bir senaryo kaldı ve tam da bu iddiaların savunmasının yapılacağı gün gerçeği en çarpıcı şekilde aktaran muhalif kanallardan birine kayyum atadınız. Hani ifade özgürlüğü? Nerede ifade özgürlüğü? Hayalini kurduğumuz ülke bu mu? Size söylüyorum iktidar vekillerimiz, hep o koltuklarda mı kalacaksınız? Bugünün yarını da yok mu?

Bakın, Anayasa'mız "Basın hürdür, sansür edilemez." diyor. Bu hüküm, sadece gazetecileri değil, sadece basın mensuplarını değil; sizi, bizi, tüm halkımızı da aslında koruyor. Tele1 susturuluyor, Halk TV'ye kayyum atanıyor, T24 erişimi engellenip fiilen susturuluyor; muhalif ses çıkaran siyasi partilerin iletişim kanalları kesiliyor, hakikatin peşindeki gazeteciler sabah baskınlarıyla gözaltına alınıp tutuklanıyor. Ancak bu, sizin sarsılmaz kudretinizin göstergesi değil; aksine, tükenişin, hakikatten duyduğunuz derin korkunun ve yönetememe krizinin çok açık bir itirafı ve bu gerçeği eminim ki şu an iktidar koltuklarında oturan siz değerli milletvekilleri de biliyorsunuz.

Sayın milletvekilleri, tarih bize çok açık bir ders veriyor; hiçbir dönemde gerçek gizlenememiş, susturulamamıştır. Peki, geçmişte yasakları getirenler, o kilitleri vuranlar neredeler? Hepsi tarihin karanlık ve utanç verici sayfalarında birer ibret vesikası olarak anılıyorlar ama onların susturmaya çalıştığı fikirler, öldürmek istedikleri hakikat arayışı bugün hâlâ dimdik ayakta çünkü karanlığın en büyük korkusu tek bir ışığın bile yanmaya devam etmesidir ve biz o ışığı yakmaya devam edeceğiz.

Peki, bu gidişat nereye varır, neye zarar verir? Bakın, bu fatura yalnızca muhaliflere çıkmaz. Eğer bir ülkede bağımsız medya susturulursa adalet ortadan kalkar; adaletin olmadığı yerde mülkiyet güvenliği olmaz, hukukun üstünlüğü çöker. Yani T24'ün kapatılması, Halk TV'ye kayyum atanması sokaktaki yurttaşımızın mutfağındaki yangının büyümesi anlamına gelir.

Değerli milletvekilleri, denetlenemeyen bir iktidar mekanizması kaçınılmaz olarak çürür, yozlaşır ve devlet mekanizmasını felce uğratır tıpkı fon soygununda bizzat yaşamakta olduğumuz gibi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

EYLEM ERTUĞ ERTUĞRUL (Devamla) - Bitiriyorum.

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

EYLEM ERTUĞ ERTUĞRUL (Devamla) - Buradan, bugün bu kararların altına imza atanlara, bu hukuksuzlukları alkışlayanlara veya sessizce onaylayanlara seslenmek istiyorum: Bu kararların ülkeye ve yurttaşlarımıza ne kazandırdığını açıklamak zorundasınız zira lağım patladıkça baskının dozunu artırıyorsunuz, günübirlik siyasi ikbaliniz ve koltuk sevdanız uğruna bindiğiniz dalı kesiyorsunuz. Ancak elinizde tuttuğunuz, baskı aygıtı olarak kullandığınız devlet gücü sonsuza kadar sizin elinizde kalmayacaktır. 2010'lu yıllardaki kumpas davalarını hatırlayalım, bunları alkışlayanları hatırlayalım, "Ben bunların savcısıyım." diyenleri hatırlayalım, bağımsız medyaya el koyup "Oh olsun!" diyenleri hatırlayalım ancak şunu unutmayalım, başkasının zulme uğramasını izlerken kuralları çiğnerseniz yarın o çiğnediğiniz kuralların yokluğunda sizi koruyacak da hiçbir güvence kalmayacaktır. Ancak şunu söylüyorum: Hiç kimse umutsuzluğa kapılmasın, tarih zalimleri değil, zulme karşı susmayanları yazacaktır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Yeni Parti, CHP, İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Yeni Yol Partisi Grubu adına Ankara Milletvekili Sayın İdris Şahin.

Buyurun efendim. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA İDRİS ŞAHİN (Ankara) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, ekranları başında bizleri izleyen aziz vatandaşlarım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün, burada, gerçekten çok önemli bir konuyu konuşuyoruz ve araştırma önergesi verilen husus, aslına bakarsanız 86 milyonu ilgilendiriyor, sadece Halk TV'yi ve çalışanlarını değil. Milletimizin haber alma, özgür haber alma kanallarını ve nefes borularını bir bir kapatan ve bir nevi kendi yapmış olduğu yanlışlıkları örtmek adına bu işletmelere çöken iktidara karşı bir araştırma önergesi veriliyor ve bu araştırma önergesi üzerine söz almış bulunuyorum.

Türkiye'de artık sabahları hangi hakkımızın elimizden alındığını öğrenerek güne başlıyoruz değerli milletvekilleri. Televizyon izleyelim istiyoruz, bakıyoruz ki izlemek istediğimiz televizyon kanallarına kayyum atanıyor; internetten haber alalım, haberlere bakalım diyoruz, erişim engelleriyle karşılaşıyoruz; sevdiğimiz bir komedyeni izleyelim, gülüp biraz kafa dağıtalım istiyoruz, onun tutuklandığıyla karşılaşıyoruz; paylaşımla tepki gösterelim istiyoruz, hesabımızın kapatıldığı haberiyle karşılaşıyoruz.

Evet, bir memlekette vatandaşın haber alması, konuşması, seçmesi, gülmesi bile bu kadar zorlaşır mı değerli milletvekilleri? İşte dün Halk TV'ye yapılan karartma tam da bunun karşılığı çünkü milletin parasını kimlerin kararttığını ortaya koyamıyorsunuz, açıklayamıyorsunuz, halkın haber alma kanallarını çok rahatlıkla kapatıyorsunuz. O yüzden, bu meseleyi sadece Halk TV olarak görmemek lazım. Bu ülkenin özgür basın kuruluşlarına karşı yapmış olduğunuz bu sansür ilk değil ve son olacak gibi de görünmüyor. O yüzden, halkın televizyonundan elinizi çekin diyoruz. Bu ne pervasızlık, bu

ne tahammülsüzlük? Tele1'e kayyum atadınız, T24'ü erişime kapattınız, gazetecileri cezalandırdınız; yetmedi, şimdi de Halk TV'ye uzandınız. İnsan bir yanlış yapar, utanır, geri döner; siz her seferinde daha da ileri gidiyorsunuz. Hangi hakla, kimin verdiği yetkiyle?

Ey iktidar sahipleri, milyarlarca liralık fon vurgununda milletin parasının hesabını sormaya gelince ortada yoksunuz, gazetecileri susturmaya gelince bütün gücünüzü seferber ediyorsunuz. Biraz utanın, biraz da hukuktan korkun! Halkın hangi haberi duyacağına, hangi gerçeği öğreneceğine siz karar veremezsiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

İDRİS ŞAHİN (Devamla) - Bu memleket sizin çiftliğiniz değil arkadaşlar. Bakın, dün Plan ve Bütçe Komisyonunda fonla alakalı, asrın dolandırıcılığıyla alakalı Komisyon çalışmalarında Maliye ve Hazine Bakanınız yoktu çünkü gelmeye yüzü yok arkadaşlar. Hesap vermekten korkuyorsunuz ve vatandaşın sorularına cevap vermekten de imtina ediyorsunuz. Evet, Sayın Şimşek milletin parasını bulamıyor ama biz de onu Mecliste aradığımız hâlde bulamıyoruz. Yüz binlerce insanın birikimi söz konusuyken Komisyonda bulunmaktan daha önemli hangi işiniz vardı sizin, buradan sizlere soruyoruz. Ama gazetecileri çok rahat buluyorsunuz, televizyon ekranlarını çok rahat kapatabiliyorsunuz.

Şunu açıkça söylüyoruz ki aziz milletimiz, iktidar, halkın haber alma kanallarına çöküyor çünkü gerçeğin açığa çıkmasından korkuyor diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bu araştırma önergesine destek verdiğimizi ifade ediyorum. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum.

İYİ Parti Grubu adına Muğla Milletvekili Sayın Metin Ergun.

Buyurun Sayın Ergun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA METİN ERGUN (Muğla) - Yüce heyetinizi saygılarımla selamlıyorum.

Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; Pamukova tren kazası, Zümrüt Apartmanı yangını, Kartalkaya otel yangını, Soma maden faciası ve benzeri örneklerde uygulandığı gibi yayın yasağından dolayı uzun yıllardır özgürce haber alamayan, tarafsızca haber alamayan bir milletin temsilcisi olarak özgür basın, demokrasi ve otoriterlik üzerindeki görüşlerimizi birkaç dakika içerisinde sizlerle paylaşmak istiyorum.

Öncelikle şunu söyleyelim: Özgür basın demokrasinin yalnızca bir temel unsuru değildir, aynı zamanda ve özellikle demokrasinin güvencesidir özgür basın. Basının susturulduğu yerde şüphe doğar. Basının susturulduğu yerde hakikatler karartılır. Basının susturulduğu yerde yanlışlar gizlenir, yolsuzlukların üzeri örtülür ve elan durum da bundan ibarettir. Otoriter rejimlerin karakteristik bir özelliği olan medyaya ve gazetecilere yönelik baskıların temel sebebi bu örtme işidir; yolsuzlukları, yanlışları örtme işidir. Dünya siyasi tarihinde görüldüğü üzere, defalarca görüldüğü üzere otoriter rejimler yalnızca baskı ve korkuyla değil, aynı zamanda bilgiyi kontrol ederek de ayakta kalmaya çalışırlar ama hiçbiri, tarihte hiçbiri ayakta kalamamıştır. Amaç, onların amacı yalnızca eleştirileri susturmak değildir. Amaç, vatandaşların, yurttaşların gerçeğe hangi kaynaklardan ulaşacağını ve iktidarın nasıl değerlendirileceğini de belirlemektir. Yapılmak istenen, ülkemizde yaşanan ve yapılmak istenen budur.

Burada sorulması gereken soru şudur: Otoriter rejimler neden bağımsız medyadan rahatsızlık duyar? Çünkü bağımsız medya iktidarın propagandası ile gerçekler arasındaki çelişkiyi ortaya koyar. Özgür medya, yolsuzluk iddialarını araştırır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

METİN ERGUN (Devamla) - Kamu kaynaklarının kullanımını sorgular, iktidarların başarısızlıklarını görünür hâle getirir. İşte, bu yüzden, otoriter rejimler bu duruma tahammül edemez, saygı göstermez ve tüm basın ve medya organları birer Pravda olsun isterler. Gelinen aşamada ülkemizde hırsızlık ve yolsuzluk değil, hırsızlığı ve yolsuzluğu ortaya çıkarmanın suç olmasının temel sebebi budur. Lakin, Genel Başkanımızın da ifade ettiği gibi, hakikatin önünde hiçbir engel duramaz. Raf ömrünü tamamlamış bir iktidarı da hiçbir baskı ayakta tutamaz. Raf ömrünüz tamamlandı.

Saygılarımı sunuyorum. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Bartın Milletvekili Sayın Aysu Bankoğlu.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA AYSU BANKOĞLU (Bartın) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, Türkiye, cumhuriyet tarihinin en karanlık ve en ağır istibdat dönemlerinden birini yaşıyor aslında. Sadece son bir ayda yaşananlara bir dönüp bakmanızı rica ediyorum. Sadece Twitter'da 2 binden fazla sosyal medya hesabı kapatılarak topluma dijital bir tecrit uygulandı âdeta. Yine, geçtiğimiz günlerde en çok tıklanan haber sitelerinden biri olan T24'e toptan erişim engeli getirildi. Sarayın dayatmalarına boyun eğmeyen Halk TV'ye de polis baskınıyla kayyum atandı. Tele1'e kayyum, T24'e erişim engeli, Halk TV'ye polis baskını ve kayyum. Bunlar aslında sizin söylediğiniz gibi birbirinden kopuk olaylar değil, medyayı susturmaya dönük aynı baskı zincirinin halkalarıdır. Sansürler öyle bir hâle geldi ki sanki olağan bir devlet politikası gibi bir sindirme aygıtı olarak uygulanıyor tarafınızdan. Gerçeği aktaran gazetecilerin mesai yeri ise haber merkezleri olmaktan çıktı, adliye koridorları oldu. Her gün en az bir gazeteci adliyeden fotoğraf paylaşıyor. Az önce Bahadır Özgür gözaltına alındı.

Peki, değerli arkadaşlar, neden medyaya yönelik operasyonlar giderek artıyor? Çünkü insanlar sizin milyarlarca lira aktardığınız havuz medyasının kurgu haberlerine inanmıyor, kendi dertlerini, ülkenin gerçeklerini anlatan basına güveniyor ve onları takip ediyor. İnsanların haberdar olmasını, anayasal hakkını bilinçli olarak engelliyorsunuz siz. Hem içeride hem dışarıda iktidarın beceriksizlikleri gizlensin istiyorsunuz çünkü. Mesela Halk TV karartılınca neler gizlenecek? Asıl büyük korkunuz, uykularınızı kaçıran asıl kâbus, fon meselesi gizlenecek. Yandaş kanalların bültenlerinde zaten tek bir haber dahi yok. Sanki hiç böyle bir kriz, hiç böyle bir skandal, yolsuzluk yaşanmamış gibi gizlemeye çalıştığınız o asrın vurgunundan bahsediyorum. Sarayın çok iyi bildiği birileri milletin milyarlarca lirasını iç etmiş, ceplerini doldurmuş, doğru dürüst tek bir hesap sorma bile yok. Sözde yaptırımınız ne peki? Bir saray mensubu, aynı zamanda ailesi de şanslı bir hanımefendiyi WhatsApp grubundan çıkarmışlar. O da vurgun parasını iade etmiş de çok pişmanmış da Erdoğan kendisiyle görüşmek istememiş falan filan. Milyarları götüren sarayda ama hırsızlığı manşet yapan kanala polis baskınıyla kayyum atanıyor değerli arkadaşlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

AYSU BANKOĞLU (Devamla) - Sayın milletvekilleri, bugün halkın iradesi hapiste, haber alma hakkı askıda, halkın temsilcileri ablukada; siyasetçiler, avukatlar, gazeteciler hapiste; memleketin her köşesinde baskı ve korkutma politikası hâkim ve şimdi de kimsenin hiçbir şeyden haberi olmasın, soygun çarkı sessizce dönsün istiyorsunuz ama bu çark böyle dönmez, bu devran da böyle sürmez. Bunun adı da kanun, hukuk filan değildir; bunun adı apaçık bir darbe pratiğidir. Ama, unutmayın, bu ülke sizin mülkünüz, devlet sizin şahsi malınız, hukuk da sizin suçlarınızı örtme aracınız değildir ve

hiçbir iktidar halktan büyük değildir, hiçbir saray hakikatten güçlü değildir, hiçbir sansür de halkın özgürlük iradesinden daha güçlü olamayacaktır.

Buradan tüm basın emekçilerini saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Van Milletvekili Sayın Zülküf Uçar.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA ZÜLKÜF UÇAR (Van) - Sayın Başkanım, teşekkür ederim.

Yine, değerli halkımızı ve zindanlardaki yoldaşlarımızı saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, ben öncelikle Rojava'da haber takip ederken katledilen Nazım Daştan ve Cihan Bilgin'i anarak başlamak istiyorum ve yine onların şahsında yitirdiğimiz tüm basın emekçilerini de anıyorum.

Değerli milletvekilleri, bu elimde görmüş olduğunuz rapor Dicle Fırat Gazeteciler Derneğinin 2025 yılına ait gazetecilere yönelik hak ihlallerine ilişkin raporu. Yine, Dicle Fırat Gazeteciler Derneğinin sadece 2026 Eylül ayına ilişkin raporu da yine burada. Her iki raporda da sayısız baskı, gözaltı, tutuklama ve yasaklama pratikleri var. Basın ve medya aralıksız bir baskı altında. T24 ve Halk TV'ye yapılan saldırılar da bunlardan ikisi. Halk TV'ye kayyım atadınız, yetmedi, kayyımdan sonra gözaltı gerçekleştirdiniz, basın emekçilerini gözaltına aldınız. Ne için? Haber yaptılar diye ve muhalif kaldılar diye. Yaptığınız şey basın özgürlüğüne saldırıdan başka bir şey değildir. Sayılacak çok örnek var ne yazık ki. İstatistiklere elbette girmeyeceğim, zaten Türkiye'de basın üzerindeki tahakküm kanıtlanmaya ihtiyaç duymayacak kadar açıktır. Hemen hemen her gün yasaklanacak bir haber sitesi, engellenecek bir konuşma ve paylaşım aranıyor. Mezopotamya Ajansı, Fırat Haber Ajansı, JINNEWS başta olmak üzere özgür basın sitelerine sürekli erişim engeli getiriliyor. Yıllarca bu ajansları kapattınız, yasakladınız, türlü engellerle kısıtladınız ve bu siyasetinize de devam ediyorsunuz.

Bakın, şunun farkında olmanız lazım: Tüm yurttaşlar ve gazeteciler bu konuyu doğrudan barış süreci bağlamında sorguluyorlar çünkü barış ve tahakkümün bir arada var olmayacağını herkes biliyor ve demokrasi ile ifade özgürlüğünün birbirini gerektirdiğini de yine herkes biliyor. Sosyal medya ve basın özgürlüğü, günümüzde demokrasinin en işlevsel araçlarıdır. Her bir yurttaş sosyal medyadan fikrini özgürce paylaşabilmeli, haber kanallarında ifade özgürlüğünü kullanabilmelidir. İktidar bunu sağlayacağına basın özgürlüğüne gece gündüz saldırma yolunu seçiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

ZÜLKÜF UÇAR (Devamla) - Ama, aynı iktidar, dezenformasyon yapan, ırkçılık yapan, Kürt halkına saldıran ve Kürtleri tehdit eden paylaşımlar karşısında sessiz ve tepkisiz kalıyor. Vanspor ve Amedspor'un hemen hemen her maçından önce tek merkezden dolaşıma sokulmuş gibi yüzlerce ırkçı paylaşım yapılıyor, her gün Kürt halkını hedef alan paylaşımlar yapılıyor, Kürtçe karşıtı paylaşımlar yapılıyor. Bir pankartta "..."[1] yazıldığı için günlerce Kürtçeye saldırılar yapıldı. Bilgi Teknolojileri Kurumu bu ırkçı paylaşımlarda ortalıkta yok ama demokrasi ve özgürlükler olunca tüm hesapların tepesine çöküyor. İfade özgürlüğü, demokratik cumhuriyetin belkemiğidir, kurucu unsurudur; bu yüzden sürekli geliştirilmelidir.

[1] *Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.*

Devleti de iktidarı da sürece uygun sorumluluğunu yerine getirmeye davet ediyor, Genel Kurulu selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Kayseri Milletvekili Sayın Ayşe Böhürler.

Buyurun efendim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA AYŞE BÖHÜRLER (Kayseri) - Sayın Başkan, Değerli Genel Kurul üyeleri; sizleri saygıyla selamlıyorum.

Konuşmama başlarken Düzce'de elim bir trafik kazasında kaybettiğimiz Üsküdar Belediyesi Başkanı Vekilimize Allah'tan rahmet diliyorum, camiamıza başsağlığı diliyorum.

Maksadı iletişim ve haber alma özgürlüğünü kısıtlamak olmayan bir tedbir kararı hakkında konuşuyoruz. Bugün iletişim özgürlüğünün engellendiği yönündeki iddiaları tartışmak niyetinde değiliz çünkü alınan tedbir iletişim özgürlüğüyle ilgili değildir, suç örgütlerinin faaliyetlerinin engellenmesi ve medya aracılığıyla bir şantaj aracına dönüşebilecek unsurların denetlenmesiyle ilgilidir. Bu karar medyanın sağladığı güvenli alanı kullanarak kendisini aklamaya ve faaliyetlerini perdelemeye çalışan medya patronlarının yargının tarafsızlığını etkileme çabalarına karşı alınmış bir tedbirdir. Medya bu amaçlarla kullanılamaz.

Hakkında rüşvet iddiaları bulunan ve şüpheli para transferleri tespit edilen bir kişinin şirketlerinin soruşturmaya konu olması anlaşılmaz bir durum değildir. Bu iddiaların ilgili kurumlar tarafından soruşturulması da hukukun bir gereğidir. Bir medya patronunun sahip olduğu televizyon kanalı üzerinden kamuoyunu kendi menfaatleri doğrultusunda yönlendirmek, toplumsal algıyı etkilemek ve hatta siyasi şantaj aracı olarak kullanmak için bir imkâna dönüşebilir. Mahkemenin aldığı tedbirin temelinde bu risklerin önlenme amacı bulunmaktadır. Unutmayalım ki her medya grubu aynı zamanda bir şirkettir. Her şirket gibi medya kuruluşları da yürürlükteki yasalara tabidir. Medya sahibi olmak hiç kimseye hukukun üzerinde bir ayrıcalık sağlamaz. Söz konusu şirketler hakkında itirafçı beyanlar vardır, MASAK raporlarında şüpheli para transferleri tespit edilmiştir, 30 milyarın üzerinde. İlgili kurumların uzun süredir incelemeleri sürdürülmektedir.

Öte yandan, ayrım yapılmaksızın muhalif veya muhalif olmayan 300'den fazla medya kuruluşu, sosyal medya organları yayınlarını sürdürmektedir. Bir yayın kuruluşunun sahibi yalnızca kamuoyuna karşı değil yanında çalışan medya emekçilerine karşı da sorumludur. Medyanın sahip olduğu etki gücünün kişisel çıkarlar doğrultusunda kullanılmasına da izin verilmemelidir. Basın özgürlüğü de hukuk devleti ilkesi de demokratik toplumun vazgeçilmez unsurlarıdır ancak basın özgürlüğü hukuki sorumluluklardan muafiyet alanı olamaz. Önemli olan hem özgür basını hem de hukukun üstünlüğünü koruyan bir anlayışla hareket etmektir.

Halk TV'nin lisans yenileme talebini kanal sahibinin yurt dışında bulunmasını güvenlik açısından risk olarak değerlendirerek reddeden RTÜK Başkanımız Mehmet Daniş'e ve RTÜK yönetimine de teşekkür ediyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

AYŞE BÖHÜRLER (Devamla) - Bu çerçevede, ilgili kurumlarımız konunun en başından beri kanun ve yönetmelikler çerçevesinde gerekli adımları atmıştır ve atmaya devam edecektir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Çok teşekkür ediyorum.

MURAT EMİR (Ankara) - Sayın Başkanım, yerimden bir söz talebim var.

BAŞKAN - Oylamayı yapayım, vereceğim söz efendim.

Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sezai Bey, sizden başlıyorum, siz daha öncesinden beri söz istiyorsunuz.

Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

38.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Halk TV'ye yönelik yapılan operasyona, Gazeteci Bahadır Özgür'e ve tutsak Abdulhalik Orak'a ilişkin açıklaması

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bu Halk TV'ye yönelik yapılan operasyonun yolsuzluk ya da herhangi bir finans meselesiyle ilgisi olmadığını çok iyi biliyoruz. Nereden biliyoruz? Bakın, Bahadır Özgür gözaltına alındı, Gazeteci Bahadır Özgür gözaltına alındı. Şimdi, Bahadır Özgür'ü neden gözaltına alıyorsunuz? Çünkü Bahadır Özgür bu fon kriziyle ilgili, fon yolsuzluğuyla ilgili habercilik yapıyor. Dolayısıyla, Halk TV'ye yönelik bu operasyonun ve bugüne kadar medyaya, sosyal medyaya yönelik operasyonların arkasında yatan zihniyeti çok iyi biliyoruz. Bunu kalkıp başka şeylerle ilişkilendirip gündemi saptırmaya gerek yok.

Söz almışken izninizle bir şeyden daha bahsetmek istiyorum, çok acil bir durum. Kırıkkale Cezaevinde Abdulhalik Orak isimli tutsak maalesef felçli, aynı zamanda prostat kanseri, astımı var ve birkaç hastalığı daha var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın efendim.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Bir an önce gözlem ve idare kurullarının bu adaletsiz yaklaşımına son vererek kendisinin infaz ertelenmesiyle tahliye edilmesini buradan dile getirmek istiyoruz. Bu konuyu Adalet Bakanlığının dikkatine sunmak istedim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

Söz sırası şimdi sizin Sayın Emir.

Buyurun.

39.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, Halk TV'nin kapatılmasına ve Gazeteci Bahadır Özgür'e ilişkin açıklaması

MURAT EMİR (Ankara) - Halk TV'nin kapatılması, ülkeyi sindirmek, susturmak, göremez, duyamaz hâle getirmek olduğu gibi, aynı zamanda, mevcut yasalara da aykırıdır. Bir kişinin şirketleri olabilir, şirketleriyle ilgili kimi iddialar olabilir veya o iddialar yargılama konusu yapılabilir ama oradan bir kanalı kapatacak, TMSF'ye devredecek yani o kanalı yok edecek yani o kanalı izleyen milyonların haber alma hakkını çiğneyecek bir yasa yoktur. Böyle bir uygulamanın yapılabilmesi için CMK'ye göre ancak ve ancak o kanalın suç işlemeye aracılık ettiğinin ispatlanması gerekir, oysa burada böyle bir iddia dahi yoktur. Dolayısıyla, tamamen hukuksuzdur, tamamen haksızdır ve iktidarın korkusundan kaynaklanmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MURAT EMİR (Ankara) - Toparlıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN - Tamamlayın efendim.

MURAT EMİR (Ankara) - Öylesine korkuyorlar ki fon rezaletinin üstüne giden gazetecileri susturuyorlar, cezaevine atıyorlar. Bakın, en son Bahadır Özgür'ü gözaltına aldılar. Bahadır Özgür'ün suçu ne? Fon rezaletini gündemde tutmak. Bahadır Özgür soruyor, biz de sorduk, cevap veremediniz.

Bir gün açıklıyorsunuz "141 kişiye tedbir koyduk." diyorsunuz, öbür gün 109 kişiye indiriyorsunuz ve bunun sehven yapıldığını söylüyorsunuz. Bu sehven yapılanlar kimler? Kimler kimleri koruyor, kimler kimlerin arkasında; bunu Bahadır Özgür sorduğu için gözaltına alıyorsunuz, biz de soruyoruz, cevap vermek zorundasınız, buradan böyle konuşup kaçmak yok, bu sorulara cevap vereceksiniz. Artık gazetecileri demir parmaklıklar arkasına atarak, evinde hapse atarak böyle bir fon rezaletini susturamazsınız. Halk TV'ye el koysanız da her yeri susturmaya çalışsanız da bu millet susmayacak. Cevap bekliyoruz, cevap vereceksiniz. (Yeni Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Çömez...

40.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, Gazeteci Bahadır Özgür'e, Halk TV'ye el konulmasına ve Merdan Yanardağ'ın duruşmasına ilişkin açıklaması

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Pek çok parti grubu bugün basın özgürlüğü, ifade özgürlüğü ve iktidarın medyaya dönük uyguladığı baskıyla alakalı olarak araştırma önergeleri verdi ve tabiatıyla reddettiniz -konuşulmasın, tartışılmasın, reddettiniz- aynen fon krizinde takındığınız tavır gibi. Tam da bu esnada Bahadır Özgür gözaltına alındı çünkü Bahadır Özgür fon krizinde en fazla araştırma yapan ve bunları kamuoyuyla paylaşan isimdi. Korkuyorsunuz, bu korkunç soygunun, bu korkunç vurgunun toplum tarafından bilinmesini ve duyulmasını istemiyorsunuz; Halk TV'ye el koymanızın da sebebi o.

Az önce Murat Bey ifade etti, iddia edilen suçlarla Halk TV'nin bir bağlantısı yok, var idiyse bile, var idiyse bile mevcut yasalara göre olması gereken şudur: Orayı TMSF'ye tayin edersiniz, TMSF'den birini atarsınız, sadece mali işlerini denetler, editöryal bağımsızlığına karışamaz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Bitireceğim efendim.

BAŞKAN - Tamamlayın efendim.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Tabiatıyla, yaptığınız son derece art niyetli ve sadece ekranların karartılması, medyanın ele geçirilmesi değil, milletin evindeki haber alma özgürlüğünün de gasbedilmesidir.

Şimdi, çok önemli bir şey paylaşacağım: Nasıl Halk TV'ye bu şekilde göz koyduysanız, el koyduysanız Tele1'e de aynısını yaptınız. Elimde Tele1'in Genel Müdürünün, Merdan Yanardağ'ın duruşma tutanağı var. Bakın, kendisi bir iddiayla içeriye alındı, kanalın kendisinin hakkında yapılan iddialarla hiçbir ilgisi yok; onu da bahane göstererek el koydunuz. Yaza girerken Merdan Yanardağ soruşturması yapılacaktı, daha doğrusu duruşması yapılacaktı. O duruşmayı yaparken -gösteriyorum bunu, kamuoyu da görsün- dediniz ki: "Araya giren adli tatil gözetilerek duruşmanın ertelenmesi..." Bu duruşma tutanağı, araya giren adli tatil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Bitireceğim Başkanım, bir cümle istirham ediyorum, bitiriyorum.

BAŞKAN - Buyurun.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Peki, adli tatil bitti, duruşmanın yapılması gerekmiyor mu? Evet, yapılması gerekiyor. Ne zamana ertelediler? 29 Eylül 2026'ya ertelediler. Şimdi, bu da 29 Eylül 2026 tarihli duruşma tutanağı. Yine ertelediler çünkü iddia edebilecek, kendilerini suçlayacak ellerinde bilgi ve belge yok. Peki, nasıl ertelediler biliyor musunuz Allah aşkına? Adalet kurumu bu kadar mı ayaklar altına alınır ya? Aynı ifade: "Araya giren adli tatil gözetilerek duruşmanın 23/12/2026'ya ertelenmesi..." Nerede kaldı adli tatil Allah aşkına? Adalet kurumunu ayaklar altına aldınız, adalet kurumunun üzerine karabasan gibi gölgenizi çökerttiniz ve insanları derdest etmek için, insanları cezaevinde tutmak için,

insanların haber alma özgürlüğünü engellemek için ve bu ülkede özgür medyayı gasbetmek için, el koymak için her türlü manipülasyonu ve operasyonu yapıyorsunuz. Hiç olmazsa adalet kurumunu, yargı mekanizmasını buna alet etmeyin.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Bitireceğim, bir cümle, uzatmayacağım, bir cümleyle bitireceğim, tamamlamayacağım bir cümlemi, tamamlamayacağım, istirham ediyorum.

BAŞKAN - Buyurun.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Sayın Adalet Bakanına açıkça çağrıda bulunuyorum: Merdan Yanardağ'ın duruşmasının ertelenme gerekçesi nasıl olur da bu şekilde kopyalayapıştır yapılır, yaz dönemindeki gerekçe bir daha buraya konulur, "Araya giren adli tatil gözetilerek..." Sayın Adalet Bakanı, biz adli tatilde miyiz Allah aşkına? Lütfen, bu konuya vaziyet edin ve artık yeter diyoruz.

Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Sayın Akbaşoğlu, buyurun.

41.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, Grup Başkan Vekillerinin yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Teşekkür ediyorum Değerli Başkanım.

Biraz evvel değerli milletvekilimiz grubumuz adına konuyla ilgili açıklamalarını sarahaten ortaya koymuştur. Bu konu bir hukuk meselesidir ve basın özgürlüğüne ilişkin değil, rüşvet, yolsuzluk ve burada maalesef ihaleye fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan mal varlığı değerlerini aklama gibi suçlara dönük bir operasyon yapılmıştır.

MURAT EMİR (Ankara) - Halk TV'yle ne alakası var bunun? Ne alakası var Halk TV'yle?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Bu konuda Cafer Mahiroğlu'nun kendisine ait bütün şirketlere de yasal olarak el konulmuştur.

MURAT EMİR (Ankara) - Yasal değil işte, yasal değil.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - TMSF de burayı bir idareciye teslim etmiştir. Orada çalışan yaklaşık 190 çalışanın hakkına halel gelmeksizin bu konuda bu süreç selamatle...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Bitireceğim.

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Bu süreç yargısal süreç olarak herkesin gözü önünde, kamuoyunun gözü önünde savunma, iddia ve yargılama, bilirkişi raporları, MASAK raporları, ilgili deliller ve dosya münderecatı çerçevesinde neticelendirilecektir. Bu hususu da biraz evvel değerli milletvekilimiz net bir şekilde ortaya koymuştur. Araştırma önergelerinin reddi bu konunun önemini ortadan kaldırmıyor. Efendim, zaten konu yargıya intikal ettiği için bu konuda araştırma önergesinin gereği olmadığı kanaatiyle biz de ona "hayır" dedik. Bu münasebetle düşüncemizi ifade etmiş olduk.

Teşekkür ediyorum.

MURAT EMİR (Ankara) - Sayın Başkan, çok kısa bir söz alabilir miyim? Çok önemli bir konu.

BAŞKAN - Bir dakikalardan birkaç milletvekili arkadaşıma söz vereceğim.

MURAT EMİR (Ankara) - Ben kısa bir konuşayım da Başkanım yerimden.

BAŞKAN - Hemen bir cümleyle açıklayın.

Buyurun.

42.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MURAT EMİR (Ankara) - Sayın Akbaşoğlu "Selametle bu sorun çözüldü." diyor ama bu sorunu sizin çözme yönteminiz ülkeye kâbus gibi çöküyor çünkü ülkenin en çok izlenen haber kanalını susturmuş oluyorsunuz. Bir defa, orada çalışanların hakları tamamen gasbedilecek çünkü Tele1 örneği var, Flash TV örneği var, daha önceki örnekler var. Kayyum atıyorsunuz, kanalın içinden geçeceksiniz, kanalı çalışamaz hâle getireceksiniz, çalışanları kapının önüne koyacaksınız ve ondan sonra da kanalın kalan mallarını da bir yandaşa peşkeş çekeceksiniz ama bu millet, bu yaptığınızı unutmayacak.

Son söz, Sayın Akbaşoğlu: Halk TV'nin bu iddiaların hiçbiriyle ilgisi yok, iddiası dahi yok. Bütün bu iddialar Halk TV'ye çökmek için hazırlanmış altlıklardır, bunu siz de çok iyi biliyorsunuz.

BAŞKAN - Çok teşekkür ederim.

SERKAN SARI (Balıkesir) - Sayın Başkanım...

BAŞKAN - Sayın Sarı, buyurun.

43.- Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı'nın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

SERKAN SARI (Balıkesir) - Evet, teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Akbaşoğlu diyor ki: "İşte bir iş adamının şirketlerine el konuldu. Bu sebeple de Halk TV'ye kapama kararı, daha doğrusu kayyum atandı."

Peki, soruyorum: Türkiye Büyük Millet Meclisinde milletvekili temsiliyeti olan Türkiye İşçi Partisinin 582 bin takipçili sosyal medya hesaplarına erişim engeli konulması sebebi neydi? Hangi ticari faaliyetle ilgili bu kararı alındı? Burada milleti temsil eden ve milletvekili temsiliyeti olan bir partinin, Mecliste temsiliyeti olan bir partinin sosyal medya hesaplarına engel kararı çıkartıyorsunuz. Bunun açıklaması hangi ticari gerekçeyle ya da sadece eylül ayında 1.270 tane sosyal medya hesabına engel konuldu; bu hangi ticari faaliyetler sebebiyleydi? Ben size söyleyeyim hangi ticari faaliyetler olduğunu: Sizin bu fon vurgununda yaratmış olduğunuz o ticari faaliyetler, yandaşlarınızı zenginleştirmek için yapmış olduğunuz haberlerin duyulmaması için almış olduğumuz kararlardır bu. Burada ticari tek faaliyet var; sizin bakanlarınızın, eski bakanlarınızın ticari faaliyetleridir. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum.

Adalet Kaya... Yok.

Perihan Koca... Yok.

Bilal Bilici... Yok.

Mahmut Dindar...

44.- Van Milletvekili Mahmut Dindar'ın, Bahçesaray yolunda yapılması gereken kar tünellerine ilişkin açıklaması

MAHMUT DİNDAR (Van) - Teşekkürler Sayın Başkan.

İktidar maalesef Bahçesaray halkımızın temel seyahat özgürlüğünü yok sayıyor, onlara yurttaş gibi davranmıyor. 2026 yılında Bahçesaray yolu, 5 Haziran tarihinde maalesef vefat eden bir gencin cenazesinin nakli yapılamayınca protestolarla açılabildi. Haziran geçti, bir yaz daha geçti ve yıllar geçiyor, Bahçesaray yolunda yapılması gereken kar tünelleri bir türlü yapılmıyor. 4-5 Şubat 2020'de bu yolda yaşanan çığ felaketinde 42 yurttaş yaşamını yitirince artık ders alınır, insafa gelinir dedik ama nerede. Şimdi Van'da yeni kar yağışı gerçekleşti. Ekim ayındayız, yol kapanacak, tünel yapım işi

başka bir bahara kaldı. Ülkenin bazı bölgelerine gidiyoruz, aynı ilde 50 tünel olan yerler var. Buradan soruyoruz: Müküs bu ülkenin toprağı, Bahçesaraylılar bu ülkenin vatandaşı değil mi?

BAŞKAN - Adalet Kaya...

Değerli arkadaşlar, hem söz istiyorsunuz hem sisteme girmiyorsunuz.

Birleşime yarım saat ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.14

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 19.46

BAŞKAN: Başkan Vekili Yusuf BEYAZIT

KÂTİP ÜYELER: Müzeyyen ŞEVKİN (Adana), Havva Sibel SÖYLEMEZ (Mersin)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 7'nci Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

Alınan karar gereğince denetim konularını görüşmüyor ve gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmına geçiyoruz.

1'inci sırada yer alan, Sivas Milletvekili Hakan Aksu ve Gümüşhane Milletvekili Celalettin Köse ile 83 Milletvekilinin Türk Kızılay Kanunu Teklifi ile İçişleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) KANUN TEKLİFLERİ

1.- Sivas Milletvekili Hakan Aksu ve Gümüşhane Milletvekili Celalettin Köse ile 83 Milletvekilinin Türk Kızılay Kanunu Teklifi (2/3690) ile İçişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 279)[2]

BAŞKAN - Komisyon? Yerinde.

Dünkü birleşimde İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülen 279 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin maddelerine geçilmesi kabul edilmişti.

Şimdi birinci bölümün görüşmelerine başlıyoruz.

Birinci bölüm 1 ila 5'inci maddeleri kapsamaktadır.

Birinci bölüm üzerinde söz isteyen, YENİ YOL Partisi Grubundan Samsun Milletvekili Sayın Mehmet Karaman.

Buyurun Sayın Karaman.

YENİ YOL GRUBU ADINA MEHMET KARAMAN (Samsun) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün, Genel Kurulumuzda, ülkemiz ve milletimiz açısından son derece önemli bir kurumu, Türk Kızılayı ilgilendiren kanun teklifini konuşuyoruz. Öncelikle şunu açıkça ifade etmek isterim ki Türk Kızılayın güçlü bir hukuki zemine kavuşmasını, afet ve acil durumlarında daha hızlı hareket edebilmesini, sahip olduğu insan kaynağını, lojistik imkânlarını ve kurumsal kapasitesini daha etkin kullanabilmesini hepimizin desteklemesi gerektiğine inanıyorum.

Kızılay; milletimizin zor günlerinde yanında görmek istediği, savaşta, afette, salgında, göçte ve insani krizlerde görev üstlenen köklü bir yardım kuruluşudur. Dolayısıyla, bugün burada yapacağımız değerlendirme yalnızca bir kanun maddesinin değerlendirilmesi değildir; aynı zamanda, Kızılayın gelecekte nasıl bir kurum olacağına, kamu otoriteleriyle nasıl ilişki kuracağına ve en önemlisi, milletimizin Kızılaya duyduğu güvenin nasıl korunacağına dair bir tercih yapıyoruz. Biz, bu nedenle, teklifin tümüyle karşısında duran bir yaklaşım yerine teklifin daha güçlü, daha şeffaf ve daha güvenilir hâle getirilmesini savunuyoruz.

[2] *279 S. Sayılı Basmayazı 14/10/2026 tarihli 6'ncı Birleşim Tutanağı'na eklidir.*

Değerli arkadaşlar, teklifin gerekçesinde Uluslararası Kızılhaç ve Kızılay hareketinin ortaya koyduğu uluslararası çerçeve önemli bir dayanak olarak gösterilmektedir. Burada özellikle IFRC ve ICRC tarafından hazırlanan model bizim için önemli bir ölçüt olabilir. Bu modelde ulusal cemiyetlerin hukuki statüsü kadar temel insani ilkeler, yardımcı rol ve bağımsızlık gibi konular da özellikle vurgulanmaktadır. Teklif, bu temel unsurların bazılarını açık ve yeterli biçimde düzenlememektedir. Özellikle temel ilkeler ve yardımcı rol konusunda daha açık hükümlere ihtiyaç olduğu görülmektedir.

Kızılayın kamu otoriteleriyle güçlü bir iş birliği içerisinde olması elbette gereklidir ancak Kızılayın insani yardım faaliyetlerinde bağımsız, tarafsız ve ihtiyaçlara göre hareket edebilmesi de aynı derecede önemlidir. Dolayısıyla, kamuyla iş birliği ve kurumsal bağımsızlık arasında bir denge kurmamız gerekir. Biz bunun Kızılayı zayıflatacağını değil; tam tersine, Kızılayı güçlendireceğini düşünüyoruz.

Değerli milletvekilleri, teklifte kamu alımları konusunda da önemli bir düzenleme bulunmaktadır. Afetlerde hızlı hareket etmemiz gerektiği konusunda hepimiz hemfikiriz. Deprem, sel, yangın veya başka bir büyük afet meydana geldiğinde günlerce ihale sürecinin tamamlanmasını bekleyemeyiz fakat mevcut mevzuatımızda da afet ve acil durumlarda hızlı tedariki sağlayan mekanizmalar bulunmaktadır. Örneğin, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamında pazarlık usulü ve doğrudan temin gibi araçlar bulunmaktadır. Ayrıca, afet dönemlerinde kamu kurumlarının hızlı hareket etmesini sağlayan başka özel mekanizmalar da vardır. Bu nedenle, Kızılay için getirilen istisnanın özellikle afetlere hazırlık dönemini de kapsaması üzerinde biraz daha düşünmemiz gerektiği kanaatindeyim çünkü afet hazırlığı yalnızca birkaç gün veya birkaç haftalık bir dönem değildir, teknik olarak hazırlık sürekli devam eden bir süreçtir. Dolayısıyla "afetlere hazırlık" ifadesi sınırlandırılmadığı takdirde istisnanın zaman içerisinde sürekli bir uygulamaya dönüşme ihtimali de bulunmaktadır. Buradaki önerimiz Kızılayın önünü kesmek değildir; tam tersine, Kızılayın ihtiyaç duyduğu hızın sağlanmasını ancak bunun yanında kamu kaynaklarının da korunmasını istiyoruz. Eğer bu muafiyet korunacaksa alımların kayıt altına alınması, fiyatların piyasa koşullarıyla karşılaştırılması, ilgili protokollerin kamuoyuyla paylaşılması ve kamu kaynağı kullanılan işlemlerin denetime açık olması gibi güvenceler getirebiliriz. Böylece hem Kızılay hızlı hareket edecek hem de kimsenin "Bu alım neden böyle yapıldı?" diye sormasına gerek kalmayacaktır. Şeffaf bir sistemi bu şekilde oluşturmuş oluruz.

Bir diğer önemli konu, Sosyal Güvenlik üzerinden yapılması öngörülen mahsup mekanizmasıdır. Burada da Kızılayın alacağının güvence altına alınması anlaşılabilir bir amaçtır ancak kamu hastanelerinin ekonomik durumunu ve diğer tedarikçilerine karşı yükümlülüklerini de göz önünde bulundurmamız gerekir çünkü hastanelerin ilaç, tıbbi sarf malzemesi, tıbbi cihaz ve diğer hizmet sağlayıcılarına karşı borçları bulunmaktadır. Kızılayın alacağının doğrudan Sosyal Güvenlik tarafından hastanenin alacağından mahsup edilmesi Kızılay açısından bir ödeme güvencesi oluştururken diğer alacaklıların ödeme sırasını etkileyebilecektir.

Değerli arkadaşlar, bir başka hassas konu da kişisel verilerdir. Kızılayın insani amaçlarla kamu kurumlarından veri alması önemlidir ama bu veriler hangi amaçla kullanılacak, ne kadar süre saklanacak, kimler erişebilecek ve nasıl denetlenecektir? Kızılayın elindeki vatandaş bilgilerinin insani yardım amacı dışında kullanılmayacağına ilişkin açık bir güvence, aslında yalnızca vatandaşlarımızı değil Kızılayın kendisini de koruyacaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu kanun teklifinin en önemli başlıklarından biri denetim meselesidir. Kızılayın bağımsızlığı ile kamu kaynağının denetimi birbirine zıt kavramlar değildir. Özellikle bu kanun kapsamında, kullanılan kamu kaynaklarının Sayıştay denetimine açık olması, Kızılayın TBMM'ye yıllık rapor sunması ve bağımsız denetim raporlarının kamuoyuyla paylaşılması önemli bir güvence olacaktır.

Burada, özellikle 6 Şubat depremlerinin bize bıraktığı tecrübeyi de hatırlamamız gerekiyor. O büyük felakette milletimizin ne kadar büyük bir dayanışma gösterdiğini hepimiz gördük. Aynı zamanda, Kızılayın bir iştirakinin depremzedelerin barınma ihtiyacının çok yüksek olduğu bir dönemde çadır satışı gerçekleştirmesi kamuoyunda büyük bir tartışmaya neden olmuştu. Bugün burada, geçmişte kimin ne kadar sorumlu olduğunu tartışmak yerine bundan sonra benzer bir durumun yaşanmaması için gerekli hukuki güvenceyi oluşturmayı konuşmamız daha doğru olacaktır. Kızılayın ve iştiraklerinin elinde bulunan çadır, konteyner, gıda, su, lojistik ve diğer kritik kapasitenin afet anında öncelikle afetzedelerin hizmetine sunulmasını kanunla açık güvence altına alabiliriz. Bu, Kızılayı ticari faaliyetlerden vazgeçirmek anlamına gelmez; sadece, olağanüstü zamanlarda insani önceliği hukuken garanti altına almak anlamına gelir çünkü afet zamanı normal zaman değildir; o anda mesele, sadece ticari bir satış değil insan hayatıdır, barınmadır, gıdadır, sudur ve milletimizin en zor anında yanında olmaktır.

Son olarak şunları da ifade etmek istiyorum: Kızılayın güçlü olmasını istiyoruz, Kızılayın hızlı olmasını istiyoruz, Kızılayın afetlere daha hazırlıklı olmasını istiyoruz, Kızılayın kamu kurumlarıyla daha etkin iş birliği yapmasını istiyoruz ama bütün bunların yanında Kızılayın şeffaf, bağımsız, hesap verebilir ve milletimizin güvenine layık bir kurum olmasını da istiyoruz. Bu nedenle, teklifin bazı maddelerinin yeniden değerlendirilmesini bir engelleme olarak değil kanunun daha sağlam temellere oturtulması için bir katkı olarak görmek gerekir.

Gelin, Kızılayımıza yetki verirken denetimi de verelim, imkân verirken şeffaflığı da verelim, hız verirken hesap verebilirliği de sağlayalım, kamu desteği verirken bağımsızlığını da güvence altına alalım çünkü bizim amacımız Kızılayı zayıflatmak değil; tam tersine, milletimizin Kızılayına olan güvenini daha da güçlendirmek olmalıdır. Kızılayın güçlü olması milletimizin gücüdür, Kızılayın itibarı milletimizin itibarıdır ve Kızılayın en zor günlerde hiçbir vatandaşımızın aklında soru işareti bırakmadan bütün kapasitesiyle afetzedelerin yanında olması hepimizin ortak sorumluluğudur.

Bu anlayışla, teklifin Genel Kurul görüşmeleri sırasında gerekli iyileştirmelerin yapılmasını ve Kızılayımızın daha güçlü, daha bağımsız, daha şeffaf ve daha güvenilir bir hukuki zemine kavuşmasını temenni ediyor, Genel Kurulumuzu bu hassasiyetle değerlendirme yapmaya davet ediyor, hepinize şükranlarımı arz ediyorum.

Teşekkür ederim. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

İYİ Parti Grubu adına Kocaeli Milletvekili Sayın Lütfü Türkkan.

Buyurun Sayın Türkkan. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türk Kızılay Kanunu Teklifi üzerinde İYİ Parti Grubumuzun görüşlerini ifade etmek üzere söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Kızılay; milletimizin zor günlerde birbirine uzattığı yardım eli; kan bağışlayan vatandaşlarımızın, harçlığını bağışlayan çocuğumuzun, bir ailenin sofrasından ayırdığı lokmayı emanet ettiği kurumdur. Bunu özellikle vurgulamak istiyorum: Ben hatırlıyorum, ilkokul 2'nci sınıfa giderken günlük 25 kuruş harçlık alıyordum. Hekimoğlu Alipaşa İlkokulunun kapısının önünde lahmacuncu vardı, yarım lahmacun 25 kuruştu ama o gün Kızılayın sarı zarfı geldiğinde o yarım lahmacunu yemeden 25 kuruşu o sarı zarfın içine koyuyordum; o kadar mübarek bir paradır bu. İnşallah bunun ne kadar önemli olduğunu yönetenler de biliyordur. Dolayısıyla, burada konuştuğumuz mesele yalnızca bir kuruluşun görev ve yetkileri değil milletimizin dayanışmaya güveni nasıl koruyacağıyla ilgili.

Biz, İYİ Parti olarak Kızılayın güçlenmesini istiyoruz ancak güçlenmeyi sadece yeni yetkiler, ayrıcalıklar ve muafiyetler kazanmak üzere de görmüyoruz. Kurumun gerçek gücü; yardımın zamanında ulaşmasından, bağışın amacına uygun kullanılmasından ve yöneticilerin hesap verebilmesinden geçiyor. Bu teklifin başarısını da ancak bu ölçülere göre değerlendirebiliriz.

Düzenlemenin ayrı bir kanun olarak hazırlanmasını olumlu buluyoruz; torba kanundan içimiz çıktı, Meclisi torbaya çevirdiniz, çorbaya da çevirdiniz. Afetlerde, savaş ve çatışma bölgelerinde görev yapan personelin tazminat ve aylık haklarının güvenceye alınmasını tabii ki destekliyoruz. Komisyonda kişisel verilere erişimin sınırlandırılması yönünde yapılan değişikliği de çok değerli buluyoruz ancak bu olumlu hükümler giderilmesi gereken eksiklikleri ortadan kaldırmıyor.

Öncelikle yasama sürecini daha katılımcı hâle getirmek zorundayız. Teklifin sadece İçişleri Komisyonunda değil Plan ve Bütçe Komisyonu, Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonlarında da görüşülmemesi çok önemli bir eksiklik. Kamu kaynaklarını ve kan hizmetlerini ilgilendiren hükümler bu komisyonların uzmanlarıyla beraber değerlendirilmeliydi; yardım kuruluşları, meslek örgütleri ve gönüllülerin görüşleri de burada mutlaka alınmalıydı. Önerimiz, mali etkilerin ve uygulama ihtiyaçlarının açıkça ortaya konulmasıyla kesimlerin katkılarının düzenlemeye yansıtılmasıdır; bunu öneriyoruz sizlere.

Değerli milletvekilleri, bu teklifin 4'üncü maddesinde belirli ürün ve hizmetlerin Kızılaydan veya -bakın, bu çok önemli- sermayesinin yarısından fazlasına sahip olduğu şirketlerden Kamu İhale Kanunu'na tabi olmadan temin edilmesine imkân sağlıyor. Afet anında hız tabii ki çok önemli, onu hepimiz biliyoruz ancak "afetlere hazırlık" ifadesi sınırları yeterince belirlenmediği zaman sürekli kullanılabilecek geniş bir istisnaya da çevrilebiliyor; bunun örneklerini çok gördük. Bizim önerimiz açık: Planlanabilir hazırlık alımlarında rekabet ve açıklık esas olsun, acil durumlarda kullanılacak istisnalarsa ihtiyaç, süre ve tutar bakımından da sınırlandırılsın. Alımın gerekçesi, miktarı, birim fiyatı, tedarikçisi güvenliği ilgilendiren zorunlu istisnalar dışında kamuoyuyla mutlaka paylaşılsın.

Kızılayın çoğunluk payına sahip olması, o özel ortakların bulunduğu şirketlerde her işlemin kendiliğinden kamu yararına uygun olacağını göstermez. İlişkili taraf işlemleri ayrıca denetlenebilir olmalı yani Kızılay buraya ortak diye o özel şirketten gidip Kamu İhale Kanunu'na tabi olmadan herhangi bir alım yapılmamalı. Buradaki suistimaller çoğu zaman burada değerlendirildi, bu kürsüde de değerlendirildi; hatta 72 bin kurban parası toplanıp da 53 bin kurban kesildiği de bizim tarafımızdan değil, bizzat Kızılayın yöneticisi tarafından mahkemeye müracaat edilerek tescil edildi. Bunları yaşamış bir Kızılayla ilgili bir kanunu konuşuyoruz şimdi.

Denetim konusunda açık hükümler getirilmeli. Kızılayın bağışları, öyle kamu tarafından sağlanan imkânları ve şirketleriyle mali ilişkileri izlemekten kaçınılmamalı, mutlaka izlenmeli. Kamu kaynaklarının ve kamuya tanınan ayrıcalıkların kullanımı için Sayıştay denetimi kapsamını kanunda açıkça belirtmek lazım. Diğer mali işlemler için de bağımsız dış denetim mutlaka zorunlu tutulmalı. Bu, orayı yönetenler için de bir vebal almamak açısından çok önemli. Denetim sonuçları ve düzeltici işlemler her yıl kamuoyuyla ve Meclisle de paylaşılsın. Bağışçı da yaptığı yardımın hangi amaçla kullanıldığını kolayca öğrensin. Genel toplamlarla yetinmeyelim yani afetlere, yardım programlarına ve idari giderlere ayrılan tutarlar anlaşılır biçimde kamuoyuyla paylaşılsın. Ticari faaliyetlerden elde edilen gelirlerin insani yardımlara ne ölçüde yansıtıldığı da bilinmeli, gösterilmeli. Bağışçının belirlediği kullanım amacı korunarak yardım kaynakları ile şirketin ticari riskleri arasında açık sınırlar oluşturulmak zorunda.

Afet yönetiminde temel önceliğimiz yardıma ihtiyaç duyan insandır, en temel öncelik bu. Deprem sonrasında yaşanan o çadır satışı tartışmasının tekrarını önlemek için insani yardım stokları ile

ticari üretim stoklarını ayrımı açıkça belirtilmeli. Burada günah da almış olabiliriz yani Kızılayın o çadırlarının bir kısmı belki yardım faslında değil ticari faslında görülüyor ama bunu bilen var mı? Yok. Kim biliyor? Bir tek Kerem Kınık. O yüzden de bu tartışmaların kurbanı olarak gitti; hâlâ "Kerem Kınık" deyince hepimiz "satılık çadır" diyoruz. Belki de günahı aldık ama burada bu ayrımı yapmamak yine de onun kabahati. Bir katakulli yaptıysa haram zıkkım olsun! Buradan da söylüyorum.

Deprem sonrasında o çadır işi inşallah bir daha yaşanmaz. Acil barınma ve beslenme için ayrılmış stokların afetzedelere ücretsiz ulaştırılması mutlaka güvenceye alınmalı.

AFAD ile Kızılay arasında stok bilgisi, sevk sorumluluğu ve müdahale süreleri önceden belirlenmiş olsun çünkü iki tane kurum var: AFAD ve Kızılay; ikisi de görünürde aynı maksada matuf hizmet ediyorlar. Oradaki sınır belli edilmediği zaman birbiriyle çelişkili eylemler görüyoruz sahada, bunu depremde de gördük; her kurum kendisini öne çıkaracak bazı şeylerde bulunuyor. Bu sınır iyice belirlenmeli, öncelik önceden belirlenmeli.

Kamu kurumlarından bedelsiz devredilecek mallar konusunda da güvenceye ihtiyaç var. Öncelikle kullanım amacına bağlı tahsis tercih edilsin burada. Devir gerekiyorsa mallar kayıt altına alınsın, amacı dışında kullanım ve satış şartları açıkça belirlensin, kullanılmayan malların ilgili kamu kurumuna iadesi de öngörülsün. Kamu malının toplum yararına hizmet ettiğini biz takip edebilelim buradan.

Sosyal yardım verilerinin paylaşılmasında da ihtiyaç sahibinin mahremiyetini korumak lazım yani "Biz şuna yardım ettik, buna yardım ettik." gibi ismi, soyadı, ana adı, baba adı falan geçince insanların hem onuruyla oynuyorsunuz hem de kişisel verilerini paylaşıyorsunuz. O yüzden, Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'na atıf yapılması olumlu olmakla birlikte, hangi veriye hangi görev için ne kadar süreyle eriştirileceği mutlaka belirlenmeli; erişimler de kayıt altına alınmalı, yetkisiz kullanma denetlenmeli. Veriler ticari faaliyetlere ve sizin seçim zamanınızda siyasi maksatla kullanılmamalı. "Bunlar çok fakir, yardım alıyorlar; dur, oraya gidelim." gibi bazı şeyleri, neler yaşandığını her seçimde gördük biz. Mümkün olan işlemlerde bütün kişisel bilgileri aktarmak yerine sadece yardımın mükerrer olup olmadığına bakmak burada yeterli.

Kan hizmetlerinde ise vatandaşın tereddütlerini giderecek açıklık sağlanmalı. Bağışlanan kan, test, işleme, saklama ve taşıma hizmetlerinin maliyeti birbirinden ayrılarak anlatılmalı. Bir bütünlük içinde anlatılmaya kalkıldığında veya belirtildiğinde buradaki suistimalleri geçmişteki Kızılay yöneticileri vardır burada, bilir, ben de şahidim; bunlar mutlaka ayrılmalı. Bu maliyetlerin hesabı yayınlanmalı ki bağımsız denetlenmeli ve hastadan ek bedel alınmaması da güvenceye bağlanmalı. SGK üzerinden yapılacak mahsupların kamu hastanelerinin hizmet kapasitesine etkisi de değerlendirilmelidir.

3'üncü maddede uluslararası yardımlarda kullanılan "tek yetkili kuruluş" ifadesi Kızılayın uluslararası hareket içindeki konumunu koruyacak şekilde sınırlandırılmalıdır mutlaka. AFAD'ın ve diğer yetkili kuruluşların yardım kanallarını aksatmayacak -biraz evvel bahsettiğim gibi- bir koordinasyon düzeni mutlaka kurulmalı yoksa sahada birtakım sıkıntılar oluyor.

Esir değişimi ve aile birleşimi gibi hassas görevlerde de insani aracılığın kapsamı ve ilgili kurumların sorumlulukları çok açık bir şekilde gösterilmek zorunda.

Son olarak, Kızılayın bağımsızlığını ve tarafsızlığını güçlendirelim, bunu tavsiye ediyorum Sayın Kızılay yöneticilerine ve Sayın Komisyona.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Devamla) - Tüzüğü yürütmenin onayına bağlamak yerine Genel Kurul idaresini, Kızılayın Genel Kurul idaresini ve hukuka uygunluk denetimini esas alan bir yapı oluşturmak zorundayız.

En önemli şeyden bahsedeceğim: Yönetim seçiminde siyaset, liyakat, çıkar çatışmalarında açıklık ve personel uygulamalarında da eşitlik güvenceye alınmalı.

Bu fasılda da geçmişte Kızılaya hizmetleri bulunan, benim de yüksek istişare kurulu üyesi olarak görev yaptığım geçmiş Başkanlarım Sayın Talat Yılmaz'ı, Sayın Tekin Küçükali'yi ve Sayın Ahmet Akar'ı da burada saygı ve hürmetle anıyorum.

Sayın milletvekilleri, iktidarın sorumluluğu Kızılaya tanıdığı yetkilerin karşılığında güçlü hesap verme yükümlülüklerini yerine getirmektir. Geliniz, bu teklifi milletin bağışını koruyan, afetzedeye yardımı hızlandıran ve güveni yeniden güçlendiren bir kanuna dönüştürelim; bu, bizim elimizde.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum.

Şimdi, 3 kişiye birer dakika söz vereceğim.

Sayın Hüseyin Olan...

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

45.- Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan'ın, Tatvan Devlet Hastanesi Hekimi Hasan Obut'a ilişkin açıklaması

HÜSEYİN OLAN (Bitlis) - Teşekkürler Başkan.

Bitlis Devlet Hastanesi yolsuzluk skandalları iddialarıyla çalkalanırken şimdi de belinde çıplak silahla hastane içinde dolaşan ve kendisine "Doktorum." diyen bir magandayla karşı karşıya. Bu fotoğrafta, belinde silahla hastane koridorunda gezen kişi bir çetenin fedaisi değil maalesef, Tatvan Devlet Hastanesi hekimi Genel Cerrah Hasan Obut'tur. Oysa, hastane yönetmeliği "Hastane içinde doktor bile olsa belinde çıplak silahla dolaşamaz." demektedir. Sözde doktor Hasan Obut bu cesareti nereden alıyor; Başhekimden mi, İl Sağlık Müdüründen mi, yoksa Bitlis Valisinden mi? Aynı zatın muayene kapısında "Hâkim, savcı, komutan ve Emniyet mensupları önceliklidir." yazısı mevcuttur. Bu zat hastaları gruplandırarak meslek suçu işlemektedir. Buradan Sağlık Bakanlığına, cumhuriyet savcılarına ve Tabipler Birliğine çağrımdır: Bu magandayla ilgili derhâl yasal işlem başlatılmalıdır.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Yontar...

46.- Tekirdağ Milletvekili Nurten Yontar'ın, atama bekleyen radyoterapi teknikerlerine ilişkin açıklaması

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) - Sayın Başkan, radyoterapi teknikerliği mezunları ciddi bir istihdam sorunuyla karşı karşıyadır. Her yıl yüzlerce genç bu bölümlerden mezun olurken Sağlık Bakanlığının açtığı kadrolar ihtiyacı karşılamaktan uzaktır. Sağlık Bakanlığına soruyoruz: Hastanelerde personel ihtiyacı ortadayken radyoterapi teknikeri kadroları neden yetersiz? Bu gençlerin aldığı eğitim ve kazandığı yetkinlikler neden yok sayılıyor, çalışma alanlarının genişletilmesi için neden adım atılmıyor? Yıllarca okuyup mesleğini yapamayan gençler kadro bekliyor. Bu gençlerin emeğini, eğitimini ve geleceğini görmezden gelmeyin, atama bekleyen radyoterapi teknikerlerinin sesini duyun. Sağlık Bakanlığı bu sese kulak vermeli, ihtiyaca uygun kadroları açmalı ve atama bekleyen radyoterapi teknikerlerinin mağduriyetlerine son vermelidir.

BAŞKAN - Sayın Kaya...

47.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, AJetin Gazipaşa-Ankara hattındaki uçuşlarıyla ilgili kararına ilişkin açıklaması

AYKUT KAYA (Antalya) - Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

AJet Gazipaşa-Ankara hattındaki kasım ve nisan ayları arasındaki uçuşlarını iptal etmiş durumda. Gazipaşa'dan Alanya'ya, Anamur'dan Bozyazı'ya, Sarıveliler'den Ermenek'e kadar yaklaşık 600 bin insanımız bu karardan olumsuz etkilenecek. Yeterli yolcu doluluğuna sahip bu hattın neden iptal edildiğini de anlamıyoruz. Siz bu bölgenin Ankara'ya en kısa ulaşım imkânını ortadan kaldırıyorsunuz. Bugün bir hemşehrimiz Gazipaşa'dan, Alanya'dan Ankara'ya gitmek istese en az beş buçuk, altı saatlik bir yolculuk yapmak zorunda. Buradan AJet yetkililerine sesleniyorum: Haftada 5 uçuş yapamıyorsanız 2 uçuş yapın ama bu hattı tamamen kapatmayın. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığımızdan da AJet yetkilileriyle acilen görüşerek Gazipaşa-Ankara hattının kış boyunca açık kalmasını hemşehrilerim adına talep ediyorum.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Sivas Milletvekili Hakan Aksu ve Gümüşhane Milletvekili Celalettin Köse ile 83 Milletvekilinin Türk Kızılay Kanunu Teklifi (2/3690) ile İçişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 279) (Devam)

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Kahramanmaraş Milletvekilimiz Sayın Ali Öztunç.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Hayırlı uğurlu olsun, size yeni görevinizde başarılar diliyorum.

İstanbul'da iki gündür aşırı yağış nedeniyle yaşanan sel felaketinde yaşamını yitiren yurttaşlarımıza Allah'tan rahmet diliyorum. Doğa, işte böyle, doğa intikamını alıyor. "Men dakka dukka." Doğanın kapısı çalındı, doğa da kapıyı çalıyor. Hâlâ Kanal İstanbul ısrarında devam edenler şu iki gündür İstanbul'da yaşananlara iyi bir baksınlar.

Kızılay Kanunu... Yanlış bilmiyorsam Kızılay 1868 yılında kurulmuş. 1868'den bugüne kadar Kızılaya ilişkin bir kanun gelmemiş. Niye gelmemiş, neden böyle bir eksiklik var bilemiyorum tabii ama uzun yıllardır Hükûmet olan AK PARTİ dahi Kızılaya yönelik bir kanununu getirmemiş.

Komisyona kanun ilk geldiğinde üzerinde ciddi çalışmalar yaptık, bir miktar önerilerimiz dikkate alındı ve değişiklikler yapıldı. Bu bizi mutlu etti. Ben huzurunuzda, Komisyon boyunca çok şeffaf bir şekilde Komisyonu aydınlatan Kızılay Başkanına, arkadaşlarına, Hukuk Başmüşavirine teşekkür ediyorum. Şeffaf bir şekilde geçmişe ilişkin de birtakım ayrıntılar, bilgiler tarafımıza verildi.

Değerli arkadaşlar, Kızılay hepimizin. Allah göstermesin, birinin başına bir iş geldiği zaman, kan ihtiyacı olduğu zaman aklımıza Kızılay geliyor. Kızılayı çocukluğumuzda da -az önce bahsedildi- okulda, ilkokulda Kızılay Haftası'yla hatırlarız. Kızılay ne kadar başarılı olursa bu bizim için güzeldir; ne kadar iyi olursa bu bizim için iyidir, güzeldir ama Kızılay son yıllarda sınıfta kaldı, Kahramanmaraş Milletvekili olarak söylüyorum, sınıfta kaldı. Kahramanmaraş'ta 6 Şubat depremlerinden sonra Kızılay beceriksizliğin zirvesine çıktı arkadaşlar. Çadır satan bir Kızılay vardı, bir Kızılay Başkanı vardı. "Kızılay" dersem belki tüm derneği kapsamış olurum, haksızlık yapmış olurum ama öyle bir başkanı vardı, çadır satmıştı adam, çok açık bir şekilde de söylemişti; başka marifetleri de daha sonraki süreçte zaten ortaya çıktı. Kızılay öyle olduğu için, o başarısızlığı orada yaşattığı için birtakım dolandırıcılara da fırsat doğdu. Hatırlayın, işte, o dönem kurulan bir iki dernek ya da bir dernek... Haluk Levent

meselesi, Ahbap; sonra ne oldu? Gördük işte hep beraber. Orada Kızılaydan kaynaklanan boşluktan dolayı o Ahbap oluştu, Kızılaydan kaynaklanan boşluktan dolayı vatandaşın parası dolandırıldı.

Değerli arkadaşlar, kanunda -ben de Komisyonda ısrarcı oldum- "Sayıştay denetimi" dedik. Sonra hem Sayıştayla görüştük hem de Sayın Başkan açıklayıcı bilgileri verdi. Kızılayda kamu parası olmadığı için, kamu yardımı olmadığı için "Sayıştay denetimi olamaz." denildi, eyvallah, peki ama Devlet Denetleme Kurulunun mutlak ve mutlak surette denetimi şart olmalı ki var deniyor; iki yılda bir zannedersem Sayın Başkan, bunu yıllık, her yıl Kızılayın Devlet Denetleme Kurulu tarafından denetlenmesi olarak değiştirmemiz gerekiyor. Bu önemli değerli arkadaşlar.

Bir başka maddede, 3'üncü maddede değerli arkadaşlar, kişisel verilerle ilgili bir sıkıntı var. Komisyonda bunu tartıştık. Burada diyor ki: "Türk Kızılay bu görevini yerine getirebilmesi için gerçek kişilere ait gerekli olan verilere ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile yapacağı protokoller çerçevesinde Kişisel Verilerin Korunması Kanunu kapsamında erişebilir." Güzel. "Bu kapsamda yapılacak veri erişimleri, yalnızca görevin gerektirdiği ölçüde yetkilendirilen kişiler tarafından yapılır." Peki, yetkilendirilen kişiler kim? Daha önce FETÖ sızmış mıydı her yere? Sızmıştı. Bugün başka cemaatler, tarikatlar, terör örgütleri sızabilir mi? Sızabilir. Sonra çıkarsınız "Allah bizi affetsin." dersiniz ama yemez, olmaz. Kişisel verilerle ilgili çok ciddi problemdir; insanların tüm bilgileri birilerinin eline geçecek. Sayın Başkan belki kendisi "Ya, ben yapmam böyle bir şey." diyor. Sizden sonra gelecek olan yaparsa ne olacak Sayın Başkan ya da sizin alt kadronuzda görev yapanlar yaparsa ne olacak? Bunun mutlaka değiştirilmesi gerekiyor.

4'üncü maddede, değerli arkadaşlar, yurt dışına ilişkin fonlara ilişkin ciddi sıkıntı var. Yurt dışından gelen fonlar nerede, kime harcanıyor? Buna ilişkin de ciddi anlamda bir şeffaflık olması gerekiyor. Bu parayı kim harcıyor? Çok ciddi paralar geliyor yurt dışından özellikle ama bu paraların kim tarafından harcandığı da maalesef bilinmiyor.

Şimdi, Sayın Başkan, bu, pancar; Sayın Kemal Çelik Antalya Milletvekilidir, bilmeyebilir, gerçi Anadolu'da kaymakamlık yaptı, bilmesi lazım. Sayın Soylu Trabzon Milletvekilidir; bilmiyorum, bilmeyebilir, Trabzon'da yoktur ama İç Anadolu milletvekilleri, Latif ağabey bilir; bu, pancar. "Ne alakası var Kızılay Kanunu'yla?" diyeceksiniz arkadaşlar. Sayın Başkan, sizin geliriniz bu, bu. Vatandaş bu pancarı ekiyor, üretiyor bu pancarı, satıyor; çocuğunun düğününü yapıyor, kıyafetini alıyor, okula gönderiyor; para artarsa size hibe yapıyor, size bağış yapıyor. Siz de o bağışlarla zor durumdaki vatandaşa destek oluyorsunuz. Peki, vatandaş bu pancardan para kazanabiliyor mu artık? Kazanamıyor. 2025 yılında tonu 3.100 liraydı, bugün 3.720 lira, yüzde 20 artış var, tonu 3.720 lira. Peki, 2025'te mazot kaç paraydı Sayın Enginyurt? 55 liraydı. Bugün kaç? 98 lira, yüzde 100 artmış mazot, girdi yüzde 100 artmış ama pancar yüzde 20. E, vatandaş nasıl satacak? Bizim Elbistan'ın Izgın'ındaki, İğde'sindeki vatandaş pancarı satacak, harcayacak, kalanı Kızılaya verecekti. Şimdi nasıl yapacaksınız Sayın Başkan? Size bu bağış gelmeyecek. Yapmanız gereken tek bir şey var, bu sıralara diyeceksiniz ki: "Arkadaş, pancar üreticisini perişan etme, o kazansın, o bize yardım etsin, biz de vatandaşa hizmet edelim."

Göksun'da -meşhurdur elması, Türkiye'nin en meşhur, en lezzetli elması- elma dalda, dalda kaldı elma. 4 lira veriyorlar meyve suyu fabrikaları. Maliyet? 11-12 lira arkadaşlar. Şimdi, nasıl yapacak Sayın Başkan? Sayın Soylu, size soruyorum: Nasıl yapacak elma üreticisi Göksun'daki garibim? Elma dalda kaldı, para gitti, perişan oldu, getirip Kızılaya yardım yapamayacak. Hâlbuki Kızılayın bağış kaynağı burasıydı yani vatandaştı, çiftçi, üreticiydi. Siz eğer çiftçiyi ekonomik olarak büyütmezseniz, eğer değerli arkadaşlar işçiye istediği parayı veremezseniz, memura istediği parayı veremezseniz, asgari ücreti bu seviyede tutarsanız, vatandaşı fonuna kadar soyarsanız size nasıl gelecek bu para? (CHP sıralarından alkışlar)

Fon, malum... Şimdi fon meselesinde değerli arkadaşlar -Betül Sayan Kaya mıydı- Betül Hanım'ın söylendi ismi, bir kurban verildi, peki ötekiler ne olacak? Ben sizlerin içerisinde çok namuslu insanlar olduğunu biliyorum. Biliyorum, gerçekten var, milletvekillerinden, bu işten çok rahatsızsınız. "Nasıl olur?" diyorsunuz. Yıllarca devlet memurluğu yapmış milletvekilleri var. Selami Altınok var, aynı Komisyonda görev yapıyorum, yıllarca devlet memurluğu yapmış, karı-koca çalışıyor, bir daire almakta zorlanıyor ama birileri koyuyorlar parayı Tahtasız, koyuyor 200 bin lirayı Serkan Bey, 200 bin lirayı, alıyor 2 milyar, 20 milyar... Nasıl olacak bu iş?

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Allah affetsin!

ALİ ÖZTUNÇ (Devamla) - Malı hamuduyla götürmüşler. Vallahi sayın vekilim, gülüyorsun da milleti fonuna kadar cidden soymuşlar. Şimdi, buna ilişkin Sayın Akbaşoğlu, bir komisyon kurulsun, ne olacak, ne zararı var ki bir komisyon kurulmasının? Kuralım bir komisyon burada, kim hırsızlık yaptıysa... Size de leke bu, siz niye böyle bir lekeye giresiniz ya! Alnının akıyla tertemiz çalışmış insanlar, emek vermiş insanlar neden böyle bir lekeye bulaşsınlar ki? Kuralım bir komisyon, araştıralım, bakalım, kim yapmışsa Allah onun belasını versin diyelim. Bir de bu dünyada yargılayalım, sadece Allah'a havale etmeyelim, bu dünyada da yargılayalım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

ALİ ÖZTUNÇ (Devamla) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Fon meselesinde benim söyleyeceğim budur. Fon soygununu kesersek Kızılaya bağış çok gider. Sayın Başkanım, size de bir önerim var: Bu foncuların listesi varmış galiba, yayınlanıyor. Siz Kızılay Başkanı olarak bu foncuların listesini edinin. Tek tek bu fonculara çökün, bir miktar da siz alın, Kızılay alsın, bari vatandaşın işine yarasın. Zaten Hükûmetin alacağı yok, alma şansları yok. Belki Kızılay olarak siz giderseniz, hani vicdanlara hitap edersiniz, işte "Garibana, Afrika'daki garibe, Türkiye'deki garibana, fakire fukaraya yardım yapacağız." derseniz belki bir miktar vicdana gelirler. Zannetmiyorum gerçi çünkü vicdan dünyadaki en rahat yastıktır eğer bir insanda varsa.

Teşekkür ederim, saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Adana Milletvekilimiz Sayın Ayşe Sibel Ersoy. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA AYŞE SİBEL ERSOY (Adana) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan Türk Kızılay Kanunu Teklifi'nin birinci bölümü üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Kurumların gerçek kudreti olağan zamanlarda değil, düzenin sarsıldığı anlarda sınanır. Afet, savaş ve insani krizler karşısında belirleyici olan ise yalnızca mevzuat değil devlet aklı, kurumsal hafıza ve hazırlık kapasitesidir. 279 sıra sayılı Türk Kızılay Kanunu Teklifi'ni bu anlayış içerisinde değerlendirmek önemlidir. Görüşmekte olduğumuz teklif, 1868 yılından bu yana milletimizin dayanışma iradesini kurumsal bir kimliğe dönüştüren Türk Kızılayın görev ve yetkilerini daha açık bir hukuki düzene kavuşturmayı, uluslararası statüsünü belirginleştirmeyi ve afetlerden savaşlara, kan hizmetlerinden insani krizlere uzanan sorumluluk alanındaki kapasitesini güçlendirmeyi amaçlamaktadır. Türk Kızılay 1949 tarihli Cenevre Sözleşmeleri ve Uluslararası Kızılhaç ve Kızılay Hareketi Tüzüğü çerçevesinde faaliyet gösteren uluslararası bir insani yardım kuruluşudur.

Değerli milletvekilleri, Kızılay, Osmanlı'dan cumhuriyete intikal eden yüz elli sekiz yıllık bir kurumsal hafızadır. Hilal-i Ahmer adıyla milletimizin hafızasında müstesna bir yer edinen bu teşkilat, savaşlarda, göçlerde, salgınlarda, afetlerde ve milletimizin en ağır imtihanlarında varlık göstermiştir. Dolayısıyla Kızılayın tarihi yalnızca bir kurumun kronolojisi değil, Türk milletinin teşkilatlanmış dayanışmasının tarihidir.

Milliyetçi Hareket Partisinin millet ve devlet anlayışında sosyal dayanışma temel bir meseledir. 6 Şubat 2023 tarihinde 11 ilimizi derinden etkileyen depremler bize bu kurumun taşıdığı büyük önemi göstermiştir. Bu büyük felaket lojistikten haberleşmeye, barınmadan sağlık hizmetlerine kadar modern afet yönetiminin ne derece büyük ve önceden hazırlanmış bir organizasyon gerektirdiğini de ortaya koymuştur. Komisyon görüşmelerinde verilen bilgiye göre, 6 Şubat felaketinin ardından 120 ülkeden birçok alanda yardım gelmiştir. Bu tecrübe, büyük ölçekli afetlerde uluslararası yardım kapasitesini harekete geçirebilecek, hukuki statüsü açık ve kurumsal kabiliyeti güçlü yapılara duyulan ihtiyacı göstermektedir. Buradan çıkaracağımız ders açıktır: Afet kapasitesi afet günü kurulmaz; lojistik önceden kurulur, insan kaynağı önceden yetiştirilir, yetki ve sorumluluk önceden belirlenir. Çünkü kriz anında kaybedilen zamanın bedeli insan kaybıdır. Milliyetçi Hareket Partisi olarak güçlü devlet anlayışımızın özü de budur; hadise meydana geldikten sonra tedbir arayan değil, ihtimali önceden gören, hazırlığını yapan ve gerektiğinde bütün millî kapasitesini süratle harekete geçiren bir devlet.

Değerli milletvekilleri, teklifin önemli taraflarından biri de Türk Kızılayın uluslararası hukuk bakımından sahip olduğu millî cemiyet statüsünün açık biçimde düzenlenmesidir. Teklifin 3'üncü maddesiyle Türk Kızılayın Cenevre Sözleşmeleri kapsamındaki millî cemiyet statüsü ve bu statüden doğan hak ve yükümlülükleri; Kızılayın adı, bayrağı ve ambleminin uluslararası koruma ve tarafsızlık işareti niteliği güvence altına alınmaktadır. Bu mesele ilk bakışta teknik bir hukuk düzenlemesi gibi görülebilir ancak değildir. Çünkü savaş hukukunda bir amblem bazen bir logodan çok daha fazlasıdır. Kızılay işareti, çatışmanın ortasında yaralıya ulaşmaya çalışan sağlık görevlisinin güvenliği, bir ambulansın dokunulmazlığı, yardım görevlisinin çatışmanın tarafı olmadığının ilanıdır. Kızılayın tarafsızlığı da millî aidiyetsizlik anlamına gelmez; tam tersine, Türkiye Cumhuriyeti'nin ve Türk milletinin insani değerlerini dünyanın her coğrafyasında temsil edebilmesinin şartlarından biridir.

Nitekim, Komisyon görüşmelerinde Kızılayın son on yılda 138 ülkede afet ve krizlere müdahalede bulunduğu ifade edilmiştir. Ancak burada altını özellikle çizmek isterim: Türkiye'nin insani yardım kapasitesi kendi vatandaşına karşı sorumluluğunun da alternatifi değildir. Önce kendi milletinin güvenliğini, refahını ve dayanıklılığını teminat altına alan, bunu başarırken tarihî ve insani sorumluluğunu da ihmal etmeyen bir Türkiye bizim devlet anlayışımızın esasını oluşturmaktadır.

Teklifin dikkatle değerlendirilmesi gereken diğer boyutu Kızılaya tanınan hak ve muafiyetlerdir. Afet ve olağanüstü dönemlerde Kızılayın hareket kabiliyetini artıracak stratejik alım, tahsis, kan hizmetlerinin finansmanı ve belirli tıbbi araç ve malzemelere ilişkin muafiyetler öngörülmektedir. Burada hassas olan denge sürat ile denetimi, yetki ile sorumluluğu, hareket kabiliyeti ile hesap verilebilirliği birlikte temin edebilmektir. Komisyon aşamasında stratejik alım imkânı bütün ticari faaliyetleri içine alacak şekilde genişletilmemiş, Kızılayın sermayesinin yarısından fazlasına sahip olduğu işletme, iştirak ve şirketlerin bizzat ürettiği belirli ürün ve hizmetlerle sınırlandırılmıştır. Çünkü Kızılayın iktisadi faaliyetlerinin amacı insani yardım misyonunun yerine geçmek değil, o misyonun sürdürülebilirliğine hizmet etmek olmalıdır. Araç, amacın önüne geçmemelidir.

Türk Kızılay, Ulusal Kan Temini Projesi kapsamında 18 bölge kan merkezi, 68 bağış merkezi ve günlük ortalama 350 mobil ve sabit ekiple ülke genelinde hizmet vermektedir. Kanın güvenli bir biçimde toplanması, işlenmesi ve hastanelere ulaştırılması bu hizmetin millî ölçekte stratejik bir sağlık altyapısı olduğunu göstermektedir. Sağlık Bakanlığıyla yürütülen TÜRKÖK Projesi de Kızılayın sağlık sistemi içerisindeki stratejik rolünün bir başka göstergesidir.

Teklifte, ayrıca Kızılayın savaş esirleri ve sivillerin tutulduğu yerleri ziyaret etmesi, aile haberleşmesini sağlaması, kayıpları araştırması ve insani yardım ulaştırması düzenlenmektedir. Savaş esirinin hakkını korumak, sivile yardım ulaştırmak, kayıp bir insanı araştırmak, parçalanmış bir aile arasında haberleşmeyi sağlamak; insanlığın savaşın barbarlığına karşı geliştirdiği asgari medeniyet çizgisidir.

Kızılayın kurumsal kapasitesinin arkasında çok farklı ve riskli şartlarda görev yapan çalışanları ve gönüllüleri bulunmaktadır. Bu nedenle teklifte, afet, savaş ve çatışma zamanlarında fiilen görev yapan Kızılay personelinin yaralanması, engelli hâle gelmesi ve hayatını kaybetmesi hâlinde nakdî tazminat ve aylık bağlanmasına yönelik düzenlemeyi de son derece kıymetli buluyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; dünyanın giderek daha kırılgan hâle geldiği bir dönemden geçiyoruz. Bu çağda devletler yalnızca sınırlarını değil, toplumlarının dayanıklılığını ve millî mukavemetini de korumak zorundadır. Günümüzde millî güvenlik gıdadan enerjiye, sağlıktan afet kapasitesine kadar devletin ve toplumun krizler karşısında işleyişini sürdürebilme kudretini ifade etmektedir. Milletin ortak değeri olan kurumlar ise sıradan yapılardan daha yüksek standartlara tabi olmak zorundadır. 19'uncu yüzyılda doğmuş bir kurumun 21'inci yüzyılın risklerine cevap verebilmesi, tarihî köklerinden kopmadan hukukunu, kapasitesini ve kurumsal yapısını çağın şartlarına göre tahkim edebilmesine bağlıdır çünkü Milliyetçi Hareket Partisinin anlayışında güçlü devlet ve güçlü millet birbirinden ayrı düşünülemez. Devlet milletine güç verir, millet devletine ruh verir. Kızılay ise felaket anlarında bu birlikteliğin sahadaki en görünür tezahürlerinden biridir.

Afetlerde, savaşlarda ve insani krizlerde canlarını ortaya koyarak görev yapan Kızılay çalışanlarımıza, gönüllülerimize, hiçbir karşılık beklemeden kanını, emeğini, vaktini ve imkânını paylaşan aziz vatandaşlarıma şükranlarımı sunuyor, Gazi Meclisimizi ve aziz Türk milletini saygıyla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Mardin Milletvekili Sayın Beritan Güneş Altın.

Buyurun efendim. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ayrıca, Sayın Başkan, yeni görevinizde hayırlar diliyorum. Sizinle Komisyonda çok zorlu ve uzun bir mesai gerçekleştirdik. Umuyorum ki bir daha böyle günler yaşamayız ve hem yeni yasama yılı hem de sizin göreviniz hayırlara vesile olur.

Hayır dilemişken bir hayır da Kızılay Kanunu'na dileyelim ama bazen hayır dileyebilmek için "hayır" demek gerekir. Eduardo Galeano'nun da dediği gibi, bizler "hayır" diyoruz çünkü "hayır" diyebilmek demokrasinin gereği olan cesaretin, ferasetin ve sorumluluğun en önemli göstergeleridir çünkü demokrasi "hayır" denilen yerlerde büyür ve gelişir.

Neden "hayır" dediğimizi elbette kanun teklifi içerisinde detaylandıracağız fakat öncesinde bu bir tesadüf müdür bilmiyorum ama ben öğrenciyken staj yapmak için... Ki tam o esnada Suriye'de savaş vardı ve Türkiye'ye yoğun bir göç dalgası gelmişti, insani yardım çalışmaları bütün derneklerin en önemli gündemlerinden biriydi ve bu vesileyle Kızılayda bir dönem ben de staj yaptım. Tabii, staj yaptığımız dönemde Kızılay yüz elli yıllık geçmişiyle ve insani yardım iddiasıyla çok önemli bir yer tutuyordu fakat ifade etmem gerekir ki o zaman da Kızılayın mevcut gidişatına "hayır" diyenlerdendik; tarih ve yaşananlar doğruladı ki bugün de Kızılayın mevcut gidişatına "hayır" demeliyiz.

Çok basit bir örnek vereyim: Suriye'de bir savaş yaşandı ve savaş sonrasında milyonlarca göçmen Türkiye'ye geldi. İnsani yardım iddiası taşıyan en önemli kurumlardan biri de Kızılaydı -şu anda Genel Müdürü de burada- fakat Kızılay Suriyeli mültecilere o dil bariyerini aşabilmek için Arapça hizmet vermeyi kabul ederken milyonlarca insanın konuştuğu Kürtçe dilinde hizmet vermeyi reddetti fakat insani yardımın en önemli kanunu, kuralı şudur: Ayrımcılık yapmamak. O günde dahi Kızılay ayrımcılık yaparak aslında çok büyük bir skandala imza attı. Bununla sınırlı kalsaydı keşke ama kalmadı, tarihin akışı gösterdi ki Kızılay yolsuzluğu ve insani yardımı bir araya getirerek "insani yardım" adı altında

yolsuzluğu tekelleştirdi. Biz bugün bu gidişata, bu şekilde, Kızılayın bu hâliyle yetkilerle donatılmasına "hayır" diyoruz. Yoksulluk başta olmak üzere yapısal eşitsizlikleri ortadan kaldırmayı değil, tabiri caizse yoksulluğu sürdürmeyi, bir muhtaçlar sistemi kurmayı arzuladığı açıktır Kızılayın. Gün itibarıyla partizan kadroların yerleştirildiği, milyarlarca liralık kaynağın denetimsizce eritildiği, kimin neden işe alındığının ve kimin neden işten çıkarıldığının asla bilinmediği, kimin neden yükseldiğinin, kimin neden mobbinge maruz kaldığının ise bir sır olduğu; nepotizmin, niteliksizliğin organizasyonuna dönüşmüş durumdadır Kızılay. Bir de emek sömürüsü boyutu var ki burada hiç kimse bahsetmedi ama Kızılaya emek veren emekçilerin, çalışanların kendi ifadeleriyle; Kızılay, afetzedelere, afetlere yardım amaçlayan bir kurumken, afet yardımı için kurulmuşken ne yazık ki emekçinin emeğini sömüre sömüre "Kızılayzede" bir emekçi grubu yarattı. Sormak isterim Sayın Genel Müdüre: Kaç çalışanınız size dava açtı bu sebeple, mobbing sebebiyle, emek sömürüsü sebebiyle? İnsani yardım kuruluşu kimliğinden çıkıp ticari bir aygıta dönüşmüştür Kızılay deyim yerindeyse. Neoliberal politikaların "insani yardım" denen olguyu bile piyasanın bir parçası hâline getirmiş şeklidir Kızılay. Bir yardım kuruluşunun neden "Kızılay Yatırım Holding" adı altında şirketleştiğine biz bir anlam veremiyoruz. Verdiğimiz anlam şudur... "Nasıl kâr peşinde koşan koca bir ticari aygıta dönüşmüş?" sorusu ise oldukça önemli bir yer tutuyor. Kâr peşinde koşmak kapitalizmin gözlüğüyle insani yardıma bakmak demek. İşte bütün o üstün yararın dezenformasyonuna yol açan bir anlayış biçimini de kendiyle birlikte getirdiğini açıkça ifade edelim.

Kızılayın afet anlarında sergilemesi gereken insani refleksler tamamen körelmiş, kurumun en tepesinden en alt şubesine kadar yardım ulaştırma amacı bilanço kârlılığı ve gelir yaratma hırsıyla yer değiştirmiştir. "Asrın felaketi" dediğimiz depremin ardından bir tüccar misali, halkı can derdindeyken çadır satan bir kuruma dönüşmüştür. Kızılayın çadır sattığı bir Türkiye'ye "hayır" demeyenler ise bugünkü fon kriziyle Türkiye'yi sarsanların ta kendisidir. Ve işte herkes mi sessiz kaldı peki Kızılay çadır satarken? Hayır, sessiz kalmadılar; halk bu utanca, bu rezalete karşı çıktı fakat siz çadır satanları yargılamak yerine bu rezalete karşı çıkan depremzedeleri adliye koridorlarında süründürerek toplumsal muhalefeti de köreltmeye çalıştınız. Dönemin Kızılay Başkanı çadır sattığı için görevden alındı, yerine dönemin Başkan Yardımcısı getirilerek bu kurumsal rezaletle mücadele edildiği söylendi fakat bunu açıkça söyleyelim: Bizler değişen başkanlara değil, değişen mekanizmalara bakarız. Soruyoruz: Bu Başkan değişikliği olduktan sonra neoliberal politikalardan arındı mı Kızılay? Hayır. Nepotizmden ayrıldı mı? Hayır. Kayırmacılığa son verildi mi? Hayır. Formasyona sahip olmayan kişilerin işe alımları durdu mu? Hayır. Nitelikli kadrolara dönük mobbing devam etti mi? Evet. Dolayısıyla bizim için değişen pek bir şey olmadı.

Birileri yüz elli yıllık tarihî mirasın altını oyuyor, içini boşaltıyor, kara gün, afet günü için tutulanları holding iştiraklerine aktarıyor, bir Allah'ın kulu da çıkıp demiyor ki: "Ne oluyor? Halkın olana ne oluyor? Halkın olanı kim gasbediyor, kim kaçırıyor? Kim halkın olanı tekrar halka satıyor?" İşte, bu sorunun cevabı bugünkü bütün krizlerin cevabında saklıdır. Kızılayın ise mevcut tablosu budur. Kâr amentüsü ve denetimsizlik birleşince sivil toplum demeye bin şahit isteyen bir şirket ve STK arası tekelleştirilmiş biçimsiz bir yapı ortaya çıkıyor. Kamunun kaynaklarını semirip büyüyen ama devlet denetiminden azade olan bir ara yapı meydana geliyor. Yurttaş bir sorumluluk ve dayanışma gereğiyle kuruma kan bağışlıyor ama Kızılay ne yapıyor? Tıpkı depremde çadır sattıkları gibi "Hastanelere verdiğim kanın parasını nasıl daha çabuk alırım?"ın peşine düşüyor. İşte, kapitalizmin kana işlemesi de tam olarak böyle bir şeydir sayın vekiller.

Önümüzdeki teklif tam olarak bunu düzenliyor. Ne diyor? "Kızılay şirketleri kamu ihale kurumlarından muaf olsun." diyor. Bu da yetmiyor, yurttaşlara ait kişisel verileri kamu denetiminden uzak, holdingleşmiş, partizan bir derneğin kullanımına açıyor. Bu verilerin hangi odaklarla, hangi saiklerle paylaşılacağına dair hiçbir şey söylemiyor. Kuru ekmeğe ihtiyaç duyar hâle getirilmiş

yurttaşlar üzerinden bir politik haritalandırma amaçlanıyor. Görülen o ki yoksullukla mücadele etme muradı ne yazık ki mevcut değil. Eğer öyleyse neden devletin merkezî sosyal yardım sistemine bizim belediyelerimizin erişemediğinin sorusunu buraya bırakalım? "Neden bu verileri partizan bir dernekte merkezîleştiriyorsunuz?" sorusunu da ardına ekleyelim? Yine biz cevap verelim çünkü siz, sözde yoksullukla mücadele etmeyi bir köşeye bırakın bunu merkezîleştirerek kendi tekelinize almak istiyorsunuz, yoksulluğu yönetmek istiyorsunuz çünkü buradan bir siyasi rant devşirmek istiyorsunuz ama biz ise tamamen yoksullukla mücadele etmek istiyoruz. Siz yok edilmiş yoksulluk istemiyorsunuz, yönetilmiş yoksulluk istiyorsunuz.

Peki, bu teklif başka ne diyor? Bu teklif çok önemli bir şey söylüyor. Bizim için bu teklifin en önemli bam teli niteliğindeki kısmı ise burasıdır. Şöyle diyor: "Hiçbir ayrım gözetmeksizin -yurt içinde ve yurt dışında- ihtiyaç sahibi insanların ihtiyaçlarının giderilmesi, afet ve acil durumlar ile savaş zamanlarında hastalıkların önlenmesi ve sağlık koşullarının iyileştirilmesi, insanların yaşadığı olumsuzlukların ortadan kaldırılması amacıyla..."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Devamla) - Bitiriyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Devamla) - Yurt içinde ve yurt dışında savaş esirleri ve sivillerin tutulduğu yerleri ziyaret etme, koşulları izleme, aile haberleşmesini sağlama, kayıpları araştırma ve insani yardım ulaştırma üzerinden bir aile birleşiminden bahsediyor.

Peki, ben size sormak istiyorum: Bu ülkede onlarca yıl bir çatışma yaşandı ve bu çatışma tarihten, hafızadan, kayıplardan ve hakikatten bahsedilmeden geçilecek mi? Peki, bizler yıllardır yakınlarının bir mezar taşı için her gün meydanlarda olan barış annelerinin, Cumartesi Annelerinin sesini de duyacak mıyız? Bütün kayıpları gerçekten hiçbir ayrım gözetmeksizin arayacak mıyız? Bütün mezarları, Kilyos'taki mezarlıkları... Binlercesi olan ama kimsesiz olarak defnedilenlerin de -kayıplarının- aileleriyle buluşmasını sağlayacak mıyız sorusunu buraya bırakmak istiyorum ve hepinizi saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum.

Şimdi, Yeni Parti Grubu adına Zonguldak Milletvekili Sayın Eylem Ertuğ Ertuğrul. (Yeni Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

YENİ PARTİ GRUBU ADINA EYLEM ERTUĞ ERTUĞRUL (Zonguldak) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sizleri ve ekranlarının başında bizleri izleyen kıymetli yurttaşlarımızı saygıyla selamlıyorum.

Bugün burada 1868'den bu yana milletimizin merhametinin, kara gün dostluğunun ve dayanışma hafızasının simgesi olmuş Türk Kızılaya ilişkin 9 maddelik kanun teklifini görüşüyoruz. Ben de bu kanun teklifinin birinci bölümü üzerine Yeni Parti Grubu adına söz aldım.

Sayın milletvekilleri, Kızılay bizim için yalnızca bir sivil toplum kuruluşu ya da bir yardım cemiyeti değildir; Kızılay, Çanakkale siperlerinde yaralanan Mehmetçik'in sargı bezidir, Dumlupınar'da sahra çadırıdır, Erzincan'dan Marmara'ya, Van'dan Hatay'a milletimizin en acı günlerinde sığındığı şefkat kapısıdır. Öncelikle, Türk Kızılayının şimdiye kadar müstakil bir kanununun olmamasını bir eksiklik olarak görüyoruz ve bu eksikliğin giderilmek istenmesi niyetini memnuniyetle karşılıyoruz ancak bugün önümüze getirilen metin Kızılayın bu tarihsel mirasını tahkim etmekten ziyade, kurumun son yıllarda içine sürüklendiği kurumsal ve ticari açmazları yasa zırhıyla tahkim etme riski taşıdığı izlenimini vermektedir. Gelin, önce, önümüzdeki 9 maddelik teklifin ne getirdiğini soğukkanlılıkla ve madde madde ortaya koyalım.

Kanun teklifiyle Cenevre Sözleşmeleri ve Kızılhaç-Kızılay Hareketi Tüzüğü uyarınca Kızılaya müstakil bir yasal statü kazandırıyoruz. "İhtiyaç sahibi" kavramının kapsamı genişletiliyor; yaşlılık, yoksulluk, afet, engellilik ve göç gibi nedenlerle desteğe muhtaç yurttaşlarımız net bir şekilde tanımlanıyor. Kızılay amblemi ve bayrağı uluslararası statü, bağışıklık ve haklara kavuşturuluyor. Savaş esirlerini ziyaret etme, aile bağlarını kurma ve ara buluculuk yetkileri veriliyor. Uluslararası Kızılhaç ağından Türkiye'ye gelecek yardımlarda Kızılay tek yetkili kılınıyor. Afet bölgelerinde canı pahasına çalışan Kızılay emekçilerine nakdî tazminat hakkı tanınıyor ki bu maddeyi elbette başımızın üstüne koyuyoruz. Kan bileşenlerinin bedellerinin SGK üzerinden doğrudan tahsil edilmesiyle kan bankacılığı hizmeti güvenceye alınıyor. Gümrük ve harç muafiyetleri getiriliyor. En kritik madde; afet, olağanüstü hâl ve afete hazırlık dönemlerinde kamu kurumlarının geçici barınma, afet lojistiği ve ilk yardım ürünlerini 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'na tabi olmaksızın doğrudan Kızılay ve onun ticari iştiraklerinden temin edebilmesinin önü açılıyor.

Sayın milletvekilleri, metnin teknik çerçevesi bu. Peki, bu Meclis bu kanun teklifini hangi arka planla, hangi hafızayla tartışıyor? Biz bu düzenlemeyi boş bir laboratuvarda tartışmıyoruz; biz bu düzenlemeyi 6 Şubat sabahı 11 ilimiz yerle bir olmuşken, yüz binlerce insanımız eksi 10 derecede karlar altında bir bez parçasının, bir çadırın yolunu gözlerken Kızılay iştiraki olan şirketin depolarındaki çadırları sivil toplum kuruluşlarına o günkü parayla tanesi 140 bin liradan sattığı günlerin hemen ertesinde tartışıyoruz. Biz bu kanun teklifini, afetzedeler aç ve susuzken Kızılayın konserve kavurmasını, yardım çorbasını ticari pazarlığa konu eden zihniyetin yarattığı travmanın gölgesinde tartışıyoruz. Biz bu kanun teklifini Kızılay üzerinden Ensar Vakfına ve oradan TURKEN bağlantılı yurt projesine uzanan 8 milyon dolarlık bağış tartışmasının hafızamızda olduğu bir dönemde ve o dönemki başkanının "Vergiden kaçırmak başka, vergiden kaçınmak başka." sözleri hafızamızda taptazeyken tartışıyoruz. (Yeni Parti sıralarından alkışlar)

Kızılayın ticari faaliyetleri ve yaşanan tartışmalar toplumun bu kuruma duyduğu güveni maalesef ciddi bir biçimde sarsmış durumdadır. Şimdi o şirketler düzenine yasal dokunulmazlık ve ihalesiz pazar alanı açılmasına olanak sağlayacak kanun tekliflerini görüşürken bunları elbette hatırlayacağız.

Bakın, bu kanun teklifine ilişkin temel endişelerimizi ve milletimiz adına sorduğumuz soruları açıkça kayıtlara geçirmek zorundayız. Birincisi, Kamu İhale Kanunu'ndan muafiyet meselesidir. Teklifte deniyor ki: "Kızılay ve iştirakleri tarafından bizzat üretilen barınma ve lojistik ürünleri stratejik alım sayılacak ve ihalesiz alınacaktır." Soruyorum size: Kamu İhale Kanunu'nun 5'inci maddesinde yer alan saydamlık, rekabet, kamuoyu denetimi ilkeleri nereye gitti? Bu alımlarda fiyatların nasıl belirleneceği, hangi denetim mekanizmasının işletileceği ve kamuoyunun bu alımları nasıl takip edeceği açık mıdır? Bir kamu kaynağı kullanılacaksa rekabetin ve şeffaflığın yerine hangi güvenceyi koyuyorsunuz? Üstelik bu muafiyet yalnızca afet anıyla da sınırlı değil "afete hazırlık" adı altında rutin zamanları da kapsıyor. İhale yapılmayacaksa rekabet, şeffaflık ve eşit muamele nasıl sağlanılacak? İhale yapılmayan bir satın almayı kamuoyu nasıl denetleyebilecek? İhalesiz bir satın almada kamu kaynaklarının verimli kullanıldığından söz etmek mümkün mü? Ayrıca, kamu kurum ve kuruluşlarına uygun görülen taşınır malları Kızılaya tahsis etme olanağı tanınıyor, tahsis dışında devir hakkı da veriliyor. Hangi mevzuata göre olduğu meçhul, kimin uygun göreceği meçhul. Bu ifadeler muğlak ve suistimale açıktır sayın milletvekilleri.

İkincisi, uluslararası yardımların tek bir merkeze kilitlenmesidir. Kızılay-Kızılhaç ağından gelecek ayni ve nakdî yardımlarda Kızılay tek yetkili kılınmaktadır. Uluslararası ağdan gelecek yardımların tek bir tekele teslim edilmesi sahada çalışan diğer sivil toplum kuruluşlarını ve yerel paydaşları dışlayan, 6 Şubatta gördüğümüz koordinasyon krizini daha da derinleştiren bir bürokratik hantallık yaratmayacak mıdır? Uluslararası yardımların koordinasyonunu tek bir kuruluşa bağlamak 6 Şubat sonrasında yaşanan koordinasyon sorunları bakımından gerçekten doğru bir tercih midir, merkez bunu düzenlemede yeterli olacak mıdır? Bunu da iyi tartışmamız gerekmektedir.

Üçüncüsü, yurttaşlarımızın en mahrem verilerinin paylaşılmasıdır. Bir süre önce kabul edilen bir yasayla Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına sosyal yardımlarla ilgili olarak Türkiye'deki herkesin kişisel verilerine erişme imkânı tanınmıştır. Şimdi de Bakanlık bünyesindeki sosyal yardımlara ilişkin verilerin Kızılayla paylaşılmasının önü açılmaktadır. Komisyon aşamasında bu paylaşımın 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu kapsamında yapılacağına ilişkin hüküm eklenmiş olsa da asıl sorunumuz ortada duruyor; hangi veriler, hangi amaçla, ne kadar süreyle ve hangi denetim mekanizması altında paylaşılacak? Bu veriler özel hayatın gizliliğidir ve anayasal güvence altındadır. Yoksulluk haritasını, yardım alan milyonlarca yurttaşın kimlik ve hane bilgilerini bir cemiyetin, üstelik altında şirketler barındıran bir yapının erişimine açtığımızda yarın bu verilerin siyasi saiklerle seçim dönemlerinde ya da ticari faaliyetlerde kullanılmayacağının garantisini kim, nasıl verebilir?

Değerli milletvekilleri, biz Kızılayın güçlü olmasını istiyoruz. Biz Kızılayın kan stoklarının dolup taşmasını, afet anında, hemen ilk dakikada çadırıyla, çorbasıyla, sahra hastanesiyle insanımızın yanında olmasını istiyoruz. Afet bölgesinde canını dişine takan Kızılay personeline tazminat ödenmesine sonuna kadar "Evet." diyoruz ancak biz Kızılayın holdingleşmesine kâr hırsıyla çadır satmasına zemin hazırlayan şirket modellerine, kamu kaynaklarının denetimsizce aktarılmasına ve milletin menfaatinin ihalesiz ticaret kapısı yapılmasına amasız fakatsız "hayır" diyoruz. Bu teklif Kızılayın yaralarını sarmıyor, Kızılayı kamu denetiminden kaçıran bir zırh örüyor.

Gelin, Kızılayın yeniden ticarethane değil 85 milyonun gözü gibi koruduğu ve koşulsuz güvenebildiği bağımsız, tarafsız ve şeffaf bir yardım yuvası yapalım.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Yeni Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Çok teşekkür ederim.

Şimdi, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Çankırı Milletvekili Sayın Muhammet Emin Akbaşoğlu.

Buyurun efendim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi hürmetle, muhabbetle selamlıyorum.

Görüşülmekte olan kanun teklifiyle ilgili ve burada yapılan değerlendirmelerle ilgili ben de kendi kanaatlerimi ve değerlendirmelerimi yapmak istiyorum. Tabii, bugün bazı konular üzerine söz talebimiz olmuştu, o konuyla ilgili o zaman diliminde söz verilmediği için o konulara değinememiştim ancak bu vesileyle burada da buraya gelip tekrar değerlendirilen konular da olduğu için onlara yönelik kanaatlerimi belirtmek istiyorum.

Tabii, 1868 yılında kurulan Hilal-i Ahmer Teşkilatı, bugün Kızılayımız bizim göz bebeğimizdir ve milletimizin hakikaten maşerî vicdanında tertemizdir. O konuda onu yıpratmak, kirletmek, dezenformasyona tabi tutmak ancak milletimize, devletimize zarar verir.

Tabii, Kızılayı konuşurken 6 Şubat depremlerine hep atıflar yapıldı. Ben de hemen deprem sonrasında ve daha sonra konutların teslimi törenleri ve başka vesilelerle bölgeye, farklı illerimize gitme fırsatı bulmuştum. Bu konuda şunu ifade etmek isterim: Bir kere, bakın, hani "Devlet yok, AFAD yok, Ahbap var." sözlerini hep beraber hatırlıyoruz. O gün o dezenformasyonlara tabi olanlar, hakikaten haksız yere eleştirilenler, işte "Baraj patladı, insanlar bu konuda telaşa kapıldı." şeklindeki dezenformatik yaklaşımlar hepimizin hafızalarında. İnsanların can derdi söz konusuyken, kurtarma ekipleri orada canla başla görev yaparken, AFAD, Kızılay ekipleri, sivil toplum kuruluşları, Mehmetçik, devletin bütün kurum ve kuruluşları, ilk andan itibaren Hükûmetimizin yetkili, ilgili bakanları orada vatandaşlarımızla beraberken tam tersine bir dezenformatik yaklaşım ve bir kaos ortamı için çalışanları,

çağrıda bulunanları da hatırlamak gerekiyor. Neden sonra, işler geçtikten sonra, daha yeni yeni, bu sene içerisinde, üç yıl sonra işte "Ahbaptan Kızılay İtirafı" "Ahbap Derneğinin satın alma müdürü 'Kızılay çadır satıyor.' algısının Haluk Levent ve ekibi tarafından bilinçli olarak dolaşıma sokulduğunu itiraf etti." Yıllar sonra. Çeşitli siyasi partilerin, bazı sivil toplum kuruluşlarının çağrılarıyla "AFAD'a değil, Kızılaya değil Ahbaba verin." diye canlı yayınlarda çağrıda bulunanlar halktan toplanan bu paraların daha sonra maalesef, kumar masalarında iç edildiğine ve yok edildiğine şahit oldular. Acaba gerçekten, hakikaten bunun nedametini duyacak bir yaklaşım sergiliyorlar mı, onu da kendilerinin takdirine bırakıyorum.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Öbür tarafta da fon masalarında götürmüşler, fon masalarında!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Şunu ifade ediyorum: Hakikaten bu konuda olayları değerlendirirken...

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Ne farkı var Ahbapla? Biri fon, biri Ahbap!

MURAT ÇAN (Samsun) - Komisyona söyleyin, Komisyona.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Kesinlikle, bakın, bugün de bazı olaylar yaşıyoruz.

MURAT ÇAN (Samsun) - Kızılay Başkanına sorun, satılmış mı? Kızılay Başkanına sorun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Depremle ilgili şunları ifade etmek istiyorum.

AYYÜCE TÜRKEŞ TAŞ (Adana) - Bütün sermaye piyasalarında deprem.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Bakın, bütün Kızılay çadırlarını, Kızılay görevlilerini, AFAD görevlilerini ilgili bakanlarımızla -bizler muhatap olduk- oraları gezdik, dolaştık, vatandaşlarımızla beraberdik.

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) - Biz de gezdik Başkanım, biz de gezdik yani.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - O konuda şunu söyleyeceğim: Bakın, şu gerçeği hatırlayalım: Biz 455 bin konutu orada inşa edip hak sahiplerine bu noktada büyük bir özveriyle, çaba göstererek beraberce ortaya koyduk, verdiğimiz sözleri yerine getirdik. O gün yaşadıklarımızı lütfen unutmayın, o gün "Deprem krizinin altında bu Hükûmet, AK PARTİ, Recep Tayyip Erdoğan kalacak ve 2023 seçimlerinde biz iktidara geleceğiz." diyenleri hatırlıyoruz.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Kimsenin aklına gelmedi, kimse onu düşünmedi.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Ama verdiğimiz sözleri yerine getirdik, deprem krizinden mağdurlara, onlara hakikaten mahcup olmayacak şekilde biz görevimizi ifa ettik. Bugün de "Fon kriziyle ilgili niçin Meclis araştırması önergelerimize 'ret' veriyorsunuz?" diye çeşitli partiler görüşlerini beyan ettiler, beyanda bulundular. Bakınız, İç Tüzük gereğince her parti bu konuda araştırma önergesi verebilir. Ortaklaştığımız zaman o araştırma komisyonlarını beraberce kuruyoruz.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Ortaklaşalım.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Ama böyle bir durum söz konusu değilse, Meclis gündemine hâkimdir ve biz bir an evvel... Öyle, dört ay komisyon kurulacak, raporunu yazacak, altı, yedi ay sonra ilgili idari önlemleri ve yasal düzenlemelere ilişkin değerlendirmeleri bekleyecek vaktimiz yok; anında fonksiyon icra ederek Devlet Denetleme Kuruluyla hemen idari soruşturma başlattık. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Başkan, o devam eder, bu tarafta öbür iş devam eder. Yapma Sayın Başkan, yapma!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Ve yargı da zaten görevini ifa ediyor; 282 kişi hakkında işlem yapıldı, tutuklamalar oldu, yurt dışı yasakları getirildi, ilgililerle ilgili yakalama kararları alındı. Anında inisiyatif alınarak gereği yapıldı.

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) - Hepsi serbest, hepsi serbest!

EVRİM KARAKOZ (Aydın) - Eski Bakan nerede? Eski Bakan nerede, eski Bakan? Sayan nerede, Sayan nerede? Yazıcı'nın oğlu nerede?

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Betül Sayan nerede Sayın Akbaşoğlu?

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri... Değerli milletvekilleri... Hatibe müdahale etmeyelim, dinleyelim lütfen.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Ve biz Komisyonu da... Komisyonda ne yaptık? Dün kanunu geçirdik, inşallah mağdurların Allah'ın izniyle mağduriyetini giderecek kanunu da haftaya getireceğiz.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Betül Sayan nerede, Betül Sayan? Sayın Başkan, Betül Sayan nerede şu anda? Hangi cezaevinde Betül Sayan?

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Şimdi, buralarda, buralarda... Şunu söylemek istiyorum, hakikatin peşinde misiniz...

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Hakikatin peşindeyiz.

Sayan nerede, Sayan?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - ...hakikaten yoksa selden kütük kapma peşinde misiniz? Mesele bu arkadaşlar.

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) - Sizden çalan olunca hiç bir şey olmuyor, muhalefette olunca hep içeride!

EVRİM KARAKOZ (Aydın) - Listeyi açıklasana, listeyi açıklasana!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Çarpıtma, her bir olayı "salla gitsin" "çamur at izi kalsın" mantığıyla ele aldığınızı itiraf eden siyasi parti liderleri var. "Bizim elimize gelen belge doğru yanlış hiç önemli değil; sallayalım gitsin, onlar kendilerini temizlesin." diye görüş ortaya koyanlar var.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Ya, Betül Sayan'ınki yanlış mı? Betül Sayan Genel Başkan Yardımcınız. Yanlış mı Betül Sayan'ınki? Betül Sayan'ı mı savunuyorsun Sayın Akbaşoğlu?

EVRİM KARAKOZ (Aydın) - Listeyi açıkla, listeyi açıkla!

EYLEM ERTUĞ ERTUĞRUL (Zonguldak) - Listeyi açıklayın, kimse konuşmaz o zaman.

EVRİM KARAKOZ (Aydın) - Liste nerede, liste nerede?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Tabii, bu konuda "yancı olan", "yemci", "yenci" diye nitelendirilen bir konuşmaya da muhatap olduk grubumuza yönelik.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Sayın Akbaşoğlu, Betül Sayan'ı mı savunuyorsun? Betül Sayan'ı mı savunuyorsun? Yakışır mı sana Betül Sayan'ın avukatlığını yapmak!

EVRİM KARAKOZ (Aydın) - Liste nerede?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Asıl yemciler, yenciler, yancılar İstanbul Büyükşehir Belediyesinin personel dağılımında "Şu partiye şu kadar kontenjan, bu partiye bu kadar kontenjan, diğerlerine de şu kadar kontenjan." diyenlerin maalesef dağılımına suspus olanlardır;

asıl yancılar bunlardır, bunu da ortaya koymak lazım. Maalesef hırs ve hasetlerini kin ve nefrete dönüştürenler hakikatin peşinde olamazlar, ancak ve ancak maalesef, çamur at izi kalsının yolunu tutarlar.

Şunu da ifade etmek istiyorum: Bugün konuşuldu, biraz evvel bu kürsüden DEM PARTİ milletvekili dedi ki: "Eskiden hırsızlar yüzlerini örterek hırsızlık yapıyordu ama şimdi başlarını örterek yapıyorlar." Yazıklar olsun! Önce, bu DEM PARTİ milletvekilinin ve DEM PARTİ Grup Başkan Vekilinin gelip buraya başörtülü kardeşlerimizden, vatandaşlarımızdan özür dilemeleri gerekir. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

ALİ BOZAN (Mersin) - Algı yaratma, öyle demedi!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Yani, başı açık veya başı örtülü kim haksızlık veya hukuksuzluk yapmışsa bizim elimiz onların üzerindedir.

ALİ BOZAN (Mersin) - Tutanaklara bak, öyle demedi; "Bu algıyı yaratıyorsunuz." dedi. İşte, yaptığınız şey aynısı.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Hangi görüşten olursa olsun, ister AK PARTİ'den ister muhalefet partilerinden, ister kılık kıyafeti şöyle olsun, ister böyle olsun kim bu milletin hakkına tecavüz etmişse bizim elimiz onların yakasına yapışır, Türk mahkemelerinin önüne koyar. Ayrıca, ruzimahşerde de Allah'a mutlaka bunlar hesabını verecektir.

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Ankara'yı parsel parsel satanlara ne yaptınız? Ankara'yı parsel parsel satanlar nerede? Sakız çiğneyerek gidiyor hâkimin karşısına!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Biz bunu ilk günden beri deklare ediyoruz, ilk günden beri. Bu konuda bizim alnımız ak. Biz hırsızlar arasında ayırım yapmıyoruz, biz yolsuzluklar arasında ayırım yapmıyoruz.

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Ankara'yı parsel parsel satana ne yaptınız? Sakız çiğneyerek gidiyor hâkimin karşısına!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Ey muhalefet, bakın, biz işte böyle 455 bin konutu yükseltirken Sayın İmamoğlu da kendi villalarını yükseltmiş, yanındaki parseli de 156 milyona kendi görüntüsü kapanmasın diye kamu kaynaklarıyla belediye bütçesinden kamulaştırmış. Bütün muhalefete soruyorum: Bununla ilgili bir araştırma önergesi bugüne kadar verdiniz mi? (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın Sayın Başkan.

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Siz verin, yapalım! Siz getirin, yapalım!

EVRİM KARAKOZ (Aydın) - Hodri meydan, hadi getir!

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Hodri meydan! Şimdi getir, yapalım.

MÜHİP KANKO (Kocaeli) - Gelin de verin, çekinmeyin!

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Göksu konutlarını da getir onu da araştıralım!

MÜHİP KANKO (Kocaeli) - Gelin verelim, çekinmiyoruz!

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Göksu konutlarını da getir, onu da araştıralım!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Şunu ifade ediyorum değerli arkadaşlar...

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - İstanbul'un tamamını araştıralım. Kim halkın parasını yediyse zehir zıkkım olsun!

MÜHİP KANKO (Kocaeli) - Gelin verelim, gelin!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Tabii, gün içerisinde bunlara hep beraber muhatap olduk. Şunu bir kez daha ifade ediyorum: En büyük saygısızlık milletimizin değerlerine yapılan saygısızlıktır.

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Salı günü grup araştırma önergesi getir "evet" diyeceğiz.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Başörtülülere, milletimizin değerlerine yapılan saygısızlık nedeniyle buradan gelip özür dilenmesini istiyorum.

ALİ BOZAN (Mersin) - Sayın Akbaşoğlu, sana hiç yakışmıyor, sana hiç yakışmıyor! Vekilimiz böyle bir şey demedi "Siz bu algıya sebebiyet veriyorsunuz." dedi. Hiç yakışmıyor sana!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Ve bu konuda hakikaten grubumuza dönük "yemci", "yancı" diyenlerin kendilerine ve bütün bu konudaki iftiraları iftira sahiplerine hepsini iade ediyorum arkadaşlar, hepsini iade ediyorum. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) Bu konudaki istismar siyasetinizi, iftira siyasetinizi reddediyoruz.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Helal be(!)

ALİ BOZAN (Mersin) - Söylenmeyen şeyi çıkıp kürsüde söylemek de size yakışıyor ya! Tutanaklara bakın, tutanaklara!

MÜHİP KANKO (Kocaeli) - Algıyı yönetmek algıyı, başka bir şey değil!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Tutanaklardan okudum, tutanaklardan!

ALİ BOZAN (Mersin) - Tutanağa bakın!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Tutanaklardan okudum.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Buyurun Sayın Temelli.

VII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

2.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun 279 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin birinci bölümü üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisine sataşması nedeniyle konuşması

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Akbaşoğlu, bugün yeterince saygısızlık yaptınız, bu son saygısızlığı keşke yapmasaydınız. Ama şimdi size bir ayna tutacağım, 28 Şubat aynasını. 28 Şubatta başörtülü kardeşlerimiz için alanlarda, meydanlarda olan bir kişi konuşuyor sizinle. Hiçbiriniz yoktunuz orada, o mücadelenin içinde. (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Git arkadaşın Özlem Zengin'e sor bakalım; başörtü özgürlüğü için, giysi özgürlüğü için kimler mücadele etmiş? Hanginiz oradaydınız? (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Oradaydık!

HARUN MERTOĞLU (Rize) - Oradaydık!

SEZAİ TEMELLİ (Devamla) - Hiçbiriniz yoktunuz! Hiçbiriniz yoktunuz! Beyazıt Meydanı'nda o mücadeleyi biz veriyorduk, biz; biz sosyalistler ile sizin içinizde olan arkadaşlarınızla beraber. O ikna odalarına karşı mücadeleyi biz verirken siz eğitiminiz devam etsin diye kadın arkadaşlarınızı yalnız bıraktınız!

HARUN MERTOĞLU (Rize) - Oradaydık, oradaydık!

SEZAİ TEMELLİ (Devamla) - Sen neden bahsediyorsun Akbaşoğlu? Sen kendi tarihine bak! Bizim başörtülü hiçbir kadın arkadaşla sorunumuz olmaz. Onların özgürlüğünü sonuna kadar savunduk, savunmaya da devam ederiz. Ama çarpıtmayın, çarpıtmayın, savunmaya çalıştığınız arkadaşınızla ilgili bir ithamdı o. Ortada bir soygun var, bir hırsızlık var, gereği yapılsın diye bir teşbih var; yoksa hiçbir şekilde bunun olmadığını en iyi siz biliyorsunuz, sizler biliyorsunuz, biliyorsunuz. Bu partiyi de biliyorsunuz, geleneğimizi de biliyorsunuz, mücadele anlayışımızı da biliyorsunuz. Gelip buradan iftira atamazsınız, gelip bu tür saygısızlıkları yapamazsınız! Siz bir Grup Başkan Vekilisiniz, dolayısıyla bir Grup Başkan Vekili gibi konuşacaksınız. Ne söylediğinizi bileceksiniz! Ağzınızdan çıkanı da tarihinizi de bileceksiniz, kiminle muhatap olduğunuzu da bileceksiniz! Yok öyle burada ucuz siyaset! Öyle gelip burada afra tafra!

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SEZAİ TEMELLİ (Devamla) - Başörtü mücadelesinde, 28 Şubatta, işte, bizim tarihimiz orada, sizin gibilerin üniversite hayatı devam etsin diye yaptıkları da ortadadır. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Sayın Başkanım, apaçık bir şekilde sataşmadan dolayı...

BAŞKAN - Buyurun Sayın Akbaşoğlu.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Ne sataşması ya!

ALİ BOZAN (Mersin) - Sayın Akbaşoğlu algıya devam!

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Neredeydin 28 Şubatta, onu söyle!

ALİ BOZAN (Mersin) - Algı yapmaya devam ama tutmuyor Sayın Akbaşoğlu!

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - 28 Şubatta neredeydin, onu söyle sen!

HARUN MERTOĞLU (Rize) - Buradaydık, buradaydık! Biz hepimiz buradaydık!

ALİ BOZAN (Mersin) - Ne konuşursanız konuşun, fon vurgunu unutulmuyor!

BAŞKAN - Buyurun Sayın Akbaşoğlu.

3.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; şunu ifade ediyorum...

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Benim tarihim ortada, sen söyle! Sen neredeydin 28 Şubatta, ha! O arkadaşlar eğitim alsın diye acı çekerken neredeydiniz? FETÖ'cüler!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - ...başörtüsüyle ilgili arkadaşınızın söylediği söze sahip çıkmayın. Tutanaktan okuyorum, tutanaktan okuyorum: "Sayın Akbaşoğlu, bak, nasıl bir algıya sebebiyet verdiniz...

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Ya, bırak! Sen 28 Şubatta neredeydin, onu söyle!

MAHMUT DİNDAR (Van) - Boş konuşma! Boş konuşma! Boş! Boş! Boş!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - ...eskiden -kendisi diyor- hırsızlar yüzlerini örterek hırsızlık yapıyordu...

MAHMUT DİNDAR (Van) - Boş konuşma! Konuşma! Boş konuşuyorsun, boş! Boş boş konuşuyorsun!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - ...ama şimdi başlarını örterek yapıyorlar ve besmeleyle başlıyorlar, 'Elhamdülillah' demeyi de bilmiyorlar."

MAHMUT DİNDAR (Van) - Sadece boğazını yırtıyorsun, başka bir işe yaramıyorsun!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Yazıklar olsun! Yazıklar olsun!

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Hadi! Hadi! Arkadaşlarını nasıl yalnız bıraktın, onun hesabını ver!

MAHMUT DİNDAR (Van) - Sadece bağırıyorsun, başka hiçbir işe yaramıyorsun!

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Hepinizin tarihini biliyorum!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Haricî mantığıyla hak bir sözü batıl bir şekilde yorumlamayacaksınız.

MAHMUT DİNDAR (Van) - Bağırmadan konuş! Bağırmadan konuşacaksın!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - 28 Şubatta hep beraber, AK PARTİ'li olarak da biz o gün meydanlardaydık.

MAHMUT DİNDAR (Van) - Bağırmadan konuşacaksın! Bağırmadan konuşacaksın, bağırmadan!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Bu zulme direnen, bütün zulümlere direnen...

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Hadi oradan, hadi! Hadi! Hadi!

MAHMUT DİNDAR (Van) - Sadece bağırıyorsun. Bağırmadan konuşacaksın!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - ...ve özgürlüklerin yanında olan bir duruş sergiledik.

MAHMUT DİNDAR (Van) - Hangi duruşu sergilemişsin! Senin duruşun belli, duruşun belli! Sadece reisi övmekten başka neye yararsın!

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - O tanklara karşı biz çıktık, biz! Ne konuşuyorsun sen Akbaşoğlu!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Ve bu konuda şunu ifade ediyorum: Başörtüsünü veya başı açık olmayı burada zikrederek başörtülülere ve millet değerlerine atıf yaparak asıl kendiniz bir algı oluşturamazsınız.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Hadi oradan! Bizim tarihimiz ortada, ortada!

MAHMUT DİNDAR (Van) - Sadece bağırıyorsun, başka hiçbir şeyin yok senin!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - "Başörtülü" veya "başı açık" diyerek yapılan yanlışlıkları, hukuksuzlukları tasnif edemezsiniz.

MAHMUT DİNDAR (Van) - Sadece bağırıyorsun! Bağırmaktan başka yaptığın bir şey yok!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Suçun ve cezanın şahsiliği prensibini ayaklar altına alarak başörtülülere dönük çemkiremezsiniz; söylediğimiz budur!

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - 28 Şubatta neredeydin Akbaşoğlu!

MAHMUT DİNDAR (Van) - Bağırma, bağırma! Sadece bağırıyorsun, başka bir işe yaramıyorsun!

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Neredeydin, nerede!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Bu konuda doğru olanı ortaya koymalısınız, söylediğimiz budur!

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MAHMUT DİNDAR (Van) - Bağırma!

MEHMET KAMAÇ (Diyarbakır) - Başkanım, sataşmadan söz istiyorum.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Sen nerede olduğunu söyle?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Meydandaydım dedim ya, meydandaydım.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Hadi oradan! Nerede meydandaydın? Ben görmedim seni, neredeydin?

MEHMET KAMAÇ (Diyarbakır) - Yanlış beyandan ve sataşmadan söz istiyorum.

BAŞKAN - Bir saniye sayın milletvekilleri.

Buyurun.

MEHMET KAMAÇ (Diyarbakır) - Benim ismimi geçirerek söyledi Başkanım.

MAHMUT DİNDAR (Van) - O zaman sahada yine biz vardık, o başörtülülerin hakkını yine biz savunuyorduk. Korkudan sokağa çıkamıyordunuz siz! Korkudan evinizden çıkamıyordunuz, biz savunuyorduk yine o insanları.

MEHMET KAMAÇ (Diyarbakır) - Sayın Başkanım, bana hitap ederek yanlış beyanda bulundu, onu düzeltmem lazım.

BAŞKAN - Buyurun ama düzelterek konuşmanızı, yeni bir sataşmaya meydan vermeden, lütfen...

4.- Diyarbakır Milletvekili Mehmet Kamaç'ın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

MEHMET KAMAÇ (Diyarbakır) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; insanlar tarihiyle yargılanırlar. Sizin bahsettiğiniz 28 Şubat sürecinin mağdurlarındanım aynı zamanda. Eşim 28 Şubat sürecinin mağduru, başörtüsünden dolayı okulundan atılmış bir insan.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Cümleni düzelt! Cümleni düzelt, o kadar! Başörtülülere...

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Çok ayıp ettin çok; çok ayıp ettin sen! Çok ayıp ettiniz! Bize haksızlık ettiniz.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Düzelt!

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Çok büyük haksızlık ettiniz, bizim tarihimize haksızlık ettiniz.

MEHMET KAMAÇ (Devamla) - Bakın, sakın ama sakın... Her şeyi kutsalların altına süpürerek temizleyemezsiniz. Konuşma metnimi aynen okuyorum: "Nasıl bir algıya sebebiyet verdiğinizin farkında mısınız?" derken yalan mı söyledik, yanlış mı söyledik? Toplumsal alanda insanlar şunu söylüyor.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Hayır, yalan ve yanlış! Başörtülüler kavramsallaştırması yanlış, bir tek kişinin kıyafetiyle başörtülülere söz söylenemez!

MEHMET KAMAÇ (Devamla) - Biz dedik ki evet, "Kutsalların altında bazı usulsüzlükleri yapmayın." Şimdi, 28 Şubat sürecinden bahsederken beni önce okumanız lazım, beni önce dinlemeniz lazım. İslami müktesebatı benim kadar bilemezsiniz.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Gayet iyi bilirim, ben imam-hatip lisesi mezunuyum; en az senin kadar bilirim, senden daha fazla bilirim.

MEHMET KAMAÇ (Devamla) - Ama şunu unutmayın: Siz çok mahirsiniz bu konularda, siz spekülasyon yapma konusunda çok mahirsiniz.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Alakası yok; sadece hakikatleri ortaya koyarım, sadece. Hiçbir zaman yalan söylemem.

MEHMET KAMAÇ (Devamla) - Sayın Başkan, benim söylediğim şeyde bir itham yok, benim söylediğim şeyde başörtülüye bir laf yok.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Var, var!

MEHMET KAMAÇ (Devamla) - Başörtülüye bir itham yok.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Var!

MEHMET KAMAÇ (Devamla) - Ben sadece sizin siyasetinizi eleştirdim, ben sadece sizin oluşturduğunuz algıyı eleştirdim.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Başka şekilde ifade edebilirsin.

MEHMET KAMAÇ (Devamla) - Ama bu sizin zorunuza gidiyor.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Başka şekilde ifade et, sözünü geri al diyorum ben de; yanlıştan dönelim diyorum sadece.

MEHMET KAMAÇ (Devamla) - Bir şey söyledim orada, bir şey söyledim orada. Peygamber (ASV) diyor ki: "Hırsızlık yapan Fâtıma da olsa onun haddini bildireceğim."

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - O kadar! Aynı şeyi biz söylüyoruz, biz daha...

MEHMET KAMAÇ (Devamla) - Sizin Fâtıma'nız kim? Sizin...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Aynısını söylüyoruz.

MEHMET KAMAÇ (Devamla) - Fâtıma'dan daha değerli kılan ne bu? Siz...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Aynısını söylüyoruz. Yanlış söylüyorsunuz siz...

MEHMET KAMAÇ (Devamla) - Yanlış söylemiyorum.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Söylediklerinizi inkâr edemezsiniz!

MEHMET KAMAÇ (Devamla) - Sizinle bunu her yerde tartışmaya hazırım. Peygamber, Fâtıma'yı bile...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Kamaç.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Aynı inanca sahibiz. Kızımız Fâtıma dahi olsa ben de elini keserim; bu kadar!

BAŞKAN - Sayın Akbaşoğlu... Sayın Akbaşoğlu...

MEHMET KAMAÇ (Diyarbakır) - Aynı şeyi söyledim ben de, aynı şeyi söyledim.

(AK PARTİ ve DEM PARTİ sıraları arasında karşılıklı laf atmalar)

BAŞKAN - Evet, sayın milletvekilleri... Sayın milletvekilleri...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Başörtülüleri karıştırma, başörtülülere laf etme! Yanlış yapıyorsun; özür dile başörtülülerden. (DEM PARTİ sıralarından gürültüler)

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Sivas Milletvekili Hakan Aksu ve Gümüşhane Milletvekili Celalettin Köse ile 83 Milletvekilinin Türk Kızılay Kanunu Teklifi (2/3690) ile İçişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 279) (Devam)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, şahısları adına konuşmalara geçiyorum.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) - Başkanım, söz talebi vardı.

BAŞKAN - Şimdi Kocaeli Milletvekili Sayın Mühip Kanko'ya söz veriyorum.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) - Başkanım, söz talebimiz vardı ama.

BAŞKAN - Sayın Mühip Kanko, buyurun, söz sizin. (Yeni Parti sıralarından alkışlar)

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) - Başkanım, söz talebim... Sataşma var, bakarak söyledi...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Onlar da bize "yancı" dedi, bakar mısın, onlar; Birol saydı: "Buradakiler yancı."

MÜHİP KANKO (Kocaeli) - Sayın Başkanım, başlayacağım ama...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Asıl yancılar, efendim, İstanbul Büyükşehir Belediyesinde personel paylaşımı yapanlar değil mi? Biz de onu söyledik arkadaşlar.

MÜHİP KANKO (Devamla) - Sayın Akbaşoğlu Kızılaydan bahsetmek yerine...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Bahsettim, Kızılayın esasınından bahsettim.

MÜHİP KANKO (Devamla) - ...sabahtan beri birikmiş öfkesini ortaya saçmak için geldi ve buranın gidişatını bozdu.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Kızılayı nasıl tahkir ettiğinizi, "Devlet yok, Ahbap var." dediğinizde...

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Ya, Başkan, bir dinle ya! Allah aşkına bir dinle ya!

MÜHİP KANKO (Devamla) - Evet, keşke...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Atıf yapmasın kardeşim! Atıf yapmasın o zaman! "Akbaşoğlu" diyerek atıf yapmasın! Konuşsun!

BAŞKAN - Hatibi dinleyelim.

MÜHİP KANKO (Devamla) - Nasıl konuşacağım, konuşamıyorum ki Başkanım.

BAŞKAN - Bir saniye...

MÜHİP KANKO (Devamla) - Konuşamıyorum ki!

BAŞKAN - Ama siz direkt şeye hitap edin, Genel Kurula hitap edin.

(AK PARTİ ve DEM PARTİ ile CHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar)

BAŞKAN - Sayın Akbaşoğlu... Sayın milletvekilleri... Sayın milletvekilleri, ya, hatibiniz kürsüde, müsaade edin, hatibiniz kürsüde.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Akbaşoğlu susmuyor, susmuyor!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Siz bana laf atıyordunuz! Ben konuşurken siz laf atıyordunuz ya! Aynı şeyi ben de yapıyorum. Kendinizin yaptığı size uygulanınca bağırıyorsunuz ya! Nerede adalet, nerede vicdan! Vicdan nerede!

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Sayın Başkanım, herkese laf atıyor, herkese!

BAŞKAN - Anladım, hatibiniz kürsüde. Siz bağırmayın, hatibiniz kürsüde.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Daha "a" dedi, başladı ya!

BAŞKAN - Sayın Öztunç, rica ediyorum...

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Akbaşoğlu'ndan da rica edin!

BAŞKAN - Buyurun, sürenizi başlatıyorum.

Genel Kurula hitap edin lütfen.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Herkes Genel Kurula hitap etsin, atıf yapmasın; cevabını veririm kim olursa olsun, kim olursa olsun!

SERKAN SARI (Balıkesir) - Başkanım, Sayın Akbaşoğlu uyarılmıyor mu, sadece biz mi uyarılıyoruz?

MÜHİP KANKO (Devamla) - Evet, Kızılay, 6 Şubat 2023 depremlerinden sonra bakın, şöyle görüntülere neden olmuş bir kuruluş. Bakın, Sayın Başkan, siz de görün, bunu da görün, Sabiha Gökçen Havaalanı'nda çekilmiş, LÖSEV'in, UNICEF'in ve Kızılayın bağış kutularının olduğu bir görüntü. Evet, Kızılay o gün ve ondan sonraki dönemde cemaatlerle ilişkisi nedeniyle yardım kuruluşları arasında en son sıraya düşmüş. Yine, "Yardım kuruluşlarına güveniyor musunuz?" diye yapılan anketlerde 2 kişiden 1'inin güvenini kaybetmiş bir kuruluş. Aynı zamanda, kök hücre, kan bağışı, bunlarla ilgili de bağışların dibe vurduğu, ne yazık ki ürettiği maden suyunun içinde bile arsenik miktarının fazla olması nedeniyle basit bir maden suyunun satışının bile yüzde 10'lara, 15'lere düştüğü bir kuruluşla karşı karşıyayız.

Arkadaşlar, Kızılaya gelen vatandaş kapıya geldi mi yardım için gelir ya da Kızılaya yardım ederken şunu düşünür: "Ben dayanışmaya yardım ediyorum." der ama bizde maalesef ne oluyor? Şirketlere ayrıcalık sağlamak için yardımlar toplanıyor.

Kızılaya geniş yetkiler var bu kanunda ama hiç kimse bu verilen yetkilerin bir hesap verme sorumluluğunu yerine getirmiyor, hiç kimse düşünmemiş bunu. Ayrıcalıkları yazıyorsunuz, güzel güzel yazılmış ancak denetimin nasıl işleyeceğini hiçbir zaman açıklamamışsınız kanunda. Milletin güvenini kazanması gereken ve bu güveni idame ettirmesi gereken bir kuruluş, maalesef, böyle bir kanunla denetlenemez, yönetilemez.

4'üncü maddeye bakıyoruz: Kızılayın bazı şirketlerinden bazı ürün ve hizmetlerin ihalesiz olarak alınması öngörülüyor fakat bunu sadece afet anında değil, afet öncesi hazırlık döneminde de öngörüyorsunuz ama maalesef hazırlık süresi sürekli olduğu için bu zamanlamayı nasıl belirleyeceksiniz, acil durum kriterini kim koyacak ya da fiyatın uygunluğunu kim belirleyecek ya da burada oluşacak bir kamu zararını kim telafi edecek, bunun cezasını kim çekecek; bunlar hiç açık değil.

Kanunun metnine "rekabet" yazmışsınız, rekabet kuralları yok ortada, nasıl rekabet yapılacak bilmiyoruz yani yaptığınız kanunda âdeta milleti kelimelerle oyalıyorsunuz.

(AK PARTİ ve DEM PARTİ sıraları arasında karşılıklı laf atmalar, gürültüler)

MAHMUT DİNDAR (Van) - Ortalığı karıştırıyorsun, örgütlüyorsun. Sana yakışıyor mu?

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Provokasyon bu, provokasyon!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Provokasyon size!

MAHMUT DİNDAR (Van) - Yakışıyor mu?

MÜHİP KANKO (Devamla) - Temenni metni değildir kanunlar. Özellikle kamu harcamaları yapılıyorsa şeffaf, denetlenebilir ve hesap verilebilir olması lazım. Eğer kamuda bunu gözetmezseniz kamu kaynaklarının nereye harcandığını bilemezsiniz.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Her türlü hakareti yedik sabahtan beri ya! Neler, neler; bakın...

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Hatibi dinleyelim arkadaşlar.

EVRİM KARAKOZ (Aydın) - Sayın Başkan, hatibi duyamıyoruz.

MURAT ÇAN (Samsun) - Beş dakikadan beri burada Genel Kurulun huzurunu bozuyor ya!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Oradan laf atıyorsunuz.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, lütfen, rica ediyorum, hatibin sözünü kesmeyelim.

Siz Genel Kurula hitap edin.

Buyurun.

SERKAN SARI (Balıkesir) - Bağırınca mı oluyor bu işler Sayın Başkan? Bağırmamız mı gerekiyor?

MAHMUT DİNDAR (Van) - Bir Grup Başkan Vekilinin bunu yapmaması lazım; yakışmıyor gerçekten.

MURAT ÇAN (Samsun) - Bu kadar mı anlamıyorlar ya!

SERKAN SARI (Balıkesir) - Bağırılacaksa biz de bağıralım Başkan.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Bağırın, bağırın, bağırın!

MAHMUT DİNDAR (Van) - Bir Grup Başkan Vekiline yakışmıyor bu davranışlar, gerçekten Meclisimize yakışmıyor, hele hele grubun 1'inci partisine.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Meclise yalan ve iftira yakışmıyor.

MÜHİP KANKO (Devamla) - Başkanım, sürem geçti ama.

BAŞKAN - Lütfen, Sayın Milletvekili, devam edin.

MÜHİP KANKO (Devamla) - Kanun temenni metni değildir, kamu parasına ilişkin her harcamanın açık, bağlayıcı ve denetlenebilir olması lazım. Kamuya ait makinelerin, teçhizat ürünlerinin Kızılaya devredilmesini, ücretsiz devredilmesini söylüyorsunuz; bunlar iktidarın malı değil, bunlar devletin, vatandaşın, çalışan esnafın vergileriyle elde edilmiş ürünlerdir ve bunları verirken hangi kritere göre vereceğinizi açıklamanız lazım; hangi gerekçeyle, kimin kararıyla, ne kadar süre için vereceğinizi söylemeniz lazım.

Sosyal yardım verilerine gelelim; özellikle, Türkiye'de haraç mezat paralarla gidip verdiğinizde, Türkiye'deki herkesin özel bilgilerine ulaştığınız bir ortamda özellikle yardıma muhtaç olan vatandaşların bilgilerinin paylaşılması doğru bir şey değildir yani vatandaşın mağduriyetini hiçbir zaman pazarlık konusu yapmamalısınız çünkü bunların yarın şirketlere verilmesi, seçim propagandasında kullanılması için yol açmış olabilirsiniz.

Kan bileşenlerinin bedelini SGK üzerinden tahsile gidiyorsunuz. "Hastaneler zararda." diyorsunuz; hastanelerde yapılan hizmetlerden hastaneleri zararda göstererek kamu hastanelerinde çalışan birçok insanın ödemelerini bu nedenle yapmıyorsunuz. Dolayısıyla, burada bunun kamu hastanelerine ne kadar bir maliyet getireceğini açıklamanız gerekir. Örneğin, gönüllü bağış veren bir kişinin hastaya kadar giden kan naklinde ne kadar bir masrafın olduğunu açıkça bilmemiz gerekiyor.

Afette görev yapacak olan görevlilere, evet, bir tazminat ödenecek, bunu olumlu karşılıyoruz ama emekçiyi koruyan bu kanun maddesine bir de siz arkadan dolanacak şekilde Kızılaya birtakım ayrıcalıklar tanırsanız bunu kabul etmemiz mümkün değil.

Kızılay şube başkanları gidip sosyal yardım vakıflarında görev alacaklar. Buradaki çıkar çatışmalarını nasıl değerlendireceksiniz ya da eğer vatandaş buralara gittiğinde eğer o kişilerin inisiyatifiyle bu vatandaşa yardım edecekseniz bunu kabul etmemiz mümkün değil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Devam edin lütfen.

MÜHİP KANKO (Devamla) - Kızılayın itibarını güçlendirmek istiyorsanız şirket hesaplarının, bağışlarının, kamu alımlarının düzenli açıklanmasını mutlaka garantiye almanız lazım.

Bunun dışında, güven isteyen önce hesap verebilmeli, yetki isteyen önce sorumluluğunu kabul etmeli. Meclisin görevi bu boşlukları alkışlamak değil, bu boşlukları tamamlamaktır.

Buradan seksen yedi gündür tutuklu olan İzmit Belediye Başkanımız Fatma Kaplan Hürriyet'in haksız hukuksuz yere içeride tutulduğunu, çocuğundan ayrı bırakıldığını, hiçbir somut iddia olmamasına rağmen arkadaşlarıyla birlikte gözaltında tutulduğunu, mahkûm edildiğini buradan tekrar haykırmak istiyorum. Fatma Kaplan Hürriyet'e bir an önce özgürlük dileklerimle hepinizi saygılarımla selamlıyorum.

Teşekkür ederim. (Yeni Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum.

Şimdi, Gümüşhane Milletvekili Sayın Celalettin Köse.

Buyurun Sayın Köse. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

CELALETTİN KÖSE (Gümüşhane) - Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; Türk Kızılay Kanunu Teklifi üzerine söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle aziz milletimizi ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bugün trafik kazasında vefat eden Üsküdar Belediyesi Başkanı Vekilimiz Dündar Ziya Gültekin'e Allah'tan rahmet, yakınlarına ve AK PARTİ ailemize başsağlığı diliyorum. Yine, iki gündür devam eden aşırı yağışlardan etkilenen tüm vatandaşlarımıza geçmiş olsun dileklerimi iletiyor, hayatını kaybedenlere de Allah'tan rahmet diliyorum.

Deminki tartışmayla ilgili de cümle kurmak istiyorum sözlerime başlamadan önce. Biz AK PARTİ olarak hak ve hakikatten ayrılmadan ülkemiz için, milletimiz için eser ve hizmet siyaseti yapan bir partiyiz. Bizim değerlerimiz var, bizim inancımız var. Yanlış anlaşılmış da olabilir ama düzeltilebilirdi. Hiç kimsenin de bizim değerlerimize söz söyleme hakkının olmadığını düşünüyorum.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Başkanına söyle onu!

AYYÜCE TÜRKEŞ TAŞ (Adana) - Sizin değil o, Türk milletinin değeri.

MURAT ÇAN (Samsun) - 2 milyarcık mı yani? 2 milyarcık mı yanlış anlaşılıyormuş? Neyi düzeltiyorsun ya!

CELALETTİN KÖSE (Devamla) - Ayrıca grubumuz yayıncılıkla itham edildi, bunu da reddediyorum ve sözlerime başlamak istiyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, bugün burada, milletimizin en zor zamanlarında yanında olan, afetlerde yaraları saran, ihtiyaç sahiplerine el uzatan, Türkiye'nin dünyadaki insani yardım faaliyetlerinin en önemli aktörlerinden biri olan Kızılayın hukuki altyapısını güçlendirecek önemli bir kanun teklifini görüşüyoruz. Görüştüğümüz teklif, ülkemizin afetlere hazırlık kapasitesini, kriz yönetim gücünü, sosyal dayanışma anlayışını, insani yardım kabiliyetini ve uluslararası insani diplomasi vizyonunu doğrudan ilgilendiren bir düzenlemedir.

Türk Kızılay, 1868 yılından bu yana yüz elli sekiz yıldır milletimizin dayanışma ve yardımlaşma ruhunun kurumsal temsilcisi olmuştur. Türk Kızılay, savaşta, afette, salgında, göçte ve her türlü insani krizde vatandaşımızın yanında yer almış, ihtiyaç sahiplerinin yaralarını sarmış, umudu büyütmüş ve dayanışmanın sembolü hâline gelmiştir.

Değerli milletvekilleri, kanun teklifimizin amacı Türk Kızılayın uluslararası hukuk kaynaklı özel statüsünü açık, müstakil ve güçlü bir kanuni zemine kavuşturmaktır. Bu düzenleme Türkiye'nin uluslararası insancıl hukuk kapsamındaki sorumluluklarıyla uyumlu ve güçlü bir hukuki altyapı oluşturacaktır. Kanun teklifiyle afet ve olağanüstü durumlarda ihtiyaç duyulan kritik ürün ve hizmetlerin daha hızlı bir şekilde temin edilmesine yönelik düzenlemeler yapılmakta, afet lojistiği, geçici barınma, ilk yardım ve insani yardım kapasitesinin güçlendirilmesi amaçlanmaktadır.

Teklifimizin önemli başlıklarından biri de güvenli kan hizmetleridir. Kan, ertelenemeyen ve alternatifi olmayan bir ihtiyaçtır. Özellikle afet ve olağanüstü durumlarda artan kan ihtiyacının kesintisiz bir şekilde karşılanması, doğrudan insan hayatıyla ilgilidir. Bu nedenle, güvenli kan temin sistemimizin sürdürülebilirliğinin desteklenmesi, vatandaşlarımızın hayatının güvence altına alınması anlamına gelmektedir.

Teklifte yer alan bir diğer önemli düzenleme ise afet, savaş ve çatışma bölgelerinde fiilen görev yapan Kızılay personeline yöneliktir. Olağanüstü şartlarda, yüksek risk altında görev yapan personelin nakdî tazminat kapsamına alınması suretiyle sahada görev yapan insan kaynağının korunması hedeflenmektedir.

Değerli milletvekilleri, bugün dünyanın neresinde bir insani kriz yaşanıyorsa Kızılay oradadır. Kızılay, son on yılda 138 farklı ülkede insani yardım faaliyeti yürütmüştür. Gazze'de, Suriye'de, Sudan'da, Somali'de, Balkanlarda, Orta Asya'da ve Afrika'nın en uzak noktalarında bugün Türk Kızılay vardır.

Türk Kızılay sadece bir yardım kuruluşu da değildir, aynı zamanda Türkiye'nin insani diplomasi gücünü de temsil etmektedir. Bugün dünyanın dört bir tarafında şanlı Türk bayrağımızla birlikte Kızılay ambleminin görülmesi ülkemizin vicdan merkezli dış politika anlayışının da bir tezahürüdür. Türkiye, sadece kendi vatandaşlarının değil, ihtiyaç duyan bütün insanların yanında duran büyük bir devlettir, mazlumun kimliğine bakmadan yardım eden bir devlettir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

CELALETTİN KÖSE (Devamla) - "İnsanı yaşat ki devlet yaşasın." anlayışını uluslararası alana taşıyan bir devlettir. Bu anlayış, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde ortaya konulan Türkiye Yüzyılı vizyonunun da temel taşlarından biridir çünkü Türkiye Yüzyılı sadece kalkınmanın ve büyümenin değil, aynı zamanda merhametin, dayanışmanın, paylaşmanın ve insanlığın ortak vicdanına katkı sunmanın da yüzyılı olacaktır.

Değerli milletvekilleri, ben bu vesileyle bu teklifin buraya gelmesinde emeği olan bütün milletvekili arkadaşlarıma, Komisyon Başkanımıza, Komisyon üyelerine ve burada bu teklif üzerine söz kuran, destek olacak olan bütün milletvekillerine ve Türk Kızılay ailesine teşekkürlerimi sunuyor, kanunun ülkemize, milletimize ve tüm insanlığa hayırlı olmasını diliyor, Gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum.

EVRİM KARAKOZ (Aydın) - Sayın Başkan, söz talep ediyoruz çünkü grubumuza bir sataşmada bulundu Sayın Akbaşoğlu.

CELALETTİN KÖSE (Gümüşhane) - Ya, sataşma yok, niye sataşma olsun? Hiçbir sataşma yok ki.

EVRİM KARAKOZ (Aydın) - Hayır, hayır; Akbaşoğlu'ndan bahsettim, sen değil.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, birinci bölüm üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi birinci bölümde yer alan maddeleri, varsa o madde üzerindeki önerge işlemlerini yaptıktan sonra ayrı ayrı oylarınıza sunacağım.

1'inci madde üzerinde 5 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 279 sıra sayılı Türk Kızılay Kanunu Teklifi'nin 1'inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

"MADDE 1- (1) Bu Kanunun amacı; uluslararası hukuk ve Türkiye'nin taraf olduğu sözleşmeler çerçevesinde Türk Kızılay vasıtasıyla hiçbir ayrım gözetmeksizin ihtiyaç sahibi insanların ihtiyaçlarının giderilmesi, afet ve acil durumlar ile savaş zamanlarında insanların yaşadığı olumsuzlukların ortadan kaldırılması, hastalıkların önlenmesi ve sağlık koşullarının iyileştirilmesidir.

(2) Bu Kanun; Türk Kızılay'ın görev ve yetkileri, hak ve muafiyetlerini ve denetim usullerini kapsar."

Tahsin Becan	Nermin Yıldırım Kara	Serkan Sarı
Yalova	Hatay	Balıkesir
Hasan Öztürkmen	İlhami Özcan Aygun	Ali Öztunç
Gaziantep	Tekirdağ	Kahramanmaraş
	Nurten Yontar	
	Tekirdağ	

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI SÜLEYMAN SOYLU (İstanbul) - Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen Tekirdağ Milletvekili Sayın Nurten Yontar.

Buyurun Sayın Yontar. (CHP sıralarından alkışlar)

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Kızılay Kanunu Teklifi'nin 1'inci maddesi üzerine söz aldım. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Bu maddeyle Türk Kızılayın amacı ve kapsamı belirlenmektedir ancak maddede kamu yararı, şeffaflık, hesap verilebilirlik, denetlenebilirlik ilkelerinin yer almaması önemli bir eksikliktir. Toplumun bağışlarıyla, gönüllülerin emeğiyle, yurttaşların güveniyle ayakta duran bir kuruluşun yasal güvenceye kavuşturulması gerekir. Yüz elli yılı aşkın tarihiyle bu toprakların en büyük sivil dayanışma ve insani yardım kuruluşu olan Türk Kızılay son sekiz yılda, özellikle tek adam rejimine geçildikten sonra bilinçli olarak holdingleşme, ticarileşme ve partizan kadrolaşma politikasıyla tamamen çürütülmüştür, AKP iktidarının arka bahçesi olmuştur. Kızılaya yapılan her bağışın, harcanan her kuruşun, gerçekleştirilen her ticari işlemin ve alınan her yönetim kararının kamuoyu önünde hesabı verilmelidir.

Değerli arkadaşlar, Kızılayın nasıl ve hangi anlayışla yönetildiğini ve kamuoyunda neden büyük bir güven kaybı yaşadığını hep beraber konuşmak zorundayız. Bizim çocukluğumuzda "Kızılay" denilince aklımıza güven, dayanışma ve yardımlaşma gelirdi. İlkokul çağlarımızda öğretmenlerimiz kahverengi zarflar dağıtırdı sınıflarda, biri Türk Hava Kurumuna ait, biri de Türk Kızılaya aitti ve biz de ailelerimizin verdiği o küçücük harçlıkları o zarflara koyarak bu harçlıklarımızın ihtiyaç sahibi ailelere, şehit ve gazi çocuklarına, savaşta yer alan ülkelerin ihtiyaç duyan kadınlarına, çocuklarına, engellilerine gideceğinden emindik ve güvenerek bu zarfları öğretmenlerimize teslim ediyorduk. 2020 yılından başlayarak ülkemizde ve dünyada bir Covid salgını yaşadık. Arkasından ülkemizde 6 Şubat 2023'te de büyük bir deprem yıkıma neden oldu. Bir de baktık ki hem Covid'de hem de depremde insanlar canlarıyla uğraşırken, Kızılay maske bulup dağıtamazken çadırları parayla sattı.

Soruyorum sizlere: Çocukların harçlıklarıyla büyüyen bir yardım kuruluşu nasıl oldu da afet günlerinde çadır satışlarıyla, kan satışlarıyla gündeme geldi? Biz Kızılaya para değil güven emanet ettik; işte, bugün asıl kaybedilen o güven. Bu kaybedilen güveni de kazanmak çok çok zor. Vatandaş kanını

parayla satmıyor, bağışını bir şirketin bilançosunu büyütmek için yapmıyor. Bundan dolayı, Kızılay, maden suyu satışından elde ettiği gelirler, kan hizmetlerinin finansmanı, iştiraklerinin faaliyetleri ve bağışların nasıl değerlendirildiği konusunda kamuoyunu bilgilendirmek zorundadır.

Sevgili Komisyon Başkanı ve üyeleri; sizlere soruyorum: Kızılayın iştirakleri ne kadar gelir elde ediyor? Bu gelirlerin ne kadarı doğrudan ihtiyaç sahiplerine ulaşıyor? Yönetim giderleri, şirket faaliyetleri ve kamu kaynakları denetim mekanizmalarına nasıl tabi tutuluyor? Bu soruların yanıtını sizden sormak bir Kızılay üyesi olarak bir düşmanlık değildir; asıl Kızılaya zarar veren, hesap sorulmasını engelleyen anlayıştır.

Değerli milletvekilleri, bugün önümüze getirilen düzenlemeyle Kızılayın görev ve yetkileri yeniden tanımlanıyor. Peki, bu düzenlemede kaybolan toplumsal güveni yeniden tesis edecek hangi somut güvenceler var? Kızılaya yeni yetkiler verirken yöneticilerin hesap verebilirliğini neden aynı kararlılıkta tartışmıyoruz? Afet dönemlerinde yapılacak alımlarda şeffaflığı ve kamu yararını nasıl güvence altına alacağız?

Sayın AKP milletvekilleri, kanun çıkarmak çok kolay. Kızılayın itibarını korumak istiyorsanız önce geçmişinizin hesabını vermeniz gerekiyor çünkü Kızılay bir şirket değil, milletin vicdanıdır. O vicdanı ticaretin ve siyasetin gölgesine düşüren anlayışla hesaplaşmadan gerçek bir reform yapamazsınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

NURTEN YONTAR (Devamla) - Biz Cumhuriyet Halk Partisi olarak Kızılayın tüzüğünde bulunan asli kamu yararına, dernek kimliğine, şeffaf, denetlenebilir ve sivil delegelerin demokratik idaresiyle yönetilen bağımsız bir sivil toplum kuruluşuna geri dönmesini, Kızılayın güçlenmesini, bağımsızlığının korunmasını ve her kuruşun hesabının verilmesini istiyoruz. Kızılayın yönetim kadrolarında görev alacak kişiler liyakat sahibi, siyasi yakınlık değil mesleki yeterlilik sahibi, kişisel ilişkileriyle değil tarafsız ve hesap verebilir, deneyimiyle ve vicdanıyla milletin güvenini kazanacak kadrolar olmalıdır diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Çok teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Türk Kızılay Kanunu Teklifi'nin 1'inci maddesinin (1)'inci fıkrasının "(1) Bu kanunun amacı, uluslararası hukuk ve Türkiye'nin taraf olduğu sözleşmeler çerçevesinde hiçbir ayrım gözetmeksizin Türk Kızılay vasıtasıyla ihtiyaç sahibi insanların ihtiyaçlarının giderilmesi olmakla birlikte bu faaliyetlerin kamu yararı doğrultusunda yürütülmesi, hesap verebilirlik ve denetlenebilirlik ilkeleri çerçevesinde gerçekleştirilmesi esastır. Afet ve acil durumlar ile savaş zamanlarında yürütülecek insani yardım faaliyetleri sosyal devlet ilkesi ile uyumlu olmak zorundadır." şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Yılmaz Hun (Iğdır) Zülküf Uçar (Van) Sevilay Çelenk (Diyarbakır)

Semra Çağlar Gökalp (Bitlis) Ömer Faruk Gergerlioğlu (Kocaeli)

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI SÜLEYMAN SOYLU (İstanbul) - Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen Kocaeli Milletvekili Sayın Ömer Faruk Gergerlioğlu.

Buyurun efendim. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Aziz Mahmûd Hüdâyi Vakfı bir açıklama yapmış, "Ya, el insaf! Yani şimdiye kadar sustuk ama bu ne soygun ya!" demiş AK PARTİ iktidarına. "Bu ne soygun ya!" demiş. Ben Aziz Mahmûd Hüdâyi Vakfına ve AK PARTİ'li seçmene buradan diyorum ki geçti Bor'un pazarı, sür eşeğini Niğde'ye. Bakın, ortada Fatma Betül, Ayşe, Hasan meselesi yok, ortada bir çürümüşlük ve kokuşma var arkadaşlar. AK PARTİ'li vekillere de buradan sesleniyorum: Bu çok kötü kokular sizi de sarmadan istifa edin, gidin, kurtulun buradan. Gemiden atlayan kurtulur arkadaşlar çünkü mesele kişi meselesi değil. Yıllardır İslami camia görmezlikten geldi ama bir zulüm vardı. 17-25 Aralıktan beri her şey ortadaydı, kutu kutu paracıklar neyin ne olduğunu ortaya çıkarıyordu ancak kimse görmek istemedi. Üç kuruş, beş kuruş, sonunda geldi telaffuz edemeyeceğimiz korkunç miktarlara ulaştı; 800 milyarlar konuşuluyor.

Ya, bakın, Ali Şekeroğlu, emekli polis memuru Anayasa Mahkemesinin önünde intihar etti. Hepinizin vicdanı sızladı değil mi? Bu çürümüşlük karşısında gariban bir emekli polis memuru intihar ediyordu. Karamürsel'de -benim ilim- kasetçi esnafı; adamın eline miras parası 4,5 milyon geçmiş, Tera'ya yatırmış; Tera batmış, ertesi gün intihar etti. Hiç kimsenin vicdanı sızlamıyor mu? Bugün beni bir emekli memure hanım aradı, "Ömer Bey, yirmi iki yıllık birikimim bitti, Tera'da yok oldu. Sabahlara kadar uyuyamıyorum, intihar düşünüyorum." dedi. Yahu, AK PARTİ'li vekiller, hiç mi vicdanınız sızlamıyor? Tam bir çürümüşlük her tarafı kaplamış durumda. Ahmet, Mehmet meselesi değil, yarın öbür gün sizi de bulacak bu. "Fatma Betül Sayan Kaya, kurban verdik gitti." Yarın öbür gün sizi kurban verirler arkadaşlar, böyle olmaz bu iş.

Şimdi, bakın, AK PARTİ'li vekiller sabahtan beri doğru dürüst Genel Kurula gelemiyorlar, sanırım utançlarından gelemiyorlar. Gerçi "Utanmıyoruz." diyordu birisi ancak artık onlar da utanmış yani gelemiyorlar, benim gördüğüm bu çünkü on dokuz aydır büyük bir rezalet var. İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı yazı yazmış SPK'ye, SPK araştırmamış. MASAK Daire Başkanı Ramazan Başak demiş ki: "Ya, burada büyük bir rezalet var." İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı, takip et, uyarmışsın SPK'yi, etme eyleme, takip et, büyük bir felaket patlayacak. Ve patladı, foseptik çukuru patladı, foseptik çukuru, başka bir şey değil patlayan. "Eski SPK yetkilisini alalım, bu işi bitirelim." Var mı öyle bir şey? Yerine getirdikleri eski SPK yetkilisi, İkinci Başkanı, şimdi Birinci Başkanı, maşallah! Değişen bir şey var mı arkadaşlar? Bir sistematik çürümüşlük ve kokuşma var.

Bakın, siz bunu nasıl temizlediniz? OHAL'le temizlediniz. OHAL Komisyonu Başkanı kimmiş? Salih Tanrıkulu. OHAL Komisyonunda kendisiyle görüşmüştük. Üç saat boyunca kendisine "Bu zalim kararları alma Salih Bey, yarın öbür gün, bak, senden de çıkar." dedim ve şimdi, bugün bak, rezil oldu. Neden? DDK, Devlet Denetleme Kurulu Başkanıymış, öbür taraftan da Borsa İstanbulun Yönetim Kurulu üyesiymiş, maşallah yani! Neden ödüllendiriliyor? Çünkü OHAL Komisyonunda yüzde 87 oranında ret verme rekoru kırdı Salih Bey, Salih Bey'i ondan sonra ödüllendirdiler. Ya, şimdi Salih Bey'i oturtmuşlar "Devlet Denetleme Kurulu raporu hazırlasın." demişler. Ya, sen Borsa İstanbuldaki o usulsüzlükleri nasıl raporlayacaksın, hiçbiriniz niye sormuyor arkadaşlar? Böyle iş olur mu, neyi raporlayacaksın? İşin başı belli, adam gelmiş Cumhurbaşkanlığı Finans Ofisinden, Fecir Alptekin, yardımcısı Necip Fazıl Kaymaz Tera Holding Yönetim Kurulu Üyesi olmuş. "Sırtımızı sağlam, Beştepelere dayadık." demişler, vatandaş da yatırmış parasını, yatırdıkça yatırmış, fonzi sistemiyle sonunda ne olmuş? AK PARTİ foseptik çukuru patlamış. Herkes bunu bilsin arkadaşlar, patlayan şey Tera değil, bu iktidarın foseptik çukurudur, başka bir şey değil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) - Ortada belli, Ramazan Başak, MASAK eski Başkan Yardımcısı, uyarmasına rağmen sonra ne yaptılar? Adamı gözaltına aldılar, gözaltına, görevden almakla kalmadılar, neler neler yaptılar. Şimdi bu kötü koku yükseliyor, ben de buradan AK PARTİ seçmenine sesleniyorum: Biz size dün ne dedik? Susma, sustukça sıra sana gelecek dedik. İşte, bakın, artık susanların da başına geliyor. Bu kokuşmuşluk, bu çürüme herkesin başına geliyor. Arkadaşlar, böyle bir şey olmaz, herkes suç duyurusuyla savcılıklara gitmelidir.

Burada bir araştırma komisyonunu kurdurmuyor bu iktidar arkadaşlar, halkımıza şikâyet ediyoruz. Bakın, 500 bin kişiyi bulan, milyonları sızlatan bir yolsuzluk, soygun var. AK PARTİ-MHP cumhur zulüm ittifakı burada araştırma komisyonu kurdurmadı arkadaşlar, size şikâyet ediyoruz buradan. Bu yolsuzluğu, bu usulsüzlüğü şikâyet ediyoruz.

Teşekkür ediyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Türk Kızılay Kanunu Teklifi'nin 1'inci maddesinin (1)'inci fıkrasında yer alan "olumsuzlukların" ibaresinin "sorunların" ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Burak Dalgın	Selcan Taşcı	Rıdvan Uz
Balıkesir	Tekirdağ	Çanakkale
Ahmet Eşref Fakıbaba	Yüksel Selçuk Türkoğlu	Ayyüce Türkeş Taş
Ankara	Bursa	Adana

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI SÜLEYMAN SOYLU (İstanbul) - Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen Adana Milletvekili Sayın Ayyüce Türkeş Taş.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

AYYÜCE TÜRKEŞ TAŞ (Adana) - Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; Kızılay deyince aklımıza depremde enkaz başındaki vatandaşa ulaşmak, afetzedeye çadır ve gıda sağlamak, hastaya kan ulaştırmak, ihtiyaç sahibinin yanında olmak ve toplumun en zor gününde dayanışmayı örgütlemek gelmesi gerekirken maalesef Türk milletinin aklına parayla satılan çadırlar, kanlar, toplanan bağışların bazı vakıflara peşkeş çekildiğine dair haberler geliyor. Bu sebepten ötürü Kızılayın özel bir kanunla düzenlenecek olması elbette güzel ama burada önemli olan kanun koymak değil, o kanunun uygulanmasıdır. Türkiye, bugün Anayasa'nın göz ardı edilmesi, mevcut kanunların uygulanmaması, denetim yapmakla görevli kurumların görevlerini yerine getirmemesi ve şeffaflığın sağlanamaması yüzünden birbirinden tamamen farklı kurumlarda, farklı alanlarda ne yazık ki hep aynı yanlışlarla yüz yüze gelmektedir. Bir tarafta milletimizin bağışlarıyla ayakta duran Kızılay, diğer tarafta vatandaşlarımızın alın teriyle biriktirdikleri tasarruflarını emanet ettiği sermaye piyasaları; bir tarafta depremzedeler için bağışlanan çadırların satılmasıyla sarsılan kamuoyu güveni, diğer tarafta düzenleyici ve denetleyici kurumların gözünün içine baka baka fonlar üzerinden gerçekleştirilen manipülasyonlar nedeniyle mağdur olan yatırımcılar. İki farklı alan, iki farklı mağduriyet ama aynı temel mesele: Denetim nerede, şeffaflık nerede, hesap veren kim?

Evet, maalesef, Türkiye, AK PARTİ iktidarı döneminde tarihe geçecek bir finansal skandal yaşamaktadır, hatta bu, açık ve net organize ve nitelikli bir finansal dolandırıcılıktır. Üstelik bütün bunlar sermaye piyasalarını düzenlemek, denetlemek ve yatırımcıyı korumakla görevli kurumların gözetimi altında yaşanmıştır. SPK vardır, Borsa İstanbul vardır, Takasbank vardır, Merkezî Kayıt Kuruluşu vardır, hatta ve hatta Hazine ve Maliye Bakanı vardır. Bu kadar kurum, bu kadar mevzuat, bu kadar otorite, bu kadar denetim yetkisi varken "Peki, yatırımcıyı kim korudu?" sorusuna verilecek cevap yoktur.

Vatandaş parasını kaybettikten sonra yapılan müdahaleler zamanında yapılmayan denetimin hesabını da ortadan kaldırır mı? Önemli bir başlıktır. İşte, Kızılay meselesi ile fon meselesinin birleştiği yer de tam burasıdır. Birinde vatandaş Kızılaya güvenerek bağış yapıyor, diğerinde devletin denetlediği finansal sisteme güvenerek yatırım yapıyor. Her ikisinde de esas zarar gören, yalnızca vatandaşın parası değil, maalesef, devletin kurumlarına duyduğu güvendir.

Değerli milletvekilleri, Türkiye'de artık çok tehlikeli bir yönetim anlayışı yerleşmektedir. Bir problem yaşanmaktadır, denetim tartışılmaktadır, kamuoyu tepki göstermektedir. Sonra ne oluyor? Yeni bir kanun getiriliyor, yeni yetkiler veriliyor, yeni istisnalar tanınıyor ama "Kim görevini yapmadı?" "Kim denetlemedi?" "Kim sorumluluğunu yerine getirmedi?" "Kim göz yumdu?" soruları maalesef cevapsız kalıyor. Çünkü mesele, kanun eksikliği değil, mevcut kanunların uygulanmamasıdır. Mesele, yetki eksikliği değil, mevcut yetkilerin nasıl kullanıldığıdır. Mesele, denetim mekanizmalarının yokluğu değil, neden işletilmediğidir. Kızılayda bağışçının güvenini, sermaye piyasalarında yatırımcının güvenini maalesef kaybettirdiniz. Şimdi denetimi güçlendirmek yerine yeni yetkiler ve ayrıcalıklar getiriyorsunuz. Hem de denetim görevini yapamayanlara geliyor bu ayrıcalıklar ve bu yetkiler. Oysa millet sizden yeni ayrıcalıklar değil, kaybolan güvenin hesabını istiyor.

Şunu artık anlamanız gerekiyor: Denetim eksikliğini yeni yetkilerle, güven kaybını da yeni ayrıcalıklarla, yönetim zafiyetini de yeni kanunlarla örtemezsiniz. Ve unutmayın, hesap sorulmayan her yanlış, bir sonraki yanlışın davetiyesidir. Bunun örneklerini de devamlı yaşamaktayız.

Devletin itibarı, çıkardığınız kanunların sayısıyla değil, uyguladığınız adaletle, sağladığınız şeffaflıkla ve verdiğiniz hesapla ölçülür. Türk milleti artık yeni vaatler değil, sorumluların hesap vermesini beklemektedir diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Çok teşekkür ederim.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 279 sıra sayılı Türk Kızılay Kanunu Teklifi'nin 1'inci maddesindeki "ihtiyaç" ibaresinin "gereksinim" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Eylem Ertuğ Ertuğrul — Zonguldak
Mehmet Tahtasız — Çorum
Murat Çan — Samsun
Aliye Coşar — Antalya
Türkan Elçi — İstanbul

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI SÜLEYMAN SOYLU (İstanbul) - Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen Samsun Milletvekili Murat Çan.

Buyurun Sayın Çan.

MURAT ÇAN (Samsun) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Bugün kanun teklifinin görüşmesinde kanun teklifine hiç girmeden tamamen fon mağduriyeti ya da fon vurgunu konusunda görüşlerini bildiren Grup Başkan Vekiline, AKP Grup Başkan Vekiline bir çift sözümüz var. Soru-cevap açmadınız Saygıdeğer Başkanım. Ben buradan Komisyon Başkanına birkaç soru sormak isterim: "Çadır satışı olmadı." dedi burada Grup Başkan Vekili. Çadır satışı olup olmadığını, iştiraklerden ya da herhangi bir kuruluşundan olmadığını bize burada Komisyon Başkanı açıklasın; bu soruyu açıkça soruyorum.

Bir başka sorum: Her hâlükârda Komisyon tutanaklarında da olduğu şekliyle bu deprem felaketinden sonra Kızılaya güven endeksi kaça inmiş, Kızılay Başkanı değiştikten sonra Kızılayın güven endeksi hangi seviyeye gelmiş? Bunun da cevabını almak isterim ama hepsinden önemlisi, burada Kızılay Kanunu Teklifi'nde söz alıp "455 bin konut yaptım." diye Kızılayın doğrudan dahli olmayan bir icraatı ve hâlâ vatandaşın o hizmete ulaşmadığı icraatı savunmanın hiçbir anlamı yoktur.

Bir başka konu, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı şu anda dört gün sürecek savunmasını yapıyor; savunma değil, bir anlamda yargılamasını yapıyor, Türk hukukunun araçsallaştırılarak kendisine uyguladığı zulme karşı bir savunma yapıyor. Ancak Türkiye'nin en çok seyredilen yayın organının kapatıldığı günde, kayyum atandığı günde bu savunma başladı.

Buradan kendisini kendi kitlesine duyurmaya çalışan ve hatta konuşmasını yaptıktan sonra grup aralarında gezinerek milletvekillerine "Anlaşıldı mı? Anlaşıldı mı?" diye sorarak kendi milletvekillerini bir anlamda anlayışsız gösteren Grup Başkan Vekilini burada bir kez daha esefle kınadığımı bildirmek istiyorum. Burada Kızılayı her parti, her grup konuştu ve Kızılaya karşı duygularını, saygısını, yüz elli sekiz yıllık müktesebatına duyduğu saygıyı net bir şekilde ifade etti ama gelip burada Kızılayı konuşmak, Kızılay Kanunu Teklifi'nde eksiklikleri gidermek için söylediğimiz sözlere cevap vermek yerine sabahtan beri biriktirdiği öfkesini, kinini her partiye ayrı ayrı bir şekilde deşarj ederek burada insicamı bozmasını bir kez daha esefle kınıyorum.

Burada yapılması gereken şudur: Kızılayla ilgili, bütün grupların net bir şekilde ortaya koyduğu, ilk defa hakkında kanun yapılan bir kuruluşla ilgili AKP'nin de olumlu katkılarını ya da yapılan eleştirilere dönük cevaplarını almak isterken biz, dönüp, kalkıp, herkese had bildirip, parmak sallayıp, ondan sonra daha büyük haddi kendi grubuna sorar, sorgularcasına "Anlaşıldı mı?" diye sorulmasının, bu Meclisin bu zamana kadar gelmiş müktesebatına uygun olmadığını Grup Başkan Vekiline de buradan bütün vatandaşlarımıza da bildirmek, iletmek isterim.

Değerli Başkanım, burada kürsüye çıkan bütün hatipler bu 9 maddelik kanunun her bir aşamasında eksikliklerini, doğuracağı sakıncaları, bu zamana kadar Kızılayı yöneten başkanların bizatihi yapmış olduğu, somut bir şekilde yapmış olduğu yanlışları konuştu. Bunları gidermeye çalışmak yerine dönüp dönüp burada on dakika boyunca öfke kusmak buraya uymamıştır.

Bir başka konu, Ahbap Derneğini konuştu, geldi burada. Ya, Ahbap Derneğine bu vatandaşı mahkûm eden, hatta muhtaç eden Adalet ve Kalkınma Partisidir. Adalet ve Kalkınma Partisinin başındaki Genel Başkan çıkıp da "Evet, geç kaldık." demedi mi, bunu siz duymadınız mı? Dolayısıyla, kendi Genel Başkanının kabul ettiği bir kusuru, gecikmeyi burada bizim zikretmemizin bizim açımızdan hiçbir yanlışı yoktur; tam tersine, hakkında ilk defa bir kanun çıkarılacak kuruma doğrudan olumlu katkıları sunmak amaçlıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MURAT ÇAN (Devamla) - Bitiriyorum...

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

MURAT ÇAN (Devamla) - Bir kez daha söylüyorum: Toplumun haber alma hakkını kısıtlayan bu düzene itirazımız var; toplumun gönüllülük esaslı katkı sunduğu kurumların, kuruluşların bütçesinin yanlış yerde harcanmasına itirazımız var. Kalkıp bir eski Bakanın burada nitelendirilme şekline itiraz etmek belki kendini savunmak amaçlı olabilir ancak ortadaki yolsuzluğu, ortadaki haksız kazancı Grup Başkan Vekili burada açıklayamamıştır. Hâlâ 16 kat yani 27 daire alabilen bir parayı yatırmış, 367 daire alabilecek bir paraya ulaşmış; devlete, millete bununla ilgili hesap verememiş bir eski Bakan var; kıyafet hiç önemli değildir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Çok sağ olun.

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3690) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesinin (2)'nci fıkrasında yer alan "kapsar" ifadesinin "kapsamaktadır" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Elif Esen	Bülent Kaya	İdris Şahin
İstanbul	İstanbul	Ankara
Sadullah Ergin	Necmettin Çalışkan	Mustafa Kaya
Ankara	Hatay	İstanbul

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI SÜLEYMAN SOYLU (İstanbul) - Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen İstanbul Milletvekili Sayın Mustafa Kaya.

Buyurun Sayın Kaya. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

MUSTAFA KAYA (İstanbul) - Sayın Başkanım, saygıdeğer milletvekilleri; öncelikle, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Kızılayın neden Sayıştay denetimine alınması gerektiğine dair kanaatlerimi paylaşacağım ama önce sizi tarihî bir geçmişe götürmek istiyorum. Sultan Abdülaziz dönemi aslında bugün yaşadığımız sorunların birçoğunun yaşandığı bir dönemdir. Sultan Abdülaziz kimdir? Fon vurgunundan sonra hayatını kaybeden, Kızılayın kuruluşunun altına imza koyan, Sayıştayı kuran, aynı zamanda Kanun-ı Esasi'yi yani tarihimizdeki ilk Anayasa'yı yapan sultandır.

Peki, bizim bugün tartıştığımız bütün bu konuların tarihte nasıl tartışıldığını hep beraber tekrar hatırlayalım: Ramazan Kararnamesi aslında bugünkü fon vurgununun o günkü yansımasıdır. Ramazan Kararnamesi'yle birlikte... Değerli arkadaşlar, 1854 yılında Kırım Savaşı'yla beraber borçlanmaya başlayan Osmanlı'nın moratoryum ilan etmesi ardından alınan karardır Ramazan Kararnamesi. Ama Ramazan Kararnamesi'nde şöyle bir şey vardır: Ramazan Kararnamesi'nde alınan kararın bir hafta sonra uygulanacağı kararı alındığı için, sonrasında o kabine içerisinde bulunan iddia o ki Midhat Paşa gibi, Hüseyin Avni Paşa gibi kabine üyelerinin o bir haftayı beklemeden ellerindeki hisse senetlerini satarak o günkü değerden o kazançlarını geri almalarıdır. Biliyorlar ki bir hafta sonra satarlarsa o kazançları ellerinden gidecek ve sonrasında bunun bedelini ağır olarak öderler.

Değerli arkadaşlar, şunu söyleyeyim: O gün yaşanan fon vurgununun ardından, düşünün 1875-1915 yani arada yaklaşık kırk sene var, kırk sene sonra Osmanlı İmparatorluğu'nun sonunun geldiğini görüyorsunuz, yirmi-otuz yıl istikrarsızlığın bütün bünyeyi kapladığını görüyorsunuz, güvensizliğin bünyeyi altüst ettiğini görüyorsunuz ve Düyun-ı Umumiyenin kurulduğunu, 6 tane alanda Düyun-ı Umumiyede vergilendirmenin olduğunu görüyorsunuz. Yani arkadaşlar aslında alınan bir karar, yapılan bir adım bir devletin sonuna, Osmanlı İmparatorluğu'nun sonuna olumsuz etki yapacak kadar maalesef etkili olmuştur.

Peki, bugün Kızılayla bağlantısı ne? Sultan Abdülaziz'den bahsederken Kızılayı kuran, Sayıştayı kuran, Kanun-ı Esasi'yi kuran, bütün bunları söyledik ama aynı zamanda Abdülaziz, devlet kurumlarının bütün muhasebesinin yapılması ve neticede devletin gelir-gider dengesinin takip edilmesi, denetiminin yapılması için Sayıştayı kurdu. Ama bugün arkadaşlarımız tarafından -tabii, milletvekili arkadaşlarımız söyledi- "İşte, kamu kuruluşu değil, kamudan doğrudan kaynak aktarılmıyor." deniliyor, "Devlet Denetleme Kurulu bu anlamda denetim yapıyor." deniliyor fakat arkadaşlar, Devlet Denetleme Kurulunun raporlarını açıklama zorunluluğu yok ama Sayıştay raporlarını açıklamakla mükellef. Dolayısıyla burada kamu kuruluşlarından, bankalardan, bağışlarla yol almaya çalışan bir Kızılayın olduğu yerde Sayıştayın denetimine girmesi gayet doğal. Şimdi, Kızılayın kanununu burada yapan biziz ama Kızılayı denetleme hakkına sahip olunan yine biziz. Şimdi, bu durumu da aslında doğru değerlendirmek lazım yani diyoruz ki: Tamam, Sayıştay denetimi yoksa TBMM denetimi olsun, ona da kanun izin vermiyor. Dolayısıyla bu anlamda Abdülaziz dönemindeki bu yapılan uygulamaların aslında bize bir örnek olması gerekir. Mesela bağış gelirleri var, kamu sağlık kuruluşlarına sağladığı kan bileşenleri karşılığı SGK üzerinden aldığı ödemeler var, sayıları 14'e ulaşan iştirakleriyle trilyonluk kaynakları var, kanun teklifiyle Kamu İhale Kanunu'ndan muafiyet, gümrük vergisi istisnası, SGK'den doğrudan tahsilat gibi önemli ayrıcalıklar tanınıyor ama buna karşılık maalesef herhangi bir denetime izin verilmiyor. Sayıştay denetimi muhakkak sağlanmalı, Sayıştay denetimi olmalı, bir kanuni düzenleme yapılmalı; aynı zamanda, Kızılayın TBMM'ye belirli aralıklarla rapor sunması da mutlaka temin edilmelidir diyoruz.

Değerli arkadaşlar, şimdi bunu söyledik, aynı zamanda şunu da söyleyelim: Bu kadar yıldan beri hizmet eden Kızılay aslında bizim bayrak gösterdiğimiz, yurt dışında, yurt içinde en zor zamanlarımızda yanımızda olan bir kuruluş. Kimi yapılan yanlışlar varsa da o yanlışların kurumun tamamına hasredilmesi de doğru bir yaklaşım olmaz, toptancılık olur; bu da yanlış olur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

MUSTAFA KAYA (Devamla) - Ama denetimin olmadığı yerde, denetime izin verilmeyen yerde şeytan devreye girer. Ben, burada, sayın yöneticilerin kötü niyetle bu kanun teklifini buraya getirdiklerini düşünmüyorum. Sayın Komisyonun kötü niyetli getirdiğini de düşünmüyorum ama arkadaşlar, güven denetime mâni değildir. Sayıştay denetiminden korkmayın, TBMM denetiminden korkmayın; aksine, biz "Sizi denetlemek istemiyoruz." desek de siz özellikle bir araya gelip "Ya, ne olursunuz bizi denetleyin; olur ki gözümüzden kaçan bir yanlış olur da kamu kuruluşuna, milletin malına, milletin parasına zarar veririz." diye burada öncülük edin; doğru olan budur.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyor, hepinize hayırlı geceler diliyorum. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 1'inci madde kabul edilmiştir.

2’nci madde üzerinde 5 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan teklifin 2’nci maddesinin (1)’inci fıkrasının (b) bendinin “b) İhtiyaç sahibi: Gelir düzeyi, sosyal güvence durumu, barınma koşulları, sağlık durumu ve benzeri nesnel kriterler esas alınarak ilgili mevzuat çerçevesinde yapılan değerlendirme sonucunda temel yaşam ihtiyaçlarını karşılayamadığı tespit edilen kişileri,” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Yılmaz Hun	Zülküf Uçar	Sevilay Çelenk
Iğdır	Van	Diyarbakır
Semra Çağlar Gökalp	Ömer Faruk Gergerlioğlu	Sırrı Sakik
Bitlis	Kocaeli	Ağrı

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI SÜLEYMAN SOYLU (İstanbul) - Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen Ağrı Milletvekili Sayın Sırrı Sakik.

Buyurun Sayın Sakik. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

SIRRI SAKİK (Ağrı) - Sayın Başkan, sevgili arkadaşlar; ben de hepinize iyi bir akşam diliyorum. “...”[3]

Şimdi, biraz önce, burada tartışmalar oldu türban üzerinde. Bir şeyi hatırlatmakta yarar var. Sevgili Sezai Temelli söyledi, 28 Şubatta biz hepimiz alanlardaydık. Şu gördüğünüz grupta bütün inançlar var, bütün kimlikler var. Biz, bu ülkenin bütün inançlarını ve bütün kimliklerini temsil eden bir siyasal gelenekten geliyoruz. Yine, türbana saldırı vardı, bu konuda ilk kanun teklifini veren bir partiyiz. Bütün milletvekilleri içeri girip elimizde Merve Kavakcı’nın posterleriyle buraya geldik. Onun için bizi bu tür polemiklere çekmeyin. Bu sizi de aşar, bütün Türkiye halkı da bizi tanıyor.

Sevgili arkadaşlar, ben birkaç gün önce Paris’teydim, orada bir toplantıya katıldım. Paris sokaklarında bir grup Kürt çocukla karşılaştım, hem size selamları vardı hem de sitemleri vardı: “Ya, iki yıldır orada bir yasa görüşülüyor, Türkiye’de barış olacak, biz sürgündeyiz, biz işimizi gücümüzü orada bırakıp buralarda sürgün hayatı yaşıyoruz ama Parlamento üzerine düşen sorumlulukları yerine getirmiyor.” Bakın, iki yıldır burada önemli mesajlar, selamlar, Sayın Öcalan’ı kastediyorlardı “Gelsin, burada, kürsüde konuşsun...” Aradan iki yıl geçti, PKK üzerine düşen bütün sorumluluklarını yerine getirdi ama hâlâ Sayın Öcalan’a ulaşmakta zorluk çekiyoruz. Ben kırk yıldır bu aktif siyasetin içerisindeyim, 2 kez başvurum oldu; ben de İmralı’ya gitmek istiyorum, gidip bire bir bu konuları konuşmak istiyorum. Adalet Bakanlığından onay çıkıyor ama sonra tekrar Bakanlık arıyor: “Bu işi erteleyelim.” Şimdi, bu işleri erteleyerek olmaz. Bir an önce, evet, Sayın Öcalan orada bir statü sahibi olmalıdır ve bu barışa öncülük etmelidir. Hemen yanı başında, Kürtlerin demokratik haklarını, Kürt’ün dilini, kimliğini, kültürünü yasalar ve Anayasa düzeyinde güvence altına almalıyız; barış dediğimiz de budur. Bu Parlamento 467 milletvekiliyle bütün irademizi Millî Güvenlik Kuruluna havale ettik. Ya, Allah aşkına, sevgili Selahattin Demirtaş’ın, sevgili Figen Yüksekdağ’ın, Bekir Kaya’nın, Leyla’nın tahliyesinin Millî Güvenlik Kuruluyla ne alakası var? Yani bu insanların elinde silah mı oldu? İşte, Avrupa’da gördüğüm arkadaşlarımız; hiçbirimiz silahla iç içe olmadık. Onun için, sevgili arkadaşlar, bu Parlamento üzerine düşeni yapmalıdır.

[3] *Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.*

Şimdi, sevgili Selahattin'i, Figen'i burada hep dile getiriyoruz; diğer arkadaşlarımız bizi bağışlasınlar. Selahattin ve Figen, evet, sembol olarak çok önemli aktörlerdir ama diğer arkadaşlarımız da en az Selahattin ve Figen kadar değerlidir, bunların bir an önce özgür olması lazım. Bu yasaya dair bir an önce adımlar atılmalıdır.

Vallahi, bir sitemim de hem Yeni Partiye hem Cumhuriyet Halk Partisine. Biz sizi birkaç dönem destekledik; demokrasi için, özgürlükler için destekledik; hiçbir hesabımız olmadı, oturup sizinle milletvekili hesabı yapmadık, Cumhurbaşkanı Yardımcılığı hesabı yapmadık. Türkiye demokratikleşsin, Kürt sorunu barışçıl bir şekilde çözülsün istiyoruz ama üzgünüm, o oylamada hem Yeni Partinin hem Cumhuriyet Halk Partisinin bir ikilem içerisinde kalması bizi gerçekten yürekten yaraladı. Yüz yıllık bir kavgada ilk kez tarihî bir süreç yaşanıyor ve Kürtler bir kapıyı aralıyor, bu topraklarda kan ve şiddet duracak, barış sağlanacak ama küçük hesaplarla bizi bu konuda yalnız bıraktığınız için vallahi kırgınız çünkü biz size demokrasi için, özgürlükler için çok çok büyük bedeller ödeyerek geldik, yanı başınızda durduk. Bugün de sizin sırtınızda büyük bir yükün olduğunu biliyoruz, size büyük haksızlıklar yapıldığını da biliyoruz ama yıllardır bize bunu yapıyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

SIRRI SAKİK (Devamla) - Teşekkür ediyorum.

Sizin, bir taraftan bu haksızlıklara karşı mücadele ederken demokrasi cephesini de büyütmeniz gerekir vallahi. Bu topraklarda olgunlaşmış bir barış süreci varsa ne Cumhuriyet Halk Partisi ne de Yeni Partinin buna seyirci kalmasına toplum asla müsaade etmez ve sizin de buna hakkınız yoktur. Diliyorum, umuyorum ki -sizler de- bir an önce İmralı'nın kapıları açılır, kim ki kafasında ne soru işareti varsa gider, bire bir bu işin muhataplarıyla oturup konuşur. İki yıldır silahlar susmuşsa, bir tek damla kan akmıyorsa hepimizin dönüp vallahi buna destek sunmamız gerekir ve bu sürece katkı sunan bütün siyasi aktörlere de teşekkür etmemiz gerekir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 279 sıra sayılı Türk Kızılay Kanunu Teklifi'nin 2'nci maddesinin (1)'inci fıkrasının (b) bendinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

"b) İhtiyaç sahibi: Bireysel, çevresel, ekonomik, fiziksel, psikososyal veya hukuki nedenlerle yoksulluk içinde bulunan, temel ihtiyaçlarını karşılayamayan veya yaşamını asgari düzeyde sürdürmekte güçlük çeken kişileri; engellilik, yaşlılık veya göç gibi dezavantajlı durumlar nedeniyle korunma, bakım, destek, sağlık ve sosyal hizmet müdahalesi ile sağlık malzeme ve ekipmanına ihtiyaç duyan kişileri; afet, acil durum, savaş veya çatışma nedeniyle temel ihtiyaçlarını geçici ya da sürekli olarak karşılayamaz duruma gelen kişileri,"

Tahsin Becan	Nermin Yıldırım Kara	Serkan Sarı
Yalova	Hatay	Balıkesir
Ali Karaoba	Hasan Öztürkmen	Ali Öztunç
Uşak	Gaziantep	Kahramanmaraş

Rıfat Turuntay Nalbantoğlu	Müzeyyen Şevkin
İzmir	Adana

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ AHMET ERBAŞ (Kütahya) - Katılamıyoruz Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen Adana Milletvekili Sayın Müzeyyen Şevkin.

Buyurun Sayın Şevkin. (CHP sıralarından alkışlar)

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle, Üsküdar Belediyesi Başkanı Vekili Sayın Dündar Ziya Gültekin'e Allah'tan rahmet, ailesine ve AKP camiasına başsağlığı ve sabır diliyorum.

Yine, iki gündür İstanbul'da meydana gelen sel afeti nedeniyle yaşamını yitiren vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, etkilenenlere de geçmiş olsun dileklerimi sunuyorum.

Tabii, bir jeoloji mühendisi olarak doğa olaylarının bir afete dönüşmesinin insan eliyle, insanın kendi yarattığı atmosfer nedeniyle oluştuğunu burada vurgulamak isterim değerli milletvekilleri. Yaşananlar sadece iklim krizine bağlanamaz; vahşi bir şekilde doğayı katlettiğimiz, ağaçları, ormanları yok ettiğimiz, sulak alanları yok ettiğimiz ve özellikle su yollarını tahrip edip imara açtığımız bir süreçte buna biz "fıtrat" diyemeyiz. Doğa olayının afete dönüşmesi yine insanın kendi yarattığı bir afettir.

1.277 sel ve 15 heyelan olayı kaydedilmiş İstanbul'da. Olduğu anda müdahale edilecek bir olay değildir afetler, oluşmadan önce riskleri belirlemek, olası zararları tespit etmek ve en aza indirmek için afete zamanında müdahale edilmesi ve mutlaka bilimin, jeoloji biliminin ve jeoteknik biliminin de olanaklarından yararlanmak gerekmektedir. Elbette, metrekareye düşen yağış miktarı ve süresi önemlidir ancak hem jeolojik hem hidrojeolojik koşullar, arazi kullanımı, yapılaşma ve altyapı ağı ile kapasite de önem taşımaktadır. İmar planları yapılırken yıllık yağış ve akış, su yolları ve taşkın alanlarının korunması da dâhil bütün bu olasılıkların göz önünde bulundurulması gerekmektedir. Afetlerle mücadelenin sadece kriz anında değil öncesinde yapılması gerekmekte. Binlerce jeoloji mühendisi sadece afet döneminde akla gelip ne yazık ki bunların istihdamından yararlanılmamaktadır; hem kamu kurumlarında hem belediyelerde mutlaka jeoloji mühendisi ve yerbilimci istihdamının sağlanması gerekmektedir.

Evet, değerli milletvekilleri, buna vurgu yaptıktan sonra gelelim Kızılaya. Kızılay, tabii, 1868 yılında kurulmuş en önemli ve saygın kurumlarımızdan biriyken ne yazık ki AKP döneminde içi boşaltılmış, âdeta holdinge çevrilmiş; insanların aslında zor günlerinde birbirine uzattığı yardım eliyken, yurttaşın deprem sırasında ya da afet sırasında sığınacağı bir çadırken, aç kalan insanların sofrasına konulan bir tas çorbayken, yine kan ihtiyacı olan hastanın umuduyken ne yazık ki bu noktaya evrilmiştir Kızılay. Milletin bağışlarıyla gönüllerde yeri olan ve özellikle benim yaş grubunda olanlarda o Kızılay kumbarasıyla toplanan bağışlarla gerçekten çok ayrı bir yeri olan Kızılayımızın bu hâle getirilmesi hiçbirimizi mutlu eden bir durum değil elbette. Tam bu nedenle soruyoruz: Kızılayın itibarını güçlendirmek için mi bu kanun teklifini getirdiniz acaba yoksa denetim ve hesap sorulabilirlik konusunda soru işaretleri mi yaratılıyor acaba? Bizim itirazımız Kızılayın güncellenmesine değildir, bizim itirazımız kamu yararı adına hareket eden bu kuruluşun yetkileri genişletilirken denetim, şeffaflık ve hesap verme sorumluluğunun aynı ölçüde güvence altına alınmamasıdır.

Sayın milletvekilleri, 6 Şubatı unutmadık. Burada birçok konuşmacı ifade etti ama yine söylemek zorundayım deprem bölgesinde o depremi, 6 Şubat depremini yaşamış bir mühendis olarak. Büyük bir felaketle karşı karşıya kaldık, insanlarımız enkaz başında günlerce yakınlarını aradı, binlerce aile evsiz kaldı soğukta, yağmurda, çaresizlik içerisinde hipotermiye uğrayarak yaşamlarını kaybettiler, ailelerini kaybettiler ve çadır beklentileri vardı. İşte, o günlerde Kızılayın iştiraki olan Kızılay Çadır ve Tekstil AŞ aracılığıyla Ahbap Derneğine 2.050 çadır satışı yapıldı arkadaşlar. Kızılay yönetimi satışın yasal

ve maliyet esaslı olduğunu savundu. Soruyorum, vicdanlara soruyorum: Burada önemli olan yasal ve maliyete uygun olması mıdır yoksa gerçekten ihtiyacı olan vatandaşlar orada dururken Kızılayın kâr amacı güderek bir satış yapması mıdır?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Devamla) - Kızılayın o anda o çadırları vatandaşlara ulaştırması gerekmiyor muydu arkadaşlar? Burada mesele, insanların deprem bölgesinde barınacak yer ararken bir yardım kuruluşuna para karşılığında kamu vicdanına nasıl anlatılacağı belli olmayan bir satış yapması mıdır? Doğrusu, bu hâlâ toplum vicdanında yerini bulmayan bir durumdur. Felaketlerden etkilenen insanlara en hızlı biçimde yardım ulaştırma görevi olan Kızılay satış yapmamalıydı. Hatta, ben Deprem Komisyonundaydım, kan sattığına dair iddialar bile oldu arkadaşlar ne yazık ki. Ensar Vakfına yaptığı yardımlarla da Kızılayın, o güzelim kurumun, o nadide kurumun adı kirletildi ne yazık ki.

Umuyorum ki hem rekabetin korunacağı hem Kamu İhale Kanunu'na tabi olunacak bir yapılanmaya dönüşür Kızılay ve eski günlerine, topluma afet anında yardım götüren o kucaklayıcı tavrına yeniden döner Kızılayımız der, hepinize saygılar sunarım. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyoruz.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 279 sıra sayılı Türk Kızılay Kanunu Teklifi'nin 2'nci maddesinin (1)'inci fıkrasının (b) bendindeki "ihtiyaç sahibi" ibaresinin "gereksinim sahibi" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Eylem Ertuğ Ertuğrul	Mehmet Tahtasız	Murat Çan
Zonguldak	Çorum	Samsun
Aliye Coşar	Türkan Elçi	Cemal Enginyurt
Antalya	İstanbul	İstanbul

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ AHMET ERBAŞ (Kütahya) - Katılamıyoruz Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen İstanbul Milletvekili Sayın Cemal Enginyurt. (Yeni Parti sıralarından alkışlar)

CEMAL ENGİNYURT (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

İstanbul'da meydana gelen sel felaketi dolayısıyla hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Cenab-ı Allah'tan rahmet diliyorum, böylesi afetleri yaşamamayı Cenab-ı Hak'tan niyaz ediyorum.

Kızılay Kanunu Teklifi üzerine söz almış bulunuyoruz. Yeni Kızılay Başkanımız -yeni derken yeni de değil, epeydir var- Kızılayın itibarını yükselttiğini söylüyor, Kızılaya olan güveni artırdığını söylüyor ki ben de doğru olduğunu görüyorum, izliyorum çünkü eski Kızılay başkanlarını çok özledik(!) Yani, 8 milyon doları alıp da sonra Amerika'ya yolcu eden Kızılay Başkanını çok özledik; kızının, yaptığı kazada bir vatandaşımız hayatını kaybetmesine rağmen aldığı komik cezayı hakikaten özledik(!) İnşallah, bu yeni dönem onların da hesabının sorulduğu dönem olur.

Sayın Akbaşoğlu kızıyor "Çadır satılmadı." falan diye. Satılıp satılmadığını en iyi siz biliyorsunuz Sayın Başkan. İnşallah, bilgi olarak da Sayın Akbaşoğlu'na...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Sizin söylediğiniz gibi değil.

CEMAL ENGİNYURT (Devamla) - Yani, olur, nasıl olduğu önemli değil. Sayın Başkan sana bir gün bilgi notu olarak versin Sayın Akbaşoğlu.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Öyle değil, öyle değil.

CEMAL ENGİNYURT (Devamla) - Bize bağırma, bize kızma, çok sinirlisin bu ara.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Yok, hiç, hiç...

CEMAL ENGİNYURT (Devamla) - Aman, sakin ol.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Sakinim, sakin.

CEMAL ENGİNYURT (Devamla) - Biraz sakinleştirici al çünkü olmuyor.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Çarpıtmaya gerek yok; çarpıtmayın, çarpıtmayın.

CEMAL ENGİNYURT (Devamla) - Meclisi idare etmesi gereken, burada güzelliği sağlaması gereken birinci derecede sensin; biz kavga etsek, gürültü etsek de sen sakinleştir bizi.

Dolayısıyla, Türk Kızılay Kanunu Teklifi'yle birlikte şunu, Türkiye'de önemli olan şu konuyu anlatmadan geçemeyeceğim: Bir fon soygunu var, fon krizi değil fon soygunu var. Fon soygununda kimin ne çaldığı, kimin ne soyduğu ve soyanın da rengi, cinsi, dini, dili hiç önemli değil; hırsız, hırsızdır. Dolayısıyla, hırsız hesabını versin ama bu arada, esas olan, soyguna uğrayan insanların durumu ne olacak? 455 bin insan ne olacak? 1 milyonun altında olan paralar ödenecek, 1 milyon TL'nin üstünde olan yaklaşık 200 bin kişinin parası ne olacak? Ve bir de sadece fon soygunu değil, fon soygunuyla birlikte piyasada yirmi gündür büyük bir panik var. Öylesine büyük bir panik ki borsayı tamamen yerle bir etti. Pazartesi günü itibarıyla 50 bin kişinin borsada hesabı sıfırlandı. "Sıfırlandı" demek borsadan çıktı demek değil; borsada parası bitti ve hesap kapandı. 5 milyon insan şu an borsada iflas etti, ağlıyor; intihar edenler var, boşananlar var, aile düzeni bozulanlar var. Bu insanlarla ilgili SPK ne yapıyor? Hiçbir şey yapmıyor. Mehmet Şimşek geçen sene kasım ayının 4'ünde "Fonlarda manipülasyon var." dedi, bir yıl geçti, manipülasyonla ilgili ne yapıldı? Hiçbir şey yapılmadı. Mesela, Fatma Betül Sayan Kaya... Sorulması gereken soru esas şudur değerli arkadaşlar: "166 milyonu Fatma Hanım ne iş yaparak kazandı, hangi fabrikayı çalıştırdı, hangi vergi levhasıyla, ne ticaretle bu parayı kazandı ve 166 milyonu 5 Nisan tarihinde lotu 250 lira olan Özata Denizciliğe hangi bilgi birikimiyle yatırdı ve 16 Eylülde en yüksek 4.970 lira olan bu hisseyi nasıl bildi de birdenbire sattı ve 2 milyar 200 milyonu nasıl kazandı?" diye sorgulamamız gereken şeyler bunlardır. Tüyü bitmemiş yetimin hakkı yenilmiştir ve tüyü bitmemiş yetimin hakkını savunmak da "Haksızlık karşısında susan dilsiz şeytandır." diyen bizlere düşmektedir, sizlere düşmektedir. (Yeni Parti sıralarından alkışlar) Vicdanınıza sesleniyorum: 2 milyar 200 milyonu sadece bir hanımefendi eşiyle beraber götürmüş, geçmiş dönem Tarım Bakan Yardımcınız Mustafa Aksu 100 milyon kaybetmiş "İncindim." diyor ve tutuklandı, örgüte yardımcı olmaktan tutuklandı. Suçludur, suçlu değildir, bilemem ama 500 milyon yatırmış, 500 milyon. Mustafa Aksu sizin arkadaşınız, Mustafa Aksu gibi arkadaşlarınız çok, dolayısıyla siz 500 milyon değil 5 milyona Ankara'da daire alamazken bu sizinle yol arkadaşlığı yapanlar, beraber yürüdüğünüz, yağmurlu yollarda beraber ıslandıklarınız nasıl buldu bu serveti diye sormazsanız Allah hesap sorar diyor, hepinize iyi akşamlar diliyorum. (Yeni Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3690) numaralı Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesinde yer alan "geçen" ibaresinin "yer alan" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Elif Esen	Bülent Kaya	Sadullah Ergin
İstanbul	İstanbul	Ankara
Necmettin Çalışkan	İdris Şahin	Ali Yüksel
Hatay	Ankara	Konya

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ AHMET ERBAŞ (Kütahya) - Katılamıyoruz Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen Konya Milletvekili Sayın Ali Yüksel.

Buyurun efendim.

ALİ YÜKSEL (Konya) - Değerli Başkan, kıymetli milletvekilleri; sözlerime başlarken metin dışında birkaç şey söylemek istiyorum: Biraz önceki manzaraya gerçekten üzüldüm. Burada, hepimiz aklı başında -nasıl diyeyim- yaşını başını doldurmuş insanlarız. Öfke atına binen hani atın nereye gittiğini kontrol edemez. Ne demişler? Öfkeyle kalkan zararla oturur. Şimdi, insanlar öfkelenince ne dediğini bile bilemiyor, o anda şeytan dizginini ele almış, her şeyi söyletebiliyor, her şeyi yaptırabiliyor. Ya, şurada bir avuç insanız, milletimiz seçmiş bizi, buraya hizmet için göndermiş; birbirimize bağırmak çağırmak için mi göndermiş? Kim daha fazla bağırırsa, sesini yüksek çıkarırsa o mu haklı oluyor? Birçok bağırmaların arkasında gerçekler kaybolup gidiyor, biz de anlayamıyoruz. Nahl suresi 93'üncü ayette Cenab-ı Hak diyor ki: "Siz yaptığınız her şeyden mutlaka sorumlu tutulacaksınız." Söylediklerimizden sorumlu olduğumuz gibi söylememiz gerekip de söylemediklerimizden de hesap vereceğiz. Yaptıklarımızdan sorumlu olduğumuz gibi yapmamız gerekip de yapmadıklarımızdan, yapamadıklarımızdan da sorulacağız. Ya, birbirimizin kalbini lütfen kırmayalım. Yunus der: "Ey hoca/ Gerekse var bin hacca/Hepsinden iyice/Bir gönüle girmektir." Birbirimizin gönlünü kazanmak varken, birbirimizle muhabbet etmek varken niye nefret saçıyoruz Allah aşkına! Hepinize sesleniyorum: Lütfen birbirimizi kırmayalım. İnancımız farklı olabilir, hayat tarzımız farklı olabilir ama netice olarak hepimizi Allah insan olarak yaratmış. İnsan olarak birbirimize saygı duyalım, birbirimizi sevelim sevilelim, bu dünya kimseye kalmaz.

Kızılay, bu milletin zor günlerinde sığındığı bir merhamet kapısıdır. Vatandaş bağış yaparken ticari bir şirkete değil ihtiyaç sahibine ulaşacak bir iyiliğe katkı sunduğuna inanıyor. Peki, 6 Şubat depremlerinde yüz binlerce insanımız barınacak yer ararken Kızılaya bağlı bir şirketin çadırları başka bir yardım kuruluşuna satması milletimizin vicdanında nasıl bir yara açmıştır? Bugün önümüze getirilen kanun teklifi Kızılaya ekonomik ayrıcalıklar tanırken denetim ve hesap verebilirlik konusunda neden aynı kararlılığı göstermemektedir? İhale muafiyetleri, SGK üzerinden öncelikli tahsilat ve kamu kaynaklarından yararlanma imkânları getiriliyor. Ancak bunları denetleyecek güçlü denetim güvenceleri neden eksik bırakılıyor? Soruyoruz: Kamu ayrıcalığı varsa kamu denetimi neden yok? Milletin emaneti söz konusunda şeffaflık neden vazgeçilmez bir şart hâline getirilmiyor? Kızılayın itibarı ayrıcalıkla değil güvenle korunur. Afette eldeki çadır, gıda, su ve barınma kapasitesinin öncelikle afetzedelere tahsis edilmesini, kamu kaynaklarının bağımsız denetimini ve Meclise düzenli raporlama yapılmasını istiyoruz. Milletin bağışı emanettir, emanetin hesabı verilir.

Fon vurgunu ve dolandırıcılığı konusunda da bir şeyler söylemek gerekirse mağdur yatırımcıların sesi duyulmalı, fonların tasfiye süreci şeffaflaştırılmalı ve Türkiye Büyük Millet Meclisinde kapsamlı bir

araştırma mutlaka yapılmalıdır çünkü vatandaşın alın teri sahipsiz değildir. Hukuk, küçük yatırımcıya sert, güçlü olana yumuşak davranamaz. Olağan dışı fiyat hareketleri ve fonların tasfiye süreçleri bütün yönleriyle araştırılmalıdır. SPK başta olmak üzere ilgili kurumlar neyi, ne zaman tespit ettiklerini ve hangi işlemleri yaptıklarını kamuoyuna açıklamalıdır. Şüpheli para hareketleri incelenmeli, haksız kazanç elde edildiği kanıtlanan kişilerden hukukun imkânları çerçevesinde hesap sorulmalıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

ALİ YÜKSEL (Devamla) - Türkiye, Suudi Arabistan ve Pakistan arasındaki savunma iş birliği, milletimizin güvenliği ve bölgesel barış bakımından açıkça değerlendirilmeli, Türkiye'nin hangi yükümlülükleri üstleneceği, bu iş birliğinin hangi meselelere hizmet edeceği milletimize anlatılmalıdır. Gazze'de acılar sürerken, Filistin halkı özgürlük ve güvenlik mücadelesi verirken Türkiye'nin her adımı adalet ve barış ilkeleriyle değerlendirilmelidir. Zulme rıza zulümdür, zulüm karşısında susmak dilsiz şeytanlıktır. Daha ne zamana kadar sessiz kalacağız? Husilere karşı harekete geçmeye hazırlanan Mekke ittifakı, Gazze zulmü karşısında niye harekete geçmiyor? Biz Müslüman ülkelerin dayanışmasına karşı değiliz; bu dayanışmanın mazlumları korumasını, saldırıları önlemesini ve Filistin halkının özgürlüğüne hizmet etmesini istiyoruz.

Değerli milletvekilleri...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum.

ALİ YÜKSEL (Devamla) - Bir dakika daha alabilir miyim?

BAŞKAN - Yok, mümkün değil Hocam.

ALİ YÜKSEL (Devamla) - Peki.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Türk Kızılay Kanunu Teklifi'nin 2'nci maddesinde yer alan "ifade eder" ibaresinin "belirtir" ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Burak Dalgın	Rıdvan Uz	Selcan Taşcı
Balıkesir	Çanakkale	Tekirdağ
Ahmet Eşref Fakıbaba	Yüksel Selçuk Türkoğlu	
Ankara	Bursa	

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ AHMET ERBAŞ (Kütahya) - Katılamıyoruz Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen Tekirdağ Milletvekili Sayın Selcan Taşcı. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

SELCAN TAŞCI (Tekirdağ) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Kızılay, Hilal-i Ahmerden bugüne cephede hastanemiz, gönüllü hemşehrimiz, afette yuva, salgında şifamızdı ta ki bu ülkedeki her şeyi ama her şeyi kanun, kural, değer tanımadan kendi menfaatine kullanabileceği sanrısı içindeki bir yapı üzerine çöreklenene kadar.

Kızılay, değerli milletvekilleri -hatırlatmak gereği duymuş olmaktan ar ediyorum- insanların aç ve açıkta kaldığı bir büyük afetin ortasında çadır ticareti yapamaz, Kızılay kan ticareti yapamaz, Kızılay sırf kâğıt üzerinde, kitabına uydurabiliyor diye 8 milyon dolarlık bağışı Ensar Vakfına aktaramaz, Kızılay fakir fukaranın mutfağına girmesi gereken eti iktidar milletvekillerine ait otellerin mutfaklarına aktaramaz. Kızılayın müstakil bir kanunla düzenlenmesi elbette kıymetlidir ama bu, Kızılayı Türk milletinin gönlündeki eski yerine kavuşturmaya yetmez. Kızılayı yeniden güvenilebilir kılmak gibi bir niyet varsa eğer, kaynak yönetimi kamu vicdanını rahatlatacak şekilde bir denetim mekanizmasına kavuşturulmalıdır.

Değerli milletvekilleri, cumhuriyet tarihinin en büyük soygununa, üstelik de devletin sorumlu kurum ve kuruluşlarının gözetiminde yapılmış en büyük soygununa maruz kalmış hâldeki Türk milletine hitap ederken bizlerin temel görevi bu soygunun faillerinin sanıklaştırılmadığı her gün, faillerin kayırıldığı her gün ve sorumluların hesaptan azade kılındığı her gün bizim temel görevimiz unutturmamaktır, alıştırmamaktır. Hırsız var. Hırsız var ama sorumluluk üstlenen yok, vebal var ama utanma yok, liyakatsizlik var ama istifa yok ve suç var ama ceza yok. En arsız yüzünü fon vurgununda gördüğümüz bu talan düzeni ne yazık ki doymuyor arkadaşlar. Emeğimizi çalıyor, doymuyor; paramızı çalıyor, rızkımızı çalıyor ve benim ilimde, bölgemde, Trakya'da toprağımızı, suyumuzu çalıyor, geleceğimizi çalıyor, doymuyor.

5 Eylül 2026 günü ilan edildi ki Türkiye'nin en önemli gıda güvenlik kalelerinden biri olan, tarımsal sit alanı ilan edilmesi, korunması, kollanması gereken Trakya'da 35.500 hektar alan yani bizim topraklarımızın dörtte 3'ü acele kamulaştırılabilecek. Üretimi planlanan kaya gazı yani metan gazı üretiminde başvurulan işlem ve bu işlemde kullanılan kimyasallar yer altı sularını zehirliyor, içme suyunu zehirliyor. Atığı ister depolayın ister arıtmaya kalkın zehirliyor. Trakya'da her 4 haneden 1'inde zaten kanser var. Hepimiz mi ölelim ya! Hepimiz ölünce mi bitecek bu taammüden cinayet Trakya'da? Çünkü bu zehirli bileşenler kanser yapıyor, doğum kusurlarına yol açıyor ve solunumu güçleştiriyor; yetmiyor, durağan fayları harekete geçiriyor, yapay depremlere yol açıyor. Kuzey Marmara Fay Hattı üzerindeyiz biz zaten. Bu tehlikeyi nasıl idrak edemezsiniz veya bile isteye nasıl afete davetiye çıkarabilirsiniz? Temiz enerji kaynağıymış; peki, Fransa bu yüzden mi durdurdu üretimini, İrlanda bu yüzden mi yasakladı arama lisanslarını; Hollanda, Almanya, İspanya bu yüzden mi yasakladı? Biz alternatif enerji kaynaklarına karşı değiliz ama tek bir kuyu için milyonlarca litre, on binlerce metreküp su tüketmek gerekiyor ve Türkiye'de kişi başına düşen temiz tatlı su miktarı 1.300 metreküp iken bu oran Trakya'da sadece 250 metreküp. İçmeye suyumuz yok ya bizim, bitti, daha neyimiz kaldı ki göz dikiyorsunuz Allah aşkına? Büyüklere masallar anlatıyorlar, "Şöyle önemli yataklar var." "Şu kadar gelir elde edilecek." diye. Bir kuyunun verimi on beş, yirmi yıl; kuyu tükendi, e, o arada toprak da tükendi, su da. Soru şu: O güne kadar elde edilen gelir, oluşan tahribatı karşılamaya yetecek mi? Size rantın faizi, biz Trakyalılara göç yolları; çılgın proje bu mu? Zira, o saatten sonra tarım yapılamaz, hayvancılık yapılamaz, yaşanamaz olacak bizim topraklarımız da. Kaldı ki kanunsuz, kanunsuz karara uyulur mu Allah aşkına?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

SELCAN TAŞCI (Devamla) - Bu kararla Trakyalıların anayasal mülkiyet hakkı çiğneniyor, çevre hakkımız çiğneniyor, acele kamulaştırma yönüyle Anayasa tekraren ve kamulaştırma yasası ve Danıştay kararları çiğneniyor. Tekraren soruyorum: Kanunsuz karara uyulur mu? Ben bu soruya, dolayısıyla da karara "hayır" diyen ve direnme haklarını cesaretle kullanan Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğine teşekkür ediyorum, Trakya Platformuna teşekkür ediyorum, Tekirdağ Akademik Odalar Birliğine

teşekkür ediyorum, Kent Konseylerine teşekkür ediyorum ve Trakya'nın il ve parti ayırmadan bütün milletvekillerini, bütün belediye başkanlarını, çekimser duruşlarını terke, suskunluklarını bozmaya ve mümbit topraklarımızı korumak üzere mücadeleye davet ediyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

2'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 2'nci madde kabul edilmiştir.

3'üncü madde üzerinde 5 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 279 sıra sayılı Türk Kızılay Kanunu Teklifi'nin 3'üncü maddesinin (7) numaralı fıkrasının madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Eylem Ertuğ Ertuğrul	Murat Çan	Mehmet Tahtasız
Zonguldak	Samsun	Çorum
Aliye Çoşar	Evrim Karakoz	Türkan Elçi
Antalya	Aydın	İstanbul

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ AHMET ERBAŞ (Kütahya) - Katılamıyoruz Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen Aydın Milletvekili Sayın Evrim Karakoz.

Buyurun efendim.

EVRİM KARAKOZ (Aydın) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Yeni Parti Grubu adına Türk Kızılay Kanunu Teklifi üzerine söz almış bulunuyorum. Ekranları başında bizleri izleyen vatandaşlarımızı ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Kızılay, benden önceki konuşmacıların da ifade ettiği üzere, yüz elli sekiz yıllık geçmişiyle bu milletin ortak vicdanıdır. Bir anneye çaresiz kaldığında uzanan yardım elidir, bir depremzedenin çadırıdır, bir hastaya kan veren, can veren kutsal bir kurumdur. Kızılayın hilali siyasi partileri değil milletimizi simgeler, milletimizin simgesidir. Bu yüzden burada konuştuğumuz şey, yalnız 9 maddelik bir kanun teklifi değil milletimizin Kızılaya duyduğu güvenin geleceğidir. Açıkça ifade edeyim: Kızılayın müstakil bir kanununun olmasına, uluslararası yükümlülüklerini yerine getirmesine, kan hizmetlerini sürdürmesine, afetlere hazırlıklı olmasına da hiçbir vicdan karşı olamaz. Tam tersine, bizler Kızılay daha güçlü olsun istiyoruz; şirketleriyle, holding yapısıyla, yönetici atamalarıyla, huzur haklarıyla, depremde çadır satmasıyla ve tartışmalı işleriyle gündeme gelmesin, AKP iktidarında AKP yüzünden kurum üzerinde oluşan güvensizlik ortadan kalksın istiyoruz.

Sayın milletvekilleri, ülke olarak ayrıca zor zamanlar da geçiriyoruz. Kızılayı konuşuyoruz, afetleri konuşuyoruz ancak Kızılay Kanunu ve afetleri konuşurken ülkenin hukukunda, adaletinde ve ekonomisinde de afetler oluyor.

Az önce AKP Grup Başkan Vekili, Ekrem İmamoğlu hakkında birtakım iddialar ortaya attı. Ekrem İmamoğlu tutuklandığı andan itibaren "İddianame bir an önce yazılsın ve iddianamede üzerine atılı hususlarla ilgili yargılama canlı olarak yayınlansın." demiş olmamıza rağmen ve başlangıçta "Evet, olabilir." denmiş olmasına rağmen maalesef, Ekrem İmamoğlu'nun yargılanması canlı verilmedi.

Ekrem İmamoğlu bugün Silivri'de tarihî bir savunma yapıyor. Ekrem İmamoğlu Silivri'de tarihî bir savunma yapıyor ancak Ekrem İmamoğlu'nun savunmasını, kendisine Cumhurbaşkanlığı adaylığı için 15 milyon oy vermiş insanımız ve milletimiz izleyemiyor çünkü bu ülkede Halk TV'ye kayyum atanıyor, bu ülkede muhalif olan bütün televizyonlara, radyolara kayyum atanıyor, bu ülkede iktidar aleyhinde yayın yapan bütün televizyonlara, bütün gazetelere, bütün sosyal medya hesaplarına erişim engeli getiriliyor. Buradan söylüyoruz, diyoruz ki: Gelin, önümüzdeki hafta bir önerge verelim ve bu duruşmalar canlı yayınlansın.

Sayın milletvekilleri, diğer taraftan da malumunuz olduğu üzere bu aralar memlekette bir fon gasbı, milletin parasının gasbı meselelerini de konuşuyoruz ve tartışıyoruz. Araştırma komisyonu kurulsun diyoruz "hayır" deniyor; listeler açıklansın diyoruz "hayır" deniyor ve burada biz kanun çıkarıyoruz, bu kanunlarla cezalar koyuyoruz, müeyyideler koyuyoruz. Bu ülkede daha önce çıkarılmış yasalar da var mesela, Türk Ceza Kanunu da var ancak ülkenin geldiği noktada AKP'liyseniz bu memlekette sorgulanmıyorsunuz ve yargılanmıyorsunuz, eğer muhalifseniz sorgulanıyorsunuz ve de yargılanıyorsunuz. Bu ülkede AKP'li iseniz ve hakkınızda bir suç isnadı varsa "Allah affetsin." deniyor ve soruşturma geçirmiyorsunuz, eğer muhalifseniz hakkınızda suç isnadı varsa tutuklanıyorsunuz ve "Allah cezasını versin." deniliyor. Ve diyoruz ki biz buradan, bu ülkede bu hukuk, bu Ceza Kanunu sadece muhalifler için mi var? Bu ülkede AKP'li olarak sizlerin bir dokunulmazlığı mı var? Bu ülkede AKP'li iseniz fonda 2,2 milyarı götürmüşseniz, bakın, davet üzerine bilginize başvuruluyor oysa yatarı olmayan suçlardan dolayı, sırf muhalefet ettiği için insanlar şafak baskınlarıyla sabaha karşı tutuklanıyor, gözaltına alınıyor; bu insanların görüntüleri çekiliyor, bu insanların görüntüleri televizyonlarda, sosyal medya organlarında yayınlanıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

EVRİM KARAKOZ (Devamla) - Yandaş medyada, yok yandaş trollerde insanların işlemediği suçlar abartılıyor, insanlar hakkında lekelenmeme hakkına uyulmuyor ama bakın; 2,2 milyar götürmüş eski Bakan hakkında ne bir görüntü gördük ne kendisinin ifadesi basına sızdı. Elbette insanların mahremiyetine, lekelenmeme hakkına biz de saygı duyuyoruz; olması gereken budur.

Kendinize uyguladığınız hukuku, kendinize uyguladığınız ayrıcalıkları... Hayır, biz ayrıcalık istemiyoruz, biz şunu istiyoruz: Bu ülkede yaşayan her vatandaş kanun karşısında eşit olsun, bu ülkede yasalarda AKP'li ya da muhalif ayrımı yapılmasın.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Yeni Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 279 sıra sayılı Türk Kızılay Kanunu Teklifi'nin 3'üncü maddesinin (5)'inci ve (7)'nci fıkralarının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

"(5) Türk Kızılay, ilgili kurum ve kuruluşlarının görüşü alınmak suretiyle savaş esirleri ve sivillerin tutulduğu yerleri ziyaret etme, koşulları izleme, aile haberleşmesini sağlama, kayıpları araştırma ve insani yardım ulaştırma faaliyetlerini yerine getirir; esir değişimleri ile aile birleşimlerinde insani amaçlarla aracılık ve refakat hizmeti sunar. Ülkeye giriş, ikamet ve uluslararası koruma statüsüne ilişkin karar yetkileri ilgili kamu kurum ve kuruluşlarına aittir. Aile birleşimine ilişkin faaliyetlerde ilgililerin iradesi, aile hayatının korunması ve çocuğun üstün yararı gözetilir. Türk Kızılay, bu görevlerin yerine

getirilmesi için zorunlu olan kimlik, iletişim, aile bağı, kayıp ve bulunduğu yere ilişkin verilere, ilgili kamu kurum ve kuruluşlarıyla yapacağı protokoller çerçevesinde, 24/3/2016 tarihli ve 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanununun 4 üncü, 5 inci, 6 ncı ve 8 inci maddelerindeki şartlara uygun olarak erişilebilir. Diğer kişisel verilere ve özel nitelikli kişisel verilere erişim, ancak somut görevin yerine getirilmesi için zorunlu olması ve 6698 sayılı Kanunda öngörülen ilgili işleme ve aktarım şartlarının bulunması halinde mümkündür. Protokollerle işleme ve aktarım şartları genişletilemez. Verilere yalnızca görev için yetkilendirilmiş kişiler erişebilir; erişim işlemleri kayıt altına alınır. Protokollerde veri kategorileri, hukuki sebepler, erişim yetkileri, saklama süreleri, imha işlemleri ve veri güvenliği tedbirleri açıkça belirlenir. Görevin amacı dışında veri işlenemez; veriler Türk Kızılay'ın iktisadi işletmelerine, iştiraklerine veya şirketlerine aktarılamaz. Kanuni saklama yükümlülükleri saklı kalmak üzer, işleme sebepleri ortadan kalkan veriler 6698 sayılı Kanunun 7 nci maddesine göre silinir, yok edilir veya anonim hale getirilir. Yurt dışına aktarımda aynı Kanunun 9 uncu maddesi uygulanır; aydınlatma, ilgili kişinin başvuru hakları ve veri güvenliğine ilişkin hükümleri saklıdır."

"(7) Türk Kızılay; Uluslararası Kızılhaç ve Kızılay Dernekleri Federasyonu, Uluslararası Kızılhaç Komitesi ve ülkelerin Kızılay ve Kızılhaç Milli Cemiyetlerinden Türkiye'ye gönderilen ve kendisine yönlendirilen ayni ve nakdi yardımların alınması ve kullanımından sorumludur. Bu hüküm, anılan kuruluşların ilgili mevzuata ve milletlerarası sözleşmelere uygun olarak başka alıcılara yönlendirdiği yardımlara ilişkin hak ve yetkileri ortadan kaldırmaz. Türk Kızılay, aldığı yardımları bağış amacıyla uyumlu olarak kullanır; alınan yardımın türü ve miktarı ile kullanım yeri ve gerçekleşme durumunu gösteren bilgileri, kişisel veriler içermeyecek şekilde, her takvim yılına ilişkin olarak yılda en az bir kez kurumsal internet sitesinde yayımlar."

Tahsin Becan	Nermin Yıldırım Kara	Serkan Sarı
Yalova	Hatay	Balıkesir
Ali Karaoba	Ali Öztunç	Hasan Öztürkmen
Uşak	Kahramanmaraş	Gaziantep
	Rıfat Turuntay Nalbantoğlu	
	İzmir	

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ AHMET ERBAŞ (Kütahya) - Katılamıyoruz Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen Hatay Milletvekili Sayın Nermin Yıldırım Kara. (CHP sıralarından alkışlar)

NERMİN YILDIRIM KARA (Hatay) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; saygı ve sevgilerimle selamlıyorum herkesi.

Teklifin 3'üncü maddesi Kızılayın savaş esirlerini, sivillerin tutulduğu yerleri ziyaret etmek, aile haberleşmesini sağlamak, kayıpları araştırmak, insani yardımları ulaştırmak, aile birleşimlerine aracılık etmek gibi görevleri düzenliyor yani burada Kızılayın kanunla yetki ve sorumlulukları tanımlanıyor; birtakım ölçütler getirilmiş. Fakat Komisyon görüşmelerinde de ifade edildiği üzere, efendim -bu şeyde muhalefet olarak- Kızılayın Sayıştayın denetimine tabi tutulması teklif edildiğinde bu çok kabul görmüyor ve "hayır" deniyor. Neden? Devlet Denetleme Kurulunun ve İçişleri Bakanlığının zaten denetleme yaptığı ifade ediliyor. Bu raporlar var mı? Yok. Açıklama var mı? Yok. Zaten açıklama zorunluluğu da yok. Kurum, 2021 yılında yabancı bir denetim firması tarafından denetlenmiş, denetim sonucunda da özellikle muhasebe tekniği açısından çok fazlaca sıkıntının var olduğu görülmüş; birçok

taşınmazın muhasebeleştirilmediği, menkul değerlemesinin yapılmadığı, iştiraklerden elde edilen, birçok şubesinden elde edilen gelirlerinin denetlenmediği gibi birtakım hususlar burada göze çarpıyor. Kızılay kendi iç denetim raporlarında da kusurlarla ve eksiklerle alakalı hiçbir şey söylememiş. 14 iç kontrol, 169 denetim yapmış ama ortada herhangi bir sonuç, ne dediğini anladığımız herhangi bir cümle bulamadık.

Şimdi, yine, ilgili madde, 3'üncü madde, uluslararası Kızılay ve Kızılhaç örgütlerinden gelecek yardımların alınmasında ve kullanılmasında tek yetkili kuruluşun Kızılay olduğunu ifade ediyor, bu da tüm yardımların tek bir elde toplanmasına ve merkezîleştirilmesine yönelik kafamızda yine şüphelerin var olmasına sebebiyet veriyor. Neden böyle diyoruz? Çünkü depremin en kritik döneminde çadır satımıyla uğraşmış olması üzerindeki en büyük şaibeyi bu noktada hâlâ hafızalarımızda taze olarak tutuyor. "Kızılay" dediğimizde: "Şu depremzedeye çadır satan kurum mu?" Bu, çok kötü bir CV olarak maalesef akıllarımızda duruyor. Kızılayın görev ve yetkileri düzenlenirken mutlaka dikkatli olmakta fayda var çünkü vatandaşlarımızın bağışlarıyla, milletimizin güveniyle ayakta duran bir kurum.

Şimdi, bizler deprem anını, 6 Şubat depremlerini, en yakıcı, en zor zamanları yaşayan kişiler olarak şunu mutlaka söylemek zorundayız: Gerçekten zor dönemlerdi, burada hepiniz bunu hissettiniz. İnsanlar enkazların altında yakınlarını aradılar, bir damla su aradılar, bir parça ekmek aradılar. Aslında çadıra dahi... Belki bir ağacın gölgesinde bile olmak bizi koruyabilir bir unsurken çadır bizim için o kadar önemliydi ki maalesef Kızılayın çadır satışı hepimizi derinden yaralayan bir skandal olarak, Türkiye Cumhuriyeti tarihine kara bir leke olarak -aynı fon vurgunu gibi- geçti; bunu burada ifade etmemizde herhâlde bir sakınca olmadığını düşünüyorum Sayın Başkan.

Kızılay, satışı... Bakın, bir de şöyle dedi: Kızılayda satışı kabul etmeme gibi bir durum söz konusu olamaz; iştiraklere satış, maliyetine satış... "Maliyetine satış." demek bu işlemi hukuki, ahlaki olarak savunmanızı emretmez, kamu vicdanında da Kızılayın çadır satması asla kabul görmez. Afet yönetimi ticaret değil bir sorumluluktur. Dolayısıyla, milletimizin kendi dişinden tırnağından artırdığı... Bu kutsal, kurumsal kimliğin kafalarımızda, benliğimizde oturttuğumuz yere mutlaka yeniden getirilmesi için müstakil bir yasa teklifiyle, bu düzenlemelerle, makul ölçülerde muhalefetin de tüm şerhleri dikkate alınarak çok ciddi bir şekilde düzenlenmesinden biz memnuniyet duyarız. Ama şunu da ifade etmek isterim: Deprem 4'üncü yılına girdi, biz hâlâ Kızılaydan inanın ki özellikle Antakya'da, İskenderun'da ve birçok ilçedeki şubelerden destek alıyoruz Sayın Başkan. Bunu özellikle sizlere ifade etmek istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

NERMİN YILDIRIM KARA (Devamla) - Hatay'da yurttaşlarımızda hâlâ o kadar yoksulluk, yoksunluk var ki özellikle çocuklarımız için, engelliler için, dezavantajlı gruplar için, hastalarımız için Kızılaya başvuruyoruz Sayın Başkan ve onların olanaklarının, kapasitelerinin daha da artırılması bizim gibi afetle uğraşan, hâlâ afetin yaralarını saramayan illerde çok kıymetli, yine buraya başvuruyoruz. Ben orada çalışan emekçi kardeşlerimize gerçekten sağlıklı ve uzun bir yaşam diliyorum ki birçok yurttaşımıza yardım etmeye devam edebilsinler.

Buradan herkese iyi akşamlar diliyorum.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan teklifin 3'üncü maddesine aşağıdaki fıkranın eklenmesini arz ve teklif ederiz.

"8) Türk Kızılay, Cenevre Sözleşmeleri ile Uluslararası Kızılhaç ve Kızılay Hareketi temel ilkeleri doğrultusunda faaliyet gösterirken, insani yardım faaliyetlerinin yürütülmesinde şeffaflık, hesap verebilirlik ve kamu yararı ilkelerini esas almakla yükümlüdür. Bu faaliyetlerin uluslararası insani yardım kuruluşu niteliği, ulusal kamu otoritelerinin denetim yetkisini ortadan kaldırmaz."

Yılmaz Hun	Zülküf Uçar	Sevilay Çelenk Özen
Iğdır	Van	Diyarbakır
Semra Çağlar Gökalp	Ömer Faruk Gergerlioğlu	George Aslan
Bitlis	Kocaeli	Mardin

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ AHMET ERBAŞ (Kütahya) - Katılamıyoruz Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen Mardin Milletvekili George Arslan.

Buyurun Sayın Aslan. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

GEORGE ASLAN (Mardin) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, size de görevinizde başarılar diliyorum.

Değerli milletvekilleri, ben Kızılay Kanunu'yla ilgili konuşmayacağım bu akşam, Süryanileri çok meşgul eden bir belediyeyle ilgili konuşacağım. Bu belediye Şırnak'ın İdil ilçesinde bulunan İdil Belediyesidir. İlçede yaşayan Süryaniler son zamanlarda İdil Belediyesinin uygulamaları nedeniyle çeşitli sorunlarla karşı karşıya kalmaktadır. Belediye tarafından bazı yapılara para cezaları uygulanmış, bazı yapı ve konutlar mühürlenmiş, bazıları da yıkılmıştır. Tabii, bu, yeni ortaya çıkmış bir durum değil, aylardır süregelen bir durum söz konusudur. Mayıs 2026'da İdil Meryem Ana Kilisesi'ne ait misafirhane mühürlendi, ardından kilise vakfına 1 milyon 170 bin TL para cezası kesildi. Bu, Türkiye tarihinde bir ilktir; bir kiliseye ceza yazmak. Bu ayın başında ayrıca Süryanilere ait birçok yapı mühürlendi. Son olarak, geçtiğimiz hafta 6 Ekim günü Süryani aileye ait 9 daire ve 10 dükkândan oluşan bir bina hukuki ve idari süreçleri henüz tamamlanamamışken belediye tarafından yıkılmıştır. Fransa'da yirmi yıl yaşadıktan sonra İdil'e dönen bu aile yıllar boyunca biriktirdiği birikimini bu binanın inşasına harcamıştı.

Değerli milletvekilleri, İdil Belediye Başkanı 2024 yerel seçimlerinde DEM PARTİ'den seçilmiş, halka karşı yaptığı kötü uygulamalardan dolayı kesin ihraç istemiyle disiplin kuruluna sevk edilmiş, ardından partimizden istifa etmiştir. Uzun süre bağımsız kaldıktan sonra geçtiğimiz Ağustos ayında AK PARTİ'ye geçti. Söz konusu baskıcı uygulamalar her ne kadar aylar öncesinden başlamış olsa da fiilî olarak herhangi bir yıkım gerçekleşmemişti. Belediye başkanı iktidar partisine geçtikten sonra yıkım işlemi gerçekleştirilmiştir. Buradaki mesele söz konusu belediye başkanının belediyenin yetkisini ve iktidarın siyasi gücünü nasıl kullandığıdır; sorgulanması gereken budur. Üzerinde durulması gereken diğer önemli nokta ise kişisel sorunların kamu görevine yansıtılması ve belediyenin kurumsal yetkilerini bu doğrultuda kullanmasıdır. Belediyenin yetki ve imkânları kişisel husumetlerin, siyasi tercihlerin veya bireysel anlaşmazlıkların aracı hâline getirilmemelidir. Kişilerin özel meselelerini çözmek için değil halkın ihtiyaçlarını karşılamak ve onlara hizmet etmek için kullanılmalıdır. İdil'de yaşanan sorunlar sadece belediyenin değil iktidarın da sorumluluğundadır. Bu nedenle sorunların çözümü noktasında iktidar yetkilileriyle de görüştük. Bununla ilgili kendilerinden pratik adımlar bekliyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İdil, Süryanilerin yüzyıllardır yaşadıkları, dinî, kültürel ve toplumsal varlıklarını devam ettirdikleri tarihsel yerleşim yerlerinden biridir. Süryanilerin kiliseleri, kültürel yapıları ve yerleşim alanları kuşaklar boyunca sürdürdükleri yaşamın ve kentle kurdukları tarihsel bağın somut izlerini oluşturur. Kiliseleri ve diğer tarihî yapılarıyla bu miras yalnızca Süryanilerin değil, İdil'in ortak tarihinin, kültürel birikiminin ve toplumsal hafızasının önemli bir parçasıdır.

Yerel yönetimlerin temel görevlerinden biri, toplumun tüm kesimlerinin tarihsel ve kültürel varlıklarını korumak ve sorunları cezalandırıcı uygulamalar yerine diyalog temelinde çözmektir. Bu çerçevede, İdil Belediyesinin ilçedeki Süryanilerin tarihsel varlığına, dinî ve kültürel değerlerine yönelik baskıcı uygulamalarına son verilmesi, Belediye Başkanının görevden alınması ve mağduriyet yaşayan ailelerin uğradığı maddi zararların karşılanması gerekmektedir; Süryanilerin talebi budur.

Son olarak...

NURETTİN ALAN (İstanbul) - Belediye Başkanı Süryani mi, onu söyleyebilir misiniz?

GEORGE ASLAN (Devamla) - Belediye Başkanı maalesef Süryani, evet.

NURETTİN ALAN (İstanbul) - Evet, evet.

GEORGE ASLAN (Devamla) - Son olarak, bununla bağlantılı başka bir konuya da değinmek istiyorum: Bazı belediye yetkilileri Avrupa'da yaşayan İdilli Süryanilerden çeşitli gerekçeler öne sürerek mülkleri için vekâlet talep etmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

GEORGE ASLAN (Devamla) - Bu kişilere güvenerek vekâlet veren bazı Süryaniler mülkleri yüksek fiyatlara satılmasına rağmen kendilerine satış bedelinin sadece bir kısmı ödenerek mağdur edilmektedirler. Avrupa'da yaşayan İdilli Süryanilere çağrıda bulunmak istiyorum: Hiçbir gerekçeyle mülklerinizin vekâletini kimseye vermeyin. Güveninizi kötüye kullanabilecek kişilere karşı uyanık olun, dikkatli davranın diyorum ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Çömez, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

48.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, Mardin Milletvekili George Aslan'ın 279 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesi üzerinde verilen önerge hakkında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Çok teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri, sayın hatibin ortaya koyduğu sorunlar ve talepler son derece önemli. Türkiye'de yaşayan herkesin, her bir ferdin sorunu, sıkıntısı, derdi, çilesi önemlidir ve bu Meclisin çatısı altında konuşulması değerlidir. Çok uzun yıllar önce, 2000'li yılların başında, 22'nci Dönemde Milletvekiliyken Fransa'daki Süryanilerle epey görüşmeler yapmış ve onların Türkiye'ye dönmeleri, huzurlu, güvenli bir şekilde ana vatanlarına, topraklarına dönmeleri için yoğun çabalar harcamış birisiyim. O bakımdan, bu sorunların bu çatı altında dile getirilmesini önemsiyorum ve ilgililerin ve sorumluların bu konuya hassasiyet göstermesini hassaten kendi adıma talep ediyorum.

Teşekkür ederim.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Sivas Milletvekili Hakan Aksu ve Gümüşhane Milletvekili Celalettin Köse ile 83 Milletvekilinin Türk Kızılay Kanunu Teklifi (2/3690) ile İçişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 279) (Devam)

BAŞKAN - Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3690) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesinin (5)'inci fıkrasının sonuna "Bu kapsamda Türk Kızılayın eriştiği ve kendisiyle paylaşılan kişisel veriler, Türk Kızılayın bağımsızlığı ve tarafsızlığına, insani amaçlara veya hizmet sunduğu kişilerin güvenliğine ve güvenine aykırı biçimde talep edilemez, erişilemez ve kullanılamaz." cümlesinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Elif Esen	Sadullah Ergin	Bülent Kaya
İstanbul	Ankara	İstanbul
Necmettin Çalışkan	İdris Şahin	
Hatay	Ankara	

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ AHMET ERBAŞ (Kütahya) - Katılamıyoruz Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen Hatay Milletvekili Sayın Necmettin Çalışkan.

Buyurun. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; milletimizin acilen çözüm beklediği fon krizini görüşmek yerine etliye sütlüye karışmayan, ne kokar ne bulaşır bir yasayı, Kızılay yasasını görüşüyoruz. Küresel Kızılhaç-Kızılay örgütü Türkiye'den de Kızılayla ilgili kanun istedi, dedi ki: "Kızılay kanununu çıkarın, bu kanun Kızılayın özerk yapısını sağlasın." Ama AK PARTİ iktidarı bu talebi yanlış anladı "Kızılayı İhale Kanunu kapsamından çıkarın, her şeyi fütursuzca dağıtan bir yer hâline getirin." dedi. Dolayısıyla bu yasa aslında direk soyguna teşvik yasası, o kadar belirsizliklerle dolu ki; başkan nasıl seçilecek? Katakullilerle, zoraki baskılarla başkan değişiyor ama AK PARTİ gittikten sonra nereye, nasıl bir şey gelecek, hiçbir şey ne yazık ki belli değil. KVK'lerle ilgili, tahsilatla ilgili ayrı sorunları var, bunlara girmeyeceğim ama şunu söylemek isterim ki Kızılayın sermayesi vatandaşın güvenidir, bu yasayla bu güven güçlendirilmiyor, aksine güven sarsılıyor. Bundan sonra Kızılay kapsam dışı, kanun dışı; bundan sonra Kızılayın yaptığı işler denetim dışına gidecek. Denetimsizliğin fon krizinde, SPK'de, başka alanlarda ne hâle geldiğini acıyla gördük, bugün bir kez daha bunu görüyoruz.

Baştan sonra gördüğünüz kanunun amacı, kapsamı, amblemi, muafiyeti dönüp dolaşıyor, her şey muafiyete geliyor. Öyle yasa konmuş ki Kızılay var, başka herkes ölsün. Kızılay alacağını tahsil etmek üzere hastanenin gelirlerine ipotek koyacak. Peki, hastanenin gelirini artırmadınız, bütçesi olmayan hastane hizmet veremezse, yoğun bakımdaki hastaların hayatı tehlikeye girerse bununla ilgili bir çözüm yok çünkü her zaman bir iş yaparken başka bir tarafı nasıl yıkarız, bunu görüyoruz işte.

Burada şunu düşünmemiz gerekir: Kızılaya güven olmadığı için irili ufaklı pıtrak gibi hemen her yerden değişik değişik yardım kuruluşları türedi ortaya, ne yazık ki bu çözülmüyor.

Değerli milletvekilleri, Kızılay sadece yardım kuruluşu değil aynı zamanda ticari işletme; 11 şirketi olan, emlak, fon sektöründe, gıdada, sağlıkta, lojistikte, tekstilde, bilişimde hizmet veren bir ticari işletme. Bu, gümrük muafiyeti, vergi muafiyeti yüzde 51'i Kızılayın, yüzde 49'u özel sektörün; her türlü muafiyeti alacak, burada bir haksız rekabet söz konusu. Kaldı ki devir gerçekleşecek, kamu kurumları Kızılaya tahsisten öte gayrimenkul devri gerçekleştirecek ama bunu ne yapacak? Beş yıl elinde tutacak, beş yıl sonra pekâlâ satabilir, kesinlikle bu kısa yasa teklifi bile düzgünce hazırlanmamış. Ne yazık ki burada istenen temel ilkelerin hiçbirinin de tam olarak yerine getirilmediği bir kanun teklifi karşımızda. Evet, burada belki çok karşı çıkılmayacak çünkü Kızılay bu milletin tarihinde yer etmiş Darüşşafaka gibi, Yeşilay gibi, diğer kurumlar gibi, askeriye gibi, Diyanet gibi kutsal kabul ettiği bir yer ama bu kutsallık ne yazık ki bugünkü bu yasayla bir kez daha çiğnenmiş oluyor. KVK'yi iyi niyetle alıyorsun, kişisel verileri aldın, paylaştın, mükerrer yardımı önledin, güzel ama bunu kim alacak, ne kadar alacak, ne kadar kullanacak; ucu bucağı, sınırı yok çünkü alelacele yapılmış, gelmiş.

Teklif maddelerinden biri personelle ilgili. Kızılayın kendi çalışanlarına özlük hakları vermişsin; eyvallah, ver ama bir de orada görev yapan gönüllü insanlar var. Afet anında, savaş anında gönüllü bir doktor geldi ya da arama kurtarma ekibi içerisinde sanayiden bir çırak geldi, kalfa geldi; gönüllülerle ilgili iş yok. Bunun zaten bürokrasi tarafından hazırlandığının en temel göstergesi bu. Böyle bir teklifte kesinlikle bu kurumda gönüllü olarak hizmet edenlere de bir şekilde statü tanınarak onlara da belli haklar verilmeliydi ama bunların gündeminde gönüllü iş yapmak yok.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) - Sadece parasıyla, orada zar zor, o kuruma nasıl girdiği de ayrıca tartışma konusu olabilecek insanların özlük hakları ortaya konmuş. Muafiyet dolu, KVK dolu, sadece Kızılayın tahsilatına yoğunlaşmış bir teklif. Bunun için de bu teklif gerçekten "Nasıl kötü bir yasa çıkarılır? Türkiye Büyük Millet Meclisi nasıl boşa meşgul edilir?"in önemli örneklerinden biri. Milletimiz fon mağdurlarının sorunlarına acil çözüm bekliyor ama siz buraya Kızılay yasasını getiriyorsunuz ki "Bu Meclis bir şeylerle meşgul, bu milletin bazı sorunlarına çözüm getirmek üzere yasa görüşüyor." zannetsin insanlar.

Onun için de bu teklif kokmaz, bulaşmaz, etliye sütlüye faydası olmayan, ne deve ne kuş ne özel olduğu ne de kamu olduğu anlaşılmayan bir teklif.

Bu teklifin eksikleri düzeltilsin. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyoruz.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Grubumuza yönelik iftiraları reddediyoruz ve hatırlatıyoruz ki iftira edenlerin şahitliği kabul edilmez.

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Hayırdır ya Sayın Grup Başkan Vekili!

Sayın Başkan, bu nasıl üslup ya! Bu nasıl bir üslup!

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) - Başkanım, sataşma var.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Ben yerimden söyledim, yerimden, söz almadım. Sen de söyle söyleyeceğini. İftira atıyorsunuz "Soygun düzeni getiriyorsunuz." diyorsunuz.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) - Başkanım, sataşma var, müsaadenizle ben söz almak istiyorum.

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Ben iftira atmam, hakaret etmem yerimden, daha çok haklı söylerim.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Biraz evvel okuduğunuz ayetler sizin için geçerli değil mi Hocam? Bağıra bağıra konuştuğunu görmediniz mi? “Soyguncu” diyorsunuz.

BAŞKAN - Sayın Akbaşoğlu, lütfen... Önergeyi okutuyorum Sayın Akbaşoğlu...

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) - Başkanım, sataşmayla ilgili...

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Hitap ediyor, hitap. Senin gibi bağırmıyor, hitap ediyor.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - “Soyguncu” diyor. Bağırarak konuşuyor, iftira atıyor. Yazık, ayıp! Yazık ve ayıp!

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Duyman için yapıyor, onu duyman için yapıyor.

BAŞKAN - Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Türk Kızılay Kanunu Teklifi’nin 3’üncü maddesinin (1)’inci fıkrasında yer alan “olumsuzlukların” ibaresinin “sorunların” ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Burak Dalgın	Selcan Taşcı	Rıdvan Uz
Balıkesir	Tekirdağ	Çanakkale
Ahmet Eşref Fakıbaba	Yüksel Selçuk Türkoğlu	Yüksel Arslan
Ankara	Bursa	Ankara

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ AHMET ERBAŞ (Kütahya) - Katılamıyoruz Başkanım.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Öyle değil, öyle değil. Kelimelerine bak. Herkes kelimelerini doğru seçsin. Herkes kelimelerini doğru seçsin.

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Herkes doğru seçiyor, sen doğru bir üslupla cevap ver Sayın Başkan.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Yok, doğru cevap veriyoruz. Kendiniz için söyleyin önce.

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Doğru üslupla cevap veriyor, merak etme sen. Biz burada nasıl konuşacağımızı biliriz. Nasıl konuşacağımızı biliriz.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Siz tavsiyelerinizi kendinize söyleyin önce.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Grubumuza söylüyor, AK PARTİ Grubuna.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) - Başkanım, üzerine alınması gereken bir şey yoktu.

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Üzerine alınan alınsın. Burada gerçekleri söylüyor.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Yazık ya! Ayıp!

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri... Sayın milletvekilleri...

Önerge üzerinde Ankara Milletvekili Sayın Yüksel Arslan.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

YÜKSEL ARSLAN (Ankara) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan kanun teklifinin 3’üncü maddesi üzerinde söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Söz konusu maddede belirtilen yurt dışındaki Kızılhaç ve benzeri yardım kuruluşlarından ülkemize gönderilecek uluslararası yardımların alınması ve kullanılması konusunda Kızılayın tek yetkili kuruluş olarak belirlenmesini doğru bulmuyoruz çünkü bu düzenleme AFAD gibi afet ve acil durumlarda görev yapan diğer kurumlara ulaştırılacak uluslararası yardımların önünde engel olabilir diye düşünüyoruz. Dolayısıyla maddeye ilişkin çekincelerimizi ve muhalefet şerhimizi de dile getirdik, bu saate kadar da bütün vekillerimiz anlattı.

Değerli milletvekilleri, söz almışken sahada karşılaştığımız ve artık görmezden gelinmeyecek hâle gelen başka bir önemli konuya da dikkat çekmek istiyorum. Ülkemizin içinde bulunduğu ağır ekonomik şartlar altında ayakta kalmaya, üretmeye, istihdam sağlamaya çalışan küçük esnafımızın sesini duyurmak istiyorum çünkü saha ziyaretlerimizde, çarşıda ve pazarda esnafımızın yaşadığı sıkıntıları bizzat görüyor, feryadını doğrudan dinliyoruz. Değerli milletvekilleri, Türkiye'de bugün 2 milyon 260 binin üzerinde esnaf ve sanatkârımız var ancak bu rakamın arkasında her geçen gün ağırlaşan başka bir gerçek duruyor, sadece 2026 yılının ilk altı ayında 82.669 esnaf iş yerini kapatmak zorunda kaldı. Bugün küçük esnafımız artık yatırım yapmayı değil kepengini bir ay daha açık tutabilmeyi, kazancını artırmayı değil kirasını, vergisini ve primini nasıl ödeyeceğini düşünüyor. Daralan piyasa, artan kira, enerji ham maddeleri ve işçilik maliyetleri esnafımızı zaten zorluyor, buna bir de vergi ve SGK borçlarının faizleri ve gecikme zamları ekleniyor. SGK'nin kendi verilerine göre 2026 yılında kendi adına çalışan bir esnafın en düşük aylık primi 11.808 lirayı aşmış durumda. Prim borcu zamanında ödenmediğinde ise ilk üç ay için her ay yüzde 3 gecikme cezası uygulanıyor. Bunun üzerine ayrıca gecikme zammı geliyor. Buradan iktidara sormak istiyorum: Anaparayı ödeyemeyen esnafa katlanmış borcu nasıl ödeteceksiniz? İşte bu nedenle, esnafımızın yaşadığı sıkıntıları Türkiye Büyük Millet Meclisine taşıdım, Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından cevaplandırılmak üzere 2 ayrı soru önergesi verdim. Ancak her zaman yaptığınız gibi önergelerimize hâlâ bir cevap vermediniz. Çözüm bellidir, küçük esnafın kamuya olan borçları ödeme gücü dikkate alınarak yeniden ele alınmalıdır. Faiz ve gecikme yüklerinden ciddi bir indirim yapılmalı, gerekirse belirli dönemlere ilişkin gecikme cezalarının faizleri tamamen kaldırılmalıdır. Ana borca ise sürdürülebilir taksitlendirme imkânı getirilmelidir çünkü devletin görevi, borcunu ödemek isteyen vatandaşı borcunun altında ezmek değil borcunun tahsilini mümkün kılmaktır.

Esnafımızın sosyal güvenlikle ilgili beklentisi yalnızca prim borçlarının yapılandırılması değildir. Sayın Cumhurbaşkanı 2023 seçimlerinden öncesinde, küçük esnafın emekliliği için gerekli 9000 prim gününün 7200 güne indirileceğini açıklamıştı. Aradan geçen zamana rağmen bu söz hâlâ hayata geçirilemedi. Buradan bir kez daha soruyorum: Küçük esnafa verilen 7200 prim günü sözü ne zaman tutulacak?

Değerli milletvekilleri, küçük esnafın önündeki tek sıkıntı sosyal güvenlik borçları yükü de değildir; bugün sokaklarımızda başka bir sorun daha büyüyor, plansız ve kontrolsüz iş yeri açılışları çok arttı. Bu mahallelerde ihtiyaç 2 fırınsa 5 fırına çıkıyor, bir sokakta 1 berber varken 3-5 berber birden açılıyor; peş peşe yeni işletmeler açılınca aynı iş yerindeki insanlar iş yapamıyor, sonunda iş yerini kapatmak zorunda kalıyor. Peki, sonuç ne oluyor? Hiç kimse yeterince kazanamıyor, işletmeler birkaç yıl içerisinde kapanıyor, çalışan işini kaybediyor. İşte bu nedenle ruhsatlandırma sistemi ele alınmalı, nüfus, ihtiyaç ve bölgesel kapasiteyle ilişkilendirilen şeffaf bir sistem oluşturulmalıdır. Elbette girişim özgürlüğünü koruyacağız ancak girişim özgürlüğü ile plansızlığı birbirine karıştırmamalıyız. Ruhsat kararları kişiye yöre, belediyeye göre, siyasi yakınlığa göre değişmemelidir; açık ve herkes için eşit kriterlere dayanmalıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

YÜKSEL ARSLAN (Devamla) - Değerli milletvekilleri, küçük esnaf için ayakta kalabilecekleri bir ekonomik düzen istiyoruz. Bunun için şehir merkezlerinde ve geleneksel ticaret alanlarında küçük esnafımızın varlığını tehdit eden alışveriş merkezlerinin de şehirlerin gelişim planları da dikkate alınarak şehir dışındaki uygun alanlara konumlandırılması esas alınmalıdır. Unutmayalım ki küçük esnafı korumak yalnızca bir iş yerini değil mahallemizin kültürünü, şehrimizin kimliğini ve toplumsal dayanışmamızı korumaktır.

Sadece bir katkıda daha bulunmak istiyorum: Esnafımızın sorunları olunca bir araya gelemiyoruz ama PKK affı çerçeve yasasını çıkarırken 467 oy alındı burada, bir de zılgıt çekildi, herkes birbirini alkışladı; birazcık da vatandaşın sıkıntılarıyla uğraşalım diyorum.

Bu düşüncelerle Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

3’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 3’üncü madde kabul edilmiştir.

İki dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 23.15

BEŞİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 23.16

BAŞKAN: Başkan Vekili Yusuf BEYAZIT

KÂTİP ÜYELER: Müzeyyen ŞEVKİN (Adana), Havva Sibel SÖYLEMEZ (Mersin)

BAŞKAN - Türkiye Büyük Millet Meclisinin 7'nci Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

279 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yok.

Ertelenmiştir.

2'nci sırada yer alan, 267 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine başlayacağız.

2.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler İnsan Yerleşimleri Programı (UN-HABITAT) Tarafından Temsil Edilen Birleşmiş Milletler Arasında Doğu Avrupa ve Orta Asya Ülkeleri İçin Türkiye Cumhuriyeti'nde BM-Habitat Bölge Ofisi Kurulmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3487) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 267)

BAŞKAN - Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

3'üncü sırada yer alan, 237 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine başlayacağız.

3.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Libya Devleti Milli Birlik Hükümeti Arasında Kolluk İş Birliği Mutabakat Muhtırasının Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3030) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 237)

BAŞKAN - Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

Bundan sonra da komisyonların bulunamayacağı anlaşıldığından, alınan karar gereğince kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek üzere 20 Ekim 2026 Salı günü saat 15.00'te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 23.17

IX.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, Kastamonu'nun Cide ilçesinde yürütülen yol yapım çalışmalarına ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/47418)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda yer alan sorularımın, Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Sayın Abdulkadir URALOĞLU tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 28/7/2026

M. Satuk Buğra KAVUNCU
İstanbul Milletvekili

Kastamonu'nun Cide ilçesi, Batı Karadeniz Bölgesi'nin coğrafi yapısı nedeniyle ulaşım açısından en güç koşullara sahip yerleşim yerlerinden biridir. İlçeyi Kastamonu il merkezi ile çevre ilçelere bağlayan karayollarında uzun yıllardır devam eden yapım ve iyileştirme çalışmalarının tamamlanamaması, sık sık meydana gelen heyelanlar, kaya düşmeleri ve sel kaynaklı yol hasarları nedeniyle ulaşımda ciddi aksaklıklar yaşanmaktadır. Bu durum yalnızca ulaşım süresini uzatmamakta; can ve mal güvenliği bakımından da önemli riskler doğurmaktadır.

Özellikle Cide-İnebolu ve Cide-Kastamonu güzergâhlarında yürütülen yol yapım çalışmalarının uzun süredir devam ettiği, bazı kesimlerde çalışmalar nedeniyle ulaşımın servis yollarından veya kontrollü olarak sağlandığı, heyelan ıslahı çalışmalarının ise halen sürdüğü görülmektedir. Karayolları Genel Müdürlüğünün güncel yol durumu kayıtlarında da bölgede yol yapım çalışmaları, heyelan ıslahı ve geçmiş sel hasarları nedeniyle çok sayıda trafik kısıtlamasının bulunduğu yer almaktadır.

Bölge, yoğun yağış rejimi ve engebeli topoğrafyası nedeniyle Türkiye'nin heyelan riski en yüksek alanlarından biri içerisinde yer almaktadır. Özellikle son yıllarda meydana gelen aşırı yağışlar sonrasında ana ulaşım yolları ile köy yollarının ulaşıma kapanması; vatandaşların sağlık, eğitim, kamu hizmetleri ve ekonomik faaliyetlere erişimini güçleştirmektedir. Acil sağlık hizmetleri, afet müdahalesi ve güvenlik hizmetlerinin kesintisiz yürütülebilmesi açısından ulaşım altyapısının dirençli hale getirilmesi büyük önem taşımaktadır.

Öte yandan ilçeye bağlı çok sayıda köy yolunda meydana gelen heyelanlar, yol çökmeleri ve menfez yetersizlikleri nedeniyle yılın farklı dönemlerinde ulaşım kesintiye uğramaktadır. Özellikle kırsalda yaşayan vatandaşların ilçe merkezine erişiminde yaşanan güçlükler, bölgesel kalkınmayı olumsuz etkilemekte; tarım, ormancılık ve turizm faaliyetleri üzerinde de ekonomik kayıplara neden olmaktadır.

Bu çerçevede Cide ilçesi ve çevresindeki karayolu yatırımları, ulaşım güvenliği, afet risklerine karşı alınan önlemler ve köy yollarının durumu hakkında aşağıdaki soruların cevaplandırılması kamu yararı açısından önem arz etmektedir.

Bu bağlamda;

1. Kastamonu ili Cide ilçesinde Karayolları Genel Müdürlüğü sorumluluğunda devam eden yol yapım, iyileştirme ve genişletme projeleri hangileridir? Bu projelerin fiziki gerçekleşme oranları nedir?

2. Cide-Kastamonu ve Cide-İnebolu güzergâhlarında uzun süredir devam eden yol çalışmalarının planlanan tamamlanma tarihi nedir? Gecikmelerin gerekçeleri nelerdir?

3. Son on yıl içerisinde Cide ilçesinde meydana gelen heyelan, kaya düşmesi, sel ve benzeri doğal afetler nedeniyle kaç kez devlet yolu ulaşıma kapanmıştır? Aynı dönemde köy yollarının heyelan veya sel nedeniyle ulaşıma kapandığı olay sayısı kaçtır? Bu kapanmaların toplam süresi ne kadardır?

4. Cide ilçesinde heyelan riski taşıyan karayolu kesimlerinin tespitine yönelik güncel jeolojik ve jeoteknik etüt çalışmaları yapılmış mıdır?

5. Riskli yol kesimlerinde istinat duvarı, drenaj sistemi, kaya tutucu bariyer, tünel, viyadük veya benzeri koruyucu mühendislik uygulamalarına yönelik son beş yılda hangi yatırımlar gerçekleştirilmiştir?

6. Cide ilçesinde yürütülen yol projeleri için bugüne kadar ayrılan ödenek tutarı nedir? Bu ödeneklerin yıllara göre dağılımı nasıldır?

7. Afet anlarında Cide ilçesinin il merkezi ve çevre ilçelerle ulaşım bağlantısının kesilmemesi amacıyla alternatif ulaşım güzergâhları oluşturulmasına yönelik bir çalışma bulunmakta mıdır?

8. Köy yollarında meydana gelen heyelan ve yol bozulmalarına ilişkin Karayolları Genel Müdürlüğü ile İl Özel İdaresi arasında koordinasyon nasıl sağlanmaktadır?

9. Cide ilçesindeki karayollarının afetlere dirençli hale getirilmesine yönelik özel bir yatırım programı hazırlanmakta mıdır?

10. Kastamonu'nun Cide ilçesinde vatandaşların uzun yıllardır dile getirdiği ulaşım güvenliği, altyapı eksiklikleri ve tamamlanamayan yol projelerine ilişkin sorunların kalıcı olarak çözülebilmesi amacıyla Bakanlığınızın kısa, orta ve uzun vadede hayata geçirmeyi planladığı yatırım ve eylem planı nedir?

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı
Strateji Daire Başkanlığı

Sayı : E-44697349-610-3939321
Konu : İstanbul Milletvekili Sayın M. Satuk Buğra KAVUNCU'nun Yazılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 07.08.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1910390 sayılı yazınız.

İstanbul Milletvekili Sayın M. Satuk Buğra KAVUNCU'nun 7/47418 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulkadir URALOĞLU
Bakan

Ek: Cevap Formu

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU'NUN 7/47418 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI

Bartın-Kurucaşile, Cide-İnebolu karayolunda kış şartlarının ağır geçmesi nedeniyle muhtelif kesimlerde heyelan ve deniz tahribatı meydana gelmiştir. Güzergahta deniz tahribatlarına karşı Cide şehir geçişinde kronman duvar ve taş tahkimat yapımı ile heyelan önleme çalışmaları (fore kazık, drenaj, duvar vb.) ile Riskli yol kesimlerinde taş düşmelerine karşı çelik tel ağ ve yüksek dayanımlı halka ağlarla şev koruması yapılmaktadır.

Meydana gelen heyelanların kısa süre içinde giderilebilmesi için yeterli sayıda personel ve iş makinesi hazır bulundurularak hasar gören yollarımız 7 gün 24 saat esasına göre bakım, onarım ve trafik güvenliği çalışmaları yapılarak trafiğe açılmaktadır.

Kastamonu ilimizde; 711 km devlet yolu ve 579 km il yolu olmak üzere toplam 1.290 km yol ağı bulunmaktadır. Kastamonu ilimizde, daha önceki yıllardan başlayıp 2002 yılı sonuna kadar toplam 47 km bölünmüş yol yapılmışken, 2003-2026 yılları arasında 297 km bölünmüş yol daha yapılarak toplamda 344 km bölünmüş yol ağına ulaşılmıştır. İlimize 2003-2026 yılları arasında 284 km BSK kaplamalı yol yapılmıştır. 173 km tek yol (yapım ve yol iyileştirme) çalışmaları ile beraber kısa vadede; Bartın-Kurucaşile-Cide yolunun Karaman köyü-Kurucaşile arasının bitümlü sıcak karışım kaplamalı bölünmüş yol olarak tamamlanması, orta vadede; Bartın-Kurucaşile-Cide yolunun Kurucaşile-Cide arasının bitümlü sıcak karışım kaplamalı bölünmüş yol, uzun vadede; Cide-İnebolu yolunun bitümlü sıcak karışım kaplamalı bölünmüş yol olarak tamamlanması hedeflenmektedir.

Cide ilçemizde yürütülen projelere ait detaylı bilgilere 15.01.2026 tarih ve 33138 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmış olan 2026 Yılı Yatırım Programından ulaşılabilmektedir.

2.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, TRT, TÜRK TELEKOM, TÜRKSAT ve PTT'nin bütçelerinden aktarılan reklam ve tanıtım giderlerine ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/47427)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıda belirtilen sorularımın, Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu tarafından Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 28.07.2026

Av. Mahmut TANAL
YENİ Parti Şanlıurfa Milletvekili

Kamu kaynaklarından karşılanan reklam ve tanıtım harcamalarının şeffaf, hesap verebilir ve objektif kriterlere göre yürütülmesi hukuk devleti ilkesinin gereğidir.

Bakanlığınızın görev alanındaki TRT, Türk Telekom, Türksat ve PTT'nin televizyon kanallarına aktardığı reklam ve tanıtım bütçelerinin hangi ölçütlere göre dağıtıldığı, izlenme oranlarının dikkate alınıp alınmadığı ve kamu kaynaklarının etkin kullanılıp kullanılmadığı hususlarında kamuoyuna açık bir bilgi bulunmamaktadır.

Anayasa'nın 2'nci maddesinde düzenlenen hukuk devleti ilkesi ile 160'ıncı maddesinde öngörülen kamu kaynaklarının denetimi ilkesi gereğince aşağıdaki soruların cevaplandırılması gerekmektedir.

Bu bağlamda;

1. Son beş yılda TRT, Türk Telekom, Türksat ve PTT tarafından televizyon kanallarına aktarılan reklam ve tanıtım bütçelerinin kurum ve kanal bazında yıllık dağılımı nedir?

2. Reklam ve tanıtım bütçeleri belirlenirken hangi objektif kriterler esas alınmaktadır? Rating, erişim, hedef kitle, maliyet-etkinlik analizi ve bağımsız medya planlama raporları dikkate alınmakta mıdır?

3. Son beş yılda reklam verilen televizyon kanallarının izlenme oranları ile aktarılan reklam bütçeleri arasında uyumsuzluk tespit edilmiş midir? İzlenme oranı düşük olmasına rağmen yüksek reklam bütçesi aktarılan kanallar bulunmakta mıdır?

4. Reklam ve tanıtım harcamaları Sayıştay veya başka bir denetim mekanizması tarafından denetlenmekte midir? Denetimlerde tespit edilen usulsüzlük veya aykırılık bulunmakta mıdır?

5. Reklam planlamalarında medya satın alma hizmeti alınmakta mıdır? Alınıyorsa bu hizmet hangi şirketlerden ve hangi ihale usulüyle temin edilmektedir?

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı
Strateji Daire Başkanlığı

Sayı : E-44697349-610-3968797
Konu : Şanlıurfa Milletvekili Sayın Av. Mahmut TANAL'ın yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 07.08.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1910390 sayılı yazınız.

Şanlıurfa Milletvekili Sayın Av. Mahmut TANAL'ın 7/47427 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulkadir URALOĞLU
Bakan

Ek: Cevap Formu

ŞANLIURFA MİLLETVEKİLİ
SAYIN AV. MAHMUT TANAL'IN
7/47427 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI

PTT A.Ş. Genel Müdürlüğü reklam ve tanıtım faaliyetleri kapsamında; kurumsal kimliğinin ve marka değerinin güçlendirilmesi, sunulan ürün ve hizmetlerin ülke genelinde etkin biçimde tanıtılması, mevcut müşteri kitlesiyle ilişkilerin geliştirilmesinin yanı sıra potansiyel müşterilere erişimin sağlanması, rekabet gücü ve pazar payının desteklenmesi ile kurumsal itibarın güçlendirilmesine katkı sağlanması amaçlanmıştır.

Diğer taraftan, PTT A.Ş. Genel Müdürlüğünün reklam ve tanıtım harcamaları Sayıştay denetimine tabi olup yapılan denetimlerde tespit edilen herhangi bir usulsüzlük veya mevzuata aykırılık bulunmamaktadır.

TÜRKSAT A.Ş. tarafından televizyon kanallarına yönelik reklam ve tanıtım faaliyetleri sınırlı sayıda gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda son 5 yıllık dönem içerisinde, 7-11 Haziran 2023 tarihleri arasında 5 günlük süreyle bir televizyon reklam kampanyası yürütülmüştür.

Söz konusu reklam çalışmasında, mevcut bütçe imkanları ve kampanya koşulları birlikte değerlendirilmiş olup ulusal televizyon kanallarından ziyade; haber kanalları ile radyo kanallarına yönelik reklam çalışması yapılmıştır. Diğer taraftan, mecra ve kanal seçimleri herhangi bir subjektif tercih doğrultusunda değil; bütçe, rating, erişim, hedef kitle, maliyet-etkinlik ve bütçe kriterleri birlikte değerlendirilerek oluşturulan medya planlaması sonucunda gerçekleştirilmiştir.

TÜRKSAT A.Ş'nin tabi olduğu dış denetim mekanizmaları kapsamında, başta Sayıştay olmak üzere ilgili üst denetim mercileri tarafından gerçekleştirilen denetimlerde reklam ve tanıtım harcamalarına ilişkin herhangi bir tespit, öneri veya bulgu bildirilmemiştir.

Türk Telekom halka açık bir şirket olarak faaliyetlerini ticari esaslar ve rekabet koşulları çerçevesinde yürütmektedir. Reklam ve tanıtım faaliyetlerine ilişkin bütçeler; yıllık iletişim stratejileri, marka hedefleri, ürün ve hizmet öncelikleri ile Pazar koşulları doğrultusunda belirlenmektedir.

3.- Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş'in, Giresun'un Keşap ilçesine bağlı Erköy'de yaşanan telefon ve internet altyapısı sorununa ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/47675)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu tarafından Anayasanın 98. ve TBMM İçtüzüğünün 96. ve 99. maddelerine göre yazılı olarak yanıtlandırılmasını arz ederim. 27.07.2026

Elvan IŞIK GEZMİŞ
Giresun Milletvekili

Giresun'un Keşap ilçesine bağlı Erköy köyünde vatandaşlar mobil haberleşme ve internet hizmetlerine erişimde ciddi sorunlar yaşamaktadır.

Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK) tarafından 12 Eylül 2022 tarihinde Erköy Köyü'nde yapılan saha denetim tutanağında; üç GSM operatöründe de kapsama ve hizmet kalitesi sorunları bulunduğu, vatandaşların telefon görüşmelerinde kesintiler yaşadığı, acil durumlarda sağlık ve güvenlik birimlerine ulaşmakta güçlük çektiği, internet yetersizliği nedeniyle öğrencilerin eğitimlerinin olumsuz etkilendiği ve bu durumun köyden göçe neden olduğu açıkça tespit edilmiştir.

Buna karşın bakanlığınızın 7/40327 Esas Numaralı soru önergeme verilen yanıtta söz konusu köyün 4.5G kapsama alanında bulunduğu ifade edilmektedir. Ancak vatandaşların yaşadığı fiili durum ile Bakanlığın verdiği cevap arasında ciddi bir çelişki bulunmaktadır. Kağıt üzerinde kapsama görünmesine rağmen sahada haberleşme hizmetinin sağlıklı şekilde sunulamaması, kamu hizmetlerinin etkinliği açısından açıklığa kavuşturulması gereken önemli bir sorundur.

Bu bilgiler doğrultusunda;

1- BTK tarafından 2022 yılında Erköy Köyü'nde düzenlenen denetim tutanağında tespit edilen kapsama ve hizmet kalitesi sorunlarının giderilmesi amacıyla bugüne kadar hangi çalışmalar yapılmıştır?
2- Bakanlığınızın soru önergeme verdiği yanıtta belirtilen 4.5G kapsama bilgisi hangi saha ölçümleri ve performans kriterlerine dayanmaktadır?
3- Erköy başta olmak üzere Giresun genelinde kapsama sorunu yaşanan köylerde son üç yıl içerisinde BTK tarafından kaç denetim gerçekleştirilmiştir? Denetim sonuçları nelerdir?
4- Vatandaşların telefon görüşmesi yapamadığı, internet hizmetinden etkin şekilde yararlanamadığı ve acil durumlarda iletişim kurmakta zorlandığı yönündeki şikâyetler hakkında Bakanlığa ve BTK'ya son üç yılda kaç başvuru yapılmıştır?
5- Söz konusu köylerde mobil haberleşme ve internet altyapısının güçlendirilmesi amacıyla bakanlığınızca yeni baz istasyonu kurulması veya mevcut altyapının iyileştirilmesine yönelik herhangi bir çalışma var mıdır?

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı
Strateji Daire Başkanlığı

Sayı : E-44697349-610-3968206
Konu : Giresun Milletvekili Sayın Elvan IŞIK GEZMİŞ'in yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 12.08.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1913354 sayılı yazınız.

Giresun Milletvekili Sayın Elvan IŞIK GEZMİŞ'in 7/47675 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulkadir URALOĞLU
Bakan

Ek: Cevap Formu

GİRESUN MİLLETVEKİLİ SAYIN ELVAN IŞIK GEZMİŞ'İN 7/47675 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI

Giresun ili Keşap ilçesi Erköy Köyünde mobil haberleşme hizmetlerine ilişkin 2504518920 sayılı CİMER başvurusundan sonra yapılan inceleme neticesinde, söz konusu yerleşim yerinde mobil şebeke sinyallerinin yeterli seviyede olmadığı tespit edilmiş olup BTK tarafından verilen cevapta; yatırım planları ve bütçe imkânları çerçevesinde, bahse konu yerleşim yerinin evrensel hizmet projelerine dâhil edilebileceği değerlendirilmiştir.

Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu Başkanlığı tarafından yapılan ölçümler, mevzuatla belirlenen kapsama ve hizmet kalitesi performans kriterleri dikkate alınarak yapılmıştır. Bununla birlikte; söz konusu yerleşim yerinde hizmet kalitesinin artırılmasına yönelik gerekli optimizasyon ve iyileştirme çalışmalarının yapılması hususunda işletmecilere resmi yazı ile bildirimde bulunulmuştur.

4.- Adana Milletvekili Ayyüce Türkeş Taş'ın, Adana-Yumurtalık otoyol bağlantısı ile Mersin Sahil Yolu Projesi'nin akıbetine ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/47971)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasası'nın 98'inci maddesi ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96'ncı maddesi gereğince **T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Sayın Abdulkadir URALOĞLU** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 05.08.2026

Dr.Ayyüce TÜRKEŞ TAŞ
Adana Milletvekili

Yumurtalık, Adana'nın Akdeniz'e açılan en önemli noktalarından biri olup; limanı, sanayi yatırımları, enerji tesisleri, tarımsal üretim potansiyeli ve turizm imkanlarıyla bölge ekonomisi açısından stratejik bir konuma sahiptir. Ancak Yumurtalık'ın Adana kent merkezi ve bölgedeki diğer önemli ulaşım akslarıyla doğrudan ve nitelikli bağlantısının halen yeterli düzeyde olmaması, ilçenin ekonomik ve sosyal potansiyelinin değerlendirilmesinin önünde önemli bir engel oluşturmaktadır.

Özellikle Yumurtalık'ın Adana'ya doğrudan bağlantısını sağlayacak otoyol bağlantısının halen tamamlanmamış olması, ilçeye ulaşımı zorlaştırmakta; sanayi, liman, lojistik ve turizm yatırımlarının bölgeye sağlayabileceği katkıyı sınırlamaktadır.

Bunun yanında, Adana ile Mersin arasındaki ulaşımı rahatlatması, sahil kesimindeki yerleşimlerin ulaşım sorunlarını çözmesi ve bölgenin turizm ile ticaret potansiyelini artırması beklenen Mersin Sahil Yolu Projesi'nin uzun süredir hayata geçirilememiş olması da bölge halkının önemli bir ulaşım sorunu olarak gündemini korumaktadır.

Bu bağlamda;

1. Yumurtalık'ı Adana'ya doğrudan bağlayacak otoyol güzergâhına ilişkin etüt, proje ve fizibilite çalışmaları tamamlanmış mıdır? Tamamlanmışsa proje neden henüz yapım aşamasına geçirilmemiştir?
2. Yumurtalık'ın mevcut ve planlanan liman, enerji, petrokimya ve sanayi yatırımlarının ulaşım ihtiyacı Bakanlığınızın yatırım planlamasında nasıl değerlendirilmektedir?
3. Yumurtalık'a doğrudan otoyol bağlantısının yapılması halinde bölgenin lojistik maliyetlerinde ve ulaşım sürelerinde beklenen iyileşmeye ilişkin Bakanlığınızca bir çalışma yapılmış mıdır?
4. Mersin Sahil Yolu Projesi'nin bugüne kadar tamamlanamamasının önündeki teknik, idari veya finansal engeller nelerdir?
5. Adana-Yumurtalık-Mersin hattının ulaşım altyapısının güçlendirilmesi amacıyla söz konusu projelerin birbirleriyle entegre biçimde ele alındığı bir ulaşım planlaması yapılmakta mıdır?
6. Adana'nın doğu ve güney hattındaki ulaşım sorunlarının çözümü ve Yumurtalık'ın ekonomik potansiyelinin ortaya çıkarılması amacıyla Yumurtalık-Adana otoyol bağlantısı ile Mersin Sahil Yolu'nun tamamlanması için Bakanlığınızca kamuoyuna açıklanabilecek somut bir takvim belirlenmiş midir?

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı
Strateji Daire Başkanlığı

Sayı : E-44697349-610-3997410
Konu : Adana Milletvekili Sayın Dr. Ayyüce TÜRKEŞ TAŞ'ın yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 27.08.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1926068 sayılı yazınız.

Adana Milletvekili Sayın Dr. Ayyüce TÜRKEŞ TAŞ'ın 7/47971 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulkadir URALOĞLU
Bakan

Ek: Cevap Formu

ADANA MİLLETVEKİLİ SAYIN DR. AYYÜCE TÜRKEŞ TAŞ'IN 7/47971 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI

Ulaştırma yatırımları ülke genelinde kalkınma hedefleri doğrultusunda planlanmakta olup bu yatırımlarla mevcut yol ağının kapasitesinin artırılması ve trafik akışının iyileştirilmesi suretiyle, taşımacılık sürelerinin optimize edilmesine katkı sağlanmaktadır. Karayolu taşımacılığı sektörüne ilişkin çok boyutlu yapısal konular, ilgili tüm kurumların görev alanları çerçevesinde bütüncül bir yaklaşımla ele alınmakta; bu konuda oluşacak yeni durumlara göre yapılacak değerlendirmeler neticesinde vatandaşın ve sektörün gereklerine göre düzenlemeler yapılmaktadır.

Yumurtalık ilçesinden Tarsus-Adana-Gaziantep (TAG) otoyoluna Ceyhan-Yumurtalık devlet yolundan ulaşım sağlanmakta olup transit ve ağır taşıt trafiğinin etkilerinin azaltılması ve ulaşım güvenliğinin artırılması amacıyla ihtiyaçlar doğrultusunda bakım, onarım ve iyileştirme çalışmaları yürütülmektedir. Ceyhan-Yumurtalık güzergahında yapımı devam eden 27,4 km uzunluğundaki bölünmüş yolun 9,1 km'lik kesimi bitümlü sıcak karışım kaplamalı olarak tamamlanarak trafiğe hizmet vermeye başlamıştır. Kalan kesimlerde çalışmalar bütçe imkanları ve iş programı doğrultusunda devam etmektedir.

Antalya ve Mersin illerini birleştiren 440 km uzunluğundaki Akdeniz Sahil Yolu (Mersin-Antalya) Projesi'nde 404 km bölünmüş yol, güzergâh üzerinde bulunan 35 tünelin 22 adedi ve 72 köprünün 65 adedi tamamlanmış olup kalan kesimlerde çalışmalar bütçe imkanları ve iş programı doğrultusunda devam etmektedir.

5.- Adana Milletvekili Ayyüce Türkeş Taş'ın, Ceyhan ile Osmaniye arasına yeni bir havalimanı yapılması talebine ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/47973)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasası'nın 98'inci maddesi ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96'ncı maddesi gereğince **T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Sayın Abdulkadir URALOĞLU** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 05.08.2026

Dr.Ayyüce TÜRKEŞ TAŞ
Adana Milletvekili

Adana'nın Ceyhan ilçesi ile Osmaniye ili arasında kalan bölge; organize sanayi bölgeleri, enerji ve petrokimya yatırımları, liman ve lojistik faaliyetleri, tarımsal üretim ve ticaret bakımından Türkiye'nin önemli ekonomik merkezlerinden biri hâline gelmektedir.

Bölgede sanayi yatırımları ve buna bağlı olarak iş, ticaret ve ulaşım hareketliliği hızla artarken, hava ulaşımı bakımından önemli bir altyapı eksikliği bulunmaktadır. Adana Havalimanı'nın yolcu uçuşlarına kapatılması sonrasında hava ulaşımının Tarsus/Mersin'de bulunan Çukurova Uluslararası Havalimanı üzerinden sağlanması, özellikle Ceyhan, Osmaniye ve çevre ilçelerde yaşayan vatandaşlar ile sanayici ve iş insanları açısından ulaşım mesafesini ve zamanını artırmaktadır.

Ceyhan-Osmaniye hattının sahip olduğu sanayi, enerji ve lojistik potansiyel dikkate alındığında, bölgenin doğu aksına hizmet edecek yeni bir havaalanı yatırımının değerlendirilmesi önem taşımaktadır.

Bu bağlamda;

1. Ceyhan-Osmaniye arasında yeni bir havaalanı yapılmasına yönelik Bakanlığınız tarafından yürütülen herhangi bir çalışma veya fizibilite araştırması bulunmakta mıdır?
2. Ceyhan, Osmaniye ve çevre ilçelerin nüfusu, sanayi tesisleri, organize sanayi bölgeleri, enerji yatırımları ve lojistik potansiyeli dikkate alınarak bölgede havaalanı ihtiyacına ilişkin bir etüt yapılmış mıdır?
3. Çukurova Uluslararası Havalimanı'nın Ceyhan, Osmaniye ve çevre ilçelere uzaklığı ve ulaşım süreleri Bakanlığınız tarafından değerlendirilmiş midir?
4. Bölgedeki sanayi, enerji, tarım ve lojistik yatırımlarının önümüzdeki yıllarda oluşturacağı yolcu ve hava kargo kapasitesi Bakanlığınızın ulaştırma master planlarında dikkate alınmış mıdır?
5. Ceyhan-Osmaniye arasında havaalanı yapılmasının bölgesel kalkınma, yeni yatırımların çekilmesi, istihdam ve ihracat kapasitesine katkısı konusunda Bakanlığınız tarafından bir değerlendirme yapılmış mıdır?
6. Ceyhan ve Osmaniye'nin gelişen sanayi ve lojistik kapasitesi dikkate alınarak, Ceyhan-Osmaniye arasında yeni bir havaalanı yapılması için önümüzdeki dönemde somut bir çalışma başlatılması planlanmakta mıdır?

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı
Strateji Daire Başkanlığı

Sayı : E-44697349-610-3968750
Konu : Adana Milletvekili Sayın Dr. Ayyüce TÜRKEŞ TAŞ'ın yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 27.08.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1926068 sayılı yazınız.

Adana Milletvekili Sayın Dr. Ayyüce TÜRKEŞ TAŞ'ın 7/47973 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulkadir URALOĞLU
Bakan

Ek: Cevap Formu

ADANA MİLLETVEKİLİ SAYIN DR. AYYÜCE TÜRKEŞ TAŞ'IN 7/47973 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI

Çukurova Uluslararası Havalimanı; Adana Havalimanı'nın artan uçak ve yolcu trafiği karşısında kapasitesinin yetersiz kalması üzerine; Adana, Mersin, Osmaniye ve çevre ilçelerin mevcut ve gelecekteki hava ulaşımı ihtiyaçları ile bölgenin nüfus, ulaşım, sanayi, ticaret, tarım, enerji ve lojistik potansiyeli dikkate alınarak planlanmış ve 10 Ağustos 2024 tarihinde hizmete açılmıştır. Bu kapsamda; söz konusu havalimanının bölgesel ulaşım altyapısını güçlendirerek ekonomik faaliyetlere, yatırımlara, istihdama ve ticarete katkı sağlaması öngörülmüştür.

Osmaniye ili; Çukurova Uluslararası Havalimanı'na 135 km, Hatay Havalimanı'na 116 km, Kahramanmaraş Havalimanı'na 113 km ve Gaziantep Havalimanı'na 160 km mesafededir. Bu kapsamda, bölgenin hava ulaşım taleplerinin mevcut havalimanlarının konum ve kapasiteleriyle karşılanabileceği değerlendirilmektedir.

Diğer taraftan, Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğünün "2026 Yılı Yatırım Programı" ile "2027 Yılı Yatırım Programı Teklifi"nde, Ceyhan-Osmaniye arasında yeni bir havalimanı yapılmasına yönelik herhangi bir proje bulunmamaktadır.

6.- Tunceli Milletvekili Ayten Kordu'nun, Tunceli-Ovacık kara yolunda yapılan yol genişletme çalışmalarına ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/48054)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir URALOĞLU** tarafından Anayasa'nın 98'nci ve İçtüzüğün 99'ncu maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlandırılmasını arz ederim.

Ayten KORDU
Tunceli Milletvekili

Dersim-Ovacık karayolunda 2026 yılında yol genişletme çalışmalarının sürdüğü, Karayolları Genel Müdürlüğünün güncel yol çalışma kayıtlarında güzergâhın 31-35'inci kilometreleri arasında çalışmalar nedeniyle ulaşımın kontrollü olarak sağlandığı görülmektedir.

Çalışmalar kapsamında özellikle yolun 32'nci kilometresinde, yol genişletme amacıyla kontrollü patlatmalar gerçekleştirildiği ve bu nedenle yolun belirli tarihlerde geçici olarak ulaşıma kapatıldığı kamuoyuna yansımıştır.

Söz konusu güzergâhın önemli bir bölümü, 42 bin 674 hektarlık alanı kapsayan Munzur Vadisi Milli Parkı ile doğrudan ilişkilidir. Bu nedenle yürütülen yol genişletme çalışmalarının sadece ulaşım ve yol güvenliği bakımından değil, korunan alanların doğal yapısı, su kaynakları, yaban hayatı ve ekolojik değerleri açısından da değerlendirilmesi gerekmektedir.

Buna karşın kamuoyuna açık kaynaklarda, söz konusu çalışmalara ilişkin onaylı yol projesinin kapsamına, proje paftalarına, ilgili kurumların görüşlerine ve sahadaki uygulamanın onaylı projeye uygunluğunu gösteren denetim belgelerine ilişkin yeterli bilgi bulunmamaktadır.

Bu bağlamda;

1- Dersim-Ovacık karayolunun 31-35'inci kilometrelerini kapsayan yol genişletme çalışmasına ilişkin onaylanmış bir proje bulunmakta mıdır? Varsa projenin onay tarihi, proje numarası, kapsamı ve maliyeti nedir?

2- Söz konusu yol genişletme projesi için Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü, Munzur Vadisi Milli Parkı Müdürlüğü, Erzurum Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Komisyonu, DSİ ve diğer ilgili kurumlardan görüş alınmış mıdır? Görüş alındıysa hangi kurumlar hangi tarihlerde görüş bildirmiştir?

3- Yol genişletme çalışmaları kapsamında Munzur Vadisi Milli Parkı sınırları içerisinde ağaç kesimi, kaya patlatması, hafriyat, dolgu veya su kaynaklarına yönelik herhangi bir müdahalede bulunulmuş mudur? Bu müdahaleler için ilgili kurumlardan izin alınmış mıdır?

4- Sahada yürütülen yol genişletme çalışmaları onaylı projeye ve ilgili çevre ve koruma mevzuatına uygun olarak gerçekleştirilmekte midir? Bu kapsamda ilgili kurumlar tarafından yerinde denetim yapılmış mıdır? Yapıldıysa herhangi bir aykırılık veya proje değişikliği tespit edilmiş midir?

5- Yol genişletme çalışmasının Munzur Vadisi Milli Parkı ve bölgedeki doğal yaşam üzerindeki olası etkilerine ilişkin herhangi bir çevresel veya ekolojik değerlendirme yapılmış mıdır? Yapılmışsa bu değerlendirmelerin sonuçları ve ilgili kurumların görüşleri kamuoyuyla paylaşılacak mıdır?

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı
Strateji Daire Başkanlığı

Sayı : E-44697349-610-3997700
Konu : Tunceli Milletvekili Sayın Ayten KORDU'nun yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 27.08.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1926949 sayılı yazınız.

Tunceli Milletvekili Sayın Ayten KORDU'nun 7/48054 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulkadir URALOĞLU
Bakan

Ek: Cevap Formu

TUNCELİ MİLLETVEKİLİ SAYIN AYTEN KORDU'NUN 7/48054 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI

Karayolları Genel Müdürlüğü sorumluluk alanında bulunan Tunceli-Ovacık il yolu 60 km uzunluğunda olup 2,2 km'si bitümlü sıcak karışım kaplamalı, kalan kesimi ise sathi kaplamalı tek yoldur. Bahse konu güzergahın bir tarafında dik kayalıklar, diğer tarafında ise Munzur Çayı'nın bulunması nedeniyle yolun bütününü kapsayan projeli bir genişletme ve geometrik iyileştirme çalışması teknik açıdan sınırlı olup halihazırda yapılan çalışmalar kaza kara noktalarının giderilmesi ve kurplarda görüş mesafesinin artırılması için kurp ıslahına yönelik lokal olarak gerçekleştirilen çalışmalardır. Bu çalışmalar sırasında kontrollü patlatma yöntemiyle kazı yapılarak elde edilen kaya malzemesinin çevresel etkilerin azaltılması ve kaynakların verimli kullanılması amacıyla dolgu malzemesi olarak değerlendirilmesi planlanmıştır.

Söz konusu güzergâhın Munzur Vadisi Milli Parkı sınırları içerisinde yer alması nedeniyle yapılacak çalışmalar için gerekli izinler Tarım ve Orman Bakanlığı ve Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü tarafından alınmıştır. Bu kapsamda çalışmalar, ilgili kurumların görüşleri, çalışma müsaadeleri ve yerinde yapılan denetimleri doğrultusunda yürütülmektedir. Çalışmalar lokal olarak gerçekleştirildiğinden onaylı bir ÇED Raporu mevcut değildir.

7.- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'in, 2020-2026 yılları arasında Diyarbakır Havalimanı'ndan gerçekleştirilen uçuşlara ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/48150)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğünün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Serhat EREN
Diyarbakır Milletvekili

Diyarbakır, nüfusu, bölgesel konumu, ekonomik ve ticari potansiyeli, kültürel ve tarihsel birikimi ile bölgenin önemli merkezlerinden biridir. Kentin Türkiye'nin farklı şehirleriyle ve yurt dışıyla doğrudan, düzenli ve erişilebilir hava ulaşımına sahip olması ekonomik gelişme, turizm, ticaret ve kentte yaşayanların ulaşım hakkı açısından önem taşımaktadır.

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı tarafından 13 Ağustos 2026 tarihinde Diyarbakır Havalimanı'nın, artan yolcu ve uçuş trafiği ile bölgesel turizm ve ticaret potansiyeline bağlı ihtiyaçlar gerekçe gösterilerek Başmüdürlük statüsüne yükseltildiği açıklanmıştır. Bakanlık, yeni statü ile yönetim ve karar alma kapasitesinin güçlendirilmesini, operasyonların daha etkin koordine edilmesini ve hizmetlerin daha hızlı yürütülmesini amaçladığını belirtmiştir.

Ancak Diyarbakır Havalimanı'nın sahip olduğu fiziki ve idari kapasitenin, kentin doğrudan hava ulaşım ağına aynı ölçüde yansımadığı görülmektedir. DHMİ verilerine göre 2024 yılında Diyarbakır Havalimanı'nda 11 bin 981 iç hat ve 1.171 dış hat uçuşu gerçekleştirilmiştir. Aynı yıl 1 milyon 991 bin 683 iç hat ve 170 bin 492 dış hat yolcusuna hizmet verilmiştir. Böylece toplam yolcu sayısı 2 milyon 162 bini aşarken dış hat yolcularının toplam yolcu trafiği içerisindeki payı yaklaşık yüzde 8 düzeyinde kalmıştır.

Bu tablo, Diyarbakır'ın uluslararası ulaşım bağlantılarının geliştirilmesi ihtiyacını ortaya koymaktadır. Özellikle Avrupa'nın farklı ülkelerinde yaşayan Diyarbakırlılar ile kent arasındaki yoğun sosyal ve ekonomik ilişkiler, doğrudan dış hat seferlerinin önemini artırmaktadır. Aynı şekilde Diyarbakır'ın Irak Kürdistan Bölgesi başta olmak üzere yakın coğrafyayla tarihsel, toplumsal ve ticari ilişkileri de bölgesel hava bağlantılarının geliştirilmesini gerekli kılmaktadır. Hava ulaşımındaki sorun dış hatlarla sınırlı değildir. Diyarbakır'dan Türkiye'nin birçok büyükşehir ve bölgesel merkezine doğrudan ve düzenli uçuş imkanının sınırlı olması, yolcuları İstanbul veya Ankara üzerinden aktarmalı seyahate yöneltmekte, seyahat süresini ve maliyetini artırmaktadır. Uçuş sıklığı ve doğrudan destinasyon sayısı bir kentin ulaşılabilirliğini belirleyen temel unsurlar arasındadır.

Bu bağlamda;

1- Diyarbakır Havalimanı'ndan 2020-2026 yılları arasında yıllar itibarıyla gerçekleştirilen iç hat ve dış hat uçuş sayıları ile taşınan yolcu sayıları kaçtır?

2- Diyarbakır Havalimanı'ndan halihazırda doğrudan ve tarifeli sefer düzenlenen yurt içi ve yurt dışı destinasyonlar hangileridir? Bu hatlarda haftalık kaç sefer gerçekleştirilmektedir?
3- Son beş yılda Diyarbakır'dan gerçekleştirilen hangi doğrudan uçuş hatları kaldırılmış veya bu hatlardaki sefer sayıları azaltılmıştır? Söz konusu değişikliklerin gerekçeleri nelerdir?
4- Diyarbakır'dan Türkiye'nin farklı kentlerine doğrudan uçuşların ve mevcut hatlardaki sefer sıklığının artırılması amacıyla Bakanlığınızın veya DHMİ'nin yürüttüğü bir çalışma bulunmakta mıdır?
5- Avrupa'da yoğun Diyarbakırlı nüfusun yaşadığı kentler başta olmak üzere Diyarbakır'dan Avrupa ülkelerine düzenli doğrudan uçuşların artırılması veya yeni hatların açılması yönünde bir planlama bulunmakta mıdır?
6- Diyarbakır'ın Irak Kürdistan Bölgesi ile ekonomik, ticari ve toplumsal ilişkileri dikkate alınarak başta Erbil olmak üzere bölge kentlerine düzenli doğrudan uçuşların başlatılması veya artırılması konusunda yürütülen bir çalışma bulunmakta mıdır?
7- Diyarbakır Havalimanı'nın Başmüdürlük statüsüne yükseltilmesi kapsamında personel, teknik kapasite, hizmetler ve operasyonel imkanlarda hangi değişikliklerin yapılması planlanmaktadır?
8- Başmüdürlük statüsüne geçiş sonrasında Diyarbakır Havalimanı'nın uçuş ağının genişletilmesi, yeni iç ve dış hatların açılması ve mevcut sefer sayılarının artırılmasına yönelik belirlenmiş bir hedef veya takvim bulunmakta mıdır?

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı
Strateji Daire Başkanlığı

Sayı : E-44697349-610-3997695
Konu : Diyarbakır Milletvekili Sayın Serhat EREN'in yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 31.08.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1928823 sayılı yazınız.

Diyarbakır Milletvekili Sayın Serhat EREN'in 7/48150 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulkadir URALOĞLU
Bakan

Ek: Cevap Formu

DİYARBAKIR MİLLETVEKİLİ SAYIN SERHAT EREN'İN 7/48150 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI

Havayolu işletmeleri; serbest piyasa koşullarında faaliyet gösteren ticari kuruluşlardır. Hava meydanlarına uçuş başlatılması, ilave hat konulması, uçuş saatlerinin değiştirilmesi, aktarmalı/aktarmasız uçuş ile seferin icra edilmesi vb. hususlar; havayolu işletmelerinin kendi uhdelerinde olup, havayolları, filo yapıları, filo müsaitliği, slot saatleri ve filolarında bulunan hava araçlarının bağlantıları çerçevesinde uçuş saatlerini kendileri belirleyerek talepte bulunmaktadır. Uçuş başvurusu olması halinde, başvurular ilgili mevzuat kapsamında Bakanlığımızca değerlendirilmeye alınmaktadır.

Bu kapsamda; Ağustos ayı uçuş verilerine göre Diyarbakır Havalimanından Almanya Düsseldorf'a SunExpress tarafından haftada ortalama 3, Hannover'e SunExpress tarafından 3 ve Corendon Airlines tarafından 2, Berlin'e SunExpress tarafından 1, Köln'e Pegasus tarafından 1, Frankfurt'a SunExpress tarafından 1 ve Stuttgart'a SunExpress tarafından 1 doğrudan sefer gerçekleştirilmiştir.

Ayrıca, Üsküp'e Türk Hava Yolları ve AJet tarafından haftada ortalama 1'er doğrudan sefer düzenlenmiştir. Söz konusu veriler, Diyarbakır'dan Avrupa'ya yönelik halihazırda doğrudan dış hat bağlantılarının bulunduğunu; bununla birlikte hat çeşitliliği ve sefer sıklığının geliştirilme potansiyelinin devam ettiğini göstermektedir.

Diyarbakır Havalimanından 2020-2026 (Ağustos ayı sonu) yılları arasında (İç hat ve Dış hat) toplam 77.656 uçak trafiği ile 12.217,460 yolcu trafiği gerçekleşmiştir.

Diyarbakır Havalimanı'nın Başmüdürlük statüsüne yükseltilmesi kapsamında, artan operasyonel ihtiyaçlar doğrultusunda personel ve idari yapının güçlendirilmesi, hizmet kapasitesinin artırılması ve teknik altyapının ihtiyaçlara göre geliştirilmesi planlanmaktadır. İhtiyaç duyulan kadroların ihdası için Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliği Personel ve Prensipler Genel Müdürlüğüne talepte bulunulmuştur.

8.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, Türk Telekom Genel Müdürlüğü tarafından personel taşıma hizmetleri için düzenlenen ihaleyi kazanan firmaya dair iddialara ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/48239)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Sayın Abdulkadir Uraloğlu** tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını Anayasa'nın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. maddeleri gereğince talep ederim. **24/08/2026**

Saygılarımla,

Op. Dr. Ali KARAOBA
Uşak Milletvekili

Türk Telekom (Türk Telekomünikasyon A.Ş.) stratejik önemi ve kamu idaresindeki payı itibarıyla kamu sermayeli ve kamu sorumluluğu taşıyan bir kurum niteliğindedir. Dolayısıyla kurumun kaynaklarının ve tüm faaliyetlerinin etkin, verimli, hukuka ve rekabet esaslarına uygun olarak kullanılması kamusal bir zorunluluktur.

Kamuoyuna ve sektör çevrelerine yansıyan iddialara göre; Türk Telekom Ankara Genel Müdürlüğü bünyesinde yürütülen personel servis/taşıma hizmeti alımında soru işaretleri barındıran gelişmeler yaşanmıştır. Mezkur hizmeti yürütmekte olan BGR Filo firmasının görev yaptığı dönemde sefer başına sabah-akşam toplam yaklaşık 2.500 TL bedel ödendiği ifade edilmektedir. Ancak adı geçen firmanın hizmeti sürdüremeyeceğini bildirerek teminat yakmasının ardından, hizmet alımının açık, şeffaf ve genel rekabete dayalı bir yöntemle yenilenmesi yerine, kısıtlı ve belirli firmaların davet edildiği bir usulle gerçekleştirildiği ileri sürülmektedir.

Söz konusu ihale süreci neticesinde taşıma hizmetinin Kaya Seyahat Turizm San. ve Dış Ticaret Limited Şirketi'ne devredildiği ve sefer başına ödenen bedelin yaklaşık 4.500 TL ila 5.000 TL seviyelerine çıkarılarak fahiş bir artış gerçekleştiği belirtilmektedir. Söz konusu ihale ve yüklenici değişikliğinin 2025 yılı sonlarında, Ebubekir Şahin'in Türk Telekom CEO'luğuna başlamasını müteakiben gerçekleştiği anlaşılmaktadır. Kaya Tur'un sahibi Mehmet Kaya'nın kamu ihaleleriyle olan ilişkisi daha önce de kamuoyunda tartışma konusu olmuştur. Mehmet Kaya'nın, Ebubekir Şahin'in RTÜK Yönetim Kurulu Başkanı olduğu dönemde, pazarlık usulüyle gerçekleştirilen yüksek bedelli araç kiralama ihalelerini alması da ulusal basına yansımıştır. Ayrıca Kaya'nın geçmişte bir siyasi partiden milletvekili aday adayı olduğu da bilinmektedir.

Bununla birlikte, Türk Telekom Ankara Genel Müdürlüğü personel servis/taşıma hizmetini Kaya Tur firmasının üstlenmesinin ardından, firmanın talebi doğrultusunda Türk Telekom Ankara Genel Müdürlüğü'nün mesai/çalışma saatlerinde değişikliğe gidildiği öne sürülmektedir. İddialara göre, ihaleye teklif verilirken eski mesai saatleri esas alınmış, ancak sözleşme imzalandıktan sonra saatler kaydırılarak seferlerin pik saatlerin dışına çekilmesi sağlanmıştır. Bu durumun yüklenici firmaya araçlarını başka işlerde kullanma ve operasyonel kolaylık sağlama imkanı yarattığı, kurumsal mesai düzeninin özel bir firmanın maliyet ve araç planlamasına göre esnetildiği şüphesini doğurmaktadır.

Yukarıda özetlenen süreç, iş, işlem, ihale ve çalışma saati düzenlemesine ilişkin tüm iddialar, Türk Telekom'un idari ve mali kayıtları üzerinden kolayca teyit edilebilir nitelikte olup soru işaretlerinin kamu adına, şeffaflıkla açıklığa kavuşturulması gerekmektedir. Bu bağlamda;

1- Türk Telekom Ankara Genel Müdürlüğü personel taşıma hizmetini yürüten BGR isimli firmanın 2025 yılı sonlarında sözleşmeyi feshetme ve teminat yakma gerekçesi nedir?
2- Yeni servis taşıma hizmeti alımı hangi ihale usulü (açık ihale, pazarlık, davet vb.) ile gerçekleştirilmiştir? İhaleye kaç firma davet edilmiş ve kaç firma teklif sunmuştur? İddia edildiği gibi açık ihale usulü yerine kısıtlı/davetli usul tercih edildiyse bunun gerekçesi nedir?
3- Eski yüklenici döneminde sefer başına ödenen bedel ile yeni yüklenici döneminde ödenen sefer başı bedel ne kadardır? İki dönem arasındaki birim maliyet artış oranı nedir ve şayet iddialar doğruysa aradaki yüksek fiyat farkının gerekçesi nasıl açıklanmaktadır?
4- İhaleyi üstlenen Kaya Tur firması ile teminat yakan BGR firması ve bu şirketlerin sahipleri/ortakları arasında herhangi bir ticari ortaklık, borç ilişkisi veya ortak araç kullanımı tespiti yapılmış mıdır? Bu iki firmanın farklı kamu kurumlarında araç transferi veya araç temini alanında birlikte hareket ettiğine ilişkin iddialar doğrultusunda, aralarında olası bir organik veya ticari bağ bulunup bulunmadığı; ihale şartnamesi, rekabet koşulları ve ilgili mevzuat açısından incelenmiş midir? Örneğin Türkiye İstatistik Kurumu'nda yüklenici konumunda bulunan ve Mehmet Kaya'ya ait Carpartner firması adına hizmet verdiği belirtilen araçlar arasında, mülkiyeti BGR firması adına kayıtlı araçların bulunduğu iddiası araştırılmış mıdır?
5- Türk Telekom Ankara Genel Müdürlüğü'nde 2025 yılı sonrasında çalışma/mesai saatlerinde bir değişikliğe gidilmiş midir? Eğer bir değişiklik yapıldıysa, bu değişikliğin yüklenici firma Kaya Tur'un talebi veya operasyonel kolaylığı doğrultusunda yapıldığı yönündeki iddialar doğru mudur?

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı
Strateji Daire Başkanlığı

Sayı : E-44697349-610-3978895
Konu : Uşak Milletvekili Sayın Op. Dr. Ali KARAOBA'nın yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 02.09.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1930604 sayılı yazınız.

Uşak Milletvekili Sayın Op. Dr. Ali KARAOBA'nın 7/48239 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulkadir URALOĞLU
Bakan

Ek: Cevap Formu

UŞAK MİLLETVEKİLİ SAYIN OP. DR. ALİ KARAOBA'NIN 7/48239 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI

Türk Telekomünikasyon A.Ş. Genel Müdürlüğünden alınan bilgilere göre; Türk Telekom Ankara Genel Müdürlüğü'nde ofiste görev yapmakta olan personeller için servis hizmeti alımı ihalesi gerçekleştirilmiş ve neticesinde ihale isteklisi BGR Filo firması ile Türk Telekom arasında sözleşme akdedilerek hizmet teminine başlanmıştır. Türk Telekom işyerlerinde pandemi döneminde ve sonrasında belirli bir dönem hibrit ve uzaktan çalışma uygulaması yürütülmüş, 3 Kasım 2025 tarihinden itibaren personelin "ofise dönüş" ve iş yerinden çalışma politikası dolayısıyla BGR firmasından halihazırda hizmet alınan 79 (yetmiş dokuz) adet servis aracı sayısının 175 (yüz yetmiş beş) adete yükseltmesi talep edilmiştir. Ancak BGR tarafından artan hacmin hiçbir suretle karşılanamayacağı Türk Telekom'a bildirilmiştir.

Bu bağlamda artan kapasite artışını karşılayacak bir firma üzerinden personel taşıma hizmeti alınması zorunluluğu hasıl olmuş ve süreç Türk Telekom satınalma prosedürüne uygun olarak gerçekleştirilmiştir.

9.- Mersin Milletvekili Gülcan Kış'ın, 2021-2026 yılları arasında Mersin Limanı'na giriş-çıkış yapan ağır ticari araç sayısına ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/48240)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Sayın Abdulkadir Uraloğlu tarafından Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96'ncı maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. 27.08.2026

Gülcan KIŞ
Mersin Milletvekili

Mersin Limanı, Türkiye'nin dış ticareti ve lojistik altyapısı açısından stratejik öneme sahip olmasına karşın, liman kaynaklı yük ve ağır taşıt trafiğinin Mersin'in ulaşım altyapısı üzerinde oluşturduğu baskı giderek artmaktadır. Liman kapasitesindeki artışın demiryolu ve karayolu altyapı yatırımlarıyla eş zamanlı yürütülmesi, hem ülke ekonomisi hem de Mersin'de yaşayan yurttaşların yaşam kalitesi açısından zorunludur.

Bu çerçevede;

1. 2021-2026 yılları arasında Mersin Limanı'nda yıllar itibarıyla elleçlenen toplam yük miktarı ve konteyner sayısı nedir? Türkiye limanları içerisindeki payı kaçtır?
2. Aynı dönemde Mersin Limanı'na giriş ve çıkış yapan ağır ticari araç sayısı yıllar itibarıyla kaçtır? Liman kaynaklı karayolu trafiğinin önümüzdeki beş yıl içerisinde hangi seviyeye ulaşması öngörülmektedir?
3. Mersin Limanı'na gelen veya limandan çıkan yüklerin yüzde kaçı karayoluyla, yüzde kaçı demiryoluyla taşınmaktadır? Bakanlığınızın demiryolunun payını artırmaya yönelik somut hedefi nedir?
4. Mersin Limanı'nın demiryolu bağlantısının kapasitesinin artırılması amacıyla 2026 yılı itibarıyla yürütülen projeler nelerdir? Bu projelerin yatırım tutarları, fiziki gerçekleşme oranları ve tamamlanma tarihleri nedir?
5. Liman bağlantı yolları ve ağır vasıta trafiğinin Mersin kent içi ulaşımına etkisinin azaltılması amacıyla Bakanlığınızca yürütülen veya planlanan yol, kavşak, otoyol ve lojistik bağlantı yatırımları nelerdir?
6. 2021-2026 döneminde Mersin Limanı ve liman bağlantılı ulaştırma altyapısından elde edilen kamu gelirleri ile aynı dönemde merkezi bütçeden Mersin'in liman bağlantılı ulaşım altyapısına yapılan yatırım tutarı yıllar itibarıyla ne kadardır?
7. Mersin Limanı'nın kapasite artışları dikkate alındığında, Bakanlığınızca liman kaynaklı ağır vasıta trafiğinin kent yaşamı, trafik güvenliği ve çevre üzerindeki etkilerine ilişkin bir etki veya kapasite çalışması yapılmış mıdır?

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı
Strateji Daire Başkanlığı

Sayı : E-44697349-610-3997757
Konu : Mersin Milletvekili Sayın Gülcan KIŞ'ın yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 02.09.2026 tarihli ve 43452547-120.07.04-1930604 sayılı yazınız.

Mersin Milletvekili Sayın Gülcan KIŞ'ın 7/48240 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulkadir URALOĞLU
Bakan

Ek: Cevap Formu

MERSİN MİLLETVEKİLİ SAYIN GÜLCAN KIŞ'IN 7/48240 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI

2021-2026 yılı Ağustos ayı itibariyle Mersin Limanında toplam 176.750.311 ton yük ve 11.346.506 TEU konteyner elleçlenmiştir. Bu değerlerin Türkiye geneli içerisindeki payı ton bazında %5,8 ve TEU bazında %15,2'dir.

Aynı dönemde Mersin Limanına giriş ve çıkış yapan ağır ticari araç sayısı toplam 13.305.625'tir.

Mersin Limanı ile bağlantılı kara yolu ulaşımının iyileştirilmesi, transit ve ağır taşıt trafiğinin kent içi ulaşım üzerindeki etkilerinin azaltılması ve ulaşım güvenliğinin artırılması amacıyla Karayolları Genel Müdürlüğü sorumluluğunda bulunan yol ağında ihtiyaçlar doğrultusunda bakım, onarım ve iyileştirme çalışmaları yürütülmektedir.

Bu kapsamda Mersin Liman alanına bağlantı sağlayan mevcut Mersin-Adana devlet yolunun fiziki standartlarını iyileştirerek trafik güvenliğini artırmak amacıyla; 2x2 anayol ve 2 şeritli yan yol olmak üzere toplam 8 şeritli yol tasarlanmıştır. Projenin ilk etabı olan Liman-Hal Köprüsünü (2x966 m) içeren 2,4 km'lik kesim tamamlanmıştır.

Karayolları Genel Müdürlüğü ve Mersin Uluslararası Liman İşletmeciliği A.Ş. arasında imzalanan protokol kapsamında, Mersin Limanı'nın devlet yolu ve otoyola bağlantısını sağlayacak şekilde, Mersin-Adana Devlet Yolu üzerinde K4-Otoyol kavşağının imalatı tamamlanmış olup Serbest Bölge-Cam Sanayi arasındaki 10,7 km'lik kesimde çalışmalara başlanmıştır. Bu proje kapsamında 2 adet farklı seviyeli kavşak ve 3 adet köprü yer almaktadır.

Mersin ilimize ait projelerin detaylı bilgilerine, 15.01.2026 tarihli ve 33138 mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan "2026 Yılı Yatırım Programı"ndan ulaşılabilmektedir.

10.- Kayseri Milletvekili İsmail Özdemir'in, Kayseri'nin Sarız ilçesinde yapılması planlanan farklı seviyeli kavşak projesinin akıbetine,

Özvatan-Kermelik-Felâhiye Yolu yapım çalışmalarına,

İlişkin soruları ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/48242), (7/48243)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıda belirtilen sorularımın, **Ulaştırma ve Altyapı Bakanı** Sayın **Abdulkadir Uraloğlu** tarafından **yazılı** olarak cevaplandırılması için gereğini saygılarımla arz ederim. 10.08.2026

İsmail ÖZDEMİR

MHP Kayseri Milletvekili

Kayseri'nin Sarız ilçesi sahip olduğu konumu ile şehri Doğu Anadolu'ya bağlayan stratejik bir geçiş noktasında bulunmaktadır. İlçenin Kayseri-Kahramanmaraş yolu istikametindeki girişi yolun karşı kısmında kalmakta ve ilçeye giriş yapabilmek için araçların karşı şeride geçmeleri gerekmektedir. Söz konusu bölgede araç dönüşleri sebebiyle sıklıkla can ve mal kayıplı trafik kazaları meydana gelmektedir. Bakanlığınızca, ilçe girişinin Farklı Seviyeli Kavşak (FSK) şeklinde projelendirildiği daha önce bildirilmiştir.

Bu kapsamda;

1. Projenin başlangıç tarihi ne zamandır?
2. Proje için ne kadarlık bir bütçe ayrılmıştır?
3. Sarız ilçesinin girişi için planlanan kavşağın yapımı ne zaman tamamlanacaktır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıda belirtilen sorularımın, **Ulaştırma ve Altyapı Bakanı** Sayın **Abdulkadir Uraloğlu** tarafından **yazılı** olarak cevaplandırılması için gereğini saygılarımla arz ederim. 10.08.2026

İsmail ÖZDEMİR

MHP Kayseri Milletvekili

Özvatan'ın Kayseri içerisindeki ulaşım bağlantıları kadar Sivas yönündeki karayolu erişiminin güçlendirilmesi de ilçenin çevre yerleşimlerle ekonomik ve sosyal ilişkilerinin geliştirilmesi açısından önemlidir. Bu doğrultuda (Kayseri-Sivas Yol Ayrımı) Özvatan-Kermelik-Felahiye yolunun tamamlanması için 2026 yılına yönelik olarak 115 milyon TL'lik bütçenin onaylanarak Karayolları Kayseri Bölge Müdürlüğüne tahsis edilmiştir.

Bu kapsamda;

1. Projenin yüzde kaçlık kısmı tamamlanmıştır?
2. (Kayseri-Sivas Yol Ayrımı) Özvatan-Kermelik-Felahiye yolu yapım çalışmasının öngörülen tamamlanma tarihi ne zamandır?

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı
Strateji Daire Başkanlığı

Sayı : E-44697349-610-3978414
Konu : Kayseri Milletvekili Sayın İsmail ÖZDEMİR'in yazılı soru önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 02.09.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1930604 sayılı yazınız.

Kayseri Milletvekili Sayın İsmail ÖZDEMİR'in 7/48242 ve 7/48243 esas sayılı yazılı soru önergelerinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulkadir URALOĞLU
Bakan

Ek: Cevap Formu

KAYSERİ MİLLETVEKİLİ SAYIN İSMAİL ÖZDEMİR'İN 7/48242 VE 7/48243 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGELERİNİN CEVABI

Pınarbaşı-5. Bölge Hududu" bölünmüş yolu, 58 km uzunluğunda olup 19,1 km'si bitümlü sıcak karışım kaplamalı olarak tamamlanmıştır. İşin fizikî gerçekleşmesi %33'tür. Bahse konu yolun onaylı projesinde, Sarız girişinde 12,00x6,00 ebatlarında alt geçit bulunmakta olup kavşak ve yolun diğer kesimlerindeki çalışmalarımız bütçe imkânları ve iş programı doğrultusunda devam edecektir. Projeye ait detaylı bilgilere Resmî Gazete'de yayımlanan 2026 Yılı Yatırım Programı'ndan ulaşılabilmektedir.

(Kayseri-Sivas) Ayrım-Kermelik-Özvatan-Felahiye İl Yolu 50,2 km uzunluğunda olup 26 km'lik kesimi önceki yıllarda bitümlü sıcak karışımlı tek yol olarak tamamlanmıştır. Kalan 24,2 km'lik kesimde yapım çalışmaları kapsamında 14,5 km'si sathî kaplamalı tek yol standardında tamamlanmıştır. Söz konusu ihalede %95 gerçekleşme sağlanmıştır. Kalan kesimlerde bütçe imkânları ve iş programı doğrultusunda çalışmalarımız devam etmektedir.

11.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Samsun'da bağlanmış olan bir geminin yabancı uyruklu mürettebatının ücretlerini alamadıkları iddiasına ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/48365)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Sayın Abdulkadir Uraloğlu** tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğünün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Ömer Faruk GERGERLİOĞLU

Kocaeli Milletvekili

Cunda Denizcilik'e ait Volgo-Don 5021 gemisindeki 13 Azerbaycan ve bir Rusya vatandaşı denizci, dört aydır ücretlerini alamadıkları gerekçesiyle fiilî greve başlamıştır. Samsun demir sahasındaki geminin bağlandığı; mürettebatın yeterli yiyecek, sabun ve hijyen malzemesine ulaşamadığı, eve dönüş ve kara listeyle tehdit edildiği iddia edilmiştir.

Bu bağlamda;

1. Volgo-Don 5021 gemisi hangi ülke bayrağını taşımaktadır ve geminin resmî donatanı kimdir?
2. Gemi hangi tarihte, hangi eksiklikler nedeniyle ve hangi kurum tarafından bağlanmıştır?
3. Mürettebatın dört aylık toplam ücret alacağı ne kadardır?
4. Gemideki yiyecek, içme suyu, temizlik ve hijyen koşulları denetlenmiş midir?
5. Mürettebatın karaya çıkma ve ülkelerine dönme talepleri neden karşılanmamaktadır?
6. Denizcilerin şirketler arasında oluşturulduğu ileri sürülen kara listelerle tehdit edilmesi hakkında inceleme başlatılmış mıdır?
7. Cunda Denizcilik'e ait diğer gemilerde ücret ve çalışma koşulları yönünden denetim yapılacak mıdır?
8. Denizcilerin ücretlerinin ödenmesi ve güvenli biçimde ülkelerine gönderilmesi için hangi işlemler yapılacaktır?
9. Şirketin Denizcilik Çalışma Sözleşmesi'ne aykırı davrandığının belirlenmesi hâlinde uygulanacak yaptırımlar nelerdir?

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı
Strateji Daire Başkanlığı

Sayı : E-44697349-610-3978753
Konu : Kocaeli Milletvekili Sayın Ömer Faruk GERGERLİOĞLU'nun yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 04.09.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1932004 sayılı yazınız.

Kocaeli Milletvekili Sayın Ömer Faruk GERGERLİOĞLU'nun 7/48365 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulkadir URALOĞLU
Bakan

Ek: Cevap Formu

KOCAELİ MİLLETVEKİLİ
SAYIN ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU'NUN
7/48365 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI

Volgo-Don 5021 isimli gemi Palau bayrağı taşımaktadır ve gemi donatanı Saluta Shipping Limited (Saint Kitts and Nevis) gözükmektedir. Söz konusu gemiye Samsun Bölge Liman Başkanlığımız tarafından 21.08.2026 tarihinde Karadeniz Liman Devleti Kontrolü Mutabakat Zaptı (Karadeniz Memorandumu) kapsamında Liman Devleti Denetimi (PSC) gerçekleştirilmiş; denetimde tespit edilen ve geminin tutulmasını gerektirecek nitelikteki ciddi eksiklikler nedeniyle gemi seferden alıkonulmuştur.

Liman Devleti Denetimi kapsamında gemi insanlarının çalışma ve yaşam koşulları da kontrol edilmiş; bu kapsamda gemideki yaşam mahalleri ve temel ihtiyaçlara ilişkin hususlar incelenmiş ve temiz içme/kullanma suyu tedarik edilmesi sağlanmıştır.

Gemi personelinin geçmiş dönemlere ilişkin ödenmemiş ücretlerinin 28.08.2026 tarihi itibarıyla ödendiği teyit edilmiş, kalan 27 günlük ücret alacağı bakımından ise şirket tarafından personele teminat mektubu verildiği tespit edilmiştir. 28.08.2026 tarihinde geçmiş dönem ücret ödemeleri gerçekleştirilen gemi personelinden sözleşme süresi sona eren ve gemiden ayrılmak isteyenlerin, aynı gün içerisinde gemi donatanı tarafından ülkelerine geri gönderilmeleri sağlanmıştır.

Tüm yabancı bayraklı gemiler gibi ilgili şirket tarafından işletilen gemiler, ülkemiz limanlarına uğrak yapmaları hâlinde, Türkiye'nin üyesi olduğu Akdeniz ve Karadeniz Liman Devleti Kontrolü Memorandumları kapsamında risk profilleri ve denetim rejimleri çerçevesinde Liman Devleti Denetimine tabi tutulmaktadır. Bu denetimlerde gemi insanlarının çalışma ve yaşam koşullarına ilişkin hususlar da ilgili mevzuat ve uygulanabilir uluslararası düzenlemeler kapsamında kontrol edilmektedir. Tespit edilen eksikliklerin niteliğine göre giderilmesi istenmekte ve gerekli hâllerde geminin seferden alıkonulması dâhil gerekli tedbirler uygulanmaktadır.

12.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, Hatay'ın İskenderun ilçesine bağlı Güzelçay Mahallesi'ndeki hemzemin geçitlerde yaşanan trafik sorununa ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/48366)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki soruların, Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince, **Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdülkadir Uraloğlu** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

NERMİN YILDIRIM KARA

CHP Hatay Milletvekili

İskenderun'a bağlı Güzelçay mahallesinde depo, antrepo, fabrika gibi çok sayıda işletme bulunmakta; İskenderun Limanı'na araç ve yaya giriş-çıkışların bir kısmı bu mahalledeki yollardan sağlanmaktadır. Mahalle içinden geçen demiryolu hattı üzerinde bulunan hemzemin geçitlerde özellikle konteynerlerin yükleme işlemleri sırasında ve bunun haricinde olağan günlerde de kamyon, TIR gibi araçlar nedeniyle trafik yoğunluğu oluştuğu; depo ve antrepolar nedeniyle güvenlik sorunları yaşandığı belirtilmektedir.

Bu bağlamda;

1 – Güzelçay mahallesindeki hemzemin geçitlerindeki trafik sorununun çözülmesi için herhangi bir adım atılacak mıdır?

2 – Mahalle içindeki kamyon, TIR gibi ağır tonajlı araç trafiğini azaltacak, alternatif güzergahlar üzerinden trafik akışını sağlayacak bir proje hazırlanacak mıdır?

3 – Antrepo ve depoların yol açtığı belirtilen güvenlik sorunları hakkında bir çalışma mevcut mudur? Hırsızlık, yangın gibi risklerin azaltılması amacıyla bölgedeki antrepo ve depoların taşınması dahil hangi çözümler planlanmaktadır?

4 – Mahalledeki trafik yükünün azalması, yaya güvenliğinin sağlanması için sinyalizasyon altyapısının yenilenmesi veya genişletilmesi için hangi adımlar atılacaktır?

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı
Strateji Daire Başkanlığı

Sayı : E-44697349-610-3998221
Konu : Hatay Milletvekili Sayın Nermin YILDIRIM KARA'nın yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 04.09.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1932004 sayılı yazınız.

Hatay Milletvekili Sayın Nermin YILDIRIM KARA'nın 7/48366 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulkadir URALOĞLU
Bakan

Ek: Cevap Formu

HATAY MİLLETVEKİLİ SAYIN NERMİN YILDIRIM KARA'NIN 7/48366 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI

6001 Sayılı Hizmet Kanunu gereğince Hatay ili, İskenderun İlçesi, Güzelçay Mahallesi'nde yaya güvenliğinin sağlanması için sinyalizasyon altyapısının yenilenmesi veya genişletilmesi talep edilen kesim Karayolları Genel Müdürlüğü sorumluluğundaki yol ağında bulunmamaktadır.

Adana-Toprakkale-İskenderun devlet yolu ve Toprakkale-İskenderun otoyolu üzerinden, Güzelçay Mahallesi mevkiini de içine alan kesime ulaşım sağlayan yolda 7 gün 24 saat esasına göre rutin bakım, onarım ve trafik güvenliği çalışmaları devam etmektedir.